

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ**

ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ

**«ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ» РМК
ОРТАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА**

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы

**ҚОЗЫБАЕВ
МАНАШ
ҚАБАШҰЛЫ**

**АЛМАТЫ
2021**

ББК 012+016:97+94] (574) (092)

Қ- 58 Қозыбаев Манаш Қабашұлы: Биобиблиографиялық көрсеткіш / Құраст.: т.ғ.к. З.М. Теленова, т.ғ.д. С.О. Смағұлова. Библиог. ред: С.О. Смағұлова, З.М. Теленова. – Алматы: «Ғылым ордасы» РМК Орталық ғылыми кітапханасы, 2021. - 280 б.: сур. [«Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы» атты серия].

ISBN 978-601-7815-73-8

ББК 012+016:97+94] (574) (092)

Бас редактор

Қазақстан Республикасы

Ұлттық ғылым академиясының академигі

Х.М. Әбжанов

Жауапты шығарушы

Орталық ғылыми кітапханасының меңгерушісі

С.Ш. Исақанова

ISBN 978-601-7815-73-8

© Орталық ғылыми
кітапхана, 2021

**РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ**

КОМИТЕТ НАУКИ

**ЦЕНТРАЛЬНАЯ НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА
РГП «ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ»**

Биобиблиография ученых Казахстана

**КОЗЫБАЕВ
МАНАШ
КАБАШЕВИЧ**

**АЛМАТЫ
2021**

ББК 012+016:97+94] (574) (092)

Қ- 58 Козыбаев Манаш Кабашевич: Биобиблиографический указатель / Сост.: к.и.н. З.М. Толенова, д.и.н. С.О. Смагулова. Библиогр. ред.: С.О. Смагулова, З.М. Толенова. – Алматы: Центральная научная библиотека РГП «Ғылым ордасы», 2021. - 280 с.: порт. [Серия «Биобиблиография ученых Казахстана»].

ISBN 978-601-7815-73-8

ББК 012+016:97+94] (574) (092)

Главный редактор

Академик Национальной Академии
Республики Казахстан
Х.М. Абжанов

Ответственный за выпуск
заведующий Центральной научной библиотеки
С.Ш. Исаканова

ISBN 978-601-7815-73-8

© Центральная научная
библиотека, 2021

ОҚЫРМАНДАРҒА

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиялары сериясының жалғасы болып табылатын бұл көрсеткіш Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының академигі, тарих ғылымдарының докторы, профессор, көрнекті қоғам қайраткері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығының лауреаты және Қазақстан Республикасының Президентінің бейбітшілік және рухани келісімі сыйлығының лауреаты, «Парасат» орденінің иегері – Манаш Қабашұлы Қозыбаевқа арналған.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен ғылыми, қоғамдық және педагогтік қызметін сипаттайтын мәліметтер, оның еңбектері және ол туралы әдебиеттер енгізілген.

Көрсеткіш материалы хронологиялық тәртіппен орналасқан: әр жылдың көлемінде әліпби ретімен – қазақша, одан кейін орыс және шет тілінде жарияланған еңбектері беріліп отыр.

Әліпбилік және бірлесіп жазған авторлардың бірлесе жазған еңбектерінің сілтемелері хронологиялық көрсеткіштерінде орналасқан жұмыстардың рет санында берілген.

К ЧИТАТЕЛЯМ

Предлагаемый указатель – продолжение серии биобиблиографий ученых Казахстана – посвящен академику Национальной академии наук, доктору исторических наук, профессору, видному общественному деятелю, лауреату Государственной премии Республики Казахстан и Президентской премии мира и духовного согласия, кавалеру ордена «Парасат» – Манашу Кабашевичу Козыбаеву.

Биобиблиография включает материалы, характеризующие жизнь и деятельность ученого, перечень его публикаций и литературу о нем. Материал в указателе расположен в хронологическом порядке, в пределах каждого года – по алфавиту: сначала идут работы, опубликованные на казахском языке, затем – на русском и иностранном.

В алфавитном указателе трудов и именном указателе соавторов ссылки даются на порядковые номера работ, помещенных в хронологическом указателе трудов.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ
АКАДЕМИГИ
МАНАШ ҚАБАШҰЛЫ ҚОЗЫБАЕВТЫҢ
ӨМІРІ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ

Манаш Қабашұлы Қозыбаев 1931 жылы 16 қарашада Қостанай облысының Меңдіқара ауданындағы Тазкөл (Айдынкөл) ауылында дүниеге келген.

1942-1944 жж. Қостанай облысының Меңдіқара ауданындағы «Жаңатұрмыс» колхозында есеп жүргізушінің көмекшісі, бригада есепшісі болып істеді.

1944-1947 жж. Ы. Алтынсарин атындағы Меңдіқара педагогика училищесінің студенті.

1947 ж. Ы. Алтынсарин атындағы Меңдіқара педагогикалық училищесін бітірді.

1947-1948 жж. Қостанай облысының Ұзынкөл ауданындағы «Үлгілі» жеті жылдық мектебінің мұғалімі.

1948-1953 жж. С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті тарих факультетінің студенті.

1952 ж. IV курс студенті «Қазақ буржуазиялық ұлт болып қалыптасуы туралы» деген тақырыптағы ғылыми жұмысы үшін студенттердің ғылыми жұмыстарының Алматы қаласының конкурсында екінші жүлдені жеңіп алды.

1953-1958 жж. Қостанай мұғалімдер (қайта құрылған педагогикалық) институтының аға оқытушысы.

1957 ж. «Тың жерлерді игергені үшін» медалімен марапатталды.

- Бүкілодақтық «Білім» қоғамының алғыс айтқан мақтау қағазын алды.

1958-1969 жж. Қазақстан Компартиясы Орталық Комитеті жанындағы Партия тарихы институтының аға ғылыми қызметкері.

1961 ж. Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Грамотасымен марапатталды.

1962 ж. Тарих ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін «Қазақстан Компартиясының Ұлы Отан соғысы кезінде өнеркәсіп пен транспортқа басшылық жасаудағы тәжірибесі» деген тақырыпта кандидаттық диссертация қорғады.

1964 ж. «Аға ғылыми қызметкер» деген атақ берілді.

1969 ж. «Қазақстан Коммунистік партиясы Ұлы Отан соғысы жылдарында» деген тақырыпта докторлық диссертация қорғады.

- Қазақстан Компартиясы Орталық Комитеті жанындағы Партия тарихы институтының ғылыми хатшысы.

1969-1974 жж. Қазақстан Компартиясы Орталық комитеті жанындағы Партия тарихи институтының сектор меңгерушісі.

1970 ж. В.И. Ленин туғанына 100 жыл толуы құрметіне «Еңбектегі ерлігі үшін» медалімен марапатталды.

1971 ж. Профессор ғылыми атағы берілді.

- «Қазақстан - майдан арсеналы» атты монографиясы үшін Ш.Ш. Уәлиханов атындағы сыйлық берілді.

- «Қазақстан - майдан арсеналы» атты монографиясы үшін ғылыми-көпшілік әдебиеттің озық шығармасы атты Бүкілодақтық конкурстың екінші дәрежелі сыйлығын алды.

1973 ж. Тарих ғылымдарын дамытудағы жетістіктері үшін Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

- КОКП Орталық Комитеті жанындағы Марксизм-ленинизм институтының Құрмет грамотасымен марапатталды.

1974 - Алматы зоотехникалық-малдәрігерлік институтының КОКП тарихы кафедрасының меңгерушісі.

1977 ж. Ленин орденді Бүкілодақтық «Білім» қоғамының алғыс айтқан мақтау қағазын алды.

1978 ж. С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті жанындағы қоғамдық ғылымдар оқытушыларының білімдерін

жетілдіру институтының КОКП тарихы кафедрасының меңгерушісі.

1979 ж. Қазақ КСР Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі болып сайланды.

1980 ж. алты сериялы құжатты «Қазақстан» фильмінің ғылыми жетекшісі.

1980-1986 жж. Қазақ Совет Энциклопедиясының Бас редакторы.

1981 ж. Жемісті ғылыми-педагогтық қызметі үшін Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

- «Қазақ КСР халық ағарту ісінің үздігі» атағы берілді.

1985 ж. 40 сериялы құжатты «Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында» фильмінің ғылыми кеңесшісі.

1986 ж. Ғылыми-практикалық қызметі және қоғамдық өмірге белсене араласқаны үшін «Қазақ КСР-інің еңбек сіңірген ғылым қайраткері» құрметті атағы берілді.

- Қазақ КСР Ғылым академиясы Президиумының проблемалық кеңесінің мүшесі.

- Қазақ КСР Ғылым академиясы Президиумының ғылым мен техника жөніндегі комиссиясының төрағасы.

1986-1988 жж. Қазақ КСР Ғылым академиясының Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих, археология және этнография институтының Қазақстанның тарихнамасы бөлімінің меңгерушісі.

1988 ж. Кеңестер Одағы Ғылым академиясының Президиумы жанындағы Проблемалық кеңестің Қазақстан мен Орта Азия республикаларының тарихнамасы және деректану жөніндегі аймақтық секциясының жетекшісі.

- Қазақ КСР Ғылым академиясы Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих, археология және этнография институтының директоры.

- Ш. Құдайбердиев, А. Байтұрсынов, М. Жұмабаев, Ж. Аймауытовтың мұраларын зерттеуге арналған мемлекеттік комиссия мүшесі.

- «Қазақ әдебиеті» газетінің лауреаты.

1989 ж. Қазақ КСР Ғылым академиясының толық мүшесі (академигі) болып сайланды.

1990-1993 жж. Қазақ КСР халық депутаты болып сайланды.

1990 ж. Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасының мемлекеттік егемендігі туралы Декларациясын дайындаған комиссияның мүшесі.

1990-1992 жж. Жоғарғы Кеңестің ұлттық саясат, мәдениет және тіл дамыту комитетінің мүшесі.

1991 ж. Қазақ КСР Ғылым академиясының қоғамдық ғылымдар бөлімінің мүшесі.

- Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі» туралы заңды дайындайтын комиссияның мүшесі.

- Құжатты «Жұт» фильмінің ғылыми жетекшісі.

- «1928 ж. 27 тамыздағы ХКК мен ҚОАК-тің «Байлар шаруашылығын кәмпескелеуі», 1930 ж. 19 ақпандағы «Ұжымдастыру мәселесін нығайту мен бай, кулақтарға қарсы күрес жүргізуге» қатысты шыққан жарлықтарын тереңдете зерттеу мәселесіне құрылған Қазақ КСР Жоғарғы Кеңес Президиумы комиссиясының төрағасы.

1991-2001 жж. «Ақиқат» журналының редакциялық алқасының мүшесі.

1992-1993 жж. Қазақстан Республикасы жоғарғы Кеңесінің Ұлттық қауіпсіздік комитетінің мүшесі.

1993 ж. ҚР Президентінің қасындағы мемлекеттік саясат туралы ұлттық кеңесінің мүшесі.

- ҚР Тарих және мәдениет қорғау және пайдалану жөніндегі ғылыми-методикалық Кеңесінің төрағасы болып тағайындалды.

- Республикалық тарихи-ағартушылық «Әділет» қоғамының Президенті болып сайланды.

- Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңес қаулысымен «Жаппай саяси қуғын-сүргін құрбандарын ақтау туралы» комиссиясының төрағасы болып тағайындалды.

- Министрлер кабинетінің жарлығы бойынша республикалық «Азалы кітап» (Книга памяти) кітабын дайындап шығаруға қатысты құрылған редакциялық алқасы төрағасының орынбасары болып тағайындалды.

1993-1999 жж. ҚР Жоғарғы аттестациялық комитеті Президиумының мүшесі.

1993-2001 жж. «Қазақ тарихы» журналының редакциялық алқасының мүшесі.

1994 ж. Каир қаласында БҰҰ қамқорлығымен өткізілген халық саны және дамуы жөніндегі халықаралық конференцияны әзірлеу комитетінің мүшесі, делегаты.

- Министрлер кабинетінің жанынан құрылған Қазақстан Республикасының Ғылым, техника, білім салалары бойынша мемлекеттік сыйлықтар жөніндегі комитет мүшесі.

1994-1998 жж. Адам құқығы жөніндегі республикалық комиссияның мүшесі.

1995 ж. Абай Құнанбаевтың мерейтойын өткізу үшін құрылған мемлекеттік комиссияның мүшесі.

- ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты.

1996 ж. ҚР Президентінің мемлекеттік саясатқа қатысты құрылған Ұлттық Кеңесінің мүшесі.

- ҚР Ғылым, техника, оқу ісіне қатысты Мемлекеттік сыйлықтар жөніндегі комиссияның мүшесі.

- Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғарғы білім министрлігінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

- ҚР Президентінің шақыртуымен Шанхайдағы бес мемлекет басшыларының кездесуіне қатынасты.

1997 ж. ҚР Президентінің Бейбітшілік және рухани келісім сыйлығының лауреаты.

- Қостанай қаласының Меңдіғара ауданының «Құрметті Азаматы» атағына ие болды.

- Жалпыұлттық татулық пен саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу жылын өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия төрағасының орынбасары болды.

- Индиядағы Қазақстанның мәдени күндерінің делегация басшысы.

- Моңғолиядағы Күлтегін мен Тоны Көк ескерткіштерін кешенді түрде зерттеу экспедициясына қатысты.

1998 ж. Халық бірлігі мен Ұлттық тарих жылын өткізуге қатысты құрылған мемлекеттік комиссия мүшесі.

- “Отан тарихы” журналының бас редакторы.

1998-1999 ж.ж. Білім, ғылым, денсаулық және спорт министрілігінің алқа мүшесі.

1999 ж. Халық бірлігі және ұрпақтар сабақтастығы жылын өткізуге қатысты құрылған мемлекеттік комиссия мүшесі.

- «Семей» университетінің құрметті профессоры болып сайланды.

- Қарағанды медициналық Академиясының, Қызылорда «Қорқыт-Ата» университетінің, «Казгор» академиясының құрметті профессоры болып сайланды.

- Қ.И. Сәтбаевтың мерейтойын өткізу үшін құрылған мемлекеттік комиссия мүшесі.

- «Қ.И. Сәтбаев», «Ұлттық Ғылым академиясы» құжатты фильмдерінің ғылыми жетекшісі.

- Иран Президентінің басшылығымен Тегеранда өткізілген «Өркениеттер арасындағы сұхбат» конгресінің делегаты.

2000 ж. Мәдениетті қолдау жылына қатысты құрылған мемлекеттік комиссия мүшесі.

- Түркістанның 1500 жылдығы мен Тараз қаласының 2000жылдығын өткізуге байланысты құрылған мемлекеттік комиссияның мүшесі.

- Түркістанның 1500 жылдығына «Қазақстан-Заман» газеті жариялаған конкурстың лауреаты.

- «Тәуелсіз Қазақстанға 10 жыл: тарих және перспективті даму» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференцияны дайындау және өткізуге қатысты құрылған ұйымдастыру комитетінің мүшесі.

- С. Мұқановтың мерейтойын өткізу үшін құрылған мемлекеттік комиссия мүшесі.

- Қостанай облысының «Жыл Адамы» болып танылды.

- А. Байтұрсынов атындағы Қостанай университетінің «Құрметті профессоры» деген атақ берілді.

- А. Байтұрсынов атындағы құрметті белгімен марапатталды.

- «Астана» медалімен марапатталды.

2001 ж. Қазақстан Республикасының орнатылатын ескерткіштер мен монументтер жөніндегі Мемлекеттік комиссиясының мүшесі.

- «Ежелгі түркі өркениеті: жазба ескерткіштері» халықаралық ғылыми конференциясының ұйымдастыру алқасының мүшесі, «Көне түркі өркениеті: тарихи аспект» секциясының төрағасы.

- «Қазақстан – Заман» газетінің құрылтайшысы.

- Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университетінің «Құрметті профессоры» атағы берілді.

- «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 10 жыл» мерекелік медалімен, Қазақстан халықтары Ассамблеясының мүшесі ретінде марапатталды.

- «Парасат» орденімен марапатталды.

- **2002 ж. 31 қаңтарда өмірден озды.**

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АКАДЕМИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

МАНАША КАБАШЕВИЧА КОЗЫБАЕВА

Манаш Кабашевич Козыбаев родился 16 ноября 1931 г. в ауле Тазкол (Айдын-кол) Мендыгаринского района Кустанайской области.

1942-1944 гг. Учетчик бригады, помощник счетовода колхоза Жана-Турмыс Мендыгаринского района Костанайской области.

1944-1947 гг. Студент Мендыгаринского педагогического училища им. И. Алтынсарина.

1947 г. окончил Мендыгаринское педагогическое училище им. И. Алтынсарина.

1947-1948 гг. Учитель семилетней школы «Ульгулы» Узункольского района Костанайской области.

1948-1953 гг. Студент исторического факультета Казахского государственного университета им.С.М. Кирова.

1952 г. На IV курсе за научную работу «О формировании казахской национальной буржуазии» получил II премию на конкурсе научных работ среди студентов г. Алматы.

1953-1958 гг. Старший преподаватель Костанайского учительского (впоследствии педагогического) института.

1957 г. Награжден медалью «За освоение целинных земель».
- Получил благодарственное письмо Всесоюзного общества «Знание».

1958-1969 гг. Старший научный сотрудник Института истории партии при ЦК Компартии Казахстана.

1961 г. Награжден Грамотой Верховного Совета Казахской ССР.

1962 г. Защитил диссертацию на соискание ученой степени кандидата исторических наук «Опыт Компартии Казахстана по руководству промышленностью и транспортом в период Великой Отечественной войны».

1964 г. Утвержден в должности «Старшего научного сотрудника».

1969 г. Защищена докторская диссертация «Коммунистическая партия Казахстана в период Великой Отечественной войны».

- Ученый секретарь Института истории партии ЦК Компартии Казахстана.

1969-1974 гг. Зав. сектором Института истории ЦК Компартии Казахстана.

1970 г. В ознаменование 100-летия со дня рождения В.И. Ленина награжден медалью «За доблестный труд».

1971 г. Утвержден в ученом звании профессора.

- Присуждена премия имени Ч.Ч. Валиханова за монографию «Казахстан - арсенал фронта».

- Присужден диплом II степени Всесоюзного конкурса на лучшее произведение научно-популярной литературы за монографию «Казахстан - арсенал фронта».

1973 г. Награжден Почетной грамотой Верховного Совета Казахской ССР за успехи в развитии историко-партийной науки.

- Награжден Почетной грамотой Института марксизма-ленинизма при ЦК КПСС.

1974 г. Зав. кафедрой истории КПСС Алма-Атинского зооветеринарного института.

1977 г. Награжден благодарственной грамотой ордена Ленина Всесоюзного общества «Знание».

1978 г. Зав. кафедрой истории КПСС Института повышения квалификации преподавателей общественных наук при КазГУ им. С.М. Кирова.

1979 г. Избран членом-корреспондентом АН КазССР.

1980 г. Научный руководитель 6-ти серийного документального фильма “Казахстан”.

1980-1986 гг. Главный редактор Главной редакции Казахской Советской энциклопедии.

1981 г. Награжден Почетной грамотой Верховного Совета Казахской ССР за плодотворную научно-педагогическую деятельность.

- Присвоено звание «Отличник народного просвещения Казахской ССР».

1985 г. Научный консультант 40-серийного документального фильма «Казахстан в годы Великой Отечественной войны».

1986 г. Присвоено почетное звание «Заслуженный деятель науки Казахской ССР».

- Член проблемного совета Президиума АН КазССР.

- Председатель комиссии по науке и технике Президиума АН КазССР.

1986-1988 гг. Зав. отделом историографии Советского Казахстана, Института истории, археологии и этнографии им. Ч.Ч. Валиханова Академии наук Казахской ССР.

1988 г. Руководитель зональной Секции АН СССР по историографии и источниковедению республики Средней Азии и Казахстана.

- Директор Института истории, археологии и этнографии им. Ч.Ч. Валиханова Академии наук Казахской ССР.

- Член государственной комиссии по изучению наследия Ш. Кудайбердиева, Ж. Аймауытова, М. Жумабаева.

- Лауреат газеты «Қазақ әдебиеті».

1989 г. Избран действительным членом (академиком) АН КазССР.

1990-1993 гг. Избран народным депутатом Верховного Совета Казахской ССР.

1990 г. Член комиссии по подготовке Декларации о государственном суверенитете Казахской Советской Социалистической Республики.

1990-1992 гг. Член комитета по национальной политике, развитию культуры и науки.

1991 г. Член Отделения общественных наук АН КазССР.

- Член комиссии Верховного Совета Республики Казахстан по подготовке Закона «О государственной независимости Республики Казахстан».

- Научный руководитель документального фильма «Жут».

- Председатель комиссии Президиума Верховного Совета Казахской ССР по изучению постановлений КазЦИК и СНК КАССР от 27 августа 1928 года «О конфискации байских хозяйств», от 19 февраля 1930 года «О мероприятиях по укреплению социалистического переустройства сельского хозяйства в районах сплошной коллективизации и по борьбе с кулачеством и байством».

1991-2001 гг. Член ред. Коллегии журнала «Ақиқат».

1992- 1993 гг. Член Комитета Национальной безопасности Верховного Совета КазССР.

1993 г. Член Национального совета по государственной политике при Президенте РК.

- Назначен председателем научно-методического совета по защите памятников истории и культуры и их использованию.

- Президент республиканского историко-просветительского общества «Адилет».

- Постановлением Президиума Верховного Совета Республики Казахстан назначен председателем комиссии по реабилитации жертв массовых политических репрессий .

- Распоряжением Кабинета Министров РК назначен заместителем председателя редакционной коллегии по подготовке республиканской «Книги памяти».

1993 – 1999 гг. Член Президиума Высшего аттестационного Комитета РК.

1993-2001 гг. Член ред. коллегии журнала «Қазақ тарихы».

1994 г. Член комитета по подготовке международной конференции по народонаселению и развитию, проводимой под эгидой ООН в г. Каире, делегат.

- Член Комитета по государственным премиям Республики Казахстан в области науки, техники и образования при Кабинете Министров Республики.

1994-1998 гг. Член республиканской комиссии по правам человека при Президенте Республики Казахстан.

1995 г. Член Государственной комиссии по проведению юбилея Абая.

- Лауреат Государственной премии РК.

1996 г. Член Национального Совета по государственной политике при Президенте РК.

- Член Президиума Комитета по государственным премиям РК в области науки, техники и образования при Правительстве РК.

- Награжден Почетной Грамотой Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан.

- По приглашению Президента РК участвовал в работе встречи глав пяти государств в Шанхайе.

1997 г. Лауреат Президентской премии мира и духовного согласия.

- Избран почетным Гражданином Мендыгаринского района и г. Костаная.

- Заместитель председателя государственной Комиссии по проведению Года общенационального согласия и памяти жертв политических репрессий.

- Руководитель делегации Дней культуры Казахстана в Индии.

- Участник экспедиций в Монголии по исследованию комплекса Культегина и памятника Тонью Кука.

1998 г. Член Государственной Комиссии по проведению Года народного единства и национальной истории.

- Главный редактор журнала «Отечественная история».

1998-1999 гг. Член коллегии Министерство образования, науки, здравоохранения и спорта.

1999 г. Член Государственной комиссии по проведению Года народного единства и преемственности поколений.

- Избран Почетным профессором университета «Семей».

- Избран Почетным профессором Карагандинской медицинской академии, Кызылординского университета им. Коркыт-Ата, академии «Казгор».

- Член государственной комиссии по проведению юбилея К.И. Сатпаева.

- Научный руководитель документальных фильмов «К.И. Сатпаев», «Национальная Академия наук».

- Делегат конгресса исламских стран по проблеме «Диалог между цивилизациями», проходившей под эгидой Президента Ирана в Тегеране.

2000 г. Член государственной комиссии по организации и проведению Года поддержки культуры.

- Член правительственных комиссий по проведению 1500-летия г. Туркестана и 2000-летия г. Тараза.

- Лауреат конкурса газеты «Казахстан – Заман», объявленного к 1500-летию г. Туркестана.

- Член оргкомитета по подготовке и проведению международной научно-практической конференции «10 лет суверенного Казахстана: история и перспективы».

- Член правительственной комиссии по проведению юбилея С. Муканова.

- Признан «Человеком Года» Костанайской области.

- Присвоено почетное звание профессора Костанайского университета им. А. Байтурсынова.

- Награжден Почетным знаком А. Байтурсынова.

- Награжден медалью «Астана».

2001 г. Член Государственной комиссии по памятникам и монументам, сооружаемым в Республике Казахстан.

- Член организационного совета по проведению международной конференции «Древнетюркская цивилизация

письменности, председатель секции «Древнетюркская цивилизация: Исторический аспект».

- Учредитель газеты «Қазақстан – Заман».

- Присвоено звание почетного профессора Атырауского государственного университета им. Х. Досмухамедова.

- Награжден юбилейной медалью «10 лет Независимости Республики Казахстан», как член Ассамблеи народов Казахстана.

- Награжден орденом «Парасат».

- Умер **31 января 2002 года.**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ МАНАШ ҚАБАШҰЛЫ ҚОЗЫБАЕВТЫҢ ҒЫЛЫМИ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚЫСҚАША ОЧЕРКІ

Қазақстан Республикасының аса көрнекті ғалымы, қоғам және мемлекет қайраткері Манаш Қабашұлы Қозыбаевқа биыл 90 жас толады. Бар саналы ғұмырын ғылымға арнаған ғалымның 53 жылдық еңбек жолының 40 жылы тікелей ғылыми қызметке арналған.

М.Қ. Қозыбаев 1931 жылы 16 қарашада қазіргі Қостанай облысы Меңдіқара ауданының Тазкөл басындағы ауылда шаруа отбасында дүниеге келген. Ұлы Отан соғысы жылдары жасөспірім бала кезінен колхозда еңбекке араласқан. 1947 жылы Ы. Алтынсарин атындағы Меңдіқара педагогикалық училищесін үздік бітіріп, бір жыл Үлгілі жеті жылдық мектебінде мұғалім болып қызмет етеді. Болашақ ғалымның тәрбиесіне ата-анасымен қатар кейін көрнекті қайраткер болып танылған ағасы Қозыбаев Оразалы Әбілұлы айтарлықтай ықпал жасады.

1953 жылы С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің тарих факультетін үздік бітіріп, Қостанай педагогикалық институтында ғылыми-педагогикалық жұмыспен айналысады. Талантты жас ғалым 1958 жылы сол кездегі Қазақстан Компартиясы Орталық Комитеті жанындағы Партия тарихы институтына қызметке шақырылып, онда аға ғылыми қызметкерден тарих ғылымдарының докторы (1969), профессор (1970), танымал ғалым дәрежесіне дейінгі жолдан өтті. 1961-1970 жж. М.Қ. Қозыбаев осы институттың ғылыми хатшысы, онан соң Қазақстандағы партия құрылысы тарихы бөлімінің меңгерушісі болып қызмет етті. 1974-1980 жылдары ол Алматы малдәрігерлік институтында, кейіннен С.М. Киров атындағы ҚазМУ-дың жанындағы Қоғамдық ғылымдар пәндері

оқытушыларының біліктілігін жетілдіру институтында кафедра меңгерушісі болды.

М.Қ. Қозыбаев 1980 жылдан Қазақ совет энциклопедиясының бас редакциясын басқарды. Оның басшылығымен сол кезеңде орыс және қазақ тілдерінде 4 томдық “Қазақ ССР” энциклопедиясы, “Алматы”, “Қарағанды облысы” энциклопедиялары, Ш.Ш. Уәлихановтың 5 томдық толықтырылып, өңделген шығармалар жинағы және тағы да басқа іргелі еңбектер басылып шықты.

Осы кезеңдерде М.Қ. Қозыбаевтың Қазақстанның, сондай-ақ жалпы КСРО-ның шығыс аймақтарының тарихы мен тарихнамасы және Ұлы Отан соғысы тарихы бойынша зерттеулері республикада, әрі одақ көлемінде жоғары бағаға ие болды. Оның “Казахстан – арсенал фронта” (1970), “Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны” (1964), “Ұлы ерлік” (1980) және басқа монографиялары мен екінші дүниежүзілік соғыста қазақстандықтардың Ұлы Жеңіске қосқан үлесі туралы басқа да зерттеулері бүкіл Одақтық қауымға танылды. М.Қ. Қозыбаев зерттеулеріндегі КСРО-ның соғыс кезіндегі әскери-экономикасының құрамдас бөлігі ретінде өндіргіш күштерді елдің шығыс аудандарына, оның ішінде Қазақстанға көшіру, табиғат ресурстарын Отан қорғау мүддесіне тиімді пайдалану шаралары, КСРО халықтарының екінші дүниежүзілік соғыс майдандарына қатысуы, соғыс жылдарындағы елдегі қоғамдық-саяси өмір мен мәдениет сияқты күрделі мәселелер өзінің терең де жан-жақты ашылуымен сиппаталады. Бұған көрнекті ғалымдар КСРО Ғылым академиясының академигі М.П. Кимнің, КСРО Ғылым академиясының мүше-корреспонденті П.А. Жилиннің, тарих ғылымдарының докторлары А.В. Митрофанова, Г.А. Куманев, И.И. Захаров, А.И. Залеский, Ю.В. Арутюнян, В.Т. Анисков және басқа да белгілі зерттеушілердің еңбектеріндегі пікірлер айқын дәлел.

Сол кездегі Одақ көлеміндегі Ұлы Отан соғысы тарихын зерттеуші жетекші маман ретінде М.Қ. Қозыбаев “Союз нерушимый” (М., 1982), “Во главе защиты Советской Родины” (М., 1984), “Советский тыл в первый период Великой Отечественной войны” (М., 1988), “История рабочего класса СССР” (Т.3. М., 1989) атты іргелі еңбектерді және осылар сияқты Москва, Баку, Новосибирск, тағы басқа қалаларда шыққан бірқатар кітаптарды жазуға қатынасты.

1986 жылдың наурызынан бастап М.Қ. Қозыбаев Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих, археология және этнография институтында қызмет етіп, тарихнама және деректану бөлімінің меңгерушісі болды. 1988 жылы маусымда бірауыздан осы институт директоры болып сайланған ол өмірінің соңғы күндеріне, яғни 2002 ж. қаңтардың соңына дейін осы қызметті атқарды.

1980-ші жылдардың соңы мен 1990-шы жылдардың бас кезінде ұлттық сана-сезімнің күшеюі, кеңестік мемлекеттік жүйе мен коммунистік идеологияның күйреуі және тәуелсіз Қазақстан мемлекетінің жариялануы мен қалыптасуы тарих ғылымының қоғамдағы орнына түбегейлі өзгеріс енгізгені аян. Осы кезден бастап академик М.Қ. Қозыбаев басқарған Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты Қазақстан тарихының өзекті мәселелерін зерттеуге орасан зор үлес қосты. Осы жылдары тарих ғылымының ұлттық сана, қоғамдық және мемлекеттік өмірдегі рөлінің күрт артуы нәтижесінде тарихи оқиғалар мен фактілерді баяндаудағы еуроцентристік принциптерден, оларды оқшаулап, идеологияландырудан бас тартуға қол жеткізіліп, таптық және партиялық көзқарастарға негізделген тарихи зерттеулер методологиясы түбегейлі өзгеріске ұшырады. Бұл тұрғыда Мемлекет тұтастығы, ұлттық бірлік және рухани үйлесімділіктің тарихи процестерді терең зерттеу негізінде қалыптасатындығы туралы принциптің алға тартылуы Қазақстан тарих ғылымының жаңа кезеңде дамуының айқын көрінісі, әрі бұлжымас ақиқатына айналды.

Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің алғышарттары пайда болған 1980 жылдардың соңынан бастап қысқа уақыт ішінде Қазақстан тарихшылары академик М.Қ. Қозыбаевтың басшылығымен тарихи зерттеулер методологиясының мәселесі, жинақталған тарихи білімдерді қайта пайымдау, қазақ халқының шығу тегі мен этникалық тарихы, ұлттық мемлекеттілік пен ұлттық қауіпсіздік проблемалары, Қазақстанның саяси-әлеуметтік және экономикалық даму тарихының, Қазақстанның жалпы тарих тұрғысынан әлемдік қауымдастықтағы, оның ішінде ең алдымен Ресей және ТМД елдерімен, Қытаймен, алыс шетелдермен қарым-қатынасына байланысты өзекті мәселелер отандық тарих ғылымының басым бағыттарына айналдырды.

Академик М.Қ. Қозыбаевтың өзі ғылыми зерттеу ісіне тікелей ұйтқы болып, қатынасты. Ауыл шаруашылығын күштеп ұжымдастыру науқаны кезінде Қазақстанда орын алған зұлмат трагедиясы бүгінгі таңда барша әлемге аян. 1988 жылғы қарашада М.Қ. Қозыбаевтың бастамасы бойынша Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтында осы мәселеге арналған Бүкілодақтық ғылыми конференция шақырылды. Осы конференцияда Қазақстан мен Орта Азия республикаларында ауыл шаруашылығын күштеп ұжымдастыру тарихы жан-жақты талқыланып, тарихи ақиқатқа жол ашылды. Осының нәтижесінде М.Қ. Қозыбаев және басқа ғалымдар 1989 ж. Москвадағы “Вопросы истории” журналында жариялаған мақаладан Қазақстандағы ашаршылық нәубетінің көлемі мен зардаптары әлемге тұңғыш рет аян болды.

1991 ж. қарашада Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесі құрған Парламенттік арнайы комиссия сол кезде халық депутаты болған М.Қ. Қозыбаевтың басшылығымен бір жыл жұмыс істеп, 1920-1930 ж.ж. Қазақстандағы саяси қуғын-сүргін және 1931-1933 ж.ж. жаппай ашаршылықтың себептері мен зардаптарын арнайы сараптаудан өткізді. Бұл комиссия жұмысының қорытындысы бүгінде барша жұртшылыққа белгілі. Бұл тұрғыда

кеңестік тоталитаризм мен оның зардаптары бұрынғы Кеңестер Одағы республикалары ішінде Қазақстанда ғана тыңғылықты әрі жүйелі зерттеліп келе жатқандығын ерекше атап өткен жөн. 1980-жылдардың екінші жартысынан бастап академик М.Қ. Қозыбаев 30-40-жылдардағы саяси қуғын-сүргіннің құрбандарын анықтау және оларды ақтау жолында жалпы мемлекеттік маңызы бар көлемді де жүйелі жұмыстар жүргізді.

1980-ші жылдардың соңы мен 1990-шы жылдардың бас кезі отандық тарих ғылымында ұлт-азаттық қозғалыс тарихына байланысты, соның ішінде Кенесары Қасымов, Жанқожа Нұрмұхамедов, Әбдіғаппар Жанбосынов бастаған ұлт-азаттық қозғалыстары және Алаш қозғалысы мен Алашорда автономиясына қатысты тыңғылықты зерттеулер жүргізілуімен, сөйтіп объективті шындықты қалпына келтіруде елеулі жұмыстар атқарылуымен ерекшеленді. Сонымен қатар осы кезеңнен бастап Қазақ хандығының тарихы, жоңғар шапқыншылығына қарсы қазақ халқының Отан соғысы, Абылай ханның өмірі мен қызметі туралы және тарихымыздың басқа да өзекті проблемаларына байланысты ауқымды зерттеу жұмыстары жүргізу қолға алынды. Өмірінің соңғы он жылында осындай күрделі де аса қиын ізденістер мен зерттеулердің барысында М.Қ. Қозыбаевтың “История и современность”, “Ақтаңдақтар ақиқаты”, “Жауға шаптым ту байлап”, “Тарих зердесі” (2 томдық), “Проблемы отечественной истории: методология, историография, и источники” (2 томдық), “Труд во имя победы” және тағы да басқа еңбектері дүниеге келді.

Отан тарихы мен тарихнамасын зерттеудің жаңа концептуальдық тұжырымдарын айқындау және жинақталған материалдарды жаңа тұрғыдан зерделеу нәтижесінде М.Қ. Қозыбаев басқарған тұста институт 1993 және 2001 жылдары орыс және қазақ тілдерінде көне заманнан бүгінге дейінгі “Қазақстан тарихының очерктерін” шығарды. Академик М.Қ. Қозыбаевтың басшылығымен көне заманнан бүгінге дейінгі

“Қазақстан тарихының” 5 томдық академиялық басылымға дайындалып, оның үш томы қазақ және орыс тілдерінде жарық көрді, төртінші және бесінші томдары баспаға әзірленді. Бұл ТМД мемлекеттерінің арасындағы тұңғыш басылым еді.

Мұндағы ең бастысы Қазақстан тарихының күрделі де өзекті мәселелерін зерттеуде идея берушісі де, ұйымдастырушысы да әрдайым М.Қ. Қозыбаевтың өзі болғанын айтқан жөн. Бұл жөнінде ең алдымен оның отаршылдық дәуірінің шовинистік аңыздарымен тұмшаланған Ермак туралы лақапты әшкерлеуге сіңірген еңбегін ерекше атап көрсету қажет. Сондай-ақ қазақ мемлекетінің территориялық тұтастығының қалыптасуы, қазақтардың жоңғар шапқыншылығына қарсы азаттық күресі, патша өкіметінің отаршылдық саясатына қарсы қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалысы, Қазақстанның Ресей құрамына енуі, казармалық социализм жағдайындағы Қазақстан халқының ахуалы секілді Отан тарихының шешуші мәселелерін ашып көрсетуде ғалым зерттеудің концептуалдық тұжырымдамаларын жасады.

Академик М.Қ. Қозыбаев тарих ғылымында алғаш рет Еуразия кеңістігіндегі дала өркениетінің дамуы туралы тұжырымның негізін қалады.

Академиялық ғылымның білім саласымен дәстүрлі байланыстарын дамыта отырып, М.Қ. Қозыбаев орта мектептер мен жоғары оқу орындарына арналған оқулықтар мен оқу құралдарын шығарды (“Қазақстан тарихы” ІХ класс оқулығы. А., 1991-2001; “Қазақстан тарихының хрестоматиясы”. А., 1994 т.б.). 1996-2001 жылдары оның басшылығымен Ұлы Отан соғысында қаза тапқандар туралы 60 томнан асатын “Зерде кітабы”, саяси қуғын-сүргін құрбандары туралы 5 томдық “Азалы кітап”, мектеп оқушылары мен көпшілік қауымға арналған “Иллюстрированная история Казахстана” (1 т. А., 2001) басылып шықты. М.Қ. Қозыбаевтың көптеген еңбектері ТМД елдері халықтарының тілдеріне аударылған, сонымен

бірге АҚШ-та, Ресейде, Қытайда, Болгарияда, Германияда, Украинада, Америкада, Молдавияда, Жапонияда, Иранда, Түркияда және т.б. елдерде жарық көрді.

М.Қ. Қозыбаев басқарған жылдары институт Ресейдің, АҚШ-тың, Қытайдың, Жапонияның, Ұлыбританияның, Германияның, Түркияның және басқа да елдердің ғылыми орталықтарымен тұрақты ғылыми байланыс жасады.

Академик М.Қ. Қозыбаев тарихшылардың Халықаралық X конгрессіне, әскери тарихшылардың Халықаралық XIX конгрессіне, Орталық Азия елдерінің мәдени және ғылыми қарым-қатынастары мәселелерін қарастырған Халықаралық конгресске (ЮНЕСКО - Тегеран), Москвада, Санкт-Петербуркте, Ташкентте, Самарқанда, Киевте, Минскде, Пекинде, Анкарада, Стамбулда, Парижде, Тегеранда, Ұлан-Баторда, Бішкекте, Үрімшіде, Шанхайда және тағы басқа елдерде өткен халықаралық конференцияларға қатысып, баяндама жасаған.

1995 жылы М.Қ. Қозыбаевтың басшылығымен Қазақстанда тарихи сананы қалыптастыру тұжырымдамасы әзірленіп, оны Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Мемлекеттік саясат туралы Ұлттық кеңес бекіткен болатын.

М.Қ. Қозыбаев ірі ғалым болуымен қатар ғылыми-педагогикалық жұмыстарға да көп назар аударды. Ол талантты ғалымдардың тұтас бір шоғырын тәрбиелеп шығарды. Оның жетекшілік етуімен 96 ғылым кандидаттары мен 19 докторлары әзірленді. 1970-1980 жж. М.Қ. Қозыбаев профессор ретінде Әл-Фараби атындағы ҚазМУ-де дәріс беріп, аспиранттар мен докторанттардың ғылыми жұмыстарына жетекшілік етті. Сөйтіп М.Қ. Қозыбаев тәуелсіз Қазақстан тарихының өзекті мәселелерін зерттейтін ғылыми мектептің негізін құрды.

Академик М.Қ. Қозыбаев ұзақ жылдар бойы Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты жанындағы докторлық диссертация қорғайтын Ғылыми кеңестің төрағасы, тарих ғылымдары саласындағы проблемалық ғылыми-үйлестіру

кеңесінің төрағасы, Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінің кітап шығару жөніндегі ғылыми-сараптамалық кеңесінің төрағасы, Мемлекеттік ономастикалық комиссия мүшесі қызметтерін атқарды.

1998 жылдан М.Қ. Қозыбаевтың бастамасы және басшылығымен қазір Қазақстанға ғана емес, шетелдік ғылыми қауымға да кеңінен танылған арнайы ғылыми басылым “Отан тарихы” журналы шығарыла бастады. М.Қ. Қозыбаев сонымен бірге “Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым Академиясының хабарлары (қоғамдық ғылымдар сериясы)”, “ҰҒА хабаршысы”, “Ақиқат”, “Қазақ тарихы” журналдарының және басқа да басылымдардың редакциялық алқасының мүшесі әрі тұрақты авторы, “Қазақстан – Заман” газетінің құрылтайшысы әрі авторы болды.

Сірә, академик М. Қозыбаев үн қатпаған тарих және қазіргі заманға қатысты қандай да болмасын өткір қоғамдық-саяси мәселе жоқ сияқты. Оның мерзімді баспасөз бен бұқаралық ақпарат құралдарындағы өзекті ғылыми және публицистикалық мақалалары мен сөйлеген сөздері кеңінен танылып, жұртшылықтың шынайы ілтипатына бөленді.

Осылайша тәуелсіздік жылдарында М.Қ. Қозыбаев елімізде тарихи сананы қалыптастыруға, рухани өмірдің жаңғыруы мен дамуына, ұлтаралық жарасым мен халықтар бірлігін нығайтуға зор үлес қосты. Ол қазақ мемлекеттілігі тарихының, отаршылдық және кеңестік тоталитаризм жағдайындағы Қазақстан тарихының жаңа концептуальдық бағыттарын қалыптастырудың, саяси қуғын-сүргін құрбандарын ақтаудың бастау көзінде тұрды. 1990-шы жылдардың соңында ол Қазақстан Республикасы Президентінің “1997 жылды жалпы ұлттық келісім және жаппай саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу Жылы деп жариялау туралы”, “1998 жылды Халық бірлігі және ұлттық тарих жылы деп жариялау туралы”, “1999 жылды Ұрпақтар бірлігі мен сабақтастығы жылы деп жариялау туралы” Жарлықтарын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы

Үкіметінің Абай мен Жамбылдың, Мұхтар Әуезовтің 150 жылдық мерейтойларын, Түркістан қаласының 1500 жылдығын атап өтуге байланысты қаулыларын жүзеге асыруды қамтамасыз етуші Мемлекеттік комиссияның мүшесі ретінде де қыруар жұмыстар атқарды.

М.Қ. Қозыбаев ғылыми, ғылыми-ұйымдастырушылық және педагогикалық қызметтерімен қатар мемлекеттік және қоғамдық өмірге де белсенді араласқан көрнекті қайраткер. Ол 1989 жылы Ұлттық Ғылым академиясының толық мүшесі – академик болып сайланды. 1990-1993 жылдары ҚР Жоғарғы Кеңесінің депутаты болып, егеменді Қазақстан мемлекетінің Конституциясын, заңдары мен актілерін қабылдауда орасан зор қайраткерлік танытты. 1993 жылдан М.Қ. Қозыбаев Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Мемлекеттік саясат жөніндегі Ұлттық Кеңестің және Адам құқығы бойынша Мемлекеттік комиссияның, Қазақстан халықтары Ассамблеясының мүшесі болды. Сонымен қатар М.Қ. Қозыбаев 1994-2001 жж. жеті жылдай “Әділет” тарихи-ағартушы қоғамының төрағасы қызметін атқарды.

М.Қ. Қозыбаев 1060-тан астам ғылыми және ғылыми-көпшілік еңбектердің, соның ішінде 30 монографияның (олардың 18-і бірлескен авторлықпен), 50-ден астам ұжымдық еңбектердің, оқулықтар мен оқу құралдарының авторы. Оның еңбектерінің басым көпшілігі Қазақстанның тәуелсіздігі жылдарында жарық көргенін атап айтқан жөн. М.Қ. Қозыбаевтың тек тәуелсіздіктің 10 жыл ішіндегі еңбектері мен зерттеулері және мақалалары мен ғылыми конференцияларда жасаған баяндамалары 9 томды құрайды (“История и современность”, 1991; “Ақтаңдақтар ақиқаты”, 1992; “Жауға шаптым ту байлап”, 1994; “Труд во имя победы”, 1995; “Тарих зердесі” 1, 2 кітап. 1999; “Казахстан на рубеже веков: размышления и поиски”. Т. 1-2. 2001; “Өркениет және ұлт”, 2001).

Тарихшы-ғалым, мемлекет және қоғам қайраткері ретінде М.Қ. Қозыбаев қазақ халқының ұлттық сана-сезімінің орнығуына, мемлекеттілік идеологиясының, Қазақстан Республикасының

этнотерриториялық тұтастығының нығаюына үнемі назар аударды. Мұны М.Қ. Қозыбаевтың еңбектерінің мазмұнынан айқын көруге болады. Сондай-ақ бұған оның Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінің ғылыми-методикалық кеңесінің төрағасы, Ескерткіштер мен монументтер жөніндегі Мемлекеттік комиссияның мүшесі ретіндегі қызметі де айқын дәлел.

Академик М.Қ. Қозыбаев еңбектерінің негізгі мазмұны жалпыұлттық татулық пен Қазақстан халықтарының бірлігін нығайтуға, өскелең ұрпаққа рухани және патриоттық тәрбие беруге, Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың “2030 – стратегиясындағы” идеяларды жүзеге асыруға бағытталған.

М.Қ. Қозыбаевтың отандық тарих ғылымын дамытуға сіңірген еңбегі, жемісті мемлекеттік және қоғамдық қызметі жоғары мемлекеттік наградалармен атап өтілген. “Қазақстан – майдан арсеналы” монографиясы үшін оған 1970 ж. Ш.Ш. Уәлиханов атындағы сыйлықтың лауреаты атағы берілді. 1995 ж. Қазақстан тарихының өзекті проблемаларына арналған бір топ зерттеулері үшін ол Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты атағына ие болды. Белсенді әрі жемісті мемлекеттік және қоғамдық қызметі үшін 1997 ж. ол Президенттің “Бейбітшілік және рухани келісім” сыйлығының иегері атанды. Оған 1986 ж. “Қазақстанның ғылымға еңбек сіңірген қайраткері” Құрметті атағы берілген. Ғалым Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің Құрмет грамоталарымен, КСРО және Қазақстан Республикасының медалдарымен марапатталған. М.Қ. Қозыбаев Шәкәрім атындағы “Семей” мемлекеттік университетінің (1998) Қарағанды мемлекеттік медицина академиясының (1999), А. Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің, Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің, “КазГОР” Академиясының құрметті профессоры болып сайланған. Ол Қостанай қаласының және Мендіқара ауданының Құрметті азаматы болды. Манаш

Қабашұлының жансерік жолдасы Сара Пішенбайқызы (1932-2021) – танымал педагог, ұстаз, інісі Сағынбай Қозыбаев, баласы Ілияс - тарих ғылымдарының докторлары, профессорлар, қызы Гүлшат тарих ғылымдарының кандидаты.

Уақытпен бірге тарих ғылымы да алға қарай алшаңдап қадам басқан сайын оның даму жолында еңбек еткен, бар ғұмырын сарп еткен жандардың жарқын бейнесі бұрынғыдан да шырақтана түскендей. Академик Манаш Қозыбаевтың ғылым жолындағы ерен еңбегі халықтың есінен мәңгі өшпестей болып ғылыми мұралары арқылы хатталып қалды. Тамаша талант иесі Баубек Бұлқышев айтқандай, «олардың өлімінде де өмір бар», елдің адал перзенттеріне тәуелсіздіктің алтын тұғырын нығайтуға құнды ғылыми мұраларымен, қоғамдық істерімен барынша үлес қосқан Азаматтарына мәңгілік ескерткіштер орнатуда. Атап айтар болса, А. Байтұрсынов атындағы Қостанай МУ және әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-де аудиториялар, Семей МУ-де академик атындағы ғылыми-зерттеу орталығы ашылды. Мәңгілік мекені болған Кенсайдағы зират басына құлпытас тұрғызылып, ғалым тұрған үйге Ескерткіш тақта орнатылды (2002), Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 ж. 5 ақпандағы «Академик Манаш Қозыбаевты мәңгі есте сақтау туралы» қаулысына сәйкес Алматы қаласында көше, Қостанайда мектепке және Солтүстік Қазақстан Мемлекеттік университетіне есімі беріліп, оқу ғимараты алдында бюсті орнатылды және музей ашылды (2003). Сондай-ақ М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті мен А. Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеттерінде арнайы «Манаштану» курсы оқытылады. 2004 ж. бері жыл сайын М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің ұйымдастыруымен «Қозыбаев оқулары» өткізіліп келеді.

Артында өте бай құнды мұра мен өшпес із қалдырған қалдырған академик М.Қ. Қозыбаевтың өмірі мен қызметіне және ғылыми мұрасына арналған 07.00.02 – Отан тарихы (Қазақстан Республикасының тарихы) мамандығы бойынша екі

кандидаттық диссертациялық жұмыс қорғалды: Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтында З.М. Төленова «Академик М.Қ. Қозыбаев: өмірі, қоғамдық қызметі және ғылыми мұрасы» (2005) және Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің оқытушысы Е.Қ. Күлдібаев «М.Қ. Қозыбаевтың өмір жолы мен ғылыми шығармашылық мұрасы (1985-2002 жж.)» (2010). Осы қорғалған диссертациялық зерттеулер негізінде М.Х. Асылбеков пен З. Төленованың бірлескен авторлығында «Академик М.Қ. Қозыбаев: ғұлама ғалым, ірі қоғам қайраткері» (Алматы, 2014) және Е. Күлдібаевтың «М.Қ. Қозыбаевтың өмір жолы мен ғылыми мұрасы» (Алматы, 2018) атты монографиялық еңбектер жарық көрді.

Ғалымның жоғары сұраныстағы еңбектері мен ол туралы естеліктер бірнеше рет қайта басылып шықты. Атап айтар болсақ, «Манаш Қозыбаев - человек в истории» / Сост. И. Козыбаев (Алматы, 2006); «Тұлғалар тұғыры» / Құраст. І. Қозыбаев. (Алматы, 2009); «Манаш Қозыбаев: кольца жизни: Сборник воспоминаний» / Сост. И. Козыбаев. (Алматы, 2011); Салықов К. Ақынжанды ғұлама (Астана, 2011); М.К. Козыбаев. Общественный деятель Республики Казахстан, академик АН РК, доктор исторических наук. К 80-летию со дня рождения (16 ноября 1931 г. – 31 января 2002 г.) / Сост.: Абилова Т.Е., Сулейменова А.Т., Тулеуова Ш.О. Отв. редактор З.С. Айдарбеков. (Алматы, 2011); Қозыбаев Манаш. Шығармалары. (Алматы, 2013. Т.1); «Қозыбаев. Избранные труды». (Алматы, 2015. – 2 томдық), «Манаш Қозыбаев. Өнегелі өмір (Алматы, 2016); Ұлттық тарих тамыршысы. (Петропавл, 2016); Манаш Қозыбаев. Энциклопедия. (Петропавловск, 2017) және т.б.

Қ.С. АЛДАЖҰМАНОВ

тарих ғылымдарының кандидаты

З.М. ТӨЛЕНОВА

тарих ғылымдарының кандидаты

**АКАДЕМИК НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
МАНАШ КАБАШЕВИЧ КОЗЫБАЕВ**

(Краткий очерк научно-педагогической, государственной и общественной деятельности)

Выдающемуся ученому, общественному деятелю и государственному деятелю Республики Казахстан Манашу Кабашевичу Козыбаеву в этом году исполнится 90 лет. 40 лет из 53-летней карьеры ученого, посвятившего всю свою жизнь науке, непосредственно посвящены научной деятельности.

М.К. Козыбаев родился 16 ноября 1931 г. Будучи подростком, в период Великой Отечественной войны он трудился в родном ауле в колхозе “Жана турмыс” Мендыгаринского района Костанайской области. В 1947 г. окончив с отличием Мендыгаринское педучилище им. И. Алтынсарина, год проработал учителем в Ульгулинской семилетней школе. В молодые годы в становлении будущего ученого, наряду с родителями, огромное влияние оказал его брат Оразали Абилевич Козыбаев, впоследствии ставший известным государственным деятелем, крупным организатором производства, Героем Социалистического Труда.

В 1953 г. с отличием окончив исторический факультет Казахского государственного университета им. С.М. Кирова, вел научно-педагогическую работу в Костанайском пединституте. В 1958 г. талантливый молодой ученый был приглашен на работу в Институт истории партии при ЦК Компартии Казахстана, где прошел путь от старшего научного сотрудника до известного ученого, доктора исторических наук, профессора. В 1961-1974 гг. М.К. Козыбаев работал Ученым секретарем этого института, а затем заведующим отделом истории партийного строительства в Казахстане. В 1969 г. защитил докторскую диссертацию в Москве, и в 1970 году ему присвоено звание профессора. В 1974-1980 гг. он заведовал кафедрой в

Алматинском зооветеринарном институте, а затем - в Институте повышения квалификации преподавателей общественных наук при КазГУ им. С.М. Кирова. С 1980 г. М.К. Козыбаев возглавлял Главную редакцию Казахской советской энциклопедии. Под его руководством в этот период осуществлено издание 4-х томной энциклопедии “Казахская ССР” на русском и казахском языках, энциклопедии “Алматы”, “Карагандинская область”, дополненное и переработанное издание собрания сочинений Ч.Ч. Валиханова и других фундаментальных трудов.

В этот период научные исследования М.К. Козыбаева по истории и историографии Казахстана и в целом восточного региона СССР по истории

Великой Отечественной войны получили высокую оценку в республике и на всесоюзном уровне. Ныне общепризнанного монографии “Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны” (1964), “Казахстан - арсенал фронта” (1970), “Ұлы ерлік” (1980) и другие труды о вкладе казахстанцев в великую победу во второй мировой войне. Такие кардинальные аспекты военной экономики СССР как перемещение производительных сил страны в восточные регионы, в том числе в Казахстан, решение проблемы трудовых ресурсов и другие мобилизационные меры советского государства в условиях войны, участие народов СССР в сражениях второй мировой войны, общественно-политическая и культурная жизнь страны в военные годы, нашедшие отражение в трудах М.К. Козыбаева, отличались глубиной содержания и всесторонностью постановки проблемы. Об этом свидетельствуют отзывы, содержащиеся в трудах академика АН СССР М.П. Кима, члена-корреспондента АН СССР П.А. Жилина, докторов исторических наук А.В. Митрофановой, Г.А. Куманева, И.И. Захарова, А.И. Залесского, В.Т. Анискова, Ю.В. Арутюняна и других известных советских ученых.

Как один из ведущих специалистов по проблемам истории Великой Отечественной войны М.К. Козыбаев в качестве

автора участвовал в написании фундаментальных трудов “Союз нерушимый” (М., 1982), “История рабочего класса СССР” (Т.3. М., 1989), “Во главе защиты Советской Родины” (М., 1984), “Советский тыл в первый период Великой Отечественной Войны” (М., 1988), а также ряда книг, изданных в Москве, Баку, Новосибирске и других городах СССР.

С марта 1986 г. М.К. Козыбаев работал в Институте истории, археологии и этнографии им. Ч.Ч. Валиханова заведующим отделом историографии и источниковедения, а в июне 1988 г. единогласно избирается его директором, где трудился до конца января 2002 г.

С конца 1980-х - начала 1990-х годов, когда формирование суверенного государства Казахстан, рост национального самосознания народа, крах советской государственной системы и коммунистической идеологии коренным образом изменили положение исторической науки в обществе, возглавляемый академиком М.К. Козыбаевым институт вносил огромный вклад в разработку актуальных проблем истории Республики Казахстан. В результате произошел отход от идеологизации, евроцентристских принципов в изложении и трактовке событий и фактов, изменилась методология исторических исследований с отказом от ущербной ориентации на классово-групповые приоритеты и однопартийность. При этом непреложным фактом развития исторической науки Казахстана стал принцип о том, что государственное единство, национальное и духовное согласие должны формироваться под воздействием глубокого изучения исторических процессов.

С этого времени под руководством академика М.К. Козыбаева главными приоритетными направлениями исторической науки Казахстана стали проблема методологии исторических исследований и переоценка накопленных исторических знаний, проблема этногенеза и этнической истории казахского народа, проблема национальной государственности и национальной безопасности, актуальные проблемы социально-политической

и экономической истории Казахстана, проблемы всеобщей истории в плане взаимосвязей и взаимоотношений Казахстана с Россией, Китаем, государствами СНГ, странами дальнего зарубежья и т.д.

Академик М.К. Козыбаев в разработке всех этих проблем принимал личное участие. Ныне всем известны обстоятельства трагедии, постигшей Казахстан в период насильственной коллективизации сельского хозяйства. В ноябре 1988 г. по инициативе М.К. Козыбаева в Институте истории и этнологии была созвана Всесоюзная научная конференция, посвященная этой проблеме. В результате из публикаций М.К. Козыбаева и других ученых еще в 1989 г. со страниц журнала “Вопросы истории” мир впервые узнал о масштабах казахстанской трагедии. А в 1991-1992 гг. под его руководством работала специальная Парламентская комиссия, изучавшая обстоятельства голода 30-х годов и массовых политических репрессий. Итоги этой работы теперь общеизвестны. При этом следует отметить, что Казахстан является единственным государством на постсоветском пространстве, где история советского тоталитаризма и его последствия изучается весьма обстоятельно. Со второй половины 80-х годов академик Козыбаев М.К. вел масштабную работу по выявлению и реабилитации жертв политических репрессий 30-40-х годов, имеющую общегосударственное значение.

Конец 80-х - начало 90-х годов в отечественной историографии ознаменован глубокими проработками истории и национально-освободительного движения, в том числе под руководством Кенесары Касымова, Жанкожи Нурмухамедова, Абдигафара Жанбосынова, восстановлением объективной истины истории движения Алаш и автономии Алаш-Орды. Огромная работа в этот период велась также по истории Казахского ханства, деятельности Абылая, Отечественной войны казахского народа против джунгарской агрессии и т.д. Итогом этих поистине

титанических усилий явились книги М.К. Козыбаева «История и современность», «Ақтандақтар ақиқаты», «Жауды шаптым ту байлап», «Тарих зердесі» в 2-х томах, «Проблемы отечественной истории: методология, историография и источники» в 2-х томах, «Труд во имя победы» и многие другие исследования ученого, вышедшие в 1991-2001 гг.

Накопленный материал, проработка и определение новых концептуальных подходов к исследованию отечественной истории и историографии позволили институту, возглавляемому М.К. Козыбаевым, в 1993 и 1995 годах на казахском и русском языках издан очерки “Истории Казахстана с древнейших времен до наших дней”. Под руководством М.К. Козыбаева в 1993-2001 гг. осуществлялось академическое издание “Истории Казахстана с древнейших времен до наших дней” в 5-ти томах, три тома которых были изданы одновременно на казахском и русском языках, 4 и 5 тома готовились к печати. Это было первое аналогичное издание среди государств СНГ.

При этом в разработке самых сложных и актуальных проблем истории Казахстана генератором идей выступал сам М.К. Козыбаев. В первую очередь необходимо отметить его заслуги в развенчании мифа об Ермаке, опутанного шовинизмом колониальной эпохи. Ученым были разработаны новые подходы в освещении таких ключевых проблем истории Казахстана как формирование территориальной целостности казахской государственности, освободительная борьба казахов против джунгарских завоевателей, национально-освободительное движение против царизма в XVIII - начале XX вв., вхождение Казахстана в состав России, народ Казахстана в условиях казарменного социализма.

Академиком М.К. Козыбаевым впервые в исторической науке была разработана концепция о развитии степной цивилизации на Евразийском пространстве.

Развивая традиционные связи академической науки с системой образования, М.К. Козыбаев подготовил учебники и

учебные пособия по истории Казахстана для средних школ и вузов (История Казахстана. Учеб. для IX класса. А., 1991-2001 в соавт.; История Казахстана. Хрестоматия. А., 1994. в соавт.). В 1994-2001 гг. под его руководством было издано более 60-ти томов “Книги памяти” о погибших в Великой Отечественной войне, 5 томов “Книги скорби” о жертвах массовых политических репрессий, “Иллюстрированная история Казахстана”. Т. 1. А., 2001. Многие труды М.К. Козыбаева переведены на языки народов СНГ, изданы в США, России, Китае, Болгарии, Германии, Украине, Армении, Молдавии, Японии, Иране и других странах.

В период руководства М.К. Козыбаева Институт поддерживал постоянные научные контакты с ведущими научными центрами России, США, Китая, Японии, Великобритании, Германии, Турции и других стран.

Академик М.К. Козыбаев участвовал в работе Международного X конгресса историков, XIX Международного конгресса военных историков, Международного конгресса по культурному и научному сотрудничеству стран Центральной Азии (ЮНЕСКО - Тегеран), многочисленных международных конференций, проходивших в Москве, Ленинграде, Ташкенте, Самарканде, Киеве, Минске, Пекине, Анкаре, Стамбуле, Париже, Тегеране, Улан-Баторе, Бишкеке, Урумчи, Шанхае и т.д.

В 1995 г. под руководством М.К. Козыбаева была разработана концепция по формированию исторического сознания народа Казахстана, принятая Национальным Советом по государственной политике при Президенте Республики Казахстан.

М.К. Козыбаев являлся не только выдающимся ученым. Огромное внимание он уделял и научно-педагогической работе. Им была подготовлена целая плеяда талантливых ученых, в том числе, 96 кандидатов и 19 докторов наук. В 1970-1980 годы М.К. Козыбаев в качестве профессора вел педагогическую

работу в КазГУ им. Аль-Фараби, руководил научной работой аспирантов и докторантов. Им была создана научная школа по исследованию актуальных проблем истории суверенного Казахстана.

Многие годы академик М.К. Козыбаев являлся председателем диссертационного Совета по защите докторских диссертаций при Институте истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова, председателем Проблемного научно-координационного совета в области исторических наук, председателем экспертного совета по книгоизданию Министерства культуры, информации и общественного согласия, членом государственной ономастической комиссии. При его непосредственном участии и инициативе возвращены и увековечены имена многих выдающихся деятелей истории и культуры казахского народа.

Под руководством М.К. Козыбаева в 1998 г. был учрежден специальный научный журнал “Отан тарихы” (“Отечественная история”), который получил широкое признание не только в Казахстане, но и в зарубежных научных кругах. М.К. Козыбаев являлся также членом редколлегии и постоянным автором “Известий Национальной Академии наук Республики Казахстан (серия общественных наук)”, “Вестника НАН РК”, журналов “Қазақ тарихы” и “Ақиқат”, учредителем газеты “Қазақстан - Заман” и ряда других изданий.

Пожалуй нет каких-нибудь острых общественно-политических проблем, связанных с историей и современностью, на которые не откликнулся бы академик М.К. Козыбаев. Его актуальные научные и публицистические статьи и выступления на страницах периодической печати и в средствах массовой информации заслужили добрую славу и нашли горячий отклик среди общественности.

Таким образом, за годы независимости М.К. Козыбаев внес огромный вклад в формирование исторического сознания, возрождение и развитие духовности, укрепление межнационального согласия и единства народов суверенного Казахстана, Он стоял у истоков новых концептуальных

разработок истории казахской государственности, истории Казахстана в условиях колониализма и советского тоталитаризма, реабилитации жертв массовых политических репрессий. В качестве члена Государственной комиссии им проведена большая работа по реализации Указов Президента РК “Об объявлении 1997 года Годом общенародного согласия и памяти жертв массовых политических репрессий”, “Об объявлении 1998 года Годом народного единства и национальной истории”, “Об объявлении 1999 года Годом единства и преемственности поколений”, постановлений Правительства РК по проведению 150-летия Абая, Жамбыла, 150-летия Мухтара Ауэзова, 1500-летия г. Туркестана, а также других государственных акций общенационального масштаба.

Одновременно с научной, научно-организационной и педагогической работой М.К. Козыбаев принимал активное участие в государственной и общественной жизни страны. В 1989 г. он избран действительным членом НАН РК - академиком. В 1990-1993 гг. являлся народным депутатом Верховного Совета РК, принимал самое активное участие в принятии Конституции суверенного государства Казахстан.

С 1993 г. М.К. Козыбаев являлся членом Национального Совета по государственной политике при Президенте РК, Государственной комиссии по правам человека при Президенте РК и членом Ассамблеи народов Казахстана.

Одновременно на протяжении 1994-2001 гг. М.К. Козыбаев был председателем историко-просветительского общества “Адилет”.

М.К. Козыбаев автор свыше 1200 научных и научно-популярных работ, в том числе 30 монографий (из них 18 в соавторстве), свыше 50 коллективных трудов, учебников и учебных пособий. При этом следует отметить, что больше половины своих работ М.К. Козыбаевым опубликовано за период независимости Казахстана. Только разработанные им

лично труды, исследования, статьи и выступления на научных конгрессах и конференциях с 1991 г. по 2001 г. составляют 9 томов: «История и современность». 1991; «Ақтандақтар ақиқаты». 1992; «Жауды шаптым ту байлап». 1994; «Труд во имя Победы». А. 1995. «Тарих зердесі». Кн. 1, 2. 1999; «Казахстан на рубеже веков: размышления и поиски» Т. 1-2. А., 2001; «Өркениет және ұлт». А., 2001.

Как ученый-историк, государственный и общественный деятель М.К. Козыбасвпостоянно уделял большое внимание утверждению национального самосознания казахского народа, упрочению идеологии государственности, этнотерриториальной целостности Республики Казахстан, о чем ярко свидетельствуют его научные разработки. Это также находит яркое отражение в его работе в качестве председателя научно-методического совета Министерства культуры, информации и общественного согласия, члена Государственной комиссии по памятникам и монументам.

Главное содержание трудов и исследований академика М.К. Козыбаева было направлено на укрепление общенационального согласия и единства народов Казахстана, развитие духовности и патриотизма подрастающего поколения, реализацию идей Президента РК Н.А. Назарбаева, заложенных в «Стратегии – 2030».

Заслуги М.К. Козыбаева в развитии отечественной исторической науки и его государственная и общественная деятельность по праву отмечены высокими государственными наградами. За монографию «Казахстан - арсенал фронта» в 1970 г. он был удостоен звания лауреата премии им. Ч.Ч. Валиханова. За цикл работ по актуальным проблемам истории Казахстана в 1995 г. ему присуждена Государственная премия Республики Казахстан. За активную и плодотворную государственную и общественную деятельность в 1997 г. он был удостоен высокого звания лауреата Президентской премии мира

и духовною согласия. Ему было присвоено почетное звание “Заслуженный деятель науки Казахстана” (1986), награжден Почетными Грамотами Верховного Совета Казахской ССР, медалями СССР и Республики Казахстан. М.К. Козыбаев был избран почетным профессором Семипалатинского государственного университета им. Шакарима Кудайбердиева (1998), Карагандинской государственной медицинской академии (1999), Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова (2001), университета им. Х Досмухамедова, Кызылординского государственного университета им. Коркыт Ата, Академии “КазГОР”. Он являлся Почетным гражданином г. Костаная, родного Мендыгаринского района.

С течением времени, по мере того как историческая наука продвигается вперед, яркий образ тех, кто работал над ее развитием и посвятил этому всю свою жизнь, кажется, становится ярче, чем когда-либо. Великий путь академика Манаша Козыбаева в науке навсегда останется в памяти людей его научным наследием. Как сказал замечательный писатель Баубек Булкишев, «в их смерти есть жизнь», они строят вечные памятники верным детям страны, внесшим большой вклад в укрепление золотого пьедестала независимости, в научное наследие, в общественные дела. В частности, в Костанайском государственном университете имени А. Байтурсынова и Казахском Национальном университете имени аль-Фараби открыты аудитории, а в Государственном университете города Семей открыт исследовательский центр имени М. Козыбаева. Возведена надгробная плита на кладбище в Кенсай, а на доме, где жил ученый, установлена мемориальная доска (2002). В соответствии с постановлением Правительства Республики Казахстан от 5 февраля 2003 г. «О вечной памяти академика Манаша Козыбаева» именем М. Козыбаева названа улица в г. Алматы, школа в г. Костанай, а также Северо-Казахстанский государственный университет, перед зданием университета

установлен бюст и открыт музей (2003). В Северо-Казахстанском государственном университете имени М. Козыбаева и в Костанайском государственном университете имени А. Байтурсынова ведется спецкурс «Манашоведение». Также в Северо-Казахстанском государственном университете имени М. Козыбаева с 2004 г. ежегодно проходят «Козыбаевские чтения».

По специальности 07.00.02 – Отечественная история (История Республики Казахстан), посвященные жизни, деятельности и научному наследию академика М.К. Козыбаева, оставившего за собой неизгладимое наследие защищены две кандидатские диссертации: в Институте истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова З.М. Толенова «Академик М.К. Козыбаев: жизнь, общественная деятельность и научное наследие» (2005) и преподаватель Казахского национального педагогического университета им. Абая Е.К. Кульдибаев «Жизненный путь и научное творческое наследие М.К. Козыбаева (1985-2002 гг.)». На основании этих защищенных диссертационных исследований были опубликованы две монографии М.Х. Асылбекова и З. Толеновой «Академик М.К. Козыбаев: ученый, крупный общественный деятель» (Алматы, 2014) и Е. Кульдибаева «Жизненный путь и научное наследие М.К. Козыбаева» (Алматы, 2018).

Самые популярные труды ученого и его воспоминания неоднократно переиздавались. Например, «Манаш Козыбаев - человек в истории» / Сост. И. Козыбаев. (Алматы, 2006); «Тұлғалар тұғыры». / Сост. И. Козыбаев. (Алматы, 2009); «Манаш Козыбаев: кольца жизни: Сборник воспоминаний» / Сост. И. Козыбаев. (Алматы, 2011); Салықов К. Ақынжанды ғұлама. (Астана, 2011); М.К. Козыбаев. Общественный деятель Республики Казахстан, академик АН РК, доктор исторических наук. К 80-летию со дня рождения (16 ноября 1931 г. – 31 января 2002 г.) / Сост.: Абилова Т.Е., Сулейменова А.Т., Тулеуова Ш.О.

Отв. редактор З.С. Айдарбеков. (Алматы, 2011); Қозыбаев Манаш. Шығармалары. (Алматы, 2013. Т.1); «Қозыбаев. Избранные труды». (Алматы, 2015. – 2 томдық), «Манаш Қозыбаев. Өнегелі өмір. (Алматы, 2016); Ұлттық тарих тамыршысы. (Петропавл, 2016); Манаш Қозыбаев. Энциклопедия. (Петропавловск, 2017) и др.

К.С. АЛДАЖУМАНОВ

кандидат исторических наук

З.М. ТОЛЕНОВА

кандидат исторических наук

М.Қ. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ ІС-ҚЫЗМЕТІ ЖӨНІНДЕГІ ӘДЕБИЕТТЕР

ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ М.К. КОЗЫБАЕВА

1. Абдрахманова Р. Дни науки в Костанае // Костанай. – 2001. – 22 июня. – № 50.
2. Абенова Л.Д. Биобиблиография ученого в изучении исторической науки Казахстана // Наука и Высшая школа Казахстана. – 2001. – 1 ноября.
3. Абдиева С. Академик М. Қозыбаевтың тәуелсіздік тарихына қосқан үлесі / К.И. Исакова // Дулатов окулары- 2011: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары (9 желтоқсан 2011 ж.). – 3 т.-61-64-бб.
4. Абжанов Х. Научная и общественная деятельность академика М.К. Козыбаева // Независимый Казахстан и научное наследие академика М. Козыбаева: Материалы Международной научно-практической конференции, посвященной 80-летию со дня рождения академика М. Козыбаева. – Петропавл, 2011. – Т.1. – С.3-5
5. Абжанова А. «Лики времени»: Под таким названием вышла в свет кн. видного публициста, докт. ист. наук, президента Академии журналистики Казахстана С. Козыбаева, которую он посвятил светлой памяти брата – Манаша Козыбаева // Казахстанская правда. – 2002. – 19 декабря.
6. Абуов Н. Страницы славной биографии // Северный Казахстан. – 2016. – 17 ноября.
7. Абуов Н. Ученый, гражданин, патриот: научная и общественная деятельность академика М. Козыбаева в период становления независимости Казахстана // Северный Казахстан. – 2016. – 17 ноября.
8. Абуталипов Ч. Золотой фонд партии // Партийная жизнь Узбекистана. – 1974. – № 6. – С. 93-95

9. Аграрлық саясат проблемалары бойынша // Социалистік Қазақстан. – 1977. – 1 ақпан; Казахстанская правда. – 1977. – 1 февраля.

10. Академик Манаш Қозыбаев // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 17 наурыз.

11. Айтмамбетова С.Р. Просветительская деятельность общества «Адилет» в раскрытии белых пятен истории Казахстана // Кітапхана әлемі. – Мир библиотеки. – 2007. – № 4. – С. 41-43.

12. Академик Манаш Қабашұлы Қозыбаев – 75 // Қазақ. – 2006. – 27 қазан.

13. Академик Манаш Қозыбаев. Мерейтойлық жинақ /Құраст.: Ә. Пірманов, А. Қапаева. – Алматы: Атамұра, 2001. – 240 б.

14. «Академик Манаш Қозыбаев және отан тарихының өзекті мәселелері» Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы материалдарының жинағы. «Академик Манаш Қозыбаев и актуальные проблемы Отечественной истории» Сборник материалов международной научно-практической конференции – Семей: Семей қаласының Шәкәрім атындағы мемлекеттік университеті, 2016. – 265 б.

15. Академик Манаш Қозыбаевты мәңгі есте сақтау туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 134 қаулысы: 2003 ж. 5 ақпан // Қазақстан Республикасы Президенті мен Қазақстан республикасы Үкіметінің Актілер жинағы. – 2003. – № 6. – 85-б.

16. Академик Национальной Академии наук РК М.К. Козыбаев: краткий очерк научно-педагогической, государственной и общественной деятельности // Вестник унта «Қайнар». – 2001. – №4. – С.4.

17. Академик. Исполнилось 70 лет историку Манашу Кабашевичу Козыбаеву // Новое поколение. – 2001. – 23 ноябрь.

18. Академик тұрған үйге ескерткіш такта орнатылды // Қазақстанның ғылымы мен жоғары мектебі. – 2003. – 15 қаңтар.

19. Академикке арналады // Ана тілі. – 2016. – 20-26 қазан.

20. "Академик Манаш Қозыбаев және Тәуелсіздік белестері" / Құраст. Шұланов Е.Н (жетекші). Ибраева А.Ф., Төленова З.М. "Манаш Қозыбаев және Тәуелсіздік белестері". Ғылыми

мақалалар және естеліктер жинағы. – Петропавл, 2021. – 352 бет.

21. Актуальность научного и исторического наследия академика Манаша Козыбаева: Материалы республиканской науч.-практ. конф. (12 ноября 2004 г.). – Петропавловск: СКГУ им. М. Козыбаева, 2004. – 196 с.

21. Ақынжанды ғұлама. Манаш Қозыбаевқа арналған жыр-дастандар // Қазақ. – 2011. – 2-22 қараша.

22. Алдажұманов Қ. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі М.К. Қозыбаевтың ғылыми-педагогикалық және қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі // Манаш Қабашұлы Қозыбаев: Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясына материалдар / Құраст.: С.Ә. Смағұлова, Л.Д. Әбенова. – Алматы, 2001. – 19-26-бб.

23. Алдажұманов Қ. Манаш Қабашұлы Қозыбаев (З.М. Төленова) // Отан тарихы. – 2016. – № 3. – 179-181-бб.

24. Алдажұманов Қ. Ірі тұлғалардың бірі еді... // Қазақ тарихы. – 2002. – № 2. – 76-78-бб.; // Түркістан. – 2002. – 7 ақпан.

25. Алдажұманов К.С. Академик М.К. Козыбаев и историческая наука // Қазақстанның тарих ғылымы: Ш. Уәлиханов атын. Тарих және этнология институтының 60-жылдығына арналады. – Алматы: МерСал, 2005. – С.279-284

26. Алдажұманов К.С. Академик НАН РК Манаш Кабашевич Козыбаев (Краткий очерк научно-педагогической, государственной и общественной деятельности) // Манаш Кабашевич Козыбаев: материалы к биобиблиографии ученых Казахстана / Сост.: С.О. Смағұлова, Л.Д. Абенова. – Алматы, 2001. – С.27-34.

27. Алдажұманов К.С. Возвращение истории // Известия-Казakhstan. – 2002. – 15 февраля.

28. Алдамжар З. Халықтың перзенті: [М. Қозыбаевтың қайтыс болуына орай] // Қостанай таңы. – 2002. – 5 ақпан.

29. Алдамжаров З. Азамат. Ғалым. Қайраткер // Қостанай таңы. – 1991. – 11 қараша.

30. Алексин А. Слово о Советском Казахстане // Вечерняя Алма-Ата. – 1972. – 28 октября.
31. Алимова Д. Образ историка Центральной Азии // SHYGYS – Восток. – 2006. – №2 (6). – С.19-22.
32. Алпысұлы С. Ұлтының ар- ұятына айналған ғұлама // Орталық Қазақстан. – 2003. – 10 сәуір.
33. Анапияев Қ. Тәуелсіз ел тарихының көшбасшысы / Ғ. Ахатаева // Қазақ тарихы. – 2012. – №1. – 21-22-бб.
34. Амангельды Иманов – легендарный народный батыр, активный борец за власть Советов // Рудненский рабочий. – 1973. – 3 апреля.
35. «Ардақтысы алаштың» академик М. Қозыбаевтың 75 жылдығына арналған жыр-толғаулары // Қазақ. – 2006. – 27 қазан.
36. Арғымбайұлы Ж. Ескерткіш-тақта орнатылды // Жетісу. – 2003. – 9 қаңтар
37. Арғынғазин С. «Қазақстан коммунистік партиясы Ұлы Отан соғысы жылдарында» // Қаныш Сәтбаев. Энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2011. – 318-319-бб.
38. Арзымбетұлы Ж. Тарих таразысы – халық пен шындық // Қостанай. – 2001. – 26 маусым.
39. Арутюнян Ю.В. Советское крестьянство в годы Великой Отечественной войны. – М.,1970. - С.15-16,20,24,33,194.
40. Аруақтар рухына тағзым: [куғын-сүргін, ашаршылық құрбандарына ескерткіш қоюға арналған митинг] // Жетісу. – 1993. – 10 маусым.
41. Арцишевский А. Прикосновение к истокам // Наука Казахстана. – 1999. – 1-15 марта.
42. Арыстанов Б. Он шел через тернии к Истине: К 80-летию М.К. Козыбаева // Казахстанская правда. – 2011. – 14 декабря.
43. Асылбеков М., Басин В. Столица Казахстана – Алма-Ата // Казахстанская правда. – 1984. – 23 марта. – № 11. – С. 29
44. Асылбеков М. Тарихшы парызы // Егеменді Қазақстан. – 1991. – 26 желтоқсан.

45. Асылбеков М.Х., Төлєнова З.М. Академик М.Қ. Қозыбаев: ғұлама ғалым, ірі қоғам қайраткері. – Алматы: «Елтаным баспасы», 2014. – 280 б. +16 суретті жапсырма. Монография
46. Аханбайқызы А. Тұғыры биік тарлан тарихшы // Егемен Қазақстан. – 2016. – 26 қазан.
47. Аханова С. Историк от Бога // Мысль. – 2016. – № 11. – С. 29.
48. Ахметов А. Плоды великого содружества // Партийная жизнь Казахстана. – 1968. – № 7. – С. 69-71.
49. Ахметов А. Страницы героической истории // Казахстан. правда. – 1963. – 4 декабрь.
50. Ahmet Alyaz. Nur isinde yat Manas aqa! // Қазақстан - Zaman. – 2003. – 3 қаңтар.
51. Ахметов Қ. Өркениет өлшемі // Астана ақшамы. – 2011. – 3 қараша.
52. Ашимов У. Патриот своей страны // Северный Казахстан. – 2011. – 1 ноябрь.
53. Ашимова Б.У. Тарлан отечественной истории // Северный Казахстан. – 2006. – 16 ноябрь.
54. Ашимов У.Б. Тарлан Отечественной истории // Казахстанская правда. – 2011. – 28 октябрь.
55. Әбжанов Х.М. Ұлт тарихының тарланы // Абай атындағы ҚазҰПУ хабаршысы. Тарих және саяси-әлеуметтік ғылымдар сериясы. – 2011. – № 3. – 56-60-бб.
56. Әбжанов Х. Академиктің аманаты. Академик М. Қозыбаев туралы // Алматы ақшамы. – 2016. – 24 қараша.
57. Әбжанов Х.М. Ұлт тарихының тарланы // Президент және халық. – 2011. – 18 қараша
58. Әбжанов Х.М. Топжарған // Егемен Қазақстан. – 2021. – 10 қараша.
59. Әбділдин Ж. Ғұлама ғалым, тарлантты тарихшы // Жетісу. – 2003. – 9 қаңтар
60. Әбділдин Ж. Тағлым мен тағзым. – Алматы: Комплекс, 2003. – 176 б.

61. Әбжанов Х. Академиктің аманаты. Академик М. Қозыбаев туралы // Жас қазақ. – 2016. – 25 қараша; Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 17 қараша
62. Әбжанов Х. Манаш Қозыбаев // Әбжанов Х. Қазақстан: ұлттық тарих, идея, методология. – Алматы: Елтаным баспасы, 2014. – 259-268-бб.
63. Әбілдаев Қ. Отан қорғаушылардың алдыңғы сапында // Соц. Қазақстан. – 1975. – 1 наурыз.
64. Әбілдаев Н. Қазақстан комсомолы қаһарлы жылдарда // Еңбек туы. – 1977. – 30 қараша.
65. Әбілдаев Н. Хабарсыздық хабары // Еңбек туы. – 1977. – 9 желтоқсан.
66. Әлімбайұлы М. Талай жоқтар Алашы // Алматы ақшамы. – 2002. – 2 ақпан; Түркі әлемі. – 2002. – ақпан. – № 2 (14-15).
67. Әшімов О. Өңірдің бас білім ордасы; әңг. Л. Жанысова // Солтүстік Қазақстан. – 2013. – 18 шілде.
68. Әшімов О. Тарлан // Егемен Қазақстан. – 2006. – 17 қараша.
69. Бабақұмар Қ. Қазаққа деген қамқорлық // Жаңа өмір (Баян-Өлгий аймағының газеті). – 1996. – 30 қараша.
70. Бабақұмар Қ. Арқа сүйер ағаларымыз // Ғылым (Өлгий аймақтық ғылыми орталықтың басылымы). – 1996. – 25 көкек. – № 1.
71. Байдалы Ж. Вклад М.К. Козыбаева в изучение истории Казахстана // Мәдени мұра. Культурное наследие. – 2013. – №1. – С. 82-84.
72. Байәділов Б. Ел өзінің ерлерін елей білсе // Арқа ажары. – 2017. – 23 ақпан.
73. Байдалы Р.Ж. Манаш Қозыбаев – қоғам қайраткері // Қостанай мемлекеттік педагогикалық институтының жаршысы. – 2013. – № 3. – 95-98-бб.
74. Байжанов В Ж. Ұстазым менің... // Қостанай таңы. – 2006. – 6 қараша.

75. Бакенов С. Рожденный в изгнании // Біз – Мы. – 1998. – № 3. – 17 ақпан.
76. Балақаев Т., Романов Ю. Ценное исследование // Партийная жизнь Казахстана. – 1965. – № 6. – С.74-77.
77. Балғарина Б. Мұражайлар – халықтың қасиетті қазынасы // Егемен Қазақстан. – 1998. – 6 наурыз.
78. Бақұл бол, Манаш аға!: Қазанама: Манаш Қозыбаев қазасына орай // Қазақстан-Zaman. – 2002. – 1 ақпан.
79. Балақаев Т. Отты жылдар оқиғасына арналған еңбек // Қазақстан коммунисті. – 1970. – № 11. – 76 б.
80. Балақаев Т., Алдажұманов Қ. Қазақстан еңбекшілері майдан қызметінде. – Алматы, 1985. – 7,10,13,14, 25,58,113,145,167,175,198, 201, 216, 235,255,271,296-бб.
81. Баспалар, басылымдар // Қазақ әдебиеті. – 2003. – 21 наурыз.
82. Батырбеков Г. Он писал правдивую историю... // Наука и высшая школа Казахстана. – 2003. – 15 января.
83. Бахаутдинова З. Учитель с большой буквы: [в КазНУ открылась аудитория им. акад. М. Козыбаева] // Известия. – 2005. – 15 февраля. – С.10.
84. Бәкенеев С. М. М. Қозыбаев – тарих ғылымының докторы // Социалистік Қазақстан. – 1969. – 7 маусым.
85. Бегманова М. М. Тарих саңлағы // Алматы ақшамы. – 2001. – қараша.
86. Бегманова М. Тарихшы ғалымға арналады // Түркістан. – 2002. – 12 қаңтар.
87. Бейісқұлов В. Т. Кісі еңбегін бағалай білуші еді... // Жас Алаш. – 2003. – 7 қаңтар.
88. Бейісқұлов Т. Маңғаз Манаш // Алматы ақшамы. – 2011. – 3 қараша.
89. Бейісқұлов Т. Маңғаз Манаш // Бейісқұлов Т. Сегіз томдық жинағы: сараптамалық зерттеу және талдау мақалалары. – 7-т. – Алматы, 2013. – 117-124-бб.

90. Бейсенова С. «Әлем өркениеті қатарындағы қазақ өркениеті»: академик М. Қозыбаев туралы // Зерде. – 2007. – 12 қаңтар.
91. Бейсенбаева А. Тарих тарланбозы елдің есінде // Солтүстік Қазақстан. – 2013. – 16 қараша.
92. Бекбаев Ә. Тұңғыш энциклопедия // Қазақстан мұғалімі. – 1983. – 18 март.
93. Бекмуратова Г. Свет яркой звезды // Мегаполис. – 2004. – 12 февраль.
94. Бекназаров Р. Пять глав одной книги // Актюбинский вестник. – 2002. – 3 мая. – С.113
95. Бектас Г. Қазақтың Манашы // Айқын. – 2016. – 26 қазан.
96. Бектемірова М. Бір жұлдыз сөнді көгімде: [өлең М. Қозыбаевқа арналған] // Қостанай таңы. – 2002. – 5 ақпан
97. Бельгер Г «Хәлкім алдидики кәрзимни өтәп кетімән...» // Ұйғыр авазы. – 2003. – 7 февраль.
98. Бельгер Г. Уйду, исполнив долг перед народом // Книголюб. – 2002. – 19 декабря.
99. Бельгер Г. Он назвал меня бауырым – брат мой // Экспресс К. – 2003. – 7 января.
100. Бельгибаев С. Новые имена старого города // Мегаполис. – 2004. – 2 декабря.
101. Бельгибаев С. Новые имена старого города // Мегаполис. – 2004. – 2 декабря.
102. Бердібаев Р. Түрік қағанатынан Түркістанға дейін // Байкалдан Балқанға дейін. – Алматы, 1996. – 174-178-бб.
103. Бердібаев Р. Тарихи танымның жаңа деңгейі // Егеменді Қазақстан. – 1994. – 10 желтоқсан.
104. Беркімбаева И. В главном вузе страны открыта именная аудитория // Комсомольская правда. – Казахстан. – 2005. – 12 февраль.
105. Бибатырова Ғ. Академиктің соңғы суреті // Алматы ақшамы. – 2003. – 9 қаңтар.

106. Библиография изданных научных трудов преподавателей Кустанайского педагогического института им. 50-летия СССР (1939-1972). – Кустанай, 1973. – С. 9, 94, 98.

107. Бимендин Б. Манаш Қозыбаев – ұлы тарихшы // Қостанай таңы. – 1999. – 25 маусым.

108. Бимендин Б. Тарихшы М. Қозыбаев // Білім жарысы. – 1999. – 29 қыркүйек. – №4 (11).

109. Бисенбаева А., Кенжебаев Н. Правда и мифы // Огни Алатау. – 1991. – 5 сентября.

110. Бисембаев А., Романов Ю. Время, составленное в книгах // Ленинский путь. – 1991. – 11 ноября.

111. Болатов Ж. Адамда арман деген таусылған ба? // Қостанай. – 2001, 27 қараша.

112. Болатов Б. Қаһарлы күндер елесі // Социалистік Қазақстан. – 1975. – 16 мамыр.

113. Болатов Ж. Қостанай жеріндегі келелі кеңес // Қазақстан Заман. – 2001. – 22 маусым. – №14.

114. Болатов Ж. Манаш ағаның мұрасы кейінгі ұрпаққа таусылмас қазына // Қостанай. – 2002. – 18 қараша.

115. Болатов Ж. Манаш ағаның мұрасы кейінгі ұрпаққа таусылмас қазына: ҚМУ-да «Манаш Қозыбаев және Қазақстанның тарих ғылымы» дөңгелек үстелі болып өтті] // Қостанай. – 2002. – 19 қараша.

116. Британова С. Летописец // Азамат Times. – 2001. – 15 ноября.

117. Букаткин П.Р. Западноказахстанцы в годы суровых испытаний (1941-1945). – Самара, 1995. – С.163.

118. Букаткин П. Казахстан – арсенал фронта // Приуралье. – 1971. – 26 июня.

119. Букаткин П.Р. Западноказахстанцы в годы суровых испытаний (1941-1945). – Самара, 1995. – С.163.

120. Бурабаев М.С. Казахский Геродот. Академик Козыбаев М. При независимом Казахстане могут ли освободить ученого от должности за поддержку научной идеи и публикацию

неординарной книги? // Агын Касымжанов – основоположник возрождения фарабиеведения на исторической родине Абу Наср аль-Фараби в Казахстане. Партия разрушает историческую и культурную память туранцев. – Алматы, 2009. – С.243-244.

122. Бұрханов К., Төленова З. Академик Қозыбаев және Қазақстандағы ұлттық тарихи сананың қалыптасуы // Қазақ тарихы. – 2007. – №2. – 35-38-бб.

123. В Алматы состоялась научная конференция в честь знаменитого историка М. Козыбаева //

124. В лекторской группе // За отличную учебу. – 1951. – №3 (102). – 17 января.

125. В Молдавии – О Казахстане // Огни Алатау. – 1972. – 15 сентября.

126. В память об академике Козыбаеве // https://www.inform.kz/ru/v-pamyat-ob-akademike-kozybaeve_a2964353

127. В полку авторов прибыло // Учитель Казахстана. – 1998. – 4 декабря.

128. В центре внимания – история Отечества // Наука Казахстана. – 1998. – №4(112). – 16-28 февраля.

129. В честь 100-летия Амангельды // Рудненский рабочий. – 1973. – 3 апреля.

130. Вайдман Л. Истина стоит жизни // Казахстанская правда. – 1989. – 8 декабря.

131. Васильев А.Ф. Обеспечение партией экономических предпосылок для победы Советского Союза в Отечественной войне (к историографии вопроса) // Вопросы истории КПСС. – 1967. – №7. – С.92-103.

132. Ваш собеседник – Президент // Казахстан. правда. – 1990. – 22 августа.

133. Вержбицкая Н. Мемориальная доска гениальному ученому // Казахстанская правда. – 2003. – 9 января.

134. Вопросы историографии Казахстана. Сб. статей. – Алма-Ата, 1983. – С. 134,135,180,191,192.

135. Вопросы Манашаведения: Науч. Серия / сост. С. Омирбаев (руков.), Т. Шанбай, А. Ибраева. 2-й т. – Петропавловск, 2018. – 472 с.
136. Воробьева С. О времени и о нас // Вечерняя Алма-Ата. – 1971. – 25 ноября.
137. Все о нашем городе // Вечерняя Алма-Ата. – 1984. – 22 февраля
138. Встреча с учеными // Казахстан. правда. – 1997. – 22 января.
139. Гайкалова И. Памяти историка // Новое поколение. – 2006. – 10 ноября.
140. Галкина Г. Манаш // Новое поколение. – 2011. – 20 октября.
141. Галкина Г. Был совестью нации // Люди. – 2016. – 1 ноября.
142. Галкина Г. Год без Манаша // Новое поколение. – 2003. – 24 января.
143. Гривенная Л.А. М. Козыбаев – ученый-патриот // <https://e-history.kz/ru/history-of-kazakhstan/show/9312/>.
144. Григорьев И. Он не успевал за своими мыслями: прошла научно-практ. конф., посвящ. 75-летию М. Козыбаева, по проблемам гуманитарной науки на современном этапе развития образования в республике // Костанайские новости. – 2006. – 23 ноября.
145. Гуревич Л. Историк Отечества // Мысль. – 2001. – №11. – С.23-27.
146. Гуревич Л. Историк Отечества: О М. Козыбаеве, авторе книг по истории Казахстана // Мысль. – 2000. – №7-8. – С.23-27.
145. Ғалымға құрмет көрсетті // Егемен Қазақстан. – 2003. – 25 қазан
147. Ғылыми-теориялық конференция // Коммунизм таңы. – 1970. – 27 наурыз.
148. Ғылыми конференция // Социалистік Қазақстан. – 1970. – 8 мамыр. – № 106.

149. Damla e demirci sanli tarihini canli sahidi // Қазақстан – Заман. – 2001. – 22 маусым. – № 14.
150. Данилюк А. Всесоюзный семинар в Ужгороде // Закарпатская правда. – 1980. – 12 сентября.
151. Дәненов Ж. Шәкірттерімізді мақтан етеміз // Коммунизм таңы. – 1969. – 16 сәуір.
152. Деңгелбай Қ. М. Қозыбаевтың қолынан сыйлық алды // Оңтүстік Қазақстан. – 2001. – 15 қараша. – №135.
153. Деревянко А.П., Ламин В.А. Об «Избранных трудах» М.К. Козыбаева // Гуманитарные науки в Сибири. – Сер. Отечественная история. – 2007. – №2. – С.139-140.
154. Джумагалиев Б., Петухова Г. Партией мобилизованные и призванные // Казахстанская правда. – 1965. – 1 апреля.
155. Джусангалиева Б. Крупица истории // Литер. – 2004. – 2 декабря.
156. Досжан Д. Манаш аға туралы бір ауыз сөз // Мәдени мұра. – 2013. – шілде-тамыз. – №4.
157. Досқалиев К. Қызыл Армияның қуатты арсеналы // Коммунистік еңбек. – 1970. – 13 қараша.
158. Досқалиев К. Равнение на коммунистов // Касп. коммуна. – 1977. – 19 октября.
159. Дуткина А. Славные вехи // Вечерняя Алма-Ата. – 1972. – 12 ноября.
160. Дүйсен С. Манаш Қозыбаев және оның Ақмолалық студент достары // Qazaqstan arhivteri. – 2019. – №3. – 42-45-бб.
161. Дүкенбаева З.О. Ұлағатты ұстаз, ғалым, үлкен парасат иесі – академик М.Қ. Қозыбаев // Мемлекет тарихы. – 2012. – № 3. – 97-104-бб.
162. Дүниеден өтті тарихтың тарланбозы. Жинақ. – Алматы: GAUNAR, 2002. – 84 б.
163. Зиялылар зердесінде // Егемен Қазақстан. – 2012. – 4 сәуір
164. Единство народов // Вечерняя Алма-Ата. – 1975. – 26 марта.

165. Его дух - среди нас // Труд – Казахстан. – 2005. – 1 февраля.
166. Евланова М.Н. Рабочий класс – фронту. Историографический очерк. – Челябинск, 1984. – С.6.
167. Евразия орталығы. Центр Евразии. Мерейтойлық номер. – Семей, 2006. – №2(3); – №3(4).
168. Енисеева Л. Возвращение истории. Ушел из жизни первый идеолог независимого Казахстана // Известия – Казахстан. – 2002. – 15 февраля.
169. Еңсенов Қ.А. Ұлттық рухани жаңғыру - Отан тарихын зерделеумен маңызды (сұхбат) // <https://lenta.inform.kz/kz/ulttyk-ruhani-zhangyru>. – 2020. – 23 ақпан.
170. Есенов Ш. Е. Наука и ученые Советского Казахстана. – А., 1969. – С.103.
171. Есекеев Б. Ж., Қуанышев Ж. И. Всесоюзный «Круглый стол» по проблеме «Национальные движения в условиях колониализма» (Казахстан, Средняя Азия) // Вестник АН КазССР. – 1991. – №1. – С.68-71
172. Ержанов А., Шоланов Е. Қаһармандық күрестің ұйымдастырушысы // Соц. Қазақстан. – 1965. – 6 наурыз.
173. Ермаханова А. Әкем Қабаш соғыс ұшағын жасатқан, Манаш ағамакадмик: Сәулеш Қабашқызы Қошановамен сұхбаттасқан // Жұлдыздар отбасы. – 2013. – №21(159). – 44-45-бб.
174. Ерсарин Қ. Достыққа адал еді... // Ана тілі. – 2016. – 10-16 қараша. – №45. – 9 б.
175. Ерсарин Қ. Жаны таза ақ сүтіндей ананың... // Ана тілі. – 2011. – 13-19 қазан.
176. Ерсарин Қ. Қазақ елінің бас тарихшысы. Академик Манаш Қозыбаев – 75 жаста // Зерде. – 2006. – 3 қараша.
177. Ерсарин Қ. Манаштың туған жерге соңғы сапары // Қостанай таңы. – 2002. – 15 қараша.
178. Ерсарин Қ. Туған жерге соңғы сапар // Қостанай таңы. – 2005. – 8 қараша.

179. Ерсарин Қ. Өткен күндердің бәрі елес, есте сақталғаны ғана өмір // Қостанай таңы. – 2000. – 24 наурыз.

180. Есалиева А. Бүгінді байыптап, болашаққа барлау жасау // Егемен Қазақстан. – 1996. – 24 мамыр.

181. Ескендірова Р. Тарихшыға тағзым // Алматы ақшамы. – 2004. – 4 желтоқсан.

182. Ескерткіш тақта ашылды: 2003 ж. 7 қаңтарда Манаш Қозыбаев тұрған үйде ашылды // Қазақстан-Zaman. – 2003. – 10 қаңтар.

183. Есқали Ө. «Құндылықтар құрдымға кетпесін» М. Қозыбаев туралы // Егемен Қазақстан. – 2005. – 6 тамыз.

184. Есқали Ө. Тарихтың тарланбозы // Егемен Қазақстан. – 2006. – 18 қараша.

185. Есқали Ө. Дәрістің жөні өзінше, ғылымның жолы сан тарау // Егемен Қазақстан. – 2015. – 29 қазан.

186. Есқожин І. Озат студенттің ісі осындай // За отличную учебу. – 1952. – 1 мамыр.

187. Жадымыздан өшпес бейне // Қазақстан ZAMAN. – 2003. – 3 қаңтар.

188. Жақсанов О. Ұлт зиялыларының абызы: Академик Манаш Қозыбаев туралы // Ақиқат. – 2009. – №7. – 49-52-бб.

189. Жақсымбетова Г. Академик М.К. Қозыбаев – создатель новой концепции национально-освободительной борьбы казахского народа 1916 года // Қазақстан мұрағаттары. – 2011. – № 4. – С.34-38

190. Жалантос Бахадур: Место и роль в истории // Сыр түлегі. – 2001. – сәуір. – №4.

191. Жанғалиева А. Дариға жүрек: Академик М. Қозыбаев – 80 жыл // Молодёжная-Жастар. – 2011. – 10 қараша.

192. Жанғалиева А. Дариға жүрек: М. Қозыбаев - 80 жыл // Молодежная - Жастар. – 2011. – 10 желтоқсан.

193. Жанғожин А. Заңғар замандасымыз // Орталық Қазақстан. – 2017. – 11 мамыр.

194. Жаныбеков Ш. Об академике Манаше Козыбаеве // Жаныбеков Шангерей. Өнегелі өмір. В. 31. – С. 233-242

195. Жанысова Л. Тың ойлар жүрегін тербеген // Солтүстік Қазақстан. – 2015. – 3 қыркүйек.
196. Жаңа кітаптар // Социалистік Қазақстан. – 1965. – 5 қаңтар.
197. Жармағамбетов Н. История и современность // Наука Казахстана. – 1995. – 16-31 мая.
198. Жәкәтұлы С. Арқа сүйер арыстар // Қостанай таңы. – 1999. – 12 қараша.
199. Жеңісұлы С. Ел тарихын терең зерделеген ғалым // Заң. – 2005. – № 2. – 30 б.
200. Жолдасұлы С., Әубәкіров С. Жүрегі тұнып тұрған тарих // Оңтүстік Қазақстан. – 2001. – 15 қараша.
201. Жулаева Р. Юбилею посвящается // Вечерняя Алма-Ата. – 1975. – 18 декабря.
202. Жумасұлтанов А., Шаймуханов Д. Подвиг народа // Индустр. Караганда. – 1965. – 26 февраля.
203. Жумасұлтанов А., Шаймуханов Д. Основатель новой Казахстанской истории // Индустриальная Караганда. – 2001. – 17 октября.
204. Жумаханов М. Манаш Козыбаев – энциклопедия Востока // Казахстанская правда. – 1994. – 9 декабря.
205. Жумаханов М. Манаш Козыбаев – энциклопедия Востока // народный конгресс. – 1994. – 9 декабря.
206. Жұлдызы жанған ғұлама / Құраст.Қ.С. Қозыбаев. – Академик Манаш Қозыбаев туралы естелік кітап. – Алматы: Атамұра, 2003. – 288 б.
207. Жұмасұлтанов Ә. Академик Манаш Қозыбаев және Отан тарихы // Орталық Қазақстан. – 2005. – 21 қаңтар
208. Жұмасұлтанов Ә. Ақтандақтарды ашқан тарихшы // Қостанай таңы. – 2005. – 8 ақпан
209. Жұмасұлтанов Ә. Отандық тарихтың тарланы // Орталық Қазақстан. – 2005. – 1, 3 ақпан
210. Жұмасұлтанов Ә. Өмірі де, өзі де өнеге еді // Орталық Қазақстан. – 2002. – 19 қазан

211. Жұмасұлтанов Ә. Өсиетке, даналыққа толы үш кітап // Орталық Қазақстан. – 2003. – 7 қаңтар
212. Жұмасұлтанов Ә. Төл тарихымыздың тарланы // Қостанай таңы. – 2001. – 4 желтоқсан.
213. Жұмасұлтанов Ә. Төл тарихымыздың тарланы // Орталық Қазақстан. – 2001. – 14 қараша.
214. Жұмашев А. Тарихымызды тайсалмай зерттеген ғалым // Ана тілі. – 2016. – 27 қазан – 2 қараша.
215. Жыл адамы // Егемен Қазақстан. – 1997. – 31 желтоқсан.
216. Жыл адамы – академик Манаш Қозыбаев // Қостанай таңы. – 2001. – 5 қаңтар.
217. Жырлайды батырлықты, батылдықты // Социалистік Қазақстан. – 1965. – 28 наурыз.
218. Заман және зиялы // Парасат. – 1998. – №6. – 2-7-бб.
219. Зиманов С. Феномен академика М.К. Козыбаева // Зиманов С. Полн. собр. соч. В 10-томах. – Алматы, 2009. – Т.9. – С.238-242
220. Зинич М.С. Будни военного лихолетия. Вып. 1-2. – М. 1994. – С. 63, 135.
221. Зинич М.С. Трудовой подвиг рабочего класса в 1941-1945 гг. (По материалам отрасли машиностроения). – М., 1984. – С.10, 203.
222. Зиялы қауым өкілдерін қабылдады // Егемен Қазақстан. – 2001. – 14 желтоқсан.
223. Зиялылар зердесінде // Егемен Қазақстан. – 2012. – 4 сәуір.
224. Ибрагимов Ә. Айтылмай жүрген әңгіме // Лениншіл жас. – 1973. – 10 февраль.
225. Ибраева А. Тарих ғылымының дүлділі // Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 8 қараша.
226. Ибраев Б. Солдатская хроника // Правда. – 1975. – 23 июня.
227. Ибраев С., Степанов В.В. Научная и общественная деятельность академика М.К. Козыбаева. Учебно-методическое

пособие по спецкурсу «Манаштану». – Петропавловск, 2005. – 76 с.

228. Ибраев С.И., Захаров С.В. Манаштану: Учебно-методический комплекс. - Петропавловск: СКГУ, 2006. – 52 с.

229. Идеология Победы // Вечерняя Алма-Ата. – 1985. – 26 марта.

230. Идти непременно дальше // Казахстан. правда. – 1967. – 13 декабря.

231. Игенбаев А. Подвиг казахстанцев // Боевое знание. – 1969. – № 13.

232. Игенбаев А., Нурмухамедов С. Подвиг республики // Казахстан. правда. – 1969. – 8 января.

233. Избицкая В. В его судьбе – биография страны // Вечерний Алматы. – 2004. – 2 декабря.

234. ИИП при ЦК КП Казахстана // Казахстанская правда. – 1996. – 13 января.

235. ИМЛ при ЦК КПСС (о защите докторской дисс.) // Московская правда. – 1969. – 27 мая.

236. Именем академика // Вечерний Алматы. – 2005. – 17 февраля.

237. Институт истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова // Национальной академии наук Республики Казахстан – 50 лет. – Алматы, 1996. – С. 175-179.

238. Исаев Б. Тарихтың ту ұстаушысы // Ұлан-гвардия. – 1998. – № 1.

239. Исаенко Ж. Рец. на книгу «Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.)». – Алма-Ата, 1964; Укр. ист. журн. – 1965. – №5. – С.143-144.

240. Исахметұлы Ж. Академик Манаш Қозыбаев және Қазақстан тарихын дәуірлеу (М. Даутбаев) // Қазақ. – 2013. – 19-26 шілде.

241. Искренние соболезнования // Казахстанская правда. – 2002. – 1 февраля.

242. Историография Великой Отечественной войны. – М., 1980. – С. 64, 66, 71, 184, 186, 196-197, 208, 224, 226.

243. Историография Советского тыла периода Великой Отечественной войны. Сб. статей. – М., 1976. С. 14, 64, 66, 282.

244. Историческая наука и современность: концептуальные проблемы методологии историографии и источниковедения Отечественной истории: Материалы конф. – Алматы: Университет «Кайнар», 28-29 ноября 2001. – 290 с.

245. Историческое наследие академика М.К. Козыбаева и современность: Сб. материалов научно-практ. конференции, посвященной памяти академика М.К. Козыбаева. – Костанай: КГУ им. А. Байтурсынова, 2003. – 109 с.

246. Истории путеводная нить // Вечерний Алматы. – 2006. – 4 ноября

247. История и компьютер // Наука Казахстана. – 1999. – 1-31 октября. – № 19-20 (151-152).

248. История и современность // Наука Казахстана. – 1995. – 16-31 мая. – № 10.

249. История второй мировой войны (1939-1945). – М., 1980. Т. XI. – С. 338, 473.

250. История Советского рабочего класса (1938-1945 гг.). – М., 1984. – С. 20, 26, 492, 495, 516, 517, 534.

251. Историк в меняющемся мире. Тарихшы және оның заманы: Сборник документов и материалов / Сост.: И.М. Қозыбаев, Ш.О. Тулеуова. – Алматы: Раритет, 2021. – 480 с. + 32 с. вкл.

252. Истыбаева Д. Человек – легенда, учивший ученых // Экспресс К. - 2005. – 12 февраля.

253. Казкенов К.М. Судьба М.К. Козыбаева // Отечественная история. – 2002. – № 1. – С. 25-26

254. Каиржанова Л. Учёный с сердцем учителя // Проспект СК. – 2011. – 4 ноября.

255. Каймараев У. Единство народов // Вечерняя Алма-Ата. – 1975. – 26 марта.

256. Кайназаров Е. Человечный документ // Вечерняя Алма-Ата. – 1975. – 25 апреля.
257. Канапин А., Басин В. Книга о великом содружестве // Казахстан. правда. – 1968. – 29 ноября.
258. Канапин Ә., Ақынжанов М. Қазақстан комсомолы соғыс жылдарында // Қазақстан коммунисі. – 1978. – №6. – 91-94-бб.
259. Кандалин Н. Славный и трудный путь: [К 60-летию академика М.К. Козыбаева] // Кустанаец. – 1991. – 16 ноября. – №126-127.
260. Карагойшин К. Взгляды М.К. Козыбаева на становление Казахской государственности // Приуралье. – 2015. – 16 апреля.
261. Касенова Г. В Молдавии – о Казахстане // Огни Алатау. – 1972. – 15 сентября.
262. Касымжанова Г. «Я нашел свою звезду...» // Архив памяти. – Алматы: Ғылым, 2003. – С.230-236.
263. Касымов Е. Головной вопрос // Экспресс К. – 2002. – 18 сентября.
264. Кәкімжанов Ж. Ұлық болсаң, кішік бол // Қостанай таңы. – 2001. – 21 тамыз.
265. Кәкімжанова А. Ұлы тарихшыға арналған: [80 жылдығына] // Қостанай. («Қостанай» қосымшасы). – 2011. – 1 наурыз. – 6-б.
266. Кәкішев Т. Ғұлама ғибраты: Тұлғалар тағылымы // Егемен Қазақстан. – 2010. – 18 мамыр.
267. Кәрібаев Б. Ғалым өмірінің беймәлім тұстары жөнінде. Академик М. Қозыбаев – 85 жыл // Қазақ университеті. – 2016. – 15 қараша; ҚазҰУ хабаршысы. Тарих сериясы. – 2016. – №4 (83). – 323-325-бб.
268. Кекілбаев Ә. Саясатқа келген ғалым // Қазақ әдебиеті. – 2002. – 20 қыркүйек.
269. Кекілбайұлы Ә. Сұңғыла ғалым, саңлақ қайраткер // Егемен Қазақстан. – 2002. – 1 ақпан.

270. Кекилбаев А. Они крепят мир и согласие в нашем деле // Казахстан. правда. – 1997. – 25 октября.

271. Кекильбаев А. Отечественная история – источник духовного возрождения // Казахстан. правда. – 1998. – 7 июля.

272. Керимбаев С.К. Советский Киргизстан в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. – Фрунзе, 1985. – С.8.

273. Кенжалин Д. Керуен басы көшті өмірден // Алматы ақшамы. – 2002. – 2 ақпан.

274. Кенжалин Ж. Талант және тағзым: Қозыбаевтар әулеті туралы // Қостанай таңы. – 2004. – 30 шілде.

275. Кенжебаев Д.Б. М. Қозыбаев – көркем тілдің шебері (А. Саркенқызы) // Ғылым жастар көзімен: Жастар жылына арналған курсанттар мен студенттердің халықаралық ғыл.-теориялық конф. материалдары (24 мамыр 2019 ж.). – Қостанай, 2019. – 431-438-бб.; Наука глазами молодежи. – Семей: Раритет, 2003.

276. Киікбаев С. Академик Манаш Қозыбаев туралы бір сөз // Қостанай таңы. – 2006. – 22 қараша.

277. Киікбаев С. Туған жердің мақтанышы // Қостанай таңы. – 2006. – 24 қараша.

278. Киікбаев Н., Жұмабеков Ж. Қазақстан Компартиясы қызметінің келелі кезеңі // Қазақстан коммунисті. – 1965. – №4. – 39-42-бб.

279. Кляшторный С. Новый труд в Великой степи и первом казахском государстве // Казахстан. правда. – 1998. – 14 мая.

280. Книга – учебник, книга – история // Советы Казахстана. – 1993. – 30 января. – №21.

281. Козыбаев Манаш // Каныш Сатпаев. Энциклопедия.– Алматы, 2013. – 286-б.

282. Козыбаев Манаш // <https://el.kz/news/archive/content-24241/>

283. Козыбаев Манаш Кабашевич // Академия наук Казахской ССР. – Алма-Ата, 1987. – С.234.

284. Козыбаев Манаш Кабашевич // Алматы: Энциклопедия. – Алматы, 1996. – С.184.

285. Козыбаев Манаш Кабашевич // Ауэзов Е.К., Кунаева Г.С. Алматы: Энциклопедия. – Алматы: ИД «Credo», 2009. – С.226-227.

286. Козыбаев Манаш Кабашевич // Биобиблиография обществоведов Казахстана. – Алма-Ата, 1986. – С.246-248.

287. Козыбаев Манаш Кабашевич. Их именами славен наш край // Деятели науки и техники. – Кустанай, 1973. – Вып. 3. – С.10-11.

288. Козыбаев Манаш Кабашевич // История Казахстана: Энциклопедический справочник. – Алматы: Аруна, 2010. – С.350-351

289. Козыбаев Манаш Кабашевич // Казахстан: Нац. энциклопедия. – Т.3. – Алматы, 2005. – С.251-252

290. Козыбаев Манаш Кабашевич // Кто есть кто в казахстанской науке: Справочник. – Алматы, 1999. – С. 87.

291. Козыбаев Манаш Кабашевич // Кто есть кто в Казахстане. Биографическая энциклопедия. Изд. шестое, доп. – Алматы, 2002. – 254 с.

292. Козыбаев Манаш Кабашевич // Кто есть кто в Казахстане: биографическая энциклопедия. - 10-изд., доп. – Алматы, 2008. – С. 466

293. Козыбаев Манаш Кабашевич // Кто есть кто в Казахстане. Биографическая энциклопедия. – Изд. 11-е, доп. – Алматы, 2010. – С.584

294. Козыбаев Манаш Кабашевич // Кто есть кто в Казахстане. Биографическая энциклопедия. – Изд. Одиннадцатое, доп. – Алматы, 2011. – С.584.

295. Козыбаев Манаш Кабашевич // Ашимбаев Д. Кто есть кто в Казахстане. Биографическая энциклопедия. – Изд. 12-е, доп. – Алматы, 2012. – С.621.

296. Козыбаев Манаш Кабашевич. Лауреат Госпремии РК в области науки, техники и образования (1994) // Жүзден –

жүйрік, мыңнан – тұлпар. Лауреаты государственных премий, 1934-2009 гг. – Алматы: Қазақ университеті, 2009. – С.195-198.

297. Козыбаев Манаш Кабашевич: видный гос. и общ. деятель, д.и.н., заслуженный деятель наук, лауреат Президент. премии мира и духовного согласия. Некролог / Правительство РК // Казахстанская правда. – 2002. – 1 февраля.

298. Козыбаев Манаш Кабашевич // Национальная Академия наук Республики Казахстан: Энциклопедический словарь. – Алматы, 1996. – С.208-209.

299. Козыбаев Манаш Кабашевич // Костанайская область. Энциклопедия. – Алматы: Арыс, 2006. – С.424-425

300. Козыбаев Манаш Кабашевич // Северо-Казахстанская область. Энциклопедия. Изд. второе, доп. – Алматы: Арыс, 2006. – С.332-333.

301. Козыбаев Манаш Кабашевич // Алтын Дала. Фотокнига. / сост. Г. Дильдяев. – Алматы, 2008. – С. 346-347-бб.

302. Козыбаев Манаш Кабашевич // Батырбеков М.Б. Школа Казахстана в лицах. Кн.3. – Алматы: ROND, 2001. – 728 с. – С. 369-371.

303. Козыбаев Манаш Кабашевич // Элита Казахстана. – Алматы, 1997. – С. 219.

304. Козыбаев Манаш Кабашевич. Общественный деятель Республики Казахстан, академик АН РК, доктор исторических наук. К 80-летию со дня рождения (16 ноября 1931 г. – 31 января 2002 г.): сборник документов / отв. ред. З.С. Айдарбеков. – Алматы: Архив Президента, 2011. – 173 с.

305. Козыбаев Манаш Кабашевич // <https://ru.wikipedia.org/wiki>.

306. Козыбаевские чтения // Северный Казахстан. – 2006 . – 15 ноября.

307. «Козыбаевские чтения»: Материалы респ. науч.-практ. конф., посвящен. 75-летию со дня рожд. академика М. Козыбаева (14 ноября 2006 г.). – Петропавловск: СКГУ им. М. Козыбаева. – Т.1. – 2006. – 219 с.; – Т.2. – 2006. – 282 с.; – Т.3. – 2006. – 183 с.; – Т.4. – 2006. –172 с.

308. «Козыбаевские чтения»: Материалы респ. науч.-практ. конф. (22-24 ноября 2007 г.). – Петропавловск: СКГУ им. М. Козыбаева. – Т.1. – 2007. – 268 с.; – Т.2. – 2007. – 303 с.; – Т.3. – 2007. – 272 с.

309. «Козыбаевские чтения – 2008»: Материалы респ. науч.-практ. конф. (28 ноября 2008 г.) // Межвузовский вестник. Научный журнал. –Петропавловск: СКГУ им. М. Козыбаева. – 2009. – № 3 (7, 2009. – 223 с.; Т.4 (8). – 2009. – 220 с.; Т.5 (9). – 103 с.; Т.6 (10). – 2009. – 263 с.

310. «Козыбаевские чтения - 2010»: Материалы респ. науч.-практ. конф. (12 ноября 2010 г.). - Петропавловск: СКГУ им. М. Козыбаева. – Т.1. – 2010. – 282 с.; – Т.2. – 2010. – 231 с.; – Т.3. – 2011. – 294 с.; – Т.4. – 2011. - 367 с.

311. «Козыбаевские чтения- 2011»: Материалы Республиканской научно-практической конференции «Независимый Казахстан и научное наследие академика М. Козыбаева», посвященной 80-летию со дня рождения академика М. Козыбаева / «Қозыбаев оқулары – 2011» М. Қозыбаевтың туғанына 80 жыл толуына арналған «Тәуелсіз Қазақстан және академик Манаш Қозыбаевтың ғылыми мұрасы» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары / Т.1. – 2011. – 297 с.; Т.2. – 2011. – 253 с.; Т.3. – 2001. – 285 с.; Т.5. – 2011. – 282 с.; Т.6. – 279 с.

312. «Козыбаевские чтения – 2012»: Материалы международной научно-практической конференции / «Қозыбаев оқулары – 2012» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – 2012. Т.1. – 341 с.; Т.2. – 2012. – 288 с.; Т.3. – 2012. – 291 с.

313. «Козыбаевские чтения – 2013»: «Казахстан в мировых культурно-цивилизационных процессах». Материалы Международной научно-практической конференции / «Қозыбаев оқулары – 2013: «Қазақстан әлемдік мәдени-өркениеттік үрдістерде» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік

конференцияның материалдары. – Т.1. – 2013. – 245 с.; Т.2. – 2013. – 234 с.; Т.3. – 2013. – 238 с.; Т.4. – 2013. – 213 с.; Т.5. – 2013. – 225 с.

314. «Козыбаевские чтения - 2014: «Роль Казахстана в интеграции евразийского пространства»: Материалы Международной научно-практической конференции/«Қозыбаев оқулары – 2014: Еуразиялық кеңістіктегі интеграцияда Қазақстанның ролі» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. Т.1. – 2014. – 220 с.; Т.2. – 2014. – 274 с.; Т.3. – 2014. – 201 с.

315. «Козыбаевские чтения – 2015: перспективы развития науки и образования». Материалы международной научно-практической конференции «Қозыбаев оқулары – 2015: Ғылым мен білімінің даму перспективалары» атты халықаралық ғылыми- тәжірибелік конференцияның материалдары. Т.1. – 2015. – 169 с.

316. «Козыбаевские чтения – 2016: Современные тенденции культурно-цивилизационных процессов Евразии» посвященной 85-летию М. Козыбаева. Материалы. Международной научно-практической конференции /М. Қозыбаевтың 85 жылдығына арналған «Қозыбаев оқулары – 2016: Еуразия мәдени-өркениет үдерісінің заманауи тенденциялары» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. Т.1. – 2016. – 292 с.; Т.2. – 2016. – 298 с.

317. «Козыбаевские чтения – 2017: Казахстан и современные вызовы времени» посвященной 80-летию Северо-Казахстанского университета имени Манаша Козыбаева. Материалы Международной научно-практической конференции /М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің 80 жылдығына арналған «Қозыбаев оқулары – 2017: Қазақстан және заманауи сын-тегеуріндері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Т.1. – 2017. – 282 с.; Т.2. – 2017. – 310 с.

318. «Козыбаевские чтения – 2019: Духовная модернизация и тенденции развития научно-образовательного пространства

в современном мире». Международная научно-практическая конференция / «Қозыбаев оқулары – 2019: Рухани жаңғыру және қазіргі әлемдегі ғылыми - білім беру кеңістігінің даму тенденциялары» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференция. – Т.1. – 2019. – 181 с.; Т.2. – 2019. – 184 с.; Т.3. – 2019. – 338 с.; Т.4. – 2019. – 306 с.; Т.4. – 2019. – 185 с.

319. «Қозыбаевские чтения – 2020: Приоритетные направления развития, достижения и инновации современной казахстанской науки». Международная научно-практическая конференция / "Қозыбаев оқулары – 2020" - атты заманауи қазақстандық ғылымның даму басым бағыттары, жетістіктері мен инновациялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы. – Т. 1. – 2020. – 256 с.; Т. 2. – 2020. – 332 с.; Т.3. – 2020. – 366 с.; Т. 4. – 2020. – 294 с.; Т.5. – 2020. – 306 с.

320. Козьменко В., Гуревич Л. Диалектика развития: история и экономика // Казахстанская правда. – 1988. – 3 марта.

321. Колдыбаева С.С. К вопросу о разработке проблем методологии истории в научном творчестве М. Козыбаева // Вестник КазНУ. – Сер. историческая. – 2007. – №4. – С.10-11

322. Конференция // Октябрь туы. – 1972. – 18 қараша.

323. Кошанов А., Алдажуманов К. С ним связано становление отечественной истории // Казахстанская правда. – 2001. – 16 ноября.

324. Кузембайулы А. Глашатай и рыцарь Независимости // Костанай. – 2006. – 16 ноября.

325. Кузембайулы А., Абиль Е. Разработка М.К. Козыбаевым методологических проблем истории // Пилот. – 2011. – № 3. – С.22-24.

326. Кузьмичев А. Он писал правдивую историю... // Костанай. – 2011. – 1 марта

327. Кул-Мухаммед М. Гулама // Казахстанская правда. – 2006. – 3 февраля.

328. Кул-Мухаммед М. Гулама // Козыбаев С. Звезды в небе. – Алматы, 2013. – С. 196-215

329. Кул-Мухаммед М. Манаш Қозыбаев – учитель, ученый, гражданин // Северный Казахстан. – 2006. – 10 марта.

330. Кунелекова Г. Почтим память настоящего человека // Экспресс К. – 2003. – 8 января.

331. Күзембаев А. Өрге тартқан // Солтүстік Қазақстан. – 2006. – 13 қараша.

332. Күзембайұлы А. Айналасына нұрын шашқан. // Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 17 қараша.

333. Күлдібаев Е.Қ. Академик М. Қозыбаев және дала өркениеті // «Методологические и конкретно-исторические проблемы изучения отечественной истории»: Материалы междунар. научно-практ. конф. «Қасымбаевские чтения». – Алматы: ҚазНПУ им. Абая, 2005. – 219-221-бб.

334. Күлдібаев Е.Қ. Академик М. Қозыбаев және Дала өркениеті енген // «edu.e-history.kz» электрондық ғылыми журналы. – 2018. – №94(574) (035№3).

335. Күлдібаев Е.Қ. М.Қ. Қозыбаев және Қазақстан тарихын зерттеудегі проблемалар // «Аймақтар тарихы әлемдік тарихи үрдісгер контексінде»: Халықаралық ғылыми-практ. конф. материалдары. II Қасымбаев оқулары. – Семей, 2006. – 137-140-бб.

336. Күлдібаев Е.Қ. Академик М.Қ. Қозыбаев және тарих ғылымындағы проблемалар // «Түркі-славян мәдениетінің өзара ықпалдастығы: бүгінгілік көзқараспен» халықаралық ғылыми симпозиум материалдары. – Алматы, 2011. – 205-210-бб.

337. Күлдібаев Е.Қ. Академик М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі ұлт-азаттық қозғалыс тарихы // Абай атындағы ҚазҰПУ. Хабаршы. «Тарих және саяси-әлеуметтік ғылымдар» сериясы. – 2019. – №1(60). – 451-456-бб.

338. Күлдібаев Е.Қ. Академик М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі Ұлы Отан соғысы проблемалары // Ұлы Жеңістің 65 – жылдығына арналған ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Алматы, 2010. – 309-316-бб.

339. Күлдібаев Е.Қ. Академик М.Қ. Қозыбаевтың тарих ғылымындағы ұйымдастырушылық және ағартушылық қызметі // Абай атындағы ҚазҰПУ. Хабаршы. «Тарих және саяси-әлеуметтік ғылымдар» сериясы. – 2007. – №1(12). – 76-80-бб.

340. Күлдібаев Е.Қ. М.Қ. Қозыбаев зерттеулеріндегі тәуелсіздік, ұлт тақырыбы // Отан тарихы. – 2007. - №3. – 168-174-бб.

341. Күлдібаев Е.Қ. М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі желтоқсан дақырты мен шындығы // Абай атындағы ҚазҰПУ. Хабаршы. «Тарих және саяси-әлеуметтік ғылымдар» сериясы. – 2007. – №3(14). – 102-106 бб.

342. Күлдібаев Е.Қ. М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі ХХ ғасырдың 20-50 жылдарындағы ашаршылық, тәркілеу және қуғын-сүргін мәселелері // Казахстан – перекресток взаимодействия цивилизации. (Материалы международной научной конференции). – Алматы, 2007.

343. Күлдібаев Е.Қ. Манаш Қозыбаев: Өмір жолы мен ғылыми мұрасы (1985-2002): т.ғ.к. ... дисс. – Алматы, 2010. – 165 б.

344. Күлдібаев Е.Қ. Манаш Қозыбаев: Өмір жолы мен ғылыми мұрасы (1985-2002): т.ғ.к. ... дисс. авторефераты. – Алматы, 2010. – 26 б.

345. Күлдібаев Е.Қ. Манаш Қозыбаев: Өмір жолы мен ғылыми мұрасы (1985-2002). – Алматы: «Елтаным баспасы», 2018. – 224 б.

346. Қабашқызы С. Бірде тұмар, бірде мұнар дүние-ай! // Қостанай таңы. – 2003. – 8 қаңтар

347. Қадыров Ж., Махметова А. Көңілі – дария, сөзі – жыр // Солтүстік Қазақстан. – 2005. – 9 қыркүйек.

348. Қазақ әдебиетінің лауреаттары – 1988 // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 1 қаңтар.

349. Қазақ Совет Энциклопедиясы бойынша оқырмандар конференциясы // Орал өңірі. – 1981. – 19 қаңтар.

350. Қазақ ССР Ғылым Академиясынан // Социалистік Қазақстан. – 1979. – 23 наурыз. – №69. – 3 б.

351. Қазақ ССР Ғылым Академиясынан // Социалистік Қазақстан. – 1989. – 22 июнь. – №144. – 2 б.

352. «Қазақ ССР Мемлекеттік егемендігі туралы декларацияның жобасын халықтық талқылау барысында

алынған ұсыныстарды, ескертпелерді қорыту және оны пысықтау жөнінде комиссия құру туралы» Қазақ ССР Жоғарғы Советінің 1990 жылғы қазандағы № 298-ХІІ Қаулысы // Он екінші сайланған Қазақ ССР Жоғары Советінің Екінші сессиясында қабылданған Заңдар мен қаулылар (1990 жылғы 15-30 қазан, 13 қараша – 15 желтоқсан). – Алматы: Қазақ ССР Жоғары Советінің басылымы, 1991. – 12-14-бб.

353. Қазақ энциклопедиясының Бас редакторлары // Тарих және саясат. – 2007. – № 3. – 6-б.

354. Қазақстан жұртшылығы академик Манаш Қабашұлы Қозыбаевты соңғы сапарға шығарып салды // Қазақстан-Заман. – 2002. – 8 ақпан.

355. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында. Библиографиялық көрсеткіш. – Алматы, 1990. – 72,111-114, 138, 482, 485, 502-507, 771, 1076-1078, 1637, 2769, 4712, 6176-6179, 6201, 6283, 6403, 6950, 7030-бб.

356. «Қазақстан тарихы» 4 том болады // Қазақ әдебиеті. – 1996. – 19 наурыз.

357. Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Адам құқығы жөніндегі комиссияның құрамы: (Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 22 сәуірдегі N 3470 жарлығымен бекітілген) // ҚР Президенті мен ҚР Үкіметінің актілер жинағы. – 1997. - N16-11-12 б.

358. Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы адам құқығы жөніндегі комиссия туралы ереже: (Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 22 сәуірдегі N 3470 жарлығымен бекітілген) // Егемен Қазақстан. – 1997. - 25 сәуір; ҚР Президенті мен ҚР Үкіметінің актілер жинағы 1997. - N 16.-9-11 б.

359. Қазақстандық ғалымдардың тарих ғылымын реформалауға қосқан үлесі // Ұлттық тарих көкжиегі (Қазақстан тарихы ғылымының тәуелсіздік дәуіріндегі дамуы): ұжымдық монография. – Астана, 2019. – 11-35-бб.

360. Қазақтың Манашы дүниеден өтті: [некролог] // Қостанай таңы. – 2002. – 5 ақпан.

361. Қазіргі кезеңдегі гуманитарлық ғылымдардың мәселелері = Проблемы гуманитарных наук на современном этапе: Академик М.Қ. Қозыбаевтың 75 жылдығына арналған аймақтық ғыл.-практ. конф. материалдары = Материалы регион. науч.-практ. конф., посвящ. 75-летию со дня рождения акад. М.К. Козыбаева (21 нояб. 2006 г.). – Костанай, 2007. – 300 б.

362. Қайырбек Ә. Таразы // Қазақ елі. – 1998. – 20-26 наурыз

363. Қайырбеков Ғ. Шақшақ Жәнібек қайда қалды?: Қазақстан Ғыл. акад. Тарих-этнография институтының дир. акад. М. Қозыбаевқа сауал-хат // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 28 ақпан.

364. Қалмырзаев Ә. Әлі талай сағынармыз // Заман және біз. Публицистикалық ой-толғаулар. – Астана: Елорда, 2004. – 242-246-бб.

365. Қалмырзаев Ә. Бас тарихшы // Ақиқат. – 2003. – №4. – 74-77-бб.

366. Қалмырзаев Ә. Бас тарихшы: Академик Манаш Қозыбаев туралы бір үзік сыр // Парасат. – 2003. – №2. – 2-3-бб.

367. Қаңтардағы кеш қызығы – «Қауышу» // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 25 қаңтар.

368. Қапаева А.Т. Манаш Қозыбаев (1931-2002) // XX ғасыр. Ғылым шырағын жаққандар – Алматы: Аруна, 2002. – 10-б.

369. Қасым А. «Елбасы неге Манашпен ақылдасты?» // Алматы ақшамы. – 2006. – 9 қараша.

370. Қаупынбайұлы Т. Тұлғалар тұғыры // Айқын. – 2011. – 4 қараша.

371. Қинаятұлы З. Мәкеңнің мен білетін қасиеттері // Зардыхан Қинаятұлы. Тарихқа көзқарас. I т. – Алматы: «Мерей баспасы», 2017. – 426-428-бб.

372. Қирабаев С. Биік тұлға // Қирабаев С. Тарих және әдебиет. – Алматы: ҚазАқпарат, 2007. – 489-494-бб.

373. Қирабаев С. Манаш Қозыбаев // Қазақ. – 2011. – 15-25 қараша.

374. Қирабаев С. Манаш Қозыбаев // Қирабаев С. Өмір тағлымдары: естеліктер. – Алматы, 2006. – 422-427-бб.

375. Қожабекова Б. «Құндылықтар қайнары» М. Қозыбаев мұражайы туралы // Қызылжар нұры. – 2017. – 19 мамыр.

376. Қожаханова Қ.К. Әйгілі тарихшы М.Қ. Қозыбаев: Қазақстанның көпұлттылығының қалыптасуы және еңбекке зорлықпен мәжбүрлеу // Қазақстан тарихы: инновациялық тұжырымдамалар мен дәуірлеу ғылыми танымның басым бағыттары: халықаралық ғыл.-тәжірибелік. конф. материалдары (18 сәуір 2013 ж.). – Алматы, 2013. – 2-кітап. – 174-178-бб.

377. Қожақұлы Ө. Абылай хан // Сыр бойы. – 2013. – 5 қазан.

378. Қозыбаев М. Өнегелі өмір. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – Ш. 81. – 417 б.

379. Қозыбаев Манаш // Қаныш Сәтбаев. Энциклопедия. – Алматы, 2011. – 366-б.

380. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Абай: Энциклопедия. – Алматы, 1995. – 361 б.

381. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // ҚСЭ. – Алматы, 1976. – Т. 6. – 585-б.

382. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Атырау: энциклопедия / бас ред. З.Қабдолов. – Алматы, 2000. – 266-б.

383. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақ жерінің зиялы азаматтары. – Почитаемые люди земли казахской. - Алматы: Дәуір, 2001. – 259-262-бб.

384. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Абай: Энциклопедия. – Алматы, 1995. – 361 б.

385. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақ энциклопедиясы. Энциклопедиялық анықтамалық. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2017. – 214 б.

386. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Торғай елі. Энциклопедия. – Алматы: Арыс, 2013. – 257-258-бб.

387. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Шәкәрім. Энциклопедия. – Семей, 20құ. – 493-494-бб.

388. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Ахмет Байтұрсынұлы. Энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2017. – 341 б.

389. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақ энциклопедиясы. Энциклопедиялық анықтамалық. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2017. – 214-б.

390. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақстанның тарих ғылымы: Ш. Уәлиханов атын. Тарих және этнология институтының 60-жылдығына арналады. – Алматы: МерСал, 2005. – 348-350-бб.

391. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақстан ғылымы. Энциклопедиял. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2010. – 91-92-бб.

392. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақстан: ықшам энциклопедиялық сөздік. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2005. – 362 б.

393. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақстан тарихы. Энциклопедия. – Алматы: «Литера-М» ЖШС, 2019. – 652-653-бб.

394. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қаныш Сәтбаев. Энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2011. – 366-б.

395. Қозыбаев Манаш Қабашұлы 70 жаста // ҚазМУ Хабаршысы. – Тарих сериясы. – 2001. – №4. – 146-147-бб.

396. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Мұхтар Әуезов энциклопедиясы. – Алматы: «Атамұра», 2011. – 386-б.

397. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Солтүстік Қазақстан облысы. Энциклопедия. – Алматы: Арыс, 2006. – 378-379-бб.

398. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Түркістан. Халықаралық энциклопедия. – Алматы, 2000. – 432 б.

399. Қозыбаев Манаш Қабашұлы (қазанама) // Түркі әлемі. – 2002. – ақпан. – №2 (14-15)

400. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // <http://kazenc.kz/>

401. Қозыбаев Манаш Қабашұлы / Манаш Кабашевич Козыбаев. Библиографическое пособие. / Составитель: библиотекарь ЛСХК Матвеева О.А. - Северо-Казахстанская область, Акжарский район, с.Ленинградское // <https://infourok.ru/bibliograficheskoe-posobie>

402. «Қозыбаев оқулары – 2013»: Қазақстан әлемдік мәдени-өркениеттік үрдістерде» атты Халықаралық ғылыми-

тәжірибелік конференция материалдары. – Петропавл: М. Қозыбаев ат. СҚМУ, 15 қараша 2013.

403. «Қозыбаев оқулары – 2016: Еуразия мәдени-өркениет үдерісінің заманауи тенденциялары»: Халықаралық ғыл.-тәж. конф. матер. – Петропавл, 18 қараша 2016. – Петропавл: М. Қозыбаев ат. СҚМУ, 2016.

404. Қозыбаева Г.М. Әкелер мен балалар // Парасат. – 2000. – №1. – 12-б.

405. Қойгелдиев М.Қ. Алаш қозғалысы. – Алматы: Санат, 1995. – 368-б.

406. Қойгелдиев М.Қ. М.Қ. Қозыбаев және ұлттық тарихтың қайта жаңғыруы // Отан тарихы. – 2002. – 24 шілде.

407. Қорқытов Б. Манаштың орны бір бөлек // Атырау. – 2002. – 7 ақпан.

408. Қошанов А. Тарихтағы тарланымыз еді // Ақиқат. – 2003. – № 4. – 74-77-бб.

409. Қошанов А. Халқының мүддесін ту еткен: Академик Манаш Қозыбаев туралы // Ақиқат. – 2011. – №11. – 40-43-бб.

410. Қошанов А. Халқына қызмет еткен... // Қошанов А. Национальные экономические интересы и отношения собственности. – Алматы: Эксклюзив, 2007. – 499-504-бб.

411. Қошанов А. Халқына қызмет еткен...: (академик М.Қ. Қозыбаевты еске алғанда) // Қошанов А. Собр. соч.: в 10 томах. – Алматы: Экономика, 2014. – 10-т. – С.540-545.

412. Қошанова Ж.Т. Ғибратты ғұмыр // Солтүстік Қазақстан. – 2017. – 16 ақпан.

413. Қошанова Ж. Манаш Қозыбаевтың қазақ тарихына қосқан үлесін студенттерге жаңа технологиямен меңгертудің кейбір жолдары // М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің хабаршысы. – 2015 <https://articlekz.com/kk/article/34250>.

414. Құдайқұл Ж. Көз алдымнан кетпейсіз, Манаш // Қостанай таңы. – 2002. – 26 ақпан.

415. Құл-Мұхаммед М. Академик Қозыбаев: Портрет – эссе // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 13 желтоқсан.

416. Құл-Мұхаммед М. «Ғұлама» («Менің ағаларым» циклынан) академик М. Қозыбаев туралы // Егемен Қазақстан. – 2005. – 18 наурыз.
417. Құрмет грамотасымен // Социалистік Қазақстан. – 1981. – 14 қараша.
418. Құсайынов А. Алаштың Манашы // Ақ жол Қазақстан. – 2003. – 10 қаңтар.
419. Құттықтау // Қазақстан-Zaman. – 2001. – 28 желтоқсан.
420. Лауреаты премии им. Ч.Ч. Валиханова // Казахстанская правда. – 1971. – 9 декабря.
421. Лауреаты премии им. Ч.Ч. Валиханова // Огни Алатау. – 1971. – 9 декабря.
422. Левицкая Л. Доклад об истории Кустаная // Ленинский путь. – 1957. – 12 ноября.
423. Лукач О. Мыржақып Дулатову – писателю, публицисту, великому сыну казахского народа // Костанай. – 2001. – 22 июня.
424. Лекторлар семинары // Социалистік Қазақстан. – 1975. – 21 март.
425. М. Қозыбаев и историческая наука Казахстана: сборник материалов Круглого стола, посвященного памяти академика М.К. Козыбаева. – Костанай: Костанайский Госуниверситет им. А. Байтұрсынова, 2003. – 50 с.
426. М. Қозыбаевтың 88 жылдығына орай ауқымды конференция өтті Солтүстік Қазақстан облыстық муниципалдық телеарнасы // <https://mtrk.kz/kz/2019/11/15/m-ozybaevti-88-zhyldy-yna-oraj-au-ymdy-konferentsiya-tti/>.
427. М. Қозыбаевтың тарихи мұрасы және қзіргі уақыт: ғылыми-практ. конференция материалдарының жинағы. – Қостанай: А. Байтұрсынов атын. Қостанай Мемлекеттік Университеті, 2003. – 109 б.
428. Маданов Х. Танымал тарихшы // Жас алаш. – 1991. – 27 қараша.
429. Мажитов С.Ф. История глазами современника // Новое поколение. – 2006. – 23 июня.

430. Макишова А.С. Тарих тарланы – Манаш Қозыбаев. Шылау сөздерді қайталау // <https://www.tarbie.kz/35079>.
431. Макотченко В. Великому Октябрю посвящается // Ленинский путь. – 1968. – 1 февраля.
432. Макотченко В. Готовить квалифицированные кадры учителей // Путь Ленина. – 1955. – 24 июня.
433. Малыбаев О., Бәкенов М., Нұрпейісов К. Қаһарлы жылдар шежіресі // Социалистік Қазақстан. – 1965. – 26 наурыз.
434. Маляр И. Верность судьбе. К 50-летию со дня рождения Козыбаева // Ленинский путь. – 1981. – 14 ноября.
435. Маляр И. Письма огненных лет // Казахстан. правда. – 1977. – 20 августа.
436. Маляр И. Стойкость партии и народа // Огни Алатау. – 1965. – 23 января.
437. Маляр И. Летописец военной истории: Штрихи к портрету академика Манаша Козыбаева к 80-летию со дня рождения // Мысль. – 2011. – С.18-23
438. Манаш Кабашевич Козыбаев. Некролог // Казахстанская правда. – 2002. – 1 февраля
439. Манаш Кабашевич Козыбаев // https://urfodu.ru/kz/ru/experts/manash_kabashevich_kozybaev/
440. Манаш Козыбаев: кольца жизни: Сборник воспоминаний. / Составитель И. Козыбаев. – Алматы: Раритет, 2011. – 240 с.
441. Манаш Козыбаев – учитель, учёный, гражданин // Северный Казахстан. – 2006. – 10 марта
442. Манаш Козыбаев – человек в истории / Составитель И. Козыбаев. – Алматы: ҒЫЛЫМ, 2006. – 232 с.
443. Манаш Қабашұлы Қозыбаев: [Қазанама] // Қазақстан сарбазы. – 2002. - 5 қаңтар.
444. Манаш Қабашұлы Қозыбаев // <https://kk.wikipedia.org/wiki>
445. Манаш Қозыбаев // <https://el.kz/news/archive/content-24839/>
446. Манаш Қозыбаев // <https://adebiportal.kz/kz/authors/view/3763>
447. Манаш Қозыбаев. Энциклопедия / бас ред. С. Өмірбаев, автор-кұраст. Т. Шаңбай, А. Ибраева. – Петропавл, 2017. – 712 б.

448. Манаш Қозыбаевтың аудиториясы: ҚазҰУ-де ғалым атында аудитория ашылды // Қазақстанның ғылымы мен жоғары мектебі = Наука и высшая школа Казахстана. – 2005. – 1 наурыз

449. Манаш Қозыбаев атындағы дәрісхана ашылды: [Әл-Фараби ат. ҚазҰУ тарих факультетінде] // Қазақ әдебиеті. – 2005. – 18 ақпан. – №7. – 2 б.

450. Манаш Қозыбаев атындағы дәрісхана ашылды: [Қостанай МПИ-ның тарих факультетінде] // Қостанай таңы. – 2005. – 8 маусым

451. Манаш Қозыбаев атындағы СҚУ тарихи мұражайы // <http://nku.edu.kz/page/view?id=267>

452. «Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы // <https://www.nkzu.kz/>

453. «Манаш Қозыбаев атындағы тарихи зерттеулер» ҒО // <https://shakarim.edu.kz/>

454. Манаш Қозыбаев: Тарихымыздың тарланы: библиографиялық көрсеткіш / құраст. Ж. И. Сайрамбаева. – Қостанай: Алтынсаринат. ОБЖҚ, Ақпаратты–библиографиялық бөлім, 2011. – 15 бет.: сурет.

455. Манаш Қозыбаевтың аудиториясы: ҚазҰУ-де ғалым атындағы аудитория ашылды // Қазақстанның ғылымы мен жоғары мектебі. – 2005. – 1 наурыз; Қазақ әдебиеті. – 2005. – 18 ақпан.

456. Манаш Қозыбаев өмірбаяны // <https://kznews.kz/qazaqsha-omirbajan/manash-qozybaev-omirbajany>.

457. Манаштану: Курс лекций / Составитель С.И. Ибраев. – Петропавловск: СКГУ им. М. Козыбаева. – 2006. - 186 с.

458. Манаштану мәселелері: сериялық ғылыми жинақ / Құраст. Өмірбаев С., (жетекші), Шанбай Т., Ибраева А. – I т. – Петропавл, 2018. – 488 б.; – 2 т. – 2018. – 488 б.; – 3 т. – 2019. – 488 б.; – 4 т. – 2019. – 496 б.; – 5 т. – 2019. – 488 б.

459. Мансуров Т. Дар пробуждать интерес к истории // Мегполис. – 2001. – 12 декабря.

460. Мансуров Т. Талант исследователя во имя будущего народа // Северный Казахстан. – 2006. – 13 ноября.
461. Мансұров Т. Зерттеуші таланты - халық игілігіне // Солтүстік Қазақстан. – 2006. – 13 қараша.
462. Мансұров Т., Күзембаев А. Тарихын ұлттың танытқан, алғысын алған халықтан // Солтүстік Қазақстан. – 2006. – 13 қараша.
463. Марлиев К. Новая «История Казахстана» // Вечерняя Алма-Ата. – 1993. – 28 января. – №17.
464. Махамбет М. Ел ардақтысы // Қазақстан сарбазы. – 2001. – 23 қараша.
465. Махин В. Классик исторической науки // Казахстанская правда. – 2016. – 4 ноября.
466. Махин В. Манаш Козыбаев - Человек в истории // Казахстанская правда. – 2006. – 3 ноября.
467. Махин В. Манаш Козыбаев – Человек в истории // Казахстанская правда. – 2006. – 4 ноября.
468. Мәмбет С. Ана тіліміздің атасы. А. Байтұрсынұлына арналған кітап «Елордада» жарық көрді // Егемен Қазақстан. – 1999. – 19 мамыр.
469. Мәмбет С. Тарих тағылымы – келешек кепілі // Егемен Қазақстан. – 1998. – 7 шілде.
470. Мемлекеттік сыйлықтардың жаңа лауреаттары: Ғылым, техника және білім саласындағы Мем. сыйлықтар жөніндегі комитеттің 1994 ж. сыйлықтарды беру туралы шешімін Министрлер кабинеті өз қаулысымен бекіткендігі туралы // Егемен Қазақстан. – 1995. – 19 сәуір.
471. Мендикулова Г.М. Историк, историю творивший // Отан тарихы. – 2002. – № 1. – С.26-27
472. Мендыбаева Г. Имя истории // Вечерняя Астана. – 2011. – 19 ноября.
473. Меңдібай С. Ағадан қалған асыл сөз: жерлесіміз М. Қозыбаев туралы // Қостанай таңы. – 2002. – 19 ақпан.

474. Меңдібай С. Академиктер ортасында // Қостанай таңы. – 2001. – 7 тамыз.
475. Меңдібай С. Қазақ елінің бас тарихшысы академик Манаш Қозыбаев – 75 жаста // Қостанай таңы. – 2006. – 3 қараша.
476. Меңдібай С. Қостанайдың Манашы бар // Қостанай таңы. – 2001. – 26 маусым.
477. Меңдібай С. Туған жерге соңғы сапар» академик М. Қозыбаев – 75 жыл // Зерде. – 2006. – 3 қараша.
478. Мертюкова Е. Выдающаяся личность - пример для молодых // Северный Казахстан. – 2017. – 14 октября.
479. Мерцалов В. Славное имя – высокая честь: [памятник М. Козыбаеву в Петропавловске] // Казахстанская правда. – 2003. – 24 октября.
480. Министрлер кабинеті жанындағы Ғылым, техника және білім саласындағы мемлекеттік сыйлықтар жөніндегі комитеттен: [1994 ж. Мемл. сыйлықтарын алу конкурсына қатысуға жіберілген еңбектер]. // Халық кеңесі. – 1994. – 4 қараша.
481. Митрофанова А.В. Рабочий класс СССР в годы Великой Отечественной войны. – М., 1971. – С.9,22.
482. Михайлова М. В аудитории имени Козыбаева // Казахстанская правда. – 2005. – 12 февраля.
483. Михайлова М. Улица имени Козыбаева // Казахстанская правда. – 2004. – 2 декабря.
484. Молдағалиев Т. Ғасырлардың түкпіріне ап кеттің // Қазақ. – 2006. – 27 қазан.
485. Молдажанов С. Тәлімгерге тағзым // Алматы ақшамы. – 2003. – 9 қаңтар.
486. Момынбаев Б. Ұлттың ортақ ұраны: Отан, Тәуелсіздік, тұрақты даму: Патриотизм, рух туралы ұлы адамдардың айтқандары туралы / Б. Момынбаев // Егемен Қазақстан. – 2006. – 30 мамыр.
487. Мударисова В. Немаркунущее имя ученого. К 80-летию со дня рождения манаша Козыбаева // Северный Казахстан. – 2011. – 5 ноября.

488. Муканова Г. Его имя носит наш университет // Северный Казахстан. – 2003. – 2 августа.

489. Мукатаева Л. Историк в истории: историк, педагог, общественный деятель Манаш Козыбаев // Костанайские новости. – 2007. – 15 ноября.

490. Мукатаева Л. Проблемы развития суверенного Казахстана в концепции академика М. Козыбаева // Независимый Казахстан – наша судьба: Материалы международной научно-практической конференции (4-6 декабря 2011 г.) / отв. ред. Ш. Әмірбеков. – Семей, 2011. - С. 157-159

491. Мукатаева Л. Электронный учебник – обучающая инновационная технология в вузе (на примере элективной дисциплины «Манаштану») // Парадигма современной науки глазами молодых: материалы междунар. науч. конф. посвященной памяти Т.Ж. Атжанова и А.М. Роднова (12 апреля 2013 г.). – Костанай, 2013. – С. 398-402

492. Мустафин Т.Т. Глубокие исследования // Индустр. Караганда. - 1970. - 16 октября.

493. Мұстафин Т., Бәйтенев С. Бағалы еңбек // Орталық Қазақстан. – 1970. – 13 қыркүйек.

494. Мұқаметханұлы Н. Алаш ғылымының Манашы // Түркістан. – 2011. – 1 желтоқсан.

495. Мұқаметханұлы Н. Дала өркениетінің дүбірлі жаршысы // Жаһан. – 2016. – 27 қазан.

496. Мұқаметханұлы Н. Дала өркениетінің дүбірлі жаршысы // Түкістан. – 2016. – 27 қазан.

497. Мұқанов Қ. Қазақ тарихы Колумбы: М. Қозыбаев – 80 жыл // Молодежная-Жастар. – 2011. – 27 қараша.

498. Мұқанов Қ. Манаш-жұлдыз сөнбейді: [Ақын К.Салықовтың «Тарихтың құлагері» атты өлеңдер жинағы туралы] // Егемен Қазақстан. – 2003. – 26 желтоқсан.

499. Мұқанов Қ. Теңдессіз тарихшы. Академик М. Қозыбаев – 80 жыл // Солтүстік Қазақстан. – 2011. – 29 қазан.

500. Мұқатов Н. Жүйткіген машинадай жүзді көрсет, ардақты аға! // Қостанай таңы. – 2001. – 4 желтосан

501. Мұқатов Н. Жылайды жанға ыстық жалпақ елің: [өлең М. Қозыбаевқа арналған] // Қостанай таңы. – 2002. – 5 ақпан.
502. Мұстафин Б. Жақсы көретін інім еді... // Алматы ақшамы. – 2002. – 2 ақпан.
503. Мұхитов Қ. Тарих тағылымы үшін керек // Қазақ әдебиеті. – 1998. – 10 шілде.
504. Мұқитов Қ. Парасаты биік тұлға // Атырау. – 2001. – 18 қазан.
505. Мырзағалиева К. «Ақынжанды академик» академик Манаш Қозыбаев туралы // Зерде. – 2007. – 12 қаңтар.
506. На заседаниях секций // Красная звезда. – 1975. – 19 апреля.
507. На пороге грядущего века // Наука Казахстана. – 1996. – 16-31 мая. – № 10.
508. На Ученом совете в пединституте // Ленинский путь. – 1957. – 12 ноября.
509. Набоков В. Кадр из старой кинохроники. Академик узнал на нем В. Ключкова // Казахстанская правда. – 1995. – 21 июня.
510. Наград удостоены... // Казахстанская правда. – 2001. – 11 декабря.
511. Награда құтты болсын // Егемен Қазақстан. – 2001. – 11 желтоқсан.
512. Наградларыңызбен // Жетісу. – 1973. – 2 маусым.
513. Назарбаев Н.Ә. Жасай бер, тәуелсіз Қазақстан! // Егемен Қазақстан. – 1998. – 16 желтоқсан.
514. Назарбаев Н.А. Независимому Казахстану – жить и здравствовать! // Казахстан. правда. – 1998. – 16 декабря.
515. Назаренко Е. Неистовый Манаш // Аргументы и факты – Казахстан. – 2003. – 29 октября. – 5 ноября.
516. Найзағарин Т., Петриковец Ф. Ұлы ынтымақ жемісі // Қазақстан коммунисті. – 1968. – № 8. – 75-77-бб.
517. Научно-теоретическая конференция // Вечерняя Алма-Ата. – 1972. – 25 ноября.

518. Наследие ученого // Казахстанская правда. – 2002. – 31 января
519. Наши юбиляры: [50-летию со дня рождения М.К. Козыбаева] // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1980. – № 3. – С. 36-43
520. Научно-теоретическая конференция // Вечерняя Алма-Ата. – 1972. – 25 ноября.
521. Наследие ученого // Казахстанская правда. – 2002. – 31 января
522. Наши юбиляры: [50-летию со дня рождения М.К. Козыбаева] // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1980. – № 3. – С.36-43.
523. Незаменяемые есть // Новое поколение. – 2002, 8 февраля
524. Никитин Е. Во главе защиты Родины // Правда. – 1975. – 20 июня.
525. Никитин Е. Во главе защиты Советской родины // В мире книг. – 1975. – № 5. – С.63-64.
526. Ниретина Н.В. Без него в Академии наук стало тихо... К годовщине со дня кончины Манаша Кабашевича Козыбаева (1931-2002) // Ниретина Н.В. Оглядываясь на прошлое, снимаю шляпу... – Алматы, 2012. – С.190-193
527. Ниретина Н.В. Манашу Кабашевичу Козыбаеву // Там же. – С.37-39
528. Ниретина Н.В. Светлой памяти М.К. Козыбаева // Там же. – С.39-40
529. Новые лауреаты госпремии // Казахстанская правда. – 1995. – 19 апреля.
530. Новые лауреаты госпремии // Столичное обозрение. – 1995. – 19 апреля.
531. Ноғайбаева Б. Ғалымдар академик М. Қозыбаевты еске алды // Айқын. – 2006. – 3 қараша.
532. Нокрабекова З. В поисках земных цивилизаций // Вечерний Алматы. – 2017. – 2 ноября.
533. Нұрғалиев Р. Қазақ Энциклопедиясы. – Алматы: Қазақ Энциклопедиясы, 1995. – 745 б.

534. Нұрмағамбетова Р. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Түркістан. Халықаралық энциклопедия. – Алматы, 2000. – 432-б.
535. Нұрпейіс К. Бәрінен шындық қымбат (академик М№ Қозыбаевтың мақаласын оқығанда туған ойлар) // Қазақ батырлары. – 2000. – Сәуір. – № 4; Кеңес Нұрпейіс. Шығармалар жинағы. / Құраст. С.О. Смағұлова, Г.Ж. Өскембаева. – Алматы: «Елтаным баспасы», 2015. – 223-227-бб.
536. Нұрпейіс К. Көш басшы // Қазақ тарихы. – 2001. – №5. – 3-6-бб.
537. Нұрпейіс К. Тебіреніске толы үш кітап // Егемен Қазақстан. – 2002. – 6 наурыз.
538. Нұрпейіс К. Ұлағатты ғұмыр // Қазақ. – 2006. – 17 қараша.
539. Нұрпейіс К. Халыққа берерін беріп кетті // Қазақстан-Zaman. – 2002. – 8 ақпан.
540. Нұрпейісов К., Асылбеков М. Тәуелсіз елдің тарихи шежіресі // Егемен Қазақстан. – 1993. – 15 қаңтар.
541. Нысанбаев А. Поиск научной истины // Казахстанская правда. – 2001. – 20 апреля.
542. Нысанбаев Ә. Санадағы серпіліс шежіресі // Егемен Қазақстан. – 1998. – 28 наурыз.
543. О докторской защите // Московская правда. – 1969. – 21 марта
544. «О редакционной комиссии по проекту Конституционного Закона Республики Казахстан «О государственной независимости Республики Казахстан»: Постановление Верховного Совета Республики Казахстан № 1006 а-ХІІ от 14 декабря 1991 г. // Законы и постановления, принятые на Седьмой сессии Верховного Совета Республики Казахстан Двенадцатого созыва, 10-25 декабря 1991 г. – Алма-Ата: Изд. Верховного Совета Республики Казахстан, 1992. – С.19-21
545. О присуждении Президентской премии мира и духовного согласия: Указ Президента Республики Казахстан // Собрание Актов Президента РК и Правительства РК. – 1997. – № 47. – С.432; Казахстанская правда. – 1997. – 25 октября.

546. Об увековечивании памяти М. Козыбаева // Вечерний Алматы. - 2003. - 30 августа
547. Объявление о проведении Дней казахской культуры в Индии // Times of India. – 1997. – 25 декабря. – Р.4.
548. Омар Б. Манаш Қозыбаев және Қазақстан тарихының кейбір аспектілері // Қазақ тарихы. – 2017. – №4. – 27-б.
549. Омирбаев С. Титан отечественной истории // Казахстанская правда. – 2016. – 18 ноября.
550. Они уходили из жизни с немым вопросом «За что?» Материал Марии Мостовой из «Нашей газеты», 12 марта 2009 года // <http://kostanay1879.ru/>
551. Орлова И. Отпечаток личности. Небезызвестные Козыбаевы // Наш Костанай. – 2020. – 26 сентября.
552. Оршабеков К. Жизнь как подвиг: он служил народу верой и правдой // Знамя труда. – 2014. – 6 декабря.
553. Оспанов С. Ұлы болған ұлан // Қостанай таңы. – 2001. – 6 қараша.
554. От Академии наук Казахстана // Казахстанская правда. – 1979. – 23 марта.
555. От общественных организаций // Казахстанская правда. – 1990. – 22 марта.
556. Отан тарихы. Отечественная история. Спец. выпуск к 70-летию Козыбаева Манаша Кабашевича. – 2001. – 20 с.
557. Отличникам (Дружеские шаржи) // За отличную учебу. – 1955. – №1-2.
558. 16 қараша Манаштың туған күні // Инфо-Цес. – 2002. – 15 ноября.
559. Өмірбаев С. Тарих тамыршысы // Егемен Қазақстан. – 2016. – 17 қараша.
560. Өсер ел – өнерін ұмытпайды // Торғай. – 1998. – 30 қазан.
561. Өткенсіз болашақ болмайды // Қазақ әдебиеті. – 1987. – 17 маусым.
562. Павлова Е. Памяти видного ученого // Огни Алатау. – 2005. – 19 февраля.

563. Памяти Амангельды Иманова // Тургайская новь. – 1973. – 24 марта.

564. Пан Н.Г. Об истории Кустаная // Известия АН КазССР. – 1981. – № 4.

565. Панибудьласка В. Плоды великого сотрудничества // Правда Украины. – 1969. – 7 марта.

566. Панфилова И. Юбилей Манаша Козыбаева // <https://mtrk.kz/ru/2011/11/04/yubilej-manasha-kozybaeva/>.

567. Первая республиканская научная конференция по истории КПСС // Казахстанская правда.

568. Петров Б. К 90-летию Манаша Козыбаева // <https://petropavltv.kz/ru/news/education/k-90-letiyu-manasha-kozybaeva>

569. Петров Ф. КПСС в годы Великой Отечественной войны // Агитатор. – 1975. – № 7. – С.76-80.

570. Петропавлда Қозыбаев окулары өтті // <https://www.inform.kz/22>. – 2016. – ноябрь.

571. Петрушель О. Летописец истории // Вечерняя Алма-Ата. – 1999. – 8 ноября.

572. Плешаков А.А. Академик М. Козыбаев – многогранная личность в казахстанской науке // Актуальность научного и исторического наследия академика Манаша Козыбаева. Материалы республиканской научно-практической конференции. – Петропавловск: СКГУ, 2004. – С.71-74.

573. Президенттің Бейбітшілік пен рухани татулық сыйлығын беру туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы: 1997 ж. 24 қазан // Егемен Қазақстан. – 1997. – 25 қазан

574. Плоских В.М. М.К. Козыбаев: монолог об Отчизне // SHYGYYS – Восток. – 2006. – №2 (6). – С.15-18.

575. По верному пути // Вечерняя Алма-Ата. – 1978. – 21 октября.

576. Повысить отдачу научного потенциала // Казахстанская правда. – 1988. – 24 апреля.

577. Покровский С., Арғынбаев Х.А. Қаһармандық кезең шежіресі // Социалистік Қазақстан. – 1971. – 14 қаңтар.

578. Пономарев В. Во главе защиты Советской родины // Партийная жизнь Казахстана. – 1975. – № 7. – С.76-80.
579. Потапова Н. День уважения и памяти // Магнетит. – 2005. – 4 марта.
580. Предводители восстания 1916 года – «особенные люди, рождающиеся раз в столетие» // IQAR.KZ – онлайн-журнал о духовно-нравственном наследии Великой Степи. – 2017. – 15 ноября.
581. Пірманов А. Этнографиялық мұраның қайнар көзі // Егемен Қазақстан. – 2000. – 17 ақпан
582. Пірімбетова Г.Т. Манаш Қозыбаевқа арнау // https://ust.kz/word/manas_qozybaevqa_arnau-79551.html
583. Пішенбайқызы С. Дүние – дүрмек өткінші // Дарабоз Сұхбаттасқан Қ. Жұмағожа. – 2010. – 17 қыркүйек.
584. 50-летие члена-корреспондента АН КазССР М.К. Козыбаева // Вестник АН КазССР. – 1981. – № 11. – С.70.
585. 550 лет Казахскому ханству // Вестник министерства юстиции РК. – 2015. - № 5. - С. 70-71.
586. Рамазан Д. Намысың келе ме ... // Қазақ әдебиеті. – 2007 – 10 наурыз.
587. Рамазанова Б. Ненаписанные строчки в книге скорби // Казахстанская правда. – 1997. – 16 января.
588. Редакциядағы кездесу: 4 академик «Қостанай таңында» қонақта болды // Қостанай таңы. – 2000. – 19 қыркүйек.
589. Рожков А. Тарлан истории // Аргументы и факты. - Казахстан. – 2006. – №45.
590. Романов Ю. Концепция становления истоического сознания // Наука Казахстана. – 1995. – 1-15 июня.
591. Романов Ю.И. 50-летию Победы посвящается // Наука Казахстана. – 1995. – № 9. – 1-15 мая.
592. Романов Ю.И., Куандыкова С.А. Манаш Кабашевич Козыбаев (К 60-летию со дня рождения) // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1991. – №5. – С.90-92.
593. Сабденова Г.Е. М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі ортаға-сырлық тарихтың кейбір проблемалары // Актуальные проблемы

исторической науки Казахстан: Материалы Междунар. науч.-практ. конф. (29-30 мая 2009 г.) / Под науч. ред. К.М. Байпакова. – 2009. – 270-276-бб.

594. Садыкова Н. Трудно представить историю без... // Караван. – 2016. – 28 октября.

595. Садықов М. Партия архивінің ахуалы алаңдатады // Егемен Қазақстан. – 1992. – 4 шілде

596. Сағадиев К. Қазақ тарихшыларының қолбасшысы // Қазақ әдебиеті. – 2001. – 23 қараша.

597. Сағадиев К. Ұлт ұлағатының жаршысы // Егемен Қазақстан. – 2011. – 1 қараша.

598. Сағитова Г. Тарихтың құлагері: Қостанайда академик Манаш Қозыбаевтың 75 жылдығына арналған ғылыми-практикалық конференция өтті // Қостанай таңы. – 2006. – 22 қараша.

599. Садықов Т.С., Набиев С.Т. Академик М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі қазақ азаттық күресінің мәселелері // «edu.e-history.kz». – 2019. – №1(17).

600. Салықов К. Ақынжанды ғұлама // Қазақ әдебиеті. – 2011. – 28 қазан; Мағжан. – 2016. – №4. – 3-12-бб.

602. Салықов К. Ақынжанды ғұлама: Өлеңдер, реквием және поэма / К. Салықов. – Астана: Фолиант, 2011. – 169 б.

603. Салықов К. Ақынжанды ғұлама. (М. Қозыбаевқа арналған жаңа өлеңдер // Қазақ. – 2011. – 19-26 тамыз. – №33-34. – 6-7-бб.

604. Салықов К. Ақынжанды ғұлама // Солтүстік Қазақстан. – 2011. – 3-5 қараша.

605. Салықов К. Қазақтың Манашы // Солтүстік Қазақстан. – 2006. – 8 қараша.

606. Салықов К. Қостанайға келгендегі мақсатым – Манаш рухына тағзым ету: [сұхбат] // Қостанай таңы. – 2011. – 15 шілде.

607. Салықов К. Ол өлген жоқ // Қазақстан - Zaman. – 2003. – 10 қаңтар.

608. Салықов К. Сөнбейді Манаш – жұлдыз. Өлең // Қазақ. – 2006. – 27 қазан.

609. Салықов К. Тарихтың Құлагері. – Алматы: GAUNAR, 2003. – 88 б.

610. Салықов К. Тарихтың тарланбозы. Өлеңдер мен поэмалар. – Астана: Фолиант, 2006. – 148 б.

611. Салықов К. Тарихтың тарланбозы: (Академик Манаш Қозыбаевқа) // Қазақ. – 2011. – 21-28 қазан

612. Салықов К. Тарихтың тарланбозы (академик Манаш Қозыбаевқа арналған жаңа өлеңдер) // Қазақ. – 2011. – 19-26 тамыз.

613. Самрат Ж. Құрбандарды толық ақтау - парыз // Egeмен Qazaqstan (Егемен Қазақстан). – 2021. – 15 ақпан

614. Сапаралин Б. Ғалымды енді қайраткерлік үстесін // Зерде. – 1989. – № 3. – 1-4-бб.

615. Саркенқызы А.М. Қозыбаев еңбектерінде қолданылған патриоттық рухтағы кейбір нақыл сөздердің тілдік ерекшеліктері // Ұлттық қорғаныс университетінің хабаршысы. – 2019. – № 4. – 70-72-бб.

616. Сатыбалдин С. Тарих қыраны // Қостанай таңы. – 2016. – 16 қараша.

617. Сатыбалдин С. Ұлт шежіресін ұлықтаған ғалым // Жетісу. – 2016. – 1 қаңтар; Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 1 қараша.

618. Саясатқа келген ғалым (Академик М.Қ. Қозыбаев. Алматы: Атамұра) // Қазақ әдебиеті. – 2002. – қыркүйек. – № 38.

619. Сәрсекеев Қ. Манаш ағаға: Өлең // Қазақ. – 2006. – 27 қазан.

620. Сәрсекеев Қ. Манаш Қозыбаев // Төрттаған. – Алматы, 2005. – 1 кітап. – 186-199-бб.

621. Сәрсекеев Қ. Эсселер – Манаш аға // Жұлдыз. – 2005. – № 9. – 26-33-бб.

622. Сәрсенбайұлы Р. Тарихқа уақыт таразы // Егемен Қазақстан. – 1995. – 3 маусым

623. Сәттібайұлы К. Тарихтағы айрықша оқиға: [Аңырақай шайқасына - халықтың тағзымы] // Егемен Қазақстан. – 1997. – 10 қыркүйек.

624. Сейдімбек А. Бағалы тарту // Наука Казахстана. – 1998. – 16-31 марта. – №6.
625. Серегин В. Республика – арсенал победы // Казахстан. правда. – 1970. – 16 октября.
626. Сергазинова А. Памяти М. Козыбаева // Юридическая газета. – 2006. – 22 декабря.
627. 70 лет. Спецвыпуск. // Отан тарихы. – 2001. – ноябрь.
628. Серікқызы Э. Қазақ тарихының насихатшысы // Президент және халық. – 2006. – 10 қараша.
629. С великим русским народом на вечные времена // Приуралье. – 1981. – 15 декабря.
630. Сечкина Л.П. Таджикистан в годы Великой Отечественной войны. – Душанбе, 1989. – С. 14.
631. Скрыльник А. Все для победы // Коммунист. – 1975. – №7. – С. 121-122.
632. СҚМУ 80 жылдығын тойлады // Қазақстан - ZAMAN. – 2017. – 19 қазан.
633. Славный путь борьбы и побед // Казахстан. правда. – 1985. – 1 февраля.
634. Смағұлова А. «Қырғыздың Манасы, қазақтың Манашы бар»: Академик, ғалым Манаш Қозыбаев – 80 жыл // Солтүстік Қазақстан. – 2011. – 5 қараша.
635. Совет халықтарының туысқандық семьясында. Республикалық ғылыми-практикалық конференциядан // Социалистік Қазақстан. – 1989. – 18 июнь.
636. Советский тыл в первый период Великой Отечественной войны. – М., 1988. – С.7,382.
637. Состав Кустанайского городского комитета // Ленинский путь. – 1957. – 4 декабря
638. Сотрудничество историков Казахстана и России // Казахстанская правда. – 1996. – 16 октября.
639. Сощенко О. Фундаментальный труд историка // Казахстанская правда. – 1969. – 29 июля.

640. «Сәнбес сәуле», Қазақстан телеарнасы, 2011 // <https://www.nkzu.kz/page/view?id=313>.

641. СССР в годы Великой Отечественной войны. Указатель советской литературы за 1941-1967 гг. – М., 1977. – С.300,607,609,1010, 1124,1188,6985,7280.

642. Степанов С.Н., Качеев Д.А. Академик М.К. Козыбаев о национально-освободительной борьбе казахского народа 1916 года // Актуальные вопросы истории развития Казахстана и становления Казахской государственности: материалы экспертных мнений. – Астана, 2013. – С.330-335

643. Сужиков Б.М. Транснациональная функция исторического знания: памяти академика Манаша Козыбаева // Отечественная история. – 2002. – №1. – С.22-25.

644. Суинкина П. Почетный сын народа // Рудненский рабочий. – 2004. – 8 октября.

645. Сулацков А. Книга Памяти // Наука Казахстана. – 1995. – 16-31 августа. – №16.

646. Сункарбеков Б., Суюндиков О. Рассказ о мужестве казахстанцев // Целиноградская правда. – 1970. – 8 октября.

647. Сұлтанғазин Ө., Сәрсекеев Қ. Тағылымды тарих жыршысы немесе академик Манаш Қозыбаев жайлы пайымдама // Егемен Қазақстан. -2001. – 16 қараша.

648. Сұлтанғазин Ө. Жүрегіңізді шаршатып алдыңыз-ау... // Қазақстан-Заман. – 2002. – 8 ақпан

649. Сұңқарбеков К. Қазақстандықтардың ерлігі // Тың өлкесі. – 1965. – 19 ақпан.

650. Сүйінкина П. Қазақ тарихының тарланбозы // Қостанай таңы. – 2004. – 10 қараша.

651. Сүйінкина П. Қозыбаев Манаш – біздің түлегіміз // Қазақстан мектебі. – 2001. – №11-12. – 3-6-бб.

652. Сүйінкина П. Тарихқа терең бойлаған // Қостанай таңы. – 1996. – 15 қараша.

653. Сүйінкина П. Ұлы тұлғаның шапағаты // Қостанай таңы. – 2005. – 25 ақпан.
654. Сүйінов Е. Құрметті азамат атанды // Халық кеңесі. – 1993. – 22 сәуір.
655. Сүйінов Е. Асылдың сынығы // Қостанай таңы. – 1993. – сәуір.
656. Сүйінұлы Е. Жарқын бейнең көз алдымнан кетпейді // Қостанай таңы. – 2002. – 2 шілде.
657. Сүйінұлы Е. Жүрегіме жақын еді // Қостанай таңы. – 2002. – 5 ақпан.
658. Сүйінұлы Е. Халқымның Манашы бар мақтанатын // Қостанай таңы. – 2000. – 7 қараша.
659. Сүлейменов Ж. Атақты ғалымның жырлары мен сырлары // Егемен Қазақстан. – 2013. – 16 қараша.
660. Сүлейменов Ж. Қазақтың тамыры тереңде жатыр // Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 12 қараша.
661. Сүлейменов Ж. Манаш Қозыбаев зерттеуіндегі Қожаберген жырау // Мәдени мұра. – 2013. – №5. – 18-23-бб.; Дауылпаз баба Қожаберген жырау. – Алматы: Фолиант, 2014. – 113-123-бб.
662. Сыздықов Х. Тіл мен тарих – халық қазынасы // Жұлдыз. – 1995. – №11-12.
663. Сыздықова Р. Сөз құдіреті. – Алматы, 1997. – 79-б.
664. Сыдықов Е.Б., Садықов Т. Тұғыры биік тарихшы // Астана ақшамы. – 2011. – 3 қараша.
665. Тажмакин Қ. Лекциялық насихат – маңызды іс // Ленин туы. – 1954.
666. Таймагамбетов Ж. Тақим был Манаш-аға // Мегополис. – 2011. – 24 октябрь.
667. Тайшыбай З. Ғалым жолы // Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 13 қазан.
668. Тараков А. Как Феникс из пепла // Казахстанская правда. – 1996. – 3 декабрь.
669. Тарих және тұлға // Сыр бойы. – 2001. – 26 сәуір. – № 48 (15916).

670. Тарих ғылымының тарланы (Қазақ ССР-нің еңбек сіңірген ғылым қайраткері, академик М. Қ. Қозыбаевтың 80 жасқа толуына орай). Библиографиялық әдебиет көрсеткіші. – Қостанай: Л.Н. Толстой атындағы Қостанай облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы. Ақпараттық-библиографиялық бөлім. құраст. В.Қ. Бексұлтанова. – 2011. – 39 б.

671. «Тарихтағы Манаш жолы», «Академик М. Қозыбаев және отан тарихын зерттеудің инновациялық тұжырымдары» атты Республикалық ғылыми-тәжірбиелік конференция өтті // Қазақ әдебиеті. – 2016. – 28 қазан.

672. Тарихтағы тарланымыз еді // Парасат. – 2003. – №2. – 2-3-бб.

673. Тарихтың бағасын тарихшылар береді. Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының директоры, академик Манаш Қозыбаев мырзаға! Ашық хат // Айғақ. – 2001. – 1 шілде.

674. «Тарихтың тарланбозы» М. Қозыбаеваға арналған жыр-толғау дастаны // Қазақ. – 2011. – 21-28 қазан.

675. «Тарихтың тарланбозы, құлагері, сөнбейді Манаш-жұлдыз!» М. Қозыбаев туралы // Солтүстік Қазақстан. – 2016. – 17 қараша.

676. Тарихымыздың тау тұлғасы. Қазақстан жұртшылығы академик Манаш Қабашұлы Қозыбаевты соңғы сапарға шығарып салды // Қазақстан-Zaman – 2002. – 2 ақпан.

677. Тарихтың таудай тұлғасы: [Тарихшы ғалым М. Қозыбаевтың қазасына қоштасу сөз]. // Қазақ әдебиеті. – 2002. – 1 ақпан.

678. Тарланбоз // Жас Алаш. – 2002, 2 ақпан.

679. Тәнекеев С. Дананың – көзі, асылдың – өзі // Жетісу. – 2001. – 20 наурыз.

680. Тәттіғұлов Ә. Өркениеттің дарабозы // Отан тарихы. – 2002. – 24 шілде. – 16-б.

681. Тәттіғұлов Ә. Өркениетіміздің дарабозы. академик М. Қозыбаев туралы // Қазақ. – 2016. – 7-28 қазан.

682. «Тәуелсіз Қазақстан және академик Манаш Қозыбаевтың ғылыми мұрасы»: М. Қозыбаевтың туғанына 80 жыл толуына арналған Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Т. 6. – Петропавл: М. Қозыбаев атын. СҚМУ, 2011. – 279 б.

683. «Тәуелсіз Қазақстан және академик Манаш Қозыбаевтың ғылыми мұрасы»: атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті // Қазақ. – 2011. – 25 тамыз.

684. Тәуелсіздік - тәуекелге бара алатындардың сыбағасы; дайынд. Ә. Әнуарбек // Түркістан. – 2016. – 15 желтоқсан.

685. Тәуелсіздіктің ақ туының тұғыры биік болуы үшін (М. Қозыбаевқа ашық хат) // Оқжетпес. – 1992. – қаңтар. – №1(25).

686. Тоқсанбай Қ. Ұлттық тарихтың тамыршысы // Егемен Қазақстан. – 2011. – 18 қараша.

687. Толенова З. Борец за историческую правду // Мысль. – 2006. – № 11-12. – С.31-34.

688. Толенова З. Некоторые актуальные проблемы истории Казахстана в исследованиях академика М.К. Козыбаева // И. Арабаев ат. Кыргыз мамлекеттик университетинин Жарчысы. – Серия: гуманитарные науки. – 2012. – №4. – С.61-72. (Кыргызстан)

689. Толенова З. Новации и традиции в исследовании исторических персоналий в трудах академика М.К. Козыбаева // Урал-Алтай: через века в будущее: Материалы III Всероссийской тюркологической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения Н.К. Дмитриева. – II том. История. Философия. Социология. Фольклористика. Искусствознание. – Уфа, 27-28 июня 2008 г. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2008. – С.239-244.

690. Tolénova Z. The Contribution of the Academician M.K. Kozybayev in Historical Figures Studies: The New and The Traditional // «Қозыбаев оқулары – 2016: Еуразия мәдени-өркениет үдерісінің заманауи тенденциялары»: Халықаралық ғыл.-тәж. конф. матер. – Петропавл, 18 қараша 2016. – Петропавл: М. Қозыбаев ат. СҚМУ, 2016. – 58-62-бб.

691. Tolonova Z. On the contribution of the academician M.Kozybaev in the historical figures studies and formation or the historical consciousness // Исторический ежегодник (труды ученых ИИЭ). – Алматы, 2019. – 452 с.

692. Төл тарихтың тамыршысы // Егемен Қазақстан. – 2002. – 1 ақпан.

693. Төлебаева Г. «Тарихтың құлагері» атанған ғалым құрметіне республикалық ғылыми-тәжірбиелік конференция өткізілді // Солтүстік Қазақстан. – 2010. – 13 қараша.

694. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаев // «Парасат» телеарнасы. – 2018. – 16 қараша.

695. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі ХХ ғасыр басындағы ұлт зиялылары туралы тұжырымдар // Отан тарихы. – 2004. – №3-4. – 121-126-бб.

696. Төлєнова З. Академик Манаш Қозыбаев // Қазақ тарихы. – 2007. – №1. – 92-96-бб.

697. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаевтың библиографиялық көрсеткіші хақында // ҚР БҒМ Орталық ғылыми кітапханасының 70 жылд. арн. республ. конф. – Алматы, 2004. – 152-156-бб.

698. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаев: Ғалым. Қайраткер. Тұлға // Ғұмарбек Дәукеев ат. Алматы энергетика және байланыс университеті Әлеуметтік пәндер кафедрасының «Ғылым апталығы – 2021». Конференция: Гугл Мит. – 2021. – 20 сәуір

699. Төлєнова З. Ғибраты мол ғұмыр // Алаш. – 2006. – №5. – 131-136-бб.

700. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаев еңбектеріндегі сана мен рухани жаңғыру мәселелері // «Профессор Хисмет Бозанұлы Табылдиевтің ғылыми мұрасы және тарихи өлкетанудың негіздері» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының баяндамалар жинағы (25-26 қаңтар, 2019 ж.). – Атырау: 2019. – 412 б. – 337-346-бб.

701. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаевтың 1916 ж. көтеріліс жөніндегі тұжырымдары // Евразия орталығы. – 2006. – №3 (4). – 55-59-бб.

702. Төлєнова З. Гибраты мол ғұмыр // Алаш. Тарихи-этнографиялық журнал. – 2006. – №5(8). – 131-136-бб.

703. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаевтың ғылыми-ғылыми ұйымдастырушылық қызметі // Руханият ордасы. Халықаралық Қазақ-араб унив. 10 жылд. арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы, 2002. – 110-114-бб.

704. Төлєнова З. Академик Манаш Қозыбаев және рухани жаңғыру мәселелері// Манаштану мәселелері: сериялық ғылыми жинақ. 5 т. – Петропавл, 2019. – 435-450-бб.

705. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаев: зерттеу өзегі – қаһарлы жылдар // Жеңістің 60 жылдығына арнал. халықаралық конференция материалдары. – Алматы, 2005. – 121-126-бб.

706. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаев зерттеулеріндегі тәуелсіздік туралы ой-толғамдарының «Мәңгілік Ел» идеясымен сабақтастығы // G-Global. <http://group-global.org/ru/publication> - 25.02.2015; «Қозыбаев оқулары – 2014: еуразиялық кеңістіктегі интеграцияда Қазақстанның рөлі»: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – II т. – Петропавловск: М. Қозыбаев ат. СҚМУ, 2014. – 245–249–бб.; Манаштану мәселелері: сериялық ғылыми жинақ. 5 т. – Петропавл, 2019. – 259-269-бб.

707. Төлєнова З.М. Академик М.Қ. Қозыбаев еңбектеріндегі XX ғасыр басындағы ұлт зиялылары туралы тұжырымдар // Отан тарихы. – 2005. – № 3/4. – 121-125-бб.

708. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаев зерттеулеріндегі түркі әлемінің рухани құндылықтары // II Халықаралық түркі әлемі зерттеулері симпозиумы. – Алматы, 20-22 мамыр 2015 ж. – Алматы: ҚазҚызМемПУ, 2015. –193-196-бб.

709. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаевтың 1916 жылғы көтеріліс жөніндегі тұжырымдары // Қазақстандағы 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс: тарихи оқиғаға жаңа көзқарас: (Көтерілістің 90 жылдығына арн. респ. ғыл.-практ. конф.

материалдарының мақалалар жинағы) (Алматы, маусым 2006 ж.) / Құраст. әрі жауапты ред. Е.К. Әуезов; Ш.Ш.Уәлиханов атын. Тарих және этнология ин-ты; Алматы қаласы тарихының музейі. – Алматы, 2006. – 117-121-бб.

710. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаев: тарих және әдебиет // Мәдени мұра: халықтық тарих айту, сақтау дәстүрі және оны жаңғырту жолдары» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы Қошқарата ауылы. 26-27.05. – 2005. – Алматы:ҚАЗАқпарат. – 2005. – 158-170-бб.

711. Төлєнова З. Академик М. Қозыбаевтың тарихи–публицистикалық жанрды дамытуға қосқан үлесі // Абылай ханның 300 жылдығына арналған «Өзбекәлі Жәнібеков оқулары – 2013» атты IV республикалық ғылыми тәжірибелік конференцияның материалдары. – I том. – Түркістан, 5 наурыз 2013 ж. – 240–243-бб.; «Қазақстан тарихы» веб–порталы, <http://e-history.kz/2014>.

712. Төлєнова З. Академик М.Қ. Қозыбаев: ұлт тарихы мен рухани жаңғыру жолындағы ғалым-қайраткер // Akrınar. Kultur sanat ve edebiyat dergisi (Ақпынар. Мәдени және әдеби журнал. (Түркия). – 2012. – № 42. – ноябрь-декабрь. – 157-161-бб.

713. Төлєнова З. Академик Манаш Қозыбаев және Рухани жаңғыру мәселелері // «Қозыбаев оқулары – 2018»: Еуразиялық әлеует және жаһандық сын-қатерлер жағдайындағы жаңа даму мүмкіндіктері»: Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. Үш томдық. – I т. – Петропавл: М. Қозыбаев ат. СҚМУ, 2018. – 19-26-бб.

714. Төлєнова З. Академиктер С.С. Бейсембаев және М.Қ. Қозыбаев: тұлғалар арасындағы өзара ықпалдастық // Қазақтың әйгілі тұлғалары: «Қазақстанның әйгілі тарихшы-ғалымдары С.Б. Бейсембаев пен Б.С. Сүлейменов (туғанына 100 жыл толуына)» (11 желтоқсан 2012 ж.) және «Төле би және ұлттық тарих». Халықаралық конференция материалдары. – Алматы: «Елтаным» баспасы, 2013. – 51–59-бб.

715. Төлєнова З. Бәрі де студенттік шақтан басталған // «Қазақстанның жалпы адамзаттық тарихи ойлау аясында» атты халықаралық Бекмаханов оқулары. – Алматы, 25-26 мамыр 2005. – 28-37-бб.

716. Төлєнова З. Ғұмырнама жанрын зерттеудің өзіндік ерекшеліктері хақында // Қазақстан жоғары оқу орындары жүйесінің қалыптасуы мен дамуы тарихының мәселелері. Қазақстанның тұңғыш жоғары оқу орны Абай. атын. Алматы университетінің 75 жылд. арн. респуб. конф. материалдары. – Алматы, 18-19 июнь 2003 ж. – 264-269-бб.

717. Төлєнова З. Ғұмырын ғылымға арнаған (академик М.Қ. Қозыбаевтың ғылыми-ұйымдастырушылық қызметі хақында) // Отан тарихы. – 2005. – № 2. – 175-190-бб.

718. Төлєнова З. М. Қозыбаев және отандық тарих ғылымы (Б. Салықбаева) // Қазақ тарихы. – 2016. – №6. – 2-5-бб.

719. Төлєнова З. М.Қ. Қозыбаевтың ұлттық тарихи сананы қалыптастыру жөніндегі ойлары // Абай ат. Алматы университетінің Хабаршысы. – 2002. – №1. – 75-83-бб.

720. Төлєнова З. «Қазақстанда тарихи сананы қалыптастыру тұжырымдамасы» және тарихи білім // Қазақстан тарихы: қазіргі зерттеулер мен оқытудың өзекті мәселелері: «Қасымбаев оқулары» Респуб. ғыл.-тәжір. конф. матер. – Алматы: Абай ат. ҚазҰПУ. – 25 желтоқсан 2012 ж. – Алматы: Абай ат. ҚазҰПУ: «Ұлағат», 2012. – 125-135-бб.

721. Төлєнова З. «Қазақстанның көрнекті ғалымдары: тағдырлары мен ғылыми мұралары» атты Гранттық жоба және оның маңызы // «Сирек кітаптар мен қолжазбалардың ғылымдағы орны мен маңызы» атты Ғылым күніне арналған дөңгелек үстел материалдары. – Алматы: «Ғылым ордасы» РМҚ Ғылыми кітапханасы. – 24 сәуір 2013 ж. – 158-174-бб (бірлескен авторлықта).

722. Төлєнова З. Тарих тағлымы – ұлттық сана: Академик М. Қозыбаевтың ұлттық сана туралы ғылыми еңбектері // ҚазМУ хабаршысы. Тарих сериясы. – 2003. – №4. – 59-63-бб.

723. Төлєнова З., Әбішева И.К. Қозыбаев М.Қ. // Абылай хан. Энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2013. – 338-339-бб.

724. Төлєнова З. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақстан. Ұлттық энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2004. – 6 т. – 21-22-бб.

725. Төлєнова З. Қозыбаев Манаш Қабашұлы // Қазақ көтерілістері: Энциклопедия. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2014. – 371-б.

726. Төлєнова З. Манаш Қозыбаев // Отан тарихы. – 2016. – №3. – 182-185-бб.

727. Төлєнова З. М. Қозыбаев және отандық тарих ғылымы // Қазақ тарихы. – 2016. – №6(145). – 2–6-бб.

728. Төлєнова З. М. Қозыбаев: Тәуелсіз Қазақстанның мемлекет және қоғам қайраткері // Шұғыла. Моңғолия қазақтарының тәуелсіз әдеби-көркем, ғылыми, танымдық журналы. – 2013. – №1 (176). – 78-88-бб.

729. Төлєнова З. М. Қозыбаев: тәуелсіз Қазақстанның мемлекет және қоғам қайраткері // Шұғыла. – 2012. – №3 (174). – 79-90-бб. (Моңғолия)

730. Төлєнова З. М.Қ. Қозыбаев шығармаларындағы тарихи көркемсөз шеберлігі // «Қазақстан тарихы: инновациялық тұжырымдамалар мен дәуірлеу ғылыми танымның басым бағыттары» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция. – Алматы: ТЭИ. – 18 сәуір 2013 жыл. – 2-кітап. – 102-104-бб.

731. Төлєнова З.М. Қ. Қозыбаевтың Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақстан тарихын зерттеуге қосқан үлесі // «Отандық тарихты оқыту: проблемалары мен инновациялық мәселелері» әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 70 жылдық мерейтойына арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы, 21-22 қазан 2004. – 2-бөлім. – 82-88-бб.

732. Төлєнова З. «Мәңгілік Ел» идеясы және тарих ғылымы: академик М. Қозыбаевтың тәуелсіздік туралы ой-толғамдары //

«Қазақстан және әлемдік тарих кеңістігі: жалпы мен ерекшенің «Мәңгілік ел» ұлттық идея арқылы көрінісі»: Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – 17 сәуір 2014 ж. – Алматы: «Елтаным» баспасы, 2014. – 302-305-бб.

733. Төлєнова З. Тарих тағлымы – ұлттық сана // ҚазҰУ хабаршысы. Тарих сериясы. – 2003. – №4(31). – 59-63-бб.

734. Төлєнова З. Тәуелсіз Қазақстанның қалыптасуындағы М. Қозыбаевтың қайраткерлік ролі // Манаштану мәселелері: сериялық ғылыми жинақ. I т. – Петропавл, 2018. – 440-459-бб.

735. Төлєнова З. Тәуелсіз Қазақстанның қалыптасуындағы М. Қозыбаевтың қайраткерлік ролі // Манаштану мәселелері: сериялық ғылыми жинақ. 5 т. – Петропавл, 2019. – 90-111-бб.

736. Төлєнова З. Тұлғалар тағылымы. Ұлт тарихы: академик М. Қозыбаев әлемі // ТВ. Халық арна. – 2018. – 14 қараша.

737. Төлєнова З. Түркі әлемінің рухани құндылықтары (академик М. Қозыбаев зерттеулері негізінде) // «Отан тарихының XXI ғасырдың басындағы дамуы: жетістіктері мен мәселелері. ЖОО аралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Алматы, 29 мамыр 2015 ж. – Алматы: «ҚАЗАқпарат» баспасы, 2015. – 365-374-бб.

738. Төлєнова З. Ұлт тарихының жаршысы // Тарих және тарихи тұлғалар: Д.А. Қонаевтың 100 жылдығына арналған «Нұрпейіс оқулары» аясындағы халықаралық ғыл.-практ. конф. материалдары (16 наурыз 2012 ж.). – Алматы, 2012. – 74-77-бб.

739. Төлєнова З. Ұлы даланың жеті қыры: М. Қозыбаев еңбектеріндегі тарихи сана мен рухани жаңғыру мәселелері // «Қазақстан тарихындағы тұлғатану мәселелері: Мәлік-Айдар Хантемірұлы Асылбеков» атты ҚР ҰҒА академигі, тарих ғылымдарының докторы, профессор М.-А.Х. Асылбековтың 90-жылдық мерейтойына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 23 мамыр 2019 ж. – Алматы: Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТЭИ, 2019. – 36-46-бб.

740. Төлєнова З. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақстан тарихының зерттелуі туралы // «Қазақстан» - «Тараз» телеарнасының «Сыр перне» хабары. – 2015. – 22 қаңтар.

741. Төлепберген М. Заман және тарихи құндылықтар // Егемен Қазақстан. – 1999. – 23 сәуір.

742. Төлеубаев Ә. Сегіз қырлы қазақ: Академик Манаш Қозыбаев тағлымы // Жас алаш. – 2011. – 15 қараша.

743. Төлеуханқызы Ы.М. Ұлтымның Манашы бар мақтан тұтар // Дала қоңырауы. – 1992. – №2 (21). – қаңтар.

744. Трофимов А. Это нужно и мертвым, это нужно живым // Огни Алатау. – 1993. – 9 июня.

745. Тулепбаев Б., Жармагамбетов Н. Восстанавливая истину // Казахстанская правда. – 1994. – 9 декабря.

746. Тулепбаев Б., Плоских В., Зияев Х. На верном пути // Казахстанская правда. – 2001. – 16 июня.

747. Тулепбаев Б., Сужиков Б. И опыт, сын ошибок трудных... // Казахстанская правда. – 1991. – 12 октября.

748. Туманшин К. Компартия Казахстана в годы войны // Ленинский путь. – 1965. – 3 апреля.

749. Туыскандық пен бірлік // Социалистік Қазақстан. – 1981. – 30 сентябрь.

750. Тұрабаев Е. Тарих ақиқатынан аттамайық! // Мәдениет. – 2013. – №12(87). – 18-25-бб.

751. Тұран өркениетінің ұлы перзенті // Сыр түлегі. – 2001. – сәуір. – №4 (208).

752. Тұрлығұл Т. Жақсының жақсылығын айт... // Қазақ тарихы. – 2002. – №2. – 78-79-бб.

753. Тұрсын Т. Әр жылдар ойлары: [Акад. Манаш Қозыбаевтың «Тарих зердесі» атты кітабы туралы] // Столичное обозрение. – 1998. – 10 сәуір.

754. Тұяқова Ф. Маңдайға біткен Манаш. Академик Манаш Қозыбаев – 75 жыл // Солтүстік Қазақстан. – 2006. – 15 қараша.

755. Түркістанның бәйтерегі құлады // Түркістан. – 2001. – 111-18 мамыр.

756. Тыл Советского Союза в годы Великой Отечественной войны 1941-1945 гг. Указатель советской исторической литературы за 1965-1977 гг. – М., 1980. – в IV-х частях. – С. 155,

491, 855-858, 1031-1033, 1193, 1293, 1294, 1337-1338 а, 1797, 1798, 2518, 3085, 3021а-3026, 3028, 3230.

757. Уәлиев Н. Аманат: қара шаңырақтың туын биіктетіндер, дақ түсірмеңдер! / Н. Уәлиев; әңг. Қ. Мырзахметұлы // Сыр бойы. – 2009. – 31 қаңтар.

758. Уәлихан Ш. Сәтті сапар // Ана тілі. – 1997. – 28 тамыз.

759. У стендов ММКВЯ-81 // Книжное обозрение. – 1981. – 4 сентября.

760. Указ Президента Республики Казахстан о присуждении Президентской премии мира и духовного согласия // Казахстанская правда. – 1997. – 25 октября.

761. Университет «Семей» принимает зарубежных гостей // Наука Казахстана. – 1998.

762. Ученый и личность // Эпоха. – 2003. – 10 января.

763. Ұлы орыс халқымен – мәңгі бірге // Орал өңірі. – 1981. – 18 желтоқсан.

764. Ұлттық тарих тамыршысы. Ғылыми жинақ. / Құраст.: Ибраева А.Ғ., Төлєнова З.М. – Петропавл: М. Қозыбаев атынд. СҚМУ, 2016. – 288 б.

765. Ұмытылмас бейне // Қостанай таңы. – 2003. – 18 қараша.

766. Фильм «Историк Отечества» из цикла «Линии судьбы», ТВ Хабар. – 2006 // <https://www.nkzu.kz/page/view?id=313>

767. Фильм к 80-летию М. Козыбаева, телестудия «Парасат». – 2011 г. // <https://www.nkzu.kz/page/view?id=314>.

768. Халық депутаттары сайланды // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 22 наурыз.

769. Халықаралық М.Х. Дулати оқуы – ұлттық тарихқа қосылған сүбелі үлес // Университет тынысы. – 1998. – 18 қыркүйек.

770. Хромов Е.А. Коммунисты и молодежь тыла в годы Великой Отечественной войны. – Новосибирск, 1989. – С.200,201.

771. Хуршудян Э. Теплота и радость встреч // Вечерний Алматы. – 2003. – 11 января.

772. Чернега Л. Судьба, написанная кровью // Казахстанская правда. – 1998. – 25 июля.

773. Черныш П.М. Трудные, но славные годы // Рожден и оправдан временем. – Костанай, 1999. – С.89-92.

774. Чернышева Е. Ученому, просветителю, просто хорошему человеку // Экспресс К. – 2003. – 24 октября.

775. Чернышова Е. Память должна быть жива: о науч.-практ. конф. «Актуальность научного и исторического наследия акад. М. Козыбаева» // Экспресс К. – 2004. – 13 ноября.

776. Шаймұханов Д., Сағынаев О. Академик Манаш Қозыбаев // Орталық Қазақстан. – 1991. – 12 қараша.

777. Шамшиденова Ф. Ғылым жолына жетелеген ұстаз // Айкын. – 2011. – 11 қараша.

778. Шарманов Т. Академик: Исполнилось 70 лет со историку Манашу Кабашевичу Козыбаеву // Новое поколение. – 2001. – 23 ноября.

779. Шарманов Т.Ш. Мир Козыбаева // Штрихи к портретам моих современников. – Алматы, 2009. – С.39-49.

780. Шарманов Т.Ш. Мир Манаша Козыбаева // Мысль. – 2016. – С. 30-33.

781. Шарманов Т. Ұлы бейнет немесе тарихи Қозыбаев туралы толғаныс // Жас алаш. – 2001. – 15 қараша.

782. Шарманов Т. Человек в истории // Новое поколение. – 2006. – 3 ноября.

783. Шәмшәтұлы И. Еңбегі ерен Манаш // Алматы ақшамы. – 2002. – 2 ақпан.

784. Шекбаев А. Подвиг Казахстана // Боевое знамя. – 1971. – 16 января.

785. Шектібаев Н.Т. Тобыл өңірін жаңғыртқан тұлғалар // Екінші Дәулетова оқуларының материалдар жинағы. – Қостанай, 2016. – 30-34-бб.

786. Шестернёва С. В память об академике Козыбаеве // Литер. – 2016. – 26 октября.

787. 60-летие академика АН КазССР М.К. Козыбаева // Вестник АН КазССР. – 1991. – №11. – С.72.

788. 16 ноября отмечается 88-летие со дня рождения Манаша Козыбаева // <https://ukvid.net/video/16>.

789. Шигаев М. Казахстан // Кн. обозрение. – 1971. – 26 марта.

790. Шимирбаева Г., Махин В. Памяти М. Козыбаева. Наследие ученого в его трудах и учениках // Казахстанская правда. – 2002. – 2 февраля. – №22-23.

791. Шимырбаев Г. Казахстан избавляется от ностальгии по прошлому // Казахстан. правда. – 1997. – 25 октября. – № 229.

792. Шоланов Ғ., Ержанов А. Қаһармандық күрестің ұйымдастырушысы // Соц. Қазақстан. – 1965. – 6 наурыз.

793. Шүлембаева Р. Книги учителя // Казахстанская правда. – 2006. – 25 марта.

794. Ыбыраев С. Ақиқат көзін ашқан: жалғандықты әшкерлеген ғалым // Солтүстік Қазақстан. – 2011. – 3 қараша.

795. Ыдырысов Т. Правдаға арнаған жинақ // Лениншіл жас. – 1962. – 5 мамыр.

796. Ысқақова Д. Зерттеу тақырыбы – партия басшылығы // Қазақ әдебиеті. – 1969. – 28 маусым.

797. Ілияс Б. Академик Манаш Қозыбаев: Өлең // Қазақ. – 2006. – 27 қазан.

798. Экзамен для ученых // Вечерняя Алматы. – 1993. – 22 сентября.

799 Юров Ю. Манаш Козыбаев внёс весомый вклад в развитие исторической науки // Вечерний Алматы. – 2016. – 29 октября.

800. Якаев С. Грани великого подвига // Советская Кубань. – 1982. – 8 января.

801. Якаев С. О подвиге, о славе // Ленинская смена. – 1978. – 18 октября.

802. Якубович З. Кустанай: вчера, сегодня, завтра // Ленинский путь. – 1980. – 1 февраля.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ
М.Қ. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ ЕҢБЕКТЕРІНІҢ
ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ**

**ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ
АКАДЕМИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
М.К. КОЗЫБАЕВА**

1952

1. Ждем вас в нашу дружную семью // За отличную учебу. – 1952. – 13 июня.
2. Шире развернуть лекционную пропаганду // За отличную учебу. – 1952. – 13 февраля.

1953

3. Л.Н. Толстой орыс революциясының айнасы // Коммунизм жолы. – 1953. – 9 қыркүйек.
4. Великий учитель // Ленинская смена. – 1953. – 21 января.

1954

5. СССР халықтарының мызғымас достығы - коммунизм үшін күрестегі ұлы қозғаушы күш // Коммунизм жолы. – 1954. – 16 қаңтар.
6. Халықтық демократия елдерінің ауыл шаруашылығындағы ұлы өзгерістер // Коммунизм жолы. – 1954. – 17 қыркүйек.
7. Халықтың демократия елдерінің мемлекеттік құрылысы // Коммунизм жолы. – 1954. – 25 маусым.

1955

8. Мұғалімнің мәдениеті мен ой өрісі туралы // Коммунизм жолы. – 1955. – 7 мамыр.
9. XV партия конференциясы // Коммунизм жолы. – 1955. – 29 қазан.

10. Партиямыздың идеялық қуатты құралы // Коммунизм жолы. – 1955. – 5 мамыр.

11. Озық елдің мәдениеті де озық болуы тиіс // Коммунизм жолы. – 1955. – 4 ақпан.

12. Студент жастар арасында тәрбие жұмысы // Коммунизм жолы. – 1955. – 21 тамыз.

13. Үлкен табыс // Коммунизм жолы. – 1955. – 17 шілде.

1956

14. В.И. Лениннің революциялық қызметінің басталуы // Коммунизм жолы. – 1956. – 21 қараша.

15. Жаңа оқу жылында өткен жылғы кемшіліктер қайталанбасын // Коммунизм жолы. – 1956. – 7 қыркүйек.

16. Классик казахской литературы // Ленинский путь. – 1956. – 5 сентябрь.

17. Партия большевиков в борьбе за установление Советской власти в Кустанае. – Кустанай: Облиздат, 1956. – 24 с.

1957

18. Азаттық жолындағы ерлік ұмытылмайды // Коммунизм жолы. – 1957. – 1 қыркүйек.

19. Әліби Тоқжанұлы Жангелдин // Коммунизм жолы. – 1957. – 22 қыркүйек.

20. Қостанай партия ұйымының алғашқы қадамы // Коммунизм жолы. – 1957. – 7 қыркүйек.

21. Творчестволық марксизмнің аса көрнекті еңбегі // Коммунизм жолы. – 1957. – 29 маусым.

22. Торғай облыстық Советтер съезі // Коммунизм жолы. – 1957. – 27 наурыз.

23. Алибий Джангильдин - первый военный комиссар Степного края. – Кустанай: Облиздат, 1957. – 32 с.

24. Борьба за власть советов в Кустанайских степях. – Кустанай, 1957. – 162 с. (коллективная монография).

25. Из истории нашей области // Блокнот агитатора. – 1957. – № 1. – С.3-6; – №2. – С.2-8; – №3. – С.19-20.

26. Партия большевиков в борьбе за установление Советской власти в Кустанае. – Кустанай: Облиздат, 1957. – 24 с. (совместно с В.У. Слущким).

27. Под руководством большевиков // Ленинский путь. – 1957. – 20 октября.

28. Правдиво освещать исторические события // Казахстанская правда. – 1957. – 11 августа.

29. Прошлое нашей области // Ленинский путь. – 1957. – 27, 28, 29 января.

30. Увековечить память павших борцов // Ленинский путь. – 1957. – 31 мая.

1958

31. Батыр Мәншүк // Лениншіл жас. – 1958. – 15 қазан.

32. Қостанай комсомол ұйымының тарихынан // Коммунизм жолы. – 1958. – 2 шілде.

33. Қостанай Лениндік үндеу күндерінде // Коммунизм жолы. – 1958. – 22 сәуір.

34. Қостанайдың А. Иманов атындағы мемлекеттік педагогикалық институты // Социалистік Қазақстан. – 1958. – 18 сәуір.

35. Студенттер арасындағы саяси тәрбие жұмысы // Социалистік Қазақстан. – 1958. – 16 ақпан.

36. Его именем названа улица (О герое гражданской войны О. Доцанове) // Ленинский путь. – 1958. – 8 июля.

37. Некоторые вопросы истории Октябрьской революции и гражданской войны в Кустанае и Кустанайской области // Ученые записки Кустанайского пединститута. – Кустанай, 1958. – С.35-39.

38. Отважный руководитель красных партизан (о А.И. Миронове) // Ленинский путь. – 1958. – 2 февраля.

39. Памятные события // Ленинский путь. – 1958. – 5 апреля.
40. Первые шаги // Кустан. комсомолец. – 1958. – 10,15,17,
22, 26 июля.

1959

41. Борьба за власть Советов в Кустанайских степях. – Кустанай: Облиздат, 1959. – 162 с.
42. Коммунистическая партия – организатор и руководитель комсомольского движения в Кустанайской области // Первые шаги кустанайских комсомольцев. – Кустанай, 1959. – С.5-18.
43. Кустанайские большевики – организаторы и руководители партизанского движения в тылу Колчака // Казахстанская правда. – 1959. – 14 апреля.
44. Күрескер жастар ұйымы // Лениншіл жас. – 1959. – 21 қараша.
45. Қостанай еңбекшілерінің Отан соғысы кезіндегі ерліктері // Коммунизм жолы. – 1959. – 9 май
46. Марксизм-ленинизм ілімінің көрнекті мұрасы // Коммунизм таңы. – 1959. – 19 маусым.
47. Республика партия ұйымының ұлт интеллигенциясын өсірудегі ролі // Социалистік Қазақстан. – 1959. – 19 маусым.
48. Советтік Шығыстың жұлдызы // Коммунизм жолы. – 1959. – 8 мамыр.
49. Страницы былого. – Алма-Ата: Знание, 1959. – 36 с.
50. Творчестволық марксизмнің ұлы шығармасы // Коммунизм таңы. – 1959. – 30 қазан.
51. Ұлы халықтың ұлы мейрамы // Коммунизм жолы. – 1959. – 30 қыркүйек.
52. Халықаралық жұмысшылар қозғалысының елеулі белесі // Коммунизм таңы. – 1959. – 27 қыркүйек.

1960

53. Бессмертие (о Н. Абдирове) // Казахстанская правда. – 1960. – 7 октября.

54. Жалынды революционерка (В.З. Харужая жайында) // Лениншіл жас. – 1960. – 24 мамыр.
55. Как Гостелло (о Н. Абдирове) // Ленинская смена. – 1960. – 8 мая.
56. Коммунисты Казахстана в период Великой Отечественной войны. – Алма-Ата: Знание, 1960. – 50 с.
57. Қазақстан коммунистері Ұлы Отан соғысы жылдарында. – Алматы: Білім, 1960. – 50 б.
58. Қазақстандықтар ұлы Ленин туралы // Еңбек туы. – 1960. – 22 қазан.
59. Қостөбенің бүгінгісі мен ертеңі // Социалистік Қазақстан. – 1960. – 20 қазан (А.Сармурзин мен бірге).
60. Шалағай, дүмбілез кітапшалар // Қазақстан коммунисті. – 1960. – №2. – 70-74-бб.

1961

61. Арсенал Отечественной войны // Партийная жизнь Казахстана. - 1961. – № 6. – С.37-42.
62. Ауыл-село партия ұйымдары Ұлы Отан соғысы жылдарында // Қазақстан ауыл шаруашылығы. – 1961. – ? б. – 32-38-бб.
63. Коммунизм – ең биік адамгершілік қоғамы // Коммунизм таңы. – 1961. – 11 қазан.
64. Коммунизм инсаней-этннинэн алип жэ жэмийти // Коммунизм туғи. – 1961. – 22 қараша.
65. Комсомол өткен қиын жол // Лениншіл жас. – 1961. – 22 маусым.
66. Қазақстан коммунистік партиясы КПСС-тың жауынгер отряды // Коммунизм таңы. – 1961. – 31 мамыр.
67. Қазақстан коммунистік партиясы Совет Одағының Ұлы Отан соғысы дәуірінде // Қазақстан коммунисті. – 1961. – №4. – 54-98-бб.
68. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында // Тың өлкесі. – 1961. – 21 маусым.

69. Қарт коммунистің естелігі. С. Жанбаевтың «Өмір өткелдері» деген кітапшасы туралы // Социалистік Қазақстан. – 1961. – 29 шілде.

70. Переход от капитализма к коммунизму – путь развития человечества. – Алма-Ата: Знание, 1961. – 24 с.

71. Победа социализма в Казахстане (Рецензия на книгу С. Байшева) // Вопросы истории. – 1961. – №12. – С. 134-138.

1962

72. Выездная редакция газеты «Правда» на шахтах Караганды в 1942-1943 гг. // «Правда» в борьбе за торжество ленинской национальной политики в Казахстане. – Алма-Ата, 1962. – С. 143-154.

73. Из истории деятельности Комиссии АН СССР по мобилизации ресурсов Урала, Западной Сибири и Казахстана на нужды обороны // Изв. АН КазССР. – 1962. – № 1. – С. 62-69.

74. Марксизмнің ұлы шығармасы // Коммунизм таңы. – 1962. – 23 наурыз.

75. «Правда» газетінің көшпелі редакциясы Қазақстанда // Қазақстан коммунисті. – 1962. – ?4. – 29-33-бб.

76. «Правда» об индустриальной Караганде // Социалистическая Караганда. – 1962. – 5 мая.

77. «Правда» Қазақстан туралы // Социалистік Қазақстан. – 1962. – 21 сәуір.

78. Ұмытылмас есімдер // Қазақ әдебиеті. – 1962. – 7 қараша.

1963

79. Ее имя живет // Молодой коммунист. – 1963. – №10. – С.104-105.

80. Жұмысшы тобы күрес жолдарында // Қазақстан коммунисті. – 1963. – № 7. – 52-56-бб.

81. Коммунистическая партия Казахстана в период Великой Отечественной войны Советского Союза // Очерки истории

Коммунистической партии Казахстана. – Алма-Ата, 1963. – С.407-458.

82. Компартия Казахстана в борьбе за дальнейший подъем сельского хозяйства // Вопросы истории КПСС. – 1963. – №1. – С.142-143.

83. Қазақстан Компартиясы Совет Одағының Ұлы Отан соғысы дәуірінде // Қазақстан коммунистік партиясы тарихының очеркі. – Алматы, 1963. – 424-463-бб.

84. Проблемы, нуждающиеся в дальнейшем исследовании // Партийная жизнь Казахстана. – 1963. – №8. – С.76-79.

85. Тарихи съезд // Қазақстан таңы. – 1963. – 6 наурыз.

1964

86. Бессмертие. – Алма-Ата: Казахстан, 1964. – 80 с. (совместно с С. Честновым).

87. Гибратты өмір // Социалистік Қазақстан. – 1964. – 23 ақпан.

88. Жалынды революционер // Үгітші блокноты. – 1964. – №10. – 61-62-бб.

89. История революционного движения. Атлас Кустанайской области. – Москва, 1964. – 4 с.

90. Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата: Казахстан, 1964. – 364 с.

91. Партия өміріндегі елеулі кезең // Соц. Қазақстан. – 1964. – 23 мамыр.

92. Полезный труд // Народное хозяйство Казахстана. – 1964. – №4. – С.77-79.

93. Революцияның қатардағы жауынгері // Жетісу. – 1964. – 12 тамыз.

94. Советтік Қазақстанның тарихы // Қазақстан коммунисті. – 1964. – №3. – 69-75-бб.

95. Страницы воинской славы // Партийная жизнь Казахстана. – 1964. – №2. – С.71-73.

96. Участие трудящихся Казахстана в восстановлении Донбасса в годы Великой Отечественной войны // Укр. ист. журн. – 1964. – №1. – С. 51-56.

97. Ұлы күрес дабылдары // Тың өлкесі. – 1964. – 28 сәуір. – №4. – 77-79-бб.

1965

98. Аңызға айналған батырлық // Тың өлкесі. – 1965. – 30 сәуір.

99. Военно-организаторская деятельность Компартии Казахстана в период Великой Отечественной войны // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1965. – №4. – С.14-22.

100. Возрожденный край // Огни Алатау. – 1965. – 27 августа.

101. Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны // Партийная жизнь Казахстана. – 1965. – №2. – С.55-58.

102. Коммунистическая партия Казахстана в период Великой Отечественной войны в 1941-1945 гг. // Вопросы истории КПСС. – 1965. – №5. – С.127-129

103. Олар батысқа аттанды // Лениншіл жас. – 1965. – 8 мамыр.

104. Тылда жеңіс шыңдалды // Социалистік Қазақстан. – 1965. – 5 мамыр.

105. Ұлы революция дабылы // Социалистік Қазақстан. – 1965. – 21 желтоқсан.

106. Халықтың ержүрек күші // Жетісу. – 1965. – 8 мамыр.

107. Ценный труд по истории Компартии Казахстана // Индустр. Караганда. – 1965. – 3 июля.

1966

108. В годы суровых испытаний // Партийная жизнь Казахстана. – 1966. – № 8. – С.45-49.

109. В.И. Ленин идеологиялық жұмыс туралы // Үгітші блокноты. – 1966. – № 6. – 75-б.

110. В.И. Ленин об идеологической работе // Блокнот агитатора. – 1966. – №6. – С. 18-25.
111. Знамя МНР - панфиловцам // Казахстанская правда. – 1966. – 26 ноября.
112. Қазақстан комсомолының тарихы // Лениншіл жас. – 1966. – 8 мамыр.
113. Легендарный политрук // Индустр. Караганда. – 1966. – 8 декабря.
114. Ленин құрған іргелі ел // Жетісу. – 1966. – 27 тамыз.
115. Некоторые вопросы освещения истории Казахстана периода Великой Отечественной войны // Вопросы истории Компартии Казахстана. – 1966. – Вып. 4. – С.230-273.
116. Письма домой // Огни Алатау. – 1966. – 13 июня.
117. Политрук Клочков // Ленин жолы. – 1966. – 20 қараша.
118. Солдат хаттары // Жетісу. – 1966. – 9 мамыр.
119. Тарихшылардың абыройлы борышы // Қазақстан коммунисті. – 1966. – №2. – 31-33-бб.

1967

120. Борец за народное дело // Казахстанская правда. – 1967. – 14 декабря.
121. Зерттеу өзегі – өртті жылдар // Социалистік Қазақстан. – 1967. – 12 сәуір.
122. Коммунистік партия мен совет мемлекетінің көрнекті қайраткері // Қазақстан коммунисті. – 1967. – ?3. – 24-28-бб.
123. Казахстан в годы Великой Отечественной войны // Блокнот агитатора. – 1967. – №13. – С. 4-6.
124. Книга о рабочем классе // Казахстанская правда. – 1967. – 10 февраля.
125. Компартия - творец военно-политического союза народов // Путь Ленина. – 1967. – 15 августа.
126. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында // Ленин жолы. – 1967. – 4 мамыр; Коммунизм таңы. – 1967. – 3 маусым; Үгітші блокноты. – 1967. – №13. – 4-7-бб.

127. Первые шаги Кустанайской организации // Вопросы истории Компартии Казахстана. – 1967. – Вып.5. – С.187-207.

128. Рецензия на книгу Покровского С.Н. «Разгром интервентов и внутренней контрреволюции в Казахстане. 1918-1920 гг.» // Вопросы истории СССР. – 1967. – №10. – С.172-174.

129. Советы депутатов трудящихся Казахстана в период Великой Отечественной войны // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1967. – № 5. – С.61-70.

130. Этапы большого пути (1942-1945 гг.) // Казахстанская правда. – 1967. – 27 августа.

131. Этапы развития экономики Казахстана // Народное хозяйство Казахстана. – 1967. – №10. – С.92-93 (в соавторстве с А. Ержановым, Г. Курмановым).

132. Этапы социалистических преобразований // Народное хозяйство Казахстана. – 1967. – №5. – С.93-95.

1968

133. Вооруженным Силам СССР – 50 лет // Народное хозяйство Казахстана. – 1968. – №2. – С.3-11.

134. Герои Советского Союза – казахстанцы. – Алма-Ата, 1968. – Т.1. – С. 43-44, 51-52, 65-68, 77-78, 91-92, 109-111, 127-128, 143-144, 185-186, 189-190, 205-206, 221-222, 237-238, 269-270, 273-274, 301-302, 319-320, 369-370, 389-390, 399-400, 405-408, 417-418, 425-426, 439-442, 459-460.

135. Герои Советского Союза - казахстанцы. – Алма-Ата, 1968. – Т.2. - С. 23-24, 39-40, 45-47, 55-56, 69-82, 85-86, 97-98, 105-106, 111-112, 119-120, 127-128, 145-146, 161-162, 183-186, 197-198, 205-206, 225-226, 239-240, 245-246, 271-274, 280-299, 313-314, 323-324, 359-362, 369-370, 411-412, 423-424.

136. Кзыл-аскеры Казахстана // Партийная жизнь Казахстана. – 1968. – №2. – С.12-16.

137. Қазақстан комсомолы Отан қорғауда // Ленин жолы. – 1968. – 10 қазан.

138. Огненный политрук // Казахстанская правда. – 1968. – 19 октября.

139. Отан соғысының от жалынында // Қазақстан коммунисті. – 1968. – №10. – 41-44-бб.

140. Рабочий класс – фронту // Казахстан в Великой Отечественной войне: Очерки. – Алма-Ата, 1968. – Вып.1. – С.149-195.

141. Совет Одағының қазақстандық батырлары. – Алматы: Қазақстан, 1968. – Т.1. – 51-53, 65-67, 75-77, 91-92, 109-111, 127-128, 143-145, 185-187, 189-190, 205-206, 221-222, 237-238, 269-270, 273-274, 301-302, 319-320-бб.

142. Совет Одағының қазақстандық батырлары. – Алматы: Қазақстан, 1968. – Т.2. – 23-24, 39-40, 45-47, 55-56, 69-82, 85-86, 97-98, 105-106, 111-112, 119-120, 127-128, 149-150, 165-166, 187-188, 201-202, 209-210, 229-230, 243-244, 249-250, 275-276, 280-299, 317-318, 327-328, 359-362, 411-412, 423-424-бб.

143. Сталинград түбінде // Қазақстан коммунисті. – 1968. – №2. – 46-49-бб.

144. Укрепление братского содружества народов в период Великой Отечественной войны // Плоды великого содружества. – Алма-Ата, 1968. – С.254-303.

145. Укрепление дружбы казахского и украинского народов в период Великой Отечественной войны // Укр. ист. журн. – 1968. – №8. – С.63-69.

1969

146. Защита социализма – долг интернациональный // Казахстанская правда. – 1969. – 8 мая.

147. Кастеев Абылхан // Большая советская энциклопедия / Гл. ред. А.М. Прохоров. – Т.11. – М., 1969. – С.509

148. Коммунистическое воспитание учащейся и студенческой молодежи Казахстана (1941-1945 гг.) // Вопросы истории Компартии Казахстана. – Алма-Ата, 1969. – Вып.6. – С.232-233. (В соавторстве с Н. Итбаевым).

149. Күрес дабылы // Қазақстан коммунисті. – 1969. – № 5. – 22-25-бб.

150. Қазақстанның бірінші тарихнамасы // Социалистік Қазақстан. – 1969. – 15 қараша.

151. Құдіретті күш // Социалистік Қазақстан. – 1969. – 18 қыркүйек.

152. Ұлы күрес дабылы // Коммунизм таңы. – 1969. – 5 сәуір.

153. Халықтардың Ұлы Отан соғысы кезіндегі туысқандық достығының нығаюы // Ұлы ынтымақ жеңісі. – Алматы, 1969. – 259-298-бб.

1970

154. В.И. Ленин революцияның маңызы туралы // Социалистік Қазақстан. – 1970. – 27 наурыз.

155. Великая победа советского народа // Народное хозяйство Казахстана. – 1970. – №5. – С.1-10.

156. Жеңіс арсеналы // Қазақстан коммунисті. – 1970. – №6. – 50-54-бб.

157. Өмірдің мәні халық үшін қызмет етуде // Қазақстан әйелдері. – 1970. – №4. – 6-7, 13-бб.

158. Казахская Советская Социалистическая Республика // Ежегодник БСЭ. – М., 1970. – Вып.13. – С.123-128. (совместно с Г.Ф. Дахшлейгером, А. Кошановым, Р. Сейдалиным и др.).

159. Казахская Советская Социалистическая Республика // Советская Энциклопедия Азербайджана. – Баку, 1970. – С.218-230.

160. Казахстан – арсенал фронта. – Алма-Ата: Казахстан, 1970. – 475 с.

161. Коммунистическая партия – организатор и вдохновитель борьбы трудящихся Казахстана против немецко-фашистских захватчиков // Вестн. АН КазССР. – 1970. – №5. – С.13-21.

162. Основатель и вождь партии нового типа // Партийная жизнь Казахстана. – 1970. – №4. – С.18-23.

163. Сражались плечом к плечу // Огни Алатау. – 1970. – 16 апреля.

1971

164. Вдохновитель великой победы // Всегда начеку. – Алма-Ата, 1971. – С.87-103.

165. История разработки В.И. Лениным кооперативного плана // Кооператор Казахстана. – 1971. – №4. – С.14-18.

166. Казахская Советская Социалистическая Республика // БСЭ: Ежегодник. – Москва, 1971. – Вып.15. – С.133-138. (Совместно с Г.Ф. Дахшлейгером, А. Кошановым, Р. Сейдалиным, Ш. Сатпаевой).

167. Новая книга о Ленине // Сельское хозяйство Казахстана. – 1971. – №3. – 7 марта.

168. Новое о легендарном политруке // Кооператор Казахстана. – 1971. – №6. – С.47.

169. Поздравление выпускников КазГУ с госнаградой // Казак университеті. – 1971. – 26 февраля.

170. Пролетариаттың ұлы ұстазы // Социалистік Қазақстан. – 1971. – 27 қараша.

1972

171. Актуальные проблемы изучения партийного строительства // Основные проблемы научно-исследовательской работы в области партийного строительства. – Москва, 1972. – С.67-73.

172. Братское сотрудничество советских народов в годы Великой Отечественной войны // Межреспубликанская научно-теоретическая конференция. – Алма-Ата, 1972. – С.33-37.

173. В.И. Ленин – основатель советского многонационального государства // Партийная жизнь Казахстана. – 1972. – №5. – С.7-12.

174. Достықпен нұрланған жол – даңғыл // Жетісу. – 1972. – 11 ақпан.

175. Дружба, скрепленная кровью // Дружбой великой сильны. – Алма-Ата, 1972. – С.304-354.

176. Қазақстанул Советик // Қарта Молдовеняскэ. –1972. – С.86.

177. Қазақская Советская Социалистическая Республика // Союз равных. – Москва, 1972. – С.134-157 (Совместно с А. Улманом).

178. Моғучий арсенал // Қазақстан. правда. – 1972. – 8 января.

179. Несокрушимая сила // Боевое знамя. – 1972. – 1 декабря.

180. Партийный билет – документ члена ленинской партии. – Алма-Ата: Знание, 1972. – 24 с.

181. Рабочий класс в годы Великой Отечественной войны // История СССР. – 1972. – №3. – С.137-139.

182. Советский Қазақстан в братской семье народов // Труды Армянского филиала ИМЛ. – Ереван, 1972. – С.117-140.

183. Халықтар достығы - жеңістің қайнар көзі // Ұлы достық мерейі. – Алматы: Қазақстан, 1972. – 241-279-бб.

184. Халықтар достығы – социализмнің күш-қуатының қайнар бұлағы // Социалистік Қазақстан. – 1972. –20 мамыр.

1973

185. Батыр революции // Партийная жизнь Казахстана. – 1973. – №3. – С.65-69.

186. Братское сотрудничество советских народов в годы Великой Отечественной войны // Торжество ленинской национальной политики. – Алма-Ата, 1973. – С.411-416.

187. В братском единении ковалась победа // Партийная жизнь Казахстана. – 1973. – № 5. – С.78-79.

188. Всемирно-историческое значение II съезда РСДРП // Вестн. АН КазССР. – 1973. – №9. – С.3-13.

189. Заманымыздың ақыл-ойы, абыройы және ар-ожданы // Коммунизм таңы. – 1973. – 28 маусым.

190. Золотой фонд партии. Из опыта кадровой политики КПСС. – Алма-Ата: Казахстан, 1973. – 240 с. (в соавторстве с З. Голиковой).

191. Казахская Советская Социалистическая Республика // БСЭ: Ежегодник. – М., 1973. – Вып.16. – С.123-128 (совместно с Г. Дахшлейгером, А. Кошановым, У. Садыковой, Ш. Сатпаевой, Р. Сейдалиным).

192. Казахская Советская Социалистическая Республика // СССР (справочник). – София, 1973. – С. 143-164. (В соавторстве с А. Улманом).

193. КПСС – ум, честь, совесть нашей эпохи. - Алма-Ата: Знание, 1972. - 22 с. (Совместно с Ч. Мусиным).

194. Қазақ халқының бостандығы жолындағы күрескер // Торғай таңы. – 1973. – 28 наурыз.

195. Қазақстанның Сталинград түбіндегі жеңіске қосқан үлесі // Қазақстан коммунисті. – 1973. – №2. – 66-72-бб.

196. Орыс жұмысшы табы // Социалистік Қазақстан. – 1973. – 14 қараша.

197. Революция ардагері (Аманкелді Имановтың туғанына 100 жыл толуына) // Қазақстан коммунисті. –1973. – №3. –33-39-бб.

198. Тургайский комиссар // Тургайская новь. – 1973. – 28 марта.

1974

199. А.Т. Джангильдин – чрезвычайный комиссар Степного края. – Алма-Ата: Знание, 1974. – 17 с.

200. Әліби Тоқжанұлы Жанкелдин қазақ дала өлкесінің төтенше комиссары. – Алматы: Білім, 1974. – 17 б.

201. К вопросу об историографии Амангельды Иманова // Амангельды Иманов: (статьи, документы, материалы). – Алма-Ата, 1974. – С.20-38.

202. Книга о колхозном крестьянстве // Партийная жизнь Казахстана. – 1974. – №8. – С.89-90.

203. КПСС - руководящая сила Советского общества. – Алма-Ата: Знание, 1974. – 25 с.

204. Қазақ даласының төтенше комиссары // Социалистік Қазақстан. – 1974. – 1 маусым.

205. Научное освещение истории комсомола республик Средней Азии и Казахстана в период Великой Отечественной войны // Ленинский комсомол – боевой помощник КПСС в годы Великой Отечественной войны. – М., 1974. – С.3-6.

206. Революционер – большевик (Әліби Жанкелдиннің туғанына 90 жыл толуына) // Торғай таңы. – 1974. – 1 маусым.

207. Ресурсы Казахстана на защиту Отечества // Советский тыл в Великой Отечественной войне. – М., 1974. – Т.2. – С.306-312.

208. Ұлы жеңістің дүние жүзілік тарихи маңызы // Социалистік Қазақстан. – 1974. – 6 қыркүйек.

1975

209. Аманкелді Иманов туралы тарихнама мәселесі // Аманкелді Иманов. – Алматы, 1975. – 22-42-бб.

210. В огне революции // Южный Казахстан. – 1975. – 31 января.

211. Вклад трудящихся Казахстана в победу // Животноводческие кадры. – 1975. – 1 мая.

212. Во главе защиты Советской Родины. Очерк деятельности КПСС в годы Великой Отечественной войны. – Москва: Политиздат, 1975. – 408 с. (Совместно с И. Буцко, А. Н. Вербиллой, А. И. Залесским, И. Захаровым, В. А. Мурдаиным, Г. М. Уткиным).

213. Жамбыл ата қамқорлығы // Қазақ әдебиеті. – 1975. – 16 мамыр.

214. Из истории социалистического соревнования в период Великой Отечественной войны // Известия АН КазССР. – 1975. – №6. – С.22-23.

215. Коммунистік партияның кеменгерлік басшылығымен // Қазақстан коммунисті. – 1975. – № 5. – 18-23-бб.

216. Комсомол Казахстана с республик Средней Азии – фронту // Ленинский комсомол в Великой Отечественной войне. – Москва, 1975. – С.156-166.

217. Комсомольцы Казахстана в годы Великой Отечественной войны. – Алма-Ата: Изд. ЦК ЛКСМ Казахстана, 1975. – 48 с.

218. Күрес көрігінде шындалған // Социалистік Қазақстан. – 1975. – 27 шілде.

219. Қазақстан бірінші орыс революция жылдарында. – Алматы: Білім, 1975. – 18 б.

220. Қазақстан 1905-1907 жж. революция кезінде // Коммунистік жол. – 1975. – 1 февраль.

221. Мызғымас бірлік // Жетісу. – 1975. – 11 сәуір.

222. Народы Казахстана и республик Средней Азии – фронту // Великая победа советского народа. 1941-1945 гг. – М., 1975. – С.461-470.

223. Партия Ленина – организатор и вдохновитель Победы // Казахстанская правда. – 1975. – 22 апреля.

224. Паша Ангелина Қазақстанда // Қазақстан ауыл шаруашылығы. – 1975. – № 6. – 10-11-бб.

225. Подвиг народа бессмертен // Партийная жизнь Казахстана. – 1975. – №4. – С.93-94.

226. Революцияның отты жылдары // Оңтүстік Қазақстан. – 1975. – 30 қаңтар.

227. Славному юбилею посвящается // Вестник высшей школы. – 1975. – № 6. – С.66-67.

228. Тылдағы қаһарманды еңбек // Лениншіл жас. – 1975. – 14 сәуір.

229. Экономика Советского Казахстана фронту // Народное хозяйство Казахстана. – 1975. – № 3. – С.8-11.

1976

230. Великая победа. – Алма-Ата: Знание, 1976. – 15 с.

231. Великий подвиг советского народа. – Алма-Ата: Знание, 1976. – 18 с.

232. На пути к развитому социализму. – Ташкент, 1976. – 365 с. (Коллективная монография).

233. Народы Казахстана и республик Средней Азии – фронту // Великая победа советского народа. – М., 1976. – С.461-470. (Коллектив авторов).

234. Проблемы партийного руководства комсомольскими организациями восточных районов страны в некоторых опубликованных источниках // Актуальные проблемы источниковедения истории ВЛКСМ. – М., 1976. – С.151-154.

235. Сәт сапар, сана мен тиімділік жылы // Жетісу. – 1976. – 30 қаңтар.

236. Тың жерлерді игеру – совет халқының ұлы ерлігі. – Алматы: Білім, 1976. – 20 б.

237. Ұлы жеңіс. – Алматы: Білім, 1976. – 15 б.

238. Ұлы мұрат ұлағаты // Коммунистік жол. – 1976. – 22 қыркүйек.

1977

239. В созвездии республик свободных // Коммунист Белоруссии. – 1977. – №10. – С.67-71.

240. В суровую годину // Казахстанская правда. – 1977. – 18 сентября.

241. Великий Октябрь и дружба народов. – Алма-Ата: Знание, 1977. – 36 с. (Совместно с Б.Сиргебаевым); Школа Казахстана. – 1977. – № 12. – С.38-43.

242. Верный сын ленинской партии // Вечерняя Алма-Ата. – 1977. – 30 ноября.

243. Верный сын народа // Известия. – 1984. – 19 декабря.

244. Возрастание роли КПСС в процессе коммунистического строительства. – Алма-Ата: Казахстан, 1977. – 154 с. (В соавторстве с И. Юдиным).

245. Жамбыл творчествосының жаршысы // Жетісу. – 1977. – 23 қыркүйек.

246. Кемел келісім // Лениншіл жас. – 1977. – 23 қыркүйек.

247. Көреген ұстаз // Қазақ университеті. – 1977. – 28 қыркүйек (М. Арғынбаевпен бірге).

248. Некоторые вопросы историографии аграрной политики КПСС // Межвузовская научная конференция «XXV съезд КПСС и актуальные проблемы аграрной политики партии на современном этапе». – Алма-Ата, 1977. – С.14-18.

249. Нет иных интересов // Правда. – 1977. – 4 сентября.

250. Отаншыл жүрек лүпілі // Қазақ әдебиеті. – 1977. – 2 қыркүйек.

251. Равнение на коммунистов. – Алма-Ата: Казахстан, 1977. – 204 с. (В соавторстве с Б. Рахматуллиным).

252. Сила отчизны в единстве народа // Новосибирский рабочий. – 1977. – 30 сентября. (Совместно с Г. Куманевым).

253. Тұғырың сенің асқар тау // Социалистік Қазақстан. – 1977. – 3 тамыз.

254. Ұлы жазушы Аманкелді туралы // Торғай таңы. – 1977. – 13 қыркүйек.

255. Ұлы жазушы Қарағандыда // Орталық Қазақстан. – 1977. – 24 қыркүйек.

256. Ұлы Октябрь және халықтар достығы // Қазақстан мектебі. – 1977. – №12. – 7-10-бб.

1978

257. В.И. Ленин. КПСС об интернациональном характере защиты социалистического Отечества // Известия АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1978. – №2. – С.1-11 (совместно с А. Вашенко).

258. Грудью защитившие Москву // Казахстанская правда. – 1981. – 15 декабря.

259. Заслонил сердцем // Казахстанская правда. – 1978. – 9 мая. – №10.

260. Из опыта применения технических средств // Комплексное использование ТСО в преподавании истории КПСС. – Ташкент, 1978. – С.163-166.

261. КПСС – партия интернационалистов. – Алма-Ата: Знание, 1978. –12 с.

262. КПСС – партия интернационалистов // Известия АН КазССР. Сер. обществ. наук. –1978. – №4. – С.1-14 (совместно с В. Григорьевым).

263. Проблемы изучения истории Великой Отечественной войны // КПСС - организатор и вдохновитель защиты социалистического Отечества и охраны его пограничных рубежей. – Алма-Ата, 1978. – С.26-34.

264. Славная веха (к выходу в свет V тома «История КазССР» // Казахстанская правда. – 1981. – 20 января.

265. Советский Союз в годы Великой Отечественной войны // Вопросы истории. – 1978. – № 10. – С.148-151.

1979

266. Батыр революции // Казахстанская правда. – 1979. – 18 мая.

267. Коммунистическая партия – вдохновитель и организатор защиты завоеваний Октября в Великой Отечественной войне // Великий Октябрь – главное событие XX века. – Алма-Ата, 1979. – С.277-282.

268. О структурно-логических схемах по отдельным темам курса истории КПСС. – Алма-Ата: Знание, 1979. – 25 с.

269. Славная страница истории // Ленинс. путь. – 1979. – 2 июня.

270. Ұлы Октябрь идеяларының Қазақстанда салтанат құруы // Қазақстан коммунисті. – 1979. – № 2. – 25-31-бб.

271. Школа интернационализма. Язык всех // Вечерняя Алма-Ата. – 1979. – 14 марта.

1980

272. Актуальные проблемы воспитания трудящихся на революционных, боевых и трудовых традициях // Тезисы

конференции «Воспитание молодежи на примере жизни и деятельности В.И. Ленина, на революционных, боевых и трудовых традициях». – Алма-Ата, 1980. – С. 3-8.

273. В едином строю братских народов. – Алма-Ата: Знание, 1980. – 44 с. (совместно с Г. Куманевым).

274. В.И. Ленин и некоторые вопросы генезиса партийных организаций Казахстана и республик Средней Азии // В.И. Ленин и актуальные проблемы историко-партийной науки. – Киев, 1980. – Вып. 42. – С.40-49.

275. Вклад советских ученых в дело победы // Известия АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1980. – №3. – С.36-43.

276. Все для фронта, все для победы // Народное хозяйство Казахстана. – 1980. – № 5. – С.16-21.

277. Даңқты қала туралы туынды // Коммунизм таңы. – 1980. – 5 наурыз.

278. Казахстан в Великой Отечественной войне // Фройндшафт. – 1980. – 20 августа (на нем. яз.).

279. О комплексном перспективном планировании коммунистического воспитания студентов на весь период обучения в высших учебных заведениях КазССР. – Алма-Ата: Казахстан, 1980. – 22 с.

280. Повесть о большевике // Казахстан. правда. – 1980. – 26 октября.

281. Социалистік Отанды қорғау жөніндегі лениндік идеялар // Қазақстан коммунисі. – 1980. – №2. – 28-33-бб.

282. Социалистическое соревнование в годы Великой Отечественной войны в советской исторической литературе // Историография Великой Отечественной войны. – М., 1980. – С.205-215.

283. Социально-экономическое развитие Советского Казахстана // Вестн. АН КазССР. – 1980. – №8. – С.72-75.

284. Ұлы ерлік. – Алматы: Қазақстан, 1980. – 152 б.

285. Халық қаһармандығының өшпес өнегесі // Қазақстан коммунисі. - 1980. – №8. – 43-48 б.

1981

286. Братское единство народов СССР в годы Великой Отечественной войны // Народный подвиг в битве за Кавказ. – М., 1981. – С. 39-61 (совместно с Г. Куманевым).

287. Важная историческая веха // КСЭ. Энциклопедический справочник. – Алма-Ата, 1981. – С.271-275.

288. Грудью защитившие Москву // Казахстанская правда. – 1981. – 15 декабря.

289. Идеи Ленина живут и побеждают // Агитатор Казахстана. – 1981. – №4. – С. 3-8.

290. Историко-партийная наука в республике (исторический обзор) // Известия АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1981. – №1. – С.17-23.

291. Историческое значение присоединения Казахстана к России // Укр. ист. журн. – 1981. – №10. – С.28-30 (совместно с В. Басиным).

292. КПСС әскери саясатының шынайы мақсаты // Қазақстан коммунисі. – 1981. – №5. – 30-35-бб. (Н. Ващенко мен бірлескен авторлықта).

293. Ленин идеялары мәңгі жасап, жеңістерге жетіп келеді // Қазақстан үгітшісі. – 1981. – №6. – 16-19-бб.

294. Славная веха (К выходу в свет V тома «История КазССР» // Казахстанская правда. – 1981. – 20 января.

295. Творческие удачи историков братского Киргизстана // Известия АН КиргССР. – 1981. – №6. – С.86-88.

1982

296. Военные отделы партийных органов в годы Великой Отечественной войны // Вопросы истории КПСС. – 1982. – №6. – С.62-73 (совместно с Н. Ващенко).

297. Газахыстан ССР. – Баку: Азернешр, 1982. – 100 с. (на азерб. языке).

298. Дамуымыздың айғағы // Жұлдыз. – 1982. – №1. – 167-172-бб.

299. Казахская Советская Социалистическая Республика // Союз нерушимый: Справочник. – М., 1982. – С.141-162.

300. Казахстан в боевом содружестве братских республик в годы Великой Отечественной войны // Навеки вместе. – Алма-Ата, 1982. – С.379-383.

301. Мәңгі бірге, мәңгі достық // Қазақстан ауыл шаруашылығы. – 1982. – № 2. – 6-8-бб.

302. Полезное издание // Партийная жизнь Казахстана. – 1982. - № 5. –С.93-94.

303. Ұлы орыс елінде нұр алып шыңдалған // Қазақстан коммунисті. –1982. – №12. – 7-10-бб.

304. Халықтар достығының жеңісі (Сталинградшайқасының 40-жылдығына) // Жетісу. – 1982. – 18 қараша

1983

305. Асқар ірі ғалым, ұлы революционер // Қазақстан коммунисті. –1983. – №5. – 34-40-бб.

306. Боевой отряд КПСС. – Алма-Ата: Знание, 1983. – 48 с. (В соавторстве с В. Григорьевым).

307. Братская помощь трудящихся Казахской ССР в возрождении экономики освобожденных районов (1943-1945 гг.) // Восстановление народного хозяйства освобожденных районов СССР в 1942-1945 гг. – М., 1983. – С.215.

308. Жас ұрпақ өз рухын біліп өссін // Қазақстан мұғалімі. – 1983. – №8.

309. К вопросу о периодизации историографии Великой Отечественной войны // Вопросы историографии Казахстана. – Алма-Ата, 1983. – С.5-28.

310. Казахстан – ближайший тыл Сталинградского фронта // Вестник АН КазССР. – 1983. – № 2. – С.7-13.

311. Кастеев Абылхан: Краткая биография // Алма-Ата. Энциклопедия. – Алма-Ата, 1983. – С.295.

312. Монғол халқының адал ұлы // Социалистік Қазақстан. – 1983. – 2 ақпан.

313. Оживет история // Друг читателя. – 1983. – 10 сентября.
314. РСДРП II съезі және оның тарихи маңызы // ҚазССР ҒА хабаршысы. Қоғамдық ғылымдар сериясы. – 1983. – №4. – 13-17-бб.
315. Сражение века. – Алма-Ата: Общество любителей книги, 1983. – 23 с.

1984

316. Аманкелді // Қазақ ССР. Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1984. – Т. 1. – 65-66-бб. (К. Нұрпейісовпен бірге).
317. Боевое и трудовое содружество украинского и казахского народов // Укр. ист. журн. – 1984. – №10. – С.79-87 (совместно с П.С. Беланом).
318. Во главе защиты Советской Родины. Очерк деятельности КПСС в годы Великой Отечественной войны. – М.: Политиздат, 1984. – 410 с. (совместно с И. А. Буцко, А. И. Вербило, А. И. Залесским и др.).
319. Дружба, испытанная в боях // Казахстанская правда. – 1984. – 13 декабря.
320. Дружба народов в годы Великой Отечественной войны // Фройндшафт. – 1984. – 16,17 октября.
321. За счастье людей труда (К 90-летию со дня рождения Т. Рыскулова) // Известия. – 1984. – 20 декабря.
322. Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны // Очерки истории Компартии Казахстана. – Алма-Ата, 1984. – С. 315-362.
323. Қазақстан еңбекшілерінің В.И. Ленинге хаты // Қазақ ССР. Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1984. – Т. 1. – 258-259-бб.
324. Қазақстан колхозшыларының СССР мемлекеттік қорғаныс комитетіне хаты // Қазақ ССР. Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1984. – Т. 1. – 261-262-бб.
325. Қазақстан Ұлы Отан соғысында // Қазақ ССР. Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1984. – Т.1. – 276-278-бб.

326. Қаһарман әдебиеті // Жұлдыз. – 1984. – №11. – 186-197-бб.

327. Ленин гвардиясы түлегі // Жетісу. – 1984. – 12,13,14 маусым.

328. Некоторые методологические проблемы создания энциклопедии в союзных республиках // Методические материалы по подготовке и изданию советских энциклопедий. – М., 1984. – Вып. 18. – С.21-28.

329. Рабочий класс СССР накануне и в годы Великой Отечественной войны // История советского рабочего класса. – М., 1984. – Т.3. – С.495-525.

330. Союз рабочего класса и колхозного крестьянства – могучий источник победы в Великой Отечественной войне // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1984. – №4. – С.8-18.

331. Тарихи очерк // Қазақ ССР. Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1984. – Т.1. – 7-35-бб.

1985

332. Бәрін білгің келсе// Пионер. – 1985. – №6. – 27-28-бб.

333. Верность ленинизму // Агитатор Казахстана. – 1985. – №6. – С.14-16.

334. Жасампаз қоғамымыздың жарқын мақсаттары // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 20 қараша

335. Казахстан в боевом содружестве братских народов (1941-1945 гг.) // Научный коммунизм. – 1985. – №3. – С.102-108.

336. КПСС әрі дем беруші, әрі ұйымдастырушы // Қазақстан коммунисті. – 1985. – 37-42-бб.

337. Қазақстан коммунистік партиясы Совет Одағының Ұлы Отан соғысы кезеңінде (1941-1945 жж.) // Қазақстан коммунистік партиясы тарихының очеркі. – Алматы: Қазақстан, 1985. – 306-354-бб.

338. Қазақстан қаһарлы жылдары. – Алматы: Білім қоғамы, 1985. – 40 б.

339. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында // Ел мен ердің жеңісі. – Алматы, 1985. – 4-23-бб.

340. Қазақстанның жеңіске қосқан үлесі // Социалистік Қазақстан. – 1985. – 19 наурыз.

341. Қаһарман әдебиет // Уақыт және қаламгер. – Алматы, 1985. – 56-66-бб.

342. Ленинизмге адалдық // Қазақстан үгітшісі. – 1985. – ?6. – 14-16-бб.

343. Майдангер студенттер. – Алматы: Мектеп, 1985. – 112 б.

344. О соотношении оригинального и регионального материалов в переводных энциклопедических изданиях // Методические материалы по подготовке к изданию советских энциклопедий. – М., 1985. – Вып. 237. – С.9-10.

345. Торжество ленинской национальной политики КПСС в годы Великой Отечественной войны // Вестник АН КазССР. – 1985. – №1. – С.3-15.

346. Шоқан асулары // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 20 қыркүйек.

1986

347. Атымды адам қойған соң // Жалын. – 1986. – №3. – 79-80-бб.

348. Братская помощь трудящихся Казахстана и республик Средней Азии районам, освобожденным от фашистской оккупации // Возрождение прифронтовых и освобожденных районов СССР в годы Великой Отечественной войны. – М., 1986. – С.154-167.

349. Интернациональный подвиг советского народа // Укр. ист. журн. – 1986. – №11. – С.9-12.

350. Коммунистік партия программасы творчестволық марксизм-ленинизм салтанаты // ҚазССР ҒА хабарлары. – 1986. – №2. – 8-12-бб.

351. Қоғамымыздың басшы және бағыт беруші күші // Қазақстан коммунисті. – 1986. – №1. – 30-35-бб.

352. Программа по истории Казахской ССР для средней общеобразовательной школы. – Алма-Ата, 1986. – 35 с. (Коллектив авторов).

1987

353. Ғаламат өзгерістер сабақтастығы // Қазақстан коммунисті. – 1987. – №11. – 11-17-бб.

354. Великий Октябрь – переломное событие всемирной истории, новый этап в развитии национальных отношений: опыт и проблемы // Ленинские принципы национальной политики КПСС и актуальные задачи интернационального воспитания. – Алма-Ата, 1987. – С. 158-167.

355. Вклад восточных районов СССР в достижение экономической победы // 40 лет Великой Победы. – М., 1987. – С.297-305.

356. История не вымысел // Казахстанская правда. – 1987. – 26 августа.

357. Кадровый потенциал исторической науки Советского Казахстана // Вестн. АН КазССР. – 1987. – №2. – С.26-32 (в соавторстве с И. Козыбаевым).

358. Қазақстан тарихын зерттеудің кейбір проблемалары // Қазақстан коммунисті. – 1987. – №1. – 3-11-бб. (Р.Б. Сүлейменовпен бірге)

359. Некоторые проблемы историографии Великого Октября и гражданской войны в Казахстане // Великий Октябрь и социально-экономический прогресс Казахстана. – Алма-Ата, 1987. – С.16-56.

360. Осуществление ленинских идей развития производительных сил: (на примере Поволжья, Урала, Сибири, Дальнего Востока и Казахстана). – Алма-Ата, 1987. – 200 с. (Совместно с Г. А. Докучаевым).

361. Содружество народов СССР как фактор индустриального развития Сибири (1941-1945 гг.) // Великий Октябрь и

социалистические преобразования в Сибири: Тезисы докладов и сообщений всесоюзной конференции. – Новосибирск, 1987. – С.6-7.

362. Ұлтаралық қатынастар мәдениетін тәрбиелеу – түбегейлі міндет // Социалистік Қазақстан. – 1987. – 23 май.

1988

363. Ақтаңдақтар ақиқаты // Социалистік Қазақстан. – 1988. – 12 қыркүйек.

364. «Ақтаңдақты» ашуға қосылған үлес // Лениншіл жас. – 1988. – 16 тамыз.

365. Голощекин. Саяси портрет // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 9 желтоқсан.

366. Демократический централизм – практика и проблемы // Партийная жизнь Казахстана. – 1988. – №1. – С.88-89.

367. Демография ... Без аргументов? // Арай. – 1988. – №12. – С.10-14 (совместно с А. Галиевым).

368. Кезең қасіреті және оның көркемдік толғауы: [Ш. Мұртазаевтың «Сталинге хат» трагедиясы Респ. жастар мен балалар театры сахнасында]. / Қ. Бадыров, М. Қозыбаев, Қ. Ергөбеков т.б. // Социалистік Қазақстан. – 1988. – 8 апрель.

369. Қазақ қасіреті және көркемдік толғау // Социалистік Қазақстан. – 1988. – 9 сәуір (бірлескен авторлықта).

370. Наперсточники // Казахстанская правда. – 1988. – 26 ноябрь.

371. Национальные войсковые формирования в республиках Средней Азии и Казахстане (1941-1945 гг.) // Известия АН КазССР. Сер. обществ. наук. – 1988. – ?1. – С.39-47 (совместно с Р. Г. Каратаевым).

372. Советский тыл в первый период Великой Отечественной войны. – М.: Наука, 1988. – 422 с. (Совместно с В. Т. Анисковым, А. В. Басовым, А. М. Белиновым, А. Ф. Васильевым и др.).

373. Тарих және әдебиет // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 15 қаңтар.

374. Тарихсыз халық – түл // Жалын. – 1988. – №4. – 2-14-бб.
375. Тарихтың әр парағы қымбат бізге (Дөңгелек столдағы әңгіме) // Социалистік Қазақстан. – 1988. – 25 тамыз.
376. Шындық тағылымы // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 8 сәуір.

1989

377. Белі бүкір, алысқа түкір // Өркен. – 1989. – 18 наурыз.
378. Взгляд на действительность из-за плетня // Казахстанская правда. – 1989. – 20 декабря (совместно с Н. Алексеенко).
379. Вопросы межрегиональной координации исторических исследований в условиях перестройки // Материалы совещания директоров институтов истории республик Средней Азии, Казахстана и Сибири. – Алма-Ата, 1989. – С.3-15.
380. Воюющее содружество. – Алматы, 1989. – 100 с. (В соавторстве с Г. Куманевым).
381. Ермак: аңыз және ақиқат // Қазақ әдебиеті. – 1989. – 3, 10, 17, 20, 27 қазан.
382. Жас ұрпақ өз рухын біліп өссін // Қазақстан мұғалімі. – 1989. – № 8.
383. Жеті атасын білген жеті рулы елдің қамын жейді // Коммунистік еңбек. – 1989. – 19 желтоқсан.
384. Жеті сауал интервью // Зерде. – 1989. – №3. – 1-4-бб.
385. Знать прошлое, чтобы помнить о будущем // Казахстанская правда. – 1989. – 12 ноября.
386. Казахстанская трагедия // Вопросы истории. – 1989. – №7. – С.53-71 (совместно с Ж. Абылгожиным, М. Татимовым).
387. Қабырғалы қаламгер // Социалистік Қазақстан. – 1989. – 7 қаңтар (М. Қаратаевпен бірге).
388. Қазақстандық қасірет // Өркен. – 1989. – 25 қараша.
389. Неудачный экскурс в историю // Казахстанская правда. – 1989. – 28 сентября (совместно с В.С. Познанским).
390. Рецензия на кн.: Г. Козлова «Демократический централизм: критика и проблемы». – Алма-Ата, 1988. // Партийная жизнь Казахстана. – 1989. – №1. – С.88-89.

391. Советские немцы: факты и действительность // Известия. – 1989. – 22 июня; Казахстанская правда. – 1989. – 18 июня; Социалистік Қазақстан. – 1989. – 21 маусым.

392. Состояние краеведения в Казахстане // Материалы Учредительной конференции общества краеведов Казахстана. – Алма-Ата, 1989. – С.3-24, 59-61.

393. Соғыста шындалған достық. – Алматы: Білім, 1989. – 36 б.

394. Тағдыры күрделі қайсар талант // Социалистік Қазақстан. – 1989. – 18 қаңтар (К. Нұрпейісовпен бірге).

395. Ұлттар қатынасының дамуының жаңа кезеңі: тәжірибелер мен проблемалар // Ленинские принципы национальной политики КПСС и актуальные задачи интернационального воспитания. – Урумчи: Изд. Синьцзянской молодежи, 1989. – С.129-136. (На китайск. яз.).

396. Ф.И. Голощекин. Политический портрет // Заря. – 1989. – №3. – С. 6-7, 18-22.

397. Ф.И. Голощекин (Саяси портрет) // Арай. – 1989. – №3. – 6-7-бб., 18-23-бб.

1990

398. Ақиқаттан аттамаймық // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 6 маусым (М. Мұқанов, Ю. Романов, А. Ақышев, И. Ерофеева, Н. Әлімбаевпен бірге).

399. Әділдік болса жалғанда (Б. Момышұлы) // Халық кеңесі. – 1990. – 11 қазан.

400. Бір туар еді ғой (Е.Букетов) // Халық кеңесі. – 1990. – 20 желтоқсан.

401. Голощекин. Саяси портрет // Нәубет: Публицистикалық ой-толғаулар. – Алматы: Жалын, 1990. – 65-83 б.

402. Депутаттың арқалар жүгі мол // Халық кеңесі. – 1990. – 24 сәуір.

403. Егеменді мемлекет ретінде Қазақ ССР-нің территориялық тұтастығы тұғырнамасын теориялық-методологиялық аспектілері // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 4 қазан.

404. Ездікті қойып, елдікті ойлайық // Қазақстан мұғалімі. – 1990. – 8 наурыз.
405. Елдің мерейін асыр, көсегесін көгерт, ұлан // Ұлан. – 1990. – 4 қаңтар.
406. Истина и мифы // Казахстанская правда. – 1990. – 26, 27, 28 июля.
407. Көркемдік шындық және тарихи тұлға // Жұлдыз. – 1990. – №7. – 158-159, 162-163, 175-176-бб.
408. Қазақ орта мектебіндегі білім мазмұнының тұжырымдамасы. Жоба. Жоба дайындау ісінің комиссия мүшесі // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 28 шілде.
409. Қазақстан Компартиясының очеркі жөнінде // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 12 қаңтар.
410. Қасіретті кезең шындығы // Сұхбат. – 1990. – 1 қаңтар.
411. Национальные отношения в СССР накануне и в годы Великой Отечественной войны // Вестник АН КазССР. – 1990. – №1. – С.12.
412. Некоторые аспекты совершенствования национальных отношений в условиях перестройки // Больше доверия. – Алма-Ата, 1990. – С.58-70.
413. Новое мышление и некоторые проблемы истории коллективизации // Коллективизация сельского хозяйства в республиках Средней Азии и Казахстане. – Алма-Ата, 1990. – С.9-27.
414. Президент – ел ағасы // Халық кеңесі. – 1990. – 24 сәуір.
415. Проблемы истории, археологии и этнографии Западного Казахстана // Вестник АН КазССР. – 1990. – №3. – С.60-71.
416. Реальность. О некоторых «идеях» пересмотра границ республики // Казахстанская правда. – 1990. – 30 июня (Кол. авторов).
417. Смағұл Садуақасов // Лениншіл жас. – 1990. – 19 маусым.
418. Советскому Казахстану – 70 лет // Позиция (Вестник ЦК КП Казахстана). – 1990. – №18. – 13-26 сентября (в соавторстве).

419. Советтік Қазақстанға – 70 жыл // Сұхбат. – 1990. – 13 қыркүйек. (Ю.И. Романовпен бірге).

420. Состояние и задачи развития в Казахстане // Материалы учредительной конференции общества краеведов Казахстана. – Алма-Ата, 1990. – С.1-24, 59-61.

421. Сталин және Қазақстан // Қазақстан коммунисі. – 1990. – №3. – 9-65-66.

422. Становление историографии Казахстана в период Великой Отечественной войны // Историческая наука Советского Казахстана (1917-1960 гг.). – Алма-Ата, 1990. – С.219-230.

423. Суд над памятью // Казахстанская правда. – 1990. – 30 сентября; – 2 октября.

424. Тағдыр тауқыметін татпадық па? // Халық кеңесі. – 1990. – 14-20 тамыз.

425. Тарихтың табан тірері – ақиқат // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 12 қаңтар.

426. Теоретико-методологические аспекты территориальной целостности КазССР как суверенного государства // Казахстанская правда. – 1990. – 4 октября.

427. Факт – аргумент истории // Казахстанская правда. – 1990. – 12 января.

428. Халқына қалтықсыз қызмет қылсын // Халық кеңесі. – 1990. – 24 сәуір.

429. Хрущев және Қазақстан // Қазақстан коммунисі. – 1990. – № 12. – 71-79-бб.

1991

430. Абылай – алып тұлға // Ақиқат. – 1991. – №11. – 41-43-бб.

431. Абылай хан // Егеменді Қазақстан. – 1991. – 2 тамыз.

432. Азия елдерінің кілті мен қақпасы // Социалистік Қазақстан. – 1991. – 16 мамыр (авторлық ұжым).

433. Академик, гражданин, общественный деятель // Южный Казахстан. – 1991. – 2 қараша.

434. Ақтандақтар туралы ақиқат (сұхбат) // Халық кеңесі. – 1991. – 14 қараша.

435. Алматы. 1986. Желтоқсан: Айғақ-кітап. – Алматы: Алтын орда, 1991. – 192 б.

436. Балалар болашағымыз!: ҚазКСР Президенті Н.Ә. Назарбаевқа, ҚазКСР Жоғарғы Кеңесінің төрағасы Е. Асанбаевқа, ҚазКСР Премьер министрі Ұ. Қараманов жолдасқа ашық хат: [Жетім балаларға қамқорлық жасау туралы]. Қол қойғандар: Ә. Қайдаров, М. Қозыбаев, Ө. Сәрсенов және т.б. // Лениншіл жас. – 1991. – 8 тамыз.

436. Брежнев және Қазақстан // Қазақстан коммунисті. – 1991. – №2. – 73-76-бб (басы).

437. Брежнев и Казахстан // Народный учитель. – 1991. – 5, 12 июля.

438. Брежнев пен Қазақстан // Қазақстан коммунисті. – 1991. – №3. – 46-52-бб.

439. Великая Октябрьская социалистическая революция и установление Советской власти в Казахстане // Народный учитель. – 1991. – №1 (17). (Спецвыпуск).

440. Демографические исследования в Казахстане: Итоги и перспективы // Вестник АН КазССР. – 1991. – №11. – С.7-13.

441. Ел – ебелек емес, ер – кебенек емес (Қазақ халқының XVIII ғасырдың бірінші жартысында өз бостандығы мен тәуелсіздігі үшін азаттық күресі) // Целиноград. – 1991. – 3-14-бб.; Қазақ әдебиеті. – 1991. – 14 маусым.

442. Если по существу // Казахстанская правда. – 1991. – 27 февраля.

443. История и современность. – Алма-Ата: Наука, 1991. – 254 с.

444. История Казахской ССР. Учебник для 10-х классов средней школы. – Алма-Ата: Рауан, 1991. – 238 с. (Совместно с Н. Бекмахановой).

445. Казахстан в годы иностранной интервенции и гражданской войны (1918-1920 г.г.) // Народный учитель. – 1991. – №2 (спецвыпуск).

446. Казахстан в период новой экономической политики // Народный учитель. – 1991. – №3 (спецвыпуск).

447. Казахстан в период индустриализации страны // Народный учитель. – 1991. – №4 (спецвыпуск).

448. Казахская историография Великой победы: итоги и нерешенные задачи. – Алма-Ата: Ғылым, 1991. – 56 с. (В соавторстве с П.С. Беланом).

449. Кеменгер қайраткер. Ер жүрек батыр, дарынды қолбасшы // Оқжетпес (Көкшетау облыстық газеті). – 1991. – №16. – Тамыз.

450. Кенесары қазасы // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 3 мамыр.

451. Ключи и врата к азиатским странам // Казахская правда. – 1991. – 16 мая (авторский коллектив).

452. Краткий очерк научной и общественной деятельности члена-корреспондента АН КазССР, акад. АН КазССР Б.А. Тулепбаева // Б.А. Тулепбаев. Библиография. – Алма-Ата, 1991. – С. 27-32.

453. Культурное строительство во второй половине 20-х и 30-е годы // Народный учитель. – 1991. – №5 (спецвыпуск).

454. Қадірменді «Қазақ әдебиеті» газетінің оқырмандары // Қазақ әдебиеті. – 1991. – 3 мамыр.

455. Қазақ ССР тарихы. 10 класқа арналған оқу құралы. – Алматы: Рауан, 1991. – 242 б. (Н. Бекмахановамен бірге).

256. Қызыл Қазақстан мұрагері // Қазақстан коммунисті. – 1991. – №9. – 24-25-бб.

457. Национальные движения в условиях колониализма: Казахстан, Средняя Азия, Северный Кавказ // Материалы Всесоюзного «Круглого стола» (27-28 июля 1990 г.). – Целиноград: МГП-Аль-Фараби, 1991. – С.120.

458. Некоторые аспекты совершенствования национальных отношений в условиях перестройки // Земля у нас одна. – Ташкент: Узбекистан, 1991. – С.28-40.

459. Немцы Советского Казахстана: факты и действительность // История Казахстана: белые пятна. – Алма-Ата: Казахстан, 1991. – С.229-249.

460. Новое о коллективизации в Казахстане // История Казахстана: белые пятна. – Алма-Ата: Казахстан, 1991. – С.183-217.

461. Проблемы истории, археологии Западного Казахстана // Проблемные вопросы истории Западного Казахстана. – Гурьев, 1991. – С.133-154.

462. Скорбные дни шаруа: [О комиссии по изучению постановления КазЦИК и СНК КазССР о конфискации байских хозяйств, ликвидации кулачества и байства как класса, обстоятельств насильственной коллективизации и голода 1931-1933 г.г.]. // Казахстанская правда. – 1991. – 20 января.

463. Сталин и Казахстан // Народный учитель. – 1991. – 27 марта. – 5 апреля.

464. Сынақтан сырғып өткен қайран жылдар (Ғ. Мүсіреповті еске алу) // Социалистік Қазақстан. – 1991. – 3 қаңтар.

465. Тарих тәлкекке көнбейді (Сұхбат) // Халық кеңесі. – 1991. – 14 қараша.

467. Тұңғиықтай терең тұлға // Көкшетау. – 1991. – 2 тамыз.

468. Ұлы жеңістің үлкен тағылымы (Сұхбат) // Жетісу. – 1991. – 9 мамыр.

469. Халықтану қасіретті көрсетеді // Арқа ажары. – 1991. – 3 қыркүйек.

470. Хрущев и Казахстан // Народный учитель. – 1991. – 7 мая.

471. Школа академика Зиманова // Казахстанская правда. – 1991. – 19 февраля (в соавторстве с Ж. Абдильдиным, К. Сагадиевым, А. Нысанбаевым).

1992

472. Ағаға хат // Орталық Қазақстан. – 1992. – 29 мамыр.

473. Азаттық күресінің айбыны: Кенесары Қасымұлының көтерілісі туралы ақиқат пен жала // Арқа ажары. – 1992. – 3 сәуір.

474. Ақтаңдақтар ақиқаты. (Истина «белых пятен»): Учебное пособие. – Алма-Ата: КазГУ, 1992. – 272 б. (на каз.,рус. яз.).

475. Ата тарихы туралы сөз // Ақиқат. – 1992. – №12. – 22-31-бб.; Ана тілі. – 1992. – 8 қазан.

476. Бабаларға қарыз бар, балаларға парыз бар: [Арыстанбаб және Ахмет Иассауи мешіт-кесенелерінің бүгінгі, ертеңгі тағдырына байланысты ашық хат]. Қол қойғандар: Ә. Мамашәріпов, Р. Нысанбайұлы, М. Қозыбаев. // Жас Алаш. – 1992. – 28 шілде

477. Бейбіт өмір керек // Алматы ақшамы. – 1992. – 15 желтоқсан.

478. Боджер А. Қазақ халқын орысқа бодан еткен хан Әбілхайыр туралы ағылшын тарихшысының пайымы /А. Боджер; Материалдарды журналға ұсынған М. Қозыбаев // Ақиқат. – 1992. – №4. – 27-31-бб.

479. Біз қазақ қайдан шықтық (Дүние жүзі қазақтарының құрылтайында сөйлеген сөзі) // Зерде. – 1992. – №12. – 6-8-бб.

480. Біз қайда бара жатырмыз? // Қостанай таңы. – 1992. – 9 желтоқсан.

481. Біздің жолымыз айқын жол // Заман Қазақстан. – 1992. – 10 шілде.

482. 1916 жыл: ұлт-азаттық революция тарихнамасының кейбір мәселелері // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 3 көкек.

483. Восемь постулатов Екклезиаста // Экспресс. – 1992. – 12, 14 мая.

484. Выступление на сессии общего собрания АН КазССР // Известия АН КазССР. – 1980. – №3. – С.36-43

485. Выступление на сессии общего собрания АН КазССР 21 апреля 1988 г. // Вестник АН РК. – 1988. – №8. – С.3-26.

486. Выступление на сессии общего собрания АН РК // Вестник АН РК. – 1992. – №3. – С.20-24.

487. Гражданин имеет право... Круглый стол // Советы Казахстана. – 1992. – 14 июля.

488. Дала данасы Бұқар жырау // ҚР ҰҒА хабарлары. – 1992. – №6. – 40-53-бб.

489. Джут // Огни Алатау. – 1992. – 30 мая.

490. Дьявол в центре вихря [Докум. фильм «Великий джут»] / Подгот. Ю. Шапарев // Огни Алатау. – 1992. – 28 апреля.

491. Ел - еңбек емес, ер - кебенек емес. Тарихымызды таразыласақ // Қазақ елінде болған халық-азаттық қозғалыстары бірыңғай тарихи құбылыс: Ізденіс, шешімдер. – Ақтөбе, 1992. – 3-13-бб.

492. Заключение комиссии ВС РК по изучению обстоятельств коллективизации и голода 30-х годов // Казахстанская правда. – 1992. – 22 декабря (в соавторстве).

493. Заключение комиссии по изучению постановлений КазЦИК и СНК КазССР о конфискации байских хозяйств, ликвидации кулачества и байства как класса, обстоятельств насильственной коллективизации и голода 1931-1933 гг. (председатель) // Казахстанская правда. – 1992. – 22 декабря; Халық кеңесі. – 1992. – 22 желтоқсан; Егемен Қазақстан. – 1992. – 22 желтоқсан; Советы Казахстана. – 1992. – 22 декабря.

494. И боль и скорбь народа (круглый стол) // Советы Казахстана. – 1992. – 30 мая.

495. История Казахстана. Учебник для 10 класса средней школы. – Алма-Ата: Рауан, 1992. – 221 с. (в соавторстве с И.М. Козыбаевым).

496. Коллективизация в Казахстане: трагедия крестьянства. – Алматы, 1992. – 36 с. (в соавторстве).

497. Қазақ даласына қырғын қалай келді? // Халық кеңесі. – 1992. – 30 мамыр (Қ. Алдажұмановпен бірге).

498. Қазақ даласындағы қасірет (трагедия) // Халық кеңесі. – 1992. – 30 мамыр (бірлескен авторлықта).

499. Қазақ мемлекетігі сақталуға тиіс // Халық кеңесі. – 1992. – 14 шілде.

500. Қазақстандағы күшпен коллективтендіру: қорлық пен зорлық. – Алматы, 1992. – 36 б. (бірлескен авторлықта).

501. Митридат Киргизской степи: Правда или вымысел о восстании Кенесары Касымова // Степной маяк. – 1992. – 12 мая.
502. Нар жүгін көтерген // Ақиқат. – 1992. – №2. – 27-35-бб.
503. Негізгі заңның негізі түзік болсын // Қазақ әдебиеті. – 1992. – 17 шілде.
504. Парасат перзенті // Егемен Қазақстан. – 1992. – 21 қараша.
505. Проблемы исторической науки // Мысль. – 1992. – №2. – С. 21-25.
506. Программы по истории Казахстана для средней школы (5-11 классы). – Алма-Ата: Рауан, 1992. – 100 с.
507. Символ республики // Советы Казахстана. – 1992. – 16 декабря.
508. Сырым батыр және хан Кене // Халық кеңесі. – 1992. – 9 шілде. – №133.
509. Тәуелсіздік толғаныстары // Жас алаш. – 1992. – 16 желтоқсан.
510. Тіл тағдыры – ұлт тағдыры // Ана тілі. – 1992. – 24 желтоқсан.
511. Халқым қайда барасың? // Заман Қазақстан. – 1992. – 10 шілде.

1993

512. Абылай және оның заманы // Абылай хан Кенесары. – Алматы, 1993. – 16-26-бб.
513. Аласұрған XX ғасыр (толқыныс, ізденіс, проблемалар) // Казахстан в начале XX в. – Алматы, 1993. – С.3-15.
514. Ата тарихы туралы сыр (Қазақ халқының тағдыры туралы) // ҚР ҰҒА хабарлары. Қоғамдық ғылымдар сериясы. – 1993. – №1. – 4-18-бб.; Қазақстан мектебі. – 1993. – №1. – 9-15-бб.; Общественные науки. Урумчи. – 1993. – №14.
515. Ата тарихы туралы сыр (Қазақ халқының тағдыры хақында) // Дүние жүзі қазақтарының құрылтайы: құттықтаулар, баяндамалар, тілектер, өлең-жырлар. – Алматы: Атамұра, Қазақстан, 1993. – 22-42-бб.

516. Әділдік пен даналық: (Төле, Әйтеке, Қазбек билер жайлы) // Жас Алаш. – 1993. – 28 мамыр.

517. Әскери және дипломатиялық тарих // Жас Алаш. – 1993. – 21 тамыз (бірлескен авторлықта).

518. Бір пәтуада тұрайық (Мемлекеттік ономастика комитетінің назарына) // Егемен Қазақстан. – 1993. – 14 қаңтар (Ш. Мұртаза, Ж. Әбділдин, Ө. Жәнібеков, Ө. Жолдасбаев, Ө. Кекілбайлармен бірлесе жазылған хат).

519. Военная история Казахстана: проблемы научного постижения // Казахстанская правда. – 1993. – 6 июля (в соавторстве).

520. Гений великой степи // Индустр. Караганда. – 1993. – 20 августа.

521. Дала данасы Бұхар жырау // Вестник АН РК. – 1993. – № 6. – 40-53-бб.

522. Даналық даңқы бар аға еді (Д. Қонаевтың қайтыс болуына) // Халық кеңесі. – 1993. – 25 тамыз.

523. Дархан даланың данасы – Бұқар жырау // Орталық Қазақстан. – 1993. – 21 тамыз.

524. «Егемен Қазақстан» газетімен сұхбат // Егемен Қазақстан. – 1993. – 11 наурыз.

525. Ежелден бірлікті аңсаған қазақ елінің тұтастық туы тұғырлы болғай // Егемен Қазақстан. – 1993. – 19 маусым.

526. Есет Көтібарұлы // Жас алаш. – 1993. – 5 қазан (бірлескен авторлықта).

527. Жазушылар әулетінің әулие хан Кенесі // Писатель. Личность. Человек. – Алматы: Атамұра-Қазақстан, 1993. – С.10-13.

528. Замана перзенті туралы сыр // Торғай таңы. – 1993. – 7 қыркүйек.

529. Зобалаңның түп-тамыры осындай // Өркен. – 1993. – 16 қаңтар.

530. История Казахстана. Учебник для 10 кл. – Алматы: Атамұра, 1993. – 224 с. (Совместно с И. Козыбаевым).

531. Қазақстанская трагедия // Бірлесу. – 1993. – 21 (120) (в соавтор.).

532. Как архив новейшей истории стал жертвой бюрократической волокиты // Қазақстанская правда. – 1993. – 30 января.

533. Күркіреп күндей өтті ғой соғыс: Ұлы Отан соғысы және Қазақстан // Егемен Қазақстан. – 1993. – 8 мамыр (Қ. Алдажұмановпен бірлескен авторлықта).

534. Кітап қазынасы хақында (кіріспе сөз) // М. Мамажанов. Асыл мұра. Кітап – даналық қазынасы. – Алматы: Қазақстан. – 1993. – 3-б.

535. Қазақ даласына қырғын қалай келді? // Қызыл қырғын. – Алматы, 1993. – 5-10-бб. (Қ. Алдажұмановпен бірлескен авторлықта).

536. Қазақ тарихы. 10 кл. арналған оқулық. – Алматы: Атамұра, 1993. – 224 б. (І. Қозыбаевпен бірлескен авторлықта).

537. Қазаққа зұлмат қайдан келді? // Өркен. – 1993. – 16 қаңтар.

538. Қазақстан әскері тарихының мәселелері // Егемен Қазақстан. – 1993. – 6 маусым.

539. Қазақстан тарихы қайта жазылады (сұхбат) // Парасат. – 1993. – №5. – 12-б.

540. Қаламгер әулетінің хан кенесі // Егемен Қазақстан. – 1993. – 29 қыркүйек.

541. Қандай елміз? Қандай болуға тиіспіз? // Халық конгресі. – 1993. – 28 сәуір.

542. Национальная академия наук – сообщество ученых или интервью ученых академии // Наука Казахстана. – 1993. – 16-31 октября.

543. Н.Ә. Назарбаевқа ашық хат // Қазақ әдебиеті. – 1993. – 8 қазан.

544. Ой арқауы – Ордабасы // Егемен Қазақстан. – 1993. – 27 мамыр.

545. Өлі риза болмай, тірі байымайды // Егемен Қазақстан. – 1993. – 25 тамыз; 24 тамыз (М. Хасанаевпен бірлесе жазылған).

546. Өмір тағлымы // Қазақ әдебиеті. – 1993. – 29 қазан.

547. Проблемы военной истории Казахстана // Казахстанская правда. – 1993. – 6 июля (в соавторстве).

548. Проблемы этногенеза казахского народа // Известия общественных наук. – 1993. – №1. – С.4-18.

549. Программы по истории Казахстана для средней школы (5-11 кл.). – Алматы: Рауан, 1993. – 118 с.

550. Сайын даланың данасы (Бұқар жырауға 325 жыл) // Егемен Қазақстан. – 1993. – 21 тамыз.

551. Тәуелсіздік самалы // Қазақ тарихы. – 1993. – №3. – 3-7-бб.

552. Ұлы Отан соғысы және Қазақстан // Егемен Қазақстан. – 1993. – 8 мамыр.

553. Хан Кене // Абылай хан-Кенесары. – Алматы, 1993. – 77-89-бб.

554. Хан Кене немесе Кенесары Қасымұлы // Жамантаев К. Абылай / Құраст. С. Қарамендин. – Алматы: Дария-пресс, 1993. – 103-116-бб.

555. Шежіре – ата-баба мұрағаты (Методологиялық бағдар) // Ана тілі. – 1993. – 30 қыркүйек (М. Мұқанов, Б. Көмековтермен бірлескен авторлықта).

1994

556. Аман болсын халқымыз // Қазақстан әйелдері. – 1994. – №3. – 3-5-бб.

557. Ардақты азамат (Р. Ильяшев туралы) // Егемен Қазақстан. – 1994. – 15 қантар.

558. Ауызы дуалы басылымға айналғай // Атамұра. – 1994. – 24 наурыз. – №1. – 3-б.

559. Өмір Әбдіғапар // Қазақ әдебиеті. – 1994. – 4 наурыз; Ақжол. – 1994. – 9 сәуір; Торғай таңы. – 1994. – 7-11 маусым.

560. Ғасыр қасіретін арқалаған арыстар // Егемен Қазақстан. – 1994. – 12 тамыз.

561. Ғасыр тауқыметін арқалаған арыстар // ҚР ҰҒА хабаршысы. – 1994. – № 6. – 16-29-бб.

562. Дала перзенті // Қазақ әдебиеті. – 1994. – 24 маусым.

563. Ел тектілігін жоғалтпаса деймін // Егемен Қазақстан. – 1994. – 17 қыркүйек (қоғам қайраткерлерімен бірлесе жазылған хат).

564. Елім деп егіліп, халқым деп төгіліп (Ғ. Қайырбеков туралы) // Егемен Қазақстан. – 1994. – 8 қараша

565. Еще раз о проблемах истории национально-освободительного движения - революции 1916 г. в Казахстане // Казахстан в начале XX века: (методология, историография, источниковедение). – Алматы, 1994. – Вып. 2. – С.3-16.

566. Жауды шаптым ту байлап. – Алматы: Қазақстан, 1994. – 192 б.

567. Жәуке батыр – тарихи тұлға // Халық кеңесі. – 1994. – 17 қыркүйек.

568. За Отчизну свою. – Алматы, 1994. – 192 с.

569. Ильяс Омаров – халықтың аяулы перзенті // Казахстан в начале XX в.: методология, историография, источниковедение. – Алматы, 1994. – Вып. 2. – С.17-27.

570. История Казахстана. Хрестоматия. – Алматы: Атамұра-Казахстан, 1994. – 252 с. (в соавторстве).

571. Қазақстан тарихы. Хрестоматия. – Алматы: Атамұра-Қазақстан, 1994. – 254 б. (І. Қозыбаевпен бірлескен авторлықта).

572. Қазақтың сен бір жұлдызы // Егемен Қазақстан. – 1994. – 26 тамыз

573. Откуда «есть пошла» казахская земля // Мысль. – 1994. – №1. – С.77-80; – № 2. – С.83-86.

574. Тарихын тәңіріндей таныған ел тектілігін жоғалтпайды // Егемен Қазақстан. – 1994. – 17 қыркүйек (бірлескен авторлықта).

575. Түркі халықтарының тарихы туралы әлемдік конгресте // Заман Қазақстан. – 1994. – 29 қазан (бірлескен авторлықта).

576. Чужая ли Победа! Нет, она наше достижение! // Казахстанская правда. – 1994. – 1 сентября.

577. Шалқардай шалқығайсың // Шалқар. – 1994. – 19 тамыз.

578. Ісімен өнеге болған мемлекет қайраткері (Нұртас Ондасыновтың туғанына 90 жыл) // Егемен Қазақстан. – 1994. – 5 қазан.

1995

579. Абай және оның заманы // ҚР ҒМ ҒА хабаршысы. – 1995. – №6. – 22-27-бб.

580. Абай и его время // Абай. Наследники. На перепутье... Просветительская серия «Звезды Казахстана». – Алматы, 1995. – С.95-101.

581. Абай и его время // Курьер. Юнеско. – 1995. – № 6. – С.13-16.

582. Актуальные проблемы историографии Великой Отечественной войны // Известия АН. РК. Сер. обществ. наук. – 1995. – №2. – С. 36-47.

583. Актуальные проблемы историографии Великой Отечественной войны // Вестн. НАН РК. – 1995. – №5. – С.35-45.

584. Актуальные проблемы историографии Великой Отечественной войны: [доклад акад. НАН РК на обл. науч.-теорет. конф., посвящ. 50-летию Победы в г. Акмоле] // Акмолинская правда. – 1995. – 23 февраля.

585. Дословно // Караван. – 1995. – 2 июля.

586. Дословно // Караван. – 1995. – 29 сентября.

587. Еліне пана еді // Егемен Қазақстан. – 1995. – 17 наурыз.

588. Жаңа жылдық лебіздер // Ақиқат. – 1995. – № 1. –3-6-бб.

589. Жендік қой жауды // Қазақ әдебиеті. – 1995. – 9 май.

590. Изучение научной политики в Средней Азии (на корейском яз.) – Сеул, 1995. – С.344-368.

591. Кастеев Абылхан // Художники народов СССР. – М., 1995. – Т.4., кн.2. – С.622.

592. Қазақстан в годы Великой Отечественной войны // Евразия. Народы. Культура. Религия. – 1995. – №1(3). – С.59-64.
593. Кеңес шыққан белес (К. Нұрпейістің 60 жылдығына) // Егемен Қазақстан. – 1995. – 14 наурыз.
594. Қазақстан 1941-1945 жж. Ұлы Отан соғысы кезеңінде // Қазақстан тарихы: Очерктер. – Алматы, 1995. – 341-355-бб.
595. Қазақстан тарихы: Орта мектептің 10-сыныбына арналған оқулық. 2-бас. – Алматы: Рауан, 1995. – 223 б.
596. На алтарь Победы // Книга памяти. Сводный том. – Алматы, 1995. – С.462-464.
597. На войне, как на войне // Горизонт. – 1995. – 5-11 мая.
598. На сцене профессиональный провокатор // Караван. – 1995. – 29 сентября.
599. Өлара шаққа сыншы көп немесе басты тәуелсіздік рухани тәуелсіздік // Алматы ақшамы. – 1995. – 24 қазан.
600. При социализме не все было плохо // Казахстанская правда. – 1995. – 22 июля.
601. При социализме не все было плохо // Караван. – 1995. – 29 сентября.
602. Раздел «История» // Ақмола: Энциклопедия. – Алматы, 1995. – С.35-66 (в соавторстве с К. Нурпеисовым, М. Мукановым, К. Есмагамбетовым).
603. Сақ болайық, сахнада – кәсіби арандатушы (А. Солженицин туралы) // Егемен Қазақстан. – 1995. – 23 қыркүйек.
604. Тағдыр: түнек пен шырақ (Ә. Бөкейхан тағдыры хақында) // Ақиқат. – 1995. – № 8. – 85-88-бб.
605. Тарих сабағы (сұхбат) // Егемен Қазақстан. – 1995. – 25 қыркүйек.
606. Традиции казахской государственности // Межгосударственное издание CASPIN. – 1995. – С.222-225 (на каз., рус., англ.).
607. Труд во имя Победы. – Алматы: Казахстан, 1995. – 175 с. (в соавторстве с Н. Едыгеновым).

608. Трудармейцы Казахстана на защите Отечества // Приложение к «Дойче Альгемайне». – 1995. – 1 апреля. – №216.
609. Халық мүддесі қашанда жоғары // Заң газеті. – 1995. – 22-28 шілде.
610. Чей батыр батырестей? // Караван. – 1995. – 27 октябры.

1996

611. Адам. Адамзат (Академик С. Зиманов туралы үздік сыр) // Заң газеті. – 1996. – 14-21 ақпан. – №7-8.
612. Азамат және азаматтық (Талдықорған обл. Алдабергеновтың ісін жалғастырушы К. Жанатов туралы) // Егемен Қазақстан. – 1996. – 6 сәуір.
613. Ақ көңіл еді ағамыз // Гибратты ғұмыр. Ғұлама ғалым Ғазиз Әбішев туралы эсселер, естеліктер. – Алматы, 1996. – 11-13-бб.
614. Аңыздан ақиқат тапқан // ҰҒА хабарлары. – 1996. – ?2. – 69-72-бб.
615. Басылым аты бес рет өзгерген. Неге? // Ақиқат. – 1996. – № 9. – 42-44-бб.
616. Время меняет взгляды (Беседа) // Мысль. – 1996. – ?2. – С.65-68.
617. Вступительное слово // Материалы «круглых столов» и семинаров. – Алматы, 1996. – С.3-8, 107-114.
618. Вступительное слово // Народ не безмолвствует. – Алматы, 1996. – С.7-11.
619. Ғұмырнама жанрын зерттеу мәселелері // Қазақ елі. – 1996. – 27 желтоқсан
620. Ғылым дамытпай болмайды // Егемен Қазақстан. – 1996. – 8 ақпан.
621. Ғылым тағдыры – ел тағдыры // Егемен Қазақстан. – 1996. – 8 ақпан.
622. Ел тағдыры туралы сөз // Егемен Қазақстан. – 1996. – 18 маусым; Қостанай таңы. – 1996. – 3 шілде.

623. Жазушылар әулетінің хан Кенесі: (Жазушы І. Есенберлиннің мерейтойына орай) // Арқа жары. – 1996. – 22 ақпан.

624. Зерттеу мәселелері: «Мұстафа Шоқай және шетелдердегі қазақ зиялылары» атты мәслихат // Қазақ елі. – 1996. – 27 желтоқсан.

625. ная прошлое видишь и перспективу развития страны // Казахстан. правда. – 1996. – 3 ноября.

626. История Казахстана. Учебник для 10 кл. (на уйгурском языке). – Алматы: Рауан, 1996. – 200 с.

627. Казахстанских историков спонсирует иностранец. Беседа с гл. ред. 4-х тт. издания «История Казахстана» // Казахстанская правда. – 1996. – 15 марта.

628. Қамал Ормантаев // Алматы ақшамы. – 1996. – 11 қыркүйек.

629. Қанды желтоқсан: дақпырт пен шындық // Егемен Қазақстан. – 1996. – 4-5 желтоқсан.

630. Ломать – не строить // Караван. – 1996. – 14 июня.

631. 1986 желтоқсан. Дақпырт және шындық (орысша, қазақша). – Алматы, 1996. – 38 б.; Егемен Қазақстан. – 1996. – 4, 5, 6 желтоқсан.

632. Михаил Вяткин – историк Казахстана (к 100-летию со дня рождения) // Наука Казахстана. – 1996. – 16-30 апреля. – №8 (68) (в соавторстве с Ю.И. Романовым).

633. Навечно в памяти народов // Азалы кітап – Книга скорби. Расстрельные списки. Алма-Ата и Алматинская область. – Алматы, 1996. – Вып. 1. – С.6-19 (в соавторстве).

634. Национально-освободительная война 1916 г. в Казахстане: концептуальные проблемы // Материалы международной научно-теоретической конференции «Национально-освободительное движение в Казахстане и Средней Азии в 1916 году: характер, движущие силы, уроки». – Алматы, 1996. – С.10-22.

635. Некоторые проблемы казахстанской государственности // Казахстан и мировое сообщество. – 1996. – №4. – С. 3-13.

636. Общественное сознание в период советского тоталитаризма и политических репрессий в Казахстане // Проблемы формирования нового общества в Казахстане: Материалы научно-теоретической конференции. – Алматы, 1995. – С. 3-10.

637. Определиться в своем будущем // Казахстан. правда. - 1996. - 18 июня.

638. Өткеннен ғибат алсақ, келешегіміз де айқын // Егемен Қазақстан. – 1996. – 19 қаңтар.

639. Первый директор института (об академике АН КазССР С.В. Юшкове) // Наука Казахстана. – 1996. – 16-30 июня. – №12(72) (в соавторстве с Ю.И. Романовым).

640. Предисловие к кн.: Левшин А.И. Описание киргиз-казачьих, или киргиз-кайсацких орд и степей. – Алматы: Санат, 1996. – С.5-10.

641. Предисловие к кн.: Мухаметханулы Н. XVIII-XIX ғ. қазақ-қытай байланыстары. – Алматы, 1996. – С.3-6.

642. Принудительный труд в СССР: трудармейцы Казахстана на защите Отечества // Феникс. – Алматы, 1996. – №3. – С.235-255.

643. Размышления о путях развития науки // Султангазин У.М. Статьи, доклады, интервью. – Алматы, 1996. – С.3-6.

644. Сағынды сынар күн туды // Егемен Қазақстан. – 1996. – 26 наурыз.

645. Салық Зиманов // Заң. – 1996. – 25 наурыз.

646. Святой хан Кене казахской литературы (К 80-летию И. Есенберлина) // Акмолинская правда. – 1996. – 19 марта.

647. Сотрудничество историков Казахстана и России // Казахстанская правда. – 1996. – 16 октября

648. Сөз түйіні – ел тағдыры // Егемен Қазақстан. – 1996. – 18 маусым.

649. Тарих тағлымы (Егемен Қазақстан зиялылары клубының мәжілісі) // Егемен Қазақстан. – 1996. – 25 қыркүйек.

650. Тарихтың бағалы қазынасы // Алматы ақшамы. – 1996. – 11 қыркүйек.

651. Тарт қолынды, Чешенстаннан // Егемен Қазақстан. – 1996. – 26 қаңтар.

652. Теңіздей телегей (Проф. Т.С. Амандосовтың 75-ке толуына орай) // Жас алаш. – 1996. – 10 желтоқсан.

653. Той тағылымы // Жұлдыз. – 1996. – № 4. – 172-174 б.

654. Уроки истории // Казахстан. правда. – 1996. – 25 сентября (в соавторстве).

655. Ұлт мақтанышы (Академик Ө. Сұлтанғазин туралы) // Егемен Қазақстан. – 1996. – 4 қазан (А. Сақабековпен бірлескен авторлықта).

656. Үміт өмір өзегі // Егемен Қазақстан. – 1996. – 13 қыркүйек.

657. Ценное наследие истории // Веч. Алматы. – 1996. – 11 сентября.

1997

658. Ақмола – астана, Алматы – бас қала // Егемен Қазақстан. – 1997. – 1 ақпан.

659. Аға туралы сыр // Қозыбаев Оразалы – Адам. Азамат. Тұлға. – Алматы, 1997. – 49-57-бб.

660. Әскери полигондарды жабу қажет: Бір топ мәдениет және ғылым қайраткерлерінің Қазақстан аумағында әрекет ететін әскери техниканы сынауға арналған полигондар туралы Президент Н. Назарбаевқа жолдаған үндеуі; Қол қойғандар: Г. Бельгер, Ш. Уәлихан, Б. Жұманиязов, С. Зиманов, М. Қозыбаев // Егемен Қазақстан. – 1997. – 21 ақпан

661. Басылым аты бес рет өзгерген // Егемен Қазақстан. – 1997. – 7 ақпан.

662. Беседа академиков // Наука Казахстана. – 1997. – 16-31 января.

663. Болашаққа бағдар // Шалқар. – 1997. – № 21. – 14 қараша.

664. «Бірлік барда – тірлік бар» // Қазақстан әйелдері. – 1997. – № 5. – 5-7-бб.
665. Грозный, тревожный 1916-й // Абай. – 1997. – №1. – С.27-32.
666. Ғұмырнама жанрын зерттеу мәселелері // Ахмет Яссауи университетінің хабаршысы. – 1997. – №1. – 5-10-бб.
667. Ғұмырнама проблемалары // Қазақ тарихы. – 1997. – №4. – 37-44-бб.
668. Дети Октября не забывают своего мятежного папашу // Казахстанская правда. – 1997. – 7 ноябрь.
669. Достық сыр (Оразбай Батырбековке хат) // Түркістан. – 1997. – 30 сәуір. – 7 мамыр.
670. Дүниетаным деңгейіміздің дәрежесі сондай болды // Жас Алаш. – 1997. – 1 мамыр.
671. Ел баласы – Сыр баласы. Шахаң туралы сыр // Біртуар Шахмардан. – Алматы, 1997. – 40-46-бб.
672. Ел жаққа елендеп отырамын // Парасат. – 1997. – №3. – 13-б.
673. Ел перзенті (Кіріспе орнына). / Қозыбаев Оразалы – Адам. Азамат. Тұлға. – Алматы, 1997. – 3-4-бб.
674. Еліміз Алаш, керегеміз ағаш // Қазақ әдебиеті. – 1997. – 16 желтоқсан.
675. Еще не все известны имена // Казахстанская правда. – 1997. – 19 февраля
676. 58 баптың «құрдымы» // Казахстанская милиция. – 1997. – № 7. – 20-21 б.
677. Жауды шаптым ту байлап // Қостанай таңы. – 1997. – 25 қараша.
678. «Золотой фонд партии» на костре по воле партии // Наука Казахстана. – 1997. – 1-15 ноябрь.
679. История Казахстана: Учеб. для учащихся 10 кл. рус. шк. 3-изд., доп. – Алматы: Атамұра, 1997. – 208 с.
680. История глазами художника // Казахстанская правда. – 1997. – 27 сентября.

681. История Казахстана от мира кочевников до наших дней // Азамат. – 1997. – 1 мая.

682. Казахстан избавляется от ностальгии по прошлому // Казахстанская правда. – 1997. – 25 октября.

683. Китай, Россия, Среднеазиатские государства // Вестн. ун-та Ясави. – 1997. – №5. – С.5-8.

684. Қазақ мемлекеттік тарихының кейбір мәселелері // Ақиқат. – 1997. – №2. – 18-25-бб.; Қостанай таңы. – 1997. – 16-20 мамыр.

685. Қазақстан тарихы. Орта мектептің 10 сыныбына арналған оқулық. 3-бас. – Алматы: Рауан, 1997. – 223 б.

686. Қазақтың қолынан іс келмей ме? (Қазақтың менталитеті. Сұбхат) // Заман Қазақстан. – 1997. – 14 ақпан.

687. Қазақтың сен бір жұлдызы ... // Біртуар Шахмардан. – Алматы, 1997. – 229 б.

688. Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев мырзаға: [Көрнекті мем. қайраткері, әдебиетші, тарихшы, дипломат Нәзір Төреқұловты еске алу туралы]. / Ә. Қайдарі, М. Қозыбаев, Ш. Сарыбаев т.б. // Ана тілі. – 1997. – 2 қазан.

689. Қарама-қайшылықты тұлға немесе Ж. Шаяхметовтың саяси келбеті // Заман Қазақстан. – 1997. – 25 шілде.

690. Қозыбаев Оразалы – Адам. Азамат. Тұлға. – Алматы, 1997. – 132 б.

691. Межнациональное согласие – залог внутренней стабильности // Проблемы стратегии преобразования казахстанского общества на пороге XXI в. – Алматы, 1997. – С.146-158

692. Межнациональное согласие – залог внутренней стабильности // Казахстанская правда. – 1997. – 7 марта.

693. Москва в моей судьбе // Казахстанцы о Москве (К 850-летию Москвы). – М., 1997. – С.55-63.

694. Мухаммед Хайдар Дулати // Знамя труда. – 1997. – 23 марта.

695. Мұрат – мақсаты бар қимыл // Қазақ әдебиеті. – 1997. – 27 мамыр.
696. М.О. Ауезов – великий писатель и историк-мыслитель // Сборник материалов специальной конференции «М. Әуезов – ХХ ғасырдың ұлы жазушысы және гуманисі». – Алматы, 1997. – С.79-84.
697. 1986. Желтоқсан: Дақпырт және шындық // Қазақ тарихы. – 1997. – №1. – 1-9-бб.; №3. – 51-53-бб. Соңы.
698. Научная экспедиция в Монголию // Наука Казахстана. – 1997. – 16-31 июля.
699. Ойды-ой қозғайды // Парасат. – 1997. – № 9. – 1-б.
700. 33 жыл – ғасырдың үштен бірі // Заман-Қазақстан. – 1997. – 17 қазан.
701. Писатель одобряет ГУЛАГ // Наука Казахстана. – 1997. – 16-31 мая.
702. Правоохранительные органы и общество // Время испытаний. Очерк из истории прокуратуры Казахстана: Сб. статей. – Алматы, 1997. – С. 15-20.
703. Предисловие к книге Т.А. Мансурова «Казахстан и Россия: суверенизация, интеграция, опыт стратегического партнерства. – М.: Раритет, 1997. – С. 5-7.
704. Сәтбаевтар әлемі // Егемен Қазақстан. – 1997. – 21 мамыр.
705. Сырдың сұлтаны – елдің сұлтаны // ҚазМУ хабаршысы. Заң сериясы. – 1997. – №4. – 7-9-бб.; Заң газеті. – 1997. – 15 қазан.
706. Сіз Наурызды қалай қарсы аласыз? // Парасат. – 1997. – №3. – 17-23-бб.
707. Тарих сабақтарының тағылымы // Қазақ әдебиеті. – 1997. – 27 мамыр.
708. Тарихтағы айрықша оқиға. Аңырақай шайқасы – халықтық тағзым // Егемен Қазақстан. – 1997. – 10 қыркүйек.
709. Тарихи Рашиди» Мирзы Мухаммад Хайдар Дулати – выдающийся памятник истории и культуры // Вестн. АН РК. – 1997. – № 6. – С.22-29.

710. «Тарихи Рашиди» Мирзы Мухаммад Хайдар Дулати – выдающийся памятник истории и культуры // М.Х. Дулати – Государственный деятель, выдающийся ученый-историк. – Тараз, 1997. – С.10-23.

711. Тоталитарный социализм: реальность и последствия. – Алматы, Фонд XXI века, 1997. – 28 с. (в соавторстве с К. С. Алдажумановым).

712. У народа должно быть историческое мышление // Наука Казахстана. – 1997. – 31 декабря.

713. Тоталитарлық жүйе қылмысы (толық әшкерленгенде ғана «Әділет» тарихи-ағарту қоғамы өзінің бір мақсатын орындады деп есептеуге болады) // Заң газеті. – 1997. – 28 мамыр.

714. Түсінбестік пе, әлде түртпектеу ме? // Егемен Қазақстан. – 1997. – 1 ақпан.

715. Ұлттың ұяты мен мияты // Парасат. – 1997. – № 5. – 1-2-бб.

716. Ұлттық рух - ұлағат бастауы немесе тарихи сананықалыптастыру туралы // Қазақ әдебиеті. – 1997. – 4 қараша. – №44.

717. Филиал ГУЛАГА – Қазақстан // Дидар-Қазақстан. – 1997. – №3; Аргументы и факты. – 1997. – №22. – С.3. (Прилож.)

718. Халқымыз ер халық, болашағы мол халық // Егемен Қазақстан. – 1997. – 5 сәуір.

719. «Хан Кенедегі» халық тарихының көріністері // Түркістан. – 1997. – 10-16 қыркүйек.

720. Целые народы еще в разряде «неблагонадежных»: [Н. Назарбаеву направили свое обращение руководители трех авторитет. орг. респ.- комитета соц.-правовой защиты «Тесен» Г. Цой, ист.-просветит. общ-ва «Адилет» М.К. Козыбаев и обществен. движения за правовое развитие В. Воронов] // Казахстанская правда. – 1997. – 4 февраля.

721. Эксперимент мирового масштаба провалился // Голос казаха. – 1997. – 11 ноября.

1998

722. Ағартушылардың алды Ы. Алтынсарин еді ... (Н.Ә. Назарбаевқа ашық хат // Қазақ әдебиеті. – 1998. – 25 маусым.

723. Актуальные проблемы изучения Отечественной истории // Казахстан-Россия: политика, экономика и культура XIX-XX веков. – Семипалатинск, 1998. – С.50-56.

724. Актуальные проблемы изучения Отечественной истории // Столичное обозрение. – 1998. – 10 июля; Уроки Отечественной истории и возрождение казахстанского общества. – Алматы, 1998. – С.34-48; Вестник МН-АН РК. – 1998. – № 4. – С.9.

725. А.Н. Гумилев и проблемы Степной цивилизации // Проблемы евразийства и степной цивилизации. – Астана, 1998. – декабрь.

726. Астана ажары // Парасат. – 1998. – № 1. – 6-б.

727. Ахмет Байтұрсынов - XX ғасырдың ұлы реформаторы // Егемен Қазақстан. – 1998. – 24 қыркүйек; //Отан тарихы. – 1998. – №3. – 22-28-бб.

728. Бекназар // Қазақ әдебиеті. – 1998. – 25 желтоқсан.

729. Великая степь и синтез цивилизаций // Наука Казахстана. - 1998. - 1-15 июля.

730. Великий реформатор XX века // Столич. обозрение. – 1998. – №36; 18 сент. – №37; 25 сент. – №38; 9 окт. – №39.

731. Военные реформы: исторический опыт // Бағдар-Ориентир (Военно-теоретический журнал). – 1998. – № 2. – С.41-45.

732. Егемен Қазақстан: отандық тарихтың келелі мәселелері // Год народного единства и национальной истории: проблемы и пути их реализации. – Алматы, 1998. – С. 21-29.

733. Ел тағдыры – Ел басы қалауы // Егемен Қазақстан. – 1998. – 8 қазан.

734. Ел тұғыры (Құттықтау сөз) // Қазақ елі. – 1998. – 5-11 маусым.

735. Еліне қорған ағайынға қамқор болатын басшылар мен қалың қазақ жұртшылығына Үндеу: (Көші-қон мәселелерін

реттеу туралы) / Ж. Әбділдин, Г. Бельгер, Ғ. Есмұханов және т.б. // Қазақ Елі. – 1998. – 7 тамыз.

736. Ердің де ері болады (Экономист ғалым К. Сағадиев - 60 жаста) // Түркістан. – 1998. – 18-24 ақпан.

737. Жауды шаптым ту байлап (Торғай қозғалысы жайлы деректер) // Қостанай таңы. – 1998. – 21-30 қаңтар.

738. Заман және зиялы // Парасат. – 1998. – №6. – 3-8-бб.

739. Истоки государственности Казахстана // Государство и политические партии: история и современность. – Алматы, 1998. – С. 27-38.

740. История России есть история страны, которая колонизируется // Столич. обозрение. – 1998. – 8 мая.

741. Казахстан суверенный: опыт и проблемы: Мусульмане в бывших социалистических государствах // Сборник материалов Республиканской научно-практической конференции «Государство и политические партии: история и современность». – Алматы, 1998. – С.30-35.

742. Классовый натиск // Депортированные в Казахстане народы: время и судьбы (соавт. Абылхожин Ж.). – Алматы: Арыс-Казахстан, 1998. – С.52-59.

743. Қазақ тарихы - ұлы дала өркениеттің перзенті // Проблемы отражения основных этапов Отечественной истории в музейной экспозиции. – Алматы, 1998. – С.21-29.

744. Қазақстан Ресейге өз еркімен қосылды ма? // Ақиқат. – 1998. – №7. – 18-23-бб.

745. Қазақстан тарихы - дала өркениетінің құрамдас бөлігі // Шыңжаң қоғамдық ғылымы. – 1998. – № 3. – 1-7-бб.; Егемен Қазақстан. – 1998. – 3 шілде; Алматы ақшамы. – 1998. – 22 мамыр; Отан тарихы. – 1998. – №1. – 19-25-бб.

746. Қазақ тарихы – дала өркениетінің құрамды бөлігі // Отан тарихы. – 1998. – №1. - 19 б.

747. Қазақстан тарихына арналған дәптер. Орта мектептің 10 сыныбына арналған. – Алматы, 1998. – 224 б.

748. Қайран шолақ дүние –ай ! // Егемен Қазақстан. – 1998. – 24 ақпан.

749. Қас батырдың қаһарлы жолдары (Қарасай батыр) // Жетісу. – 1998. – 10 қыркүйек.

750. Мырза Мұхаммед Хайдар Дулатитегінің "Тари-и-Рашидиі" және оның ұлттық қазақ мемлекеттілігі тарихының негізгі ретіндегі маңызы атты баяндамасынан // Ақ жол. – 1998. – 23 қыркүйек

751. На пути к свободе // Новое поколение. – 1998. – 22 января.

752. Некоторые аспекты изучения истории депортированных народов // Депортация народов и проблема прав человека. – Алматы, 1998. – С. 5-9.

753. Определить место казахов в истории мировой цивилизации // Столич. обозрение. – 1998. – 3 апреля.

754. Открытое письмо акиму Алматинской области РК Нуркадилову З.К. // Огни Алатау. – 1998. – 5 марта

755. Открытое письмо об статусе г. Алматы (колл.) // Казахстанская правда. – 1998. – 29 октября.

756. Өз газетімізді өгейсітпейік!: Алаш зиялыларының "Қазақ әдебиетінің" оқырмандарына арнау хаты. (Қ. Қайсенов, Н.Тілендиев, М. Қозыбаев және т.б.) // Егемен Қазақстан. – 1998. – 18 қыркүйек.

757. Президент сайлауы: талғам мен талап // Егемен Қазақстан. – 1998. – 20 қараша.

758. Рухы биік Үндістан // Заман Қазақстан. – 1998. – 20 ақпан.

759. С чего начинается военная реформа (Казахстан – 2030) // Казахстанская правда. – 1998. – 28 марта.

760. Сталин: «Наша страна станет самой хлебной страной в мире» // Депортированные в Казахстане народы: время и судьбы. – Алматы, 1998. – С.60-65.

761. Степная цивилизация и ее уроки // Казахстанская правда. – 1998. – 29 мая; Столич. обозрение. – 1998. – 29 мая; Абай. – 1998. – №4. – С.1-5.

762. Тарих зердесі. 2 томдық. – Алматы: Ғылым, 1998. – 1 т. – 344 б.; – 2 т. – 278 б.

763. Тарихнама мәселесі толғандырады // Қазақ тарихы. – 1998. – №2. – 3-4-бб.

764. Тарихтың ақтаңдақтарын азайтайық (тарихшы М. Қозыбаев пен Б. Исаевтың сұхбаты) / Жазған Б. Исаев // Егемен Қазақстан. – 1998. – 18 сәуір.

765. Тарихтың ту ұстаушысы // Ұлан. – 1998. – 1 қаңтар.

766. Тәуелсіздік рухы // Алматы ақшамы. – 1998. – 15 желтоқсан.

767. Timely Questions of Research of the Kazakhstan's History// Отан тарихы. – 1998. – № 2. – Р.5-11.

768. The tutoress of new life // History of Kazakhstan. – Almaty, 1998. – P.7-14.

769. Ұлы дарын // Егемен Қазақстан. – 1998. – 16 қазан.

770. Халық еркесі, көш бастар серкесі // Современные проблемы истории Казахстана: становление казахской государственности и развитие нации: Материалы Межвузовской научно-практической конференции. – Уральск, 1998. – С.4-13.

771. Халқының қайраткер қызы. Алғы сөз / Баймағамбетова Б. Тағдыр (Алма Дінмұхамедқызы Оразбаева хаһында). – Қостанай, 1998. – 124 б. – 5-6-бб.

772. Халық рухының қайнары // Қазақ әдебиеті. – 1998. – 24 шілде.

1999

773. Азамат // Заман Қазақстан. – 1999. – 15 қыркүйек.

774. Академик К.И. Сатпаев // Отан тарихы. – 1999. – №1. – С.5-14.

775. Академик К.И. Сатпаев и проблемы вхождения Казахстана в состав России // К.И. Сатпаев и общественные науки. Материалы юбилейных Сатпаевских чтений. – Алматы: Ғылым, 1999. – С.54-73.

776. Алдыңда ағаң болса асқар тауың (Ш. Жәнібеков туралы сыр) // Қазақ әдебиеті. – 1999. – 18 мамыр.

777. Аңырақай шайқасы – Отан тарихының жарқын белесі // Егемен Қазақстан. – 1999. – 25 тамыз.

778. Армысың Атырау - кәрі Каспий өңірі // Заман Қазақстан. – 1999. – 1 қыркүйек.

779. Ата тарихы туралы сыр (Н.Ә. Назарбаевтың «Тарих толқынында» атты еңбегі хақында) // Егемен Қазақстан. – 1999. – 30 сәуір.

780. Басты тұғыр – тәуелсіздік // Ұлт тағылымы. – 1999. – №3. – 5-8-бб.

781. Бақыттың кіндігі – Отан // Заман Қазақстан. – 1999. – 19 наурыз.

782. Введение к учебному пособию «Исторический опыт защиты Отечества» (Военная история Казахстана) // Исторический опыт защиты Отечества. - Алматы, 1999. - С. 4-10.

783. Ғалым ғибраты // Егемен Қазақстан. – 1999. – 5 қараша.

784. Досым менің Гожахмет // Мәңгу қалбимиздә. (Навеки в сердце. Воспоминания о Г.С. Садвакасове). – Алматы, 1999. – 57-59 б.

785. Егемендік Декларациясы – тәуелсіздіктің алдыңғы баспалдағы // Алматы ақшамы. – 1999. – 22 қазан.

786. Жер тағдыры – ел тағдыры // Заман Қазақстан. – 1999. – 14 шілде.

787. Заключение к учебному пособию «Исторический опыт защиты Отечества» // Исторический опыт защиты Отечества. - Алматы, 1999. - С. 345-349.

788. Кіндік тұлға // Заман-Қазақстан. – 1999. – 2 сәуір

789. Қазақ зиялылары хаһында // Заман Қазақстан. – 1999. – 4 тамыз.

790. Қазақстанның XX ғ. тарихын зерделеу проблемалары // Отан тарихы. – 1999. – №4. – 21-32-бб.

791. Мирза Мухаммед Хайдар о казахах и казахской государственности // Мухамед Хайдар Дулати «Тарих-и-Рашиди. – Алматы: Санат, 1999. – С. 3-27. (в соавторстве с К.А. Пищулиной).

792. Отан туралы сөз // Отан. – 1999. – №1. – 10-11-бб.
793. Өзбекәлі хаһында // Өзбекәлі Жәнібек. Жарияланбаған жазбалар мен ол туралы естеліктер. – Алматы: Арыс, 1999. – 144-148-бб.
794. Өркениет хаһында // Заман Қазақстан. – 1999. – 7 шілде.
795. Өтті, кетті сол заман (Д. Қонаев туралы естелік) // Егемен Қазақстан. – 1999. – 1 ақпан.
796. Патриотизм хаһында // Заман Қазақстан. – 1999. – 3 мамыр.
797. По поводу одной публикаций // Заман Қазақстан. – 1999. – 14 июля.
798. Проблемы Отечественной истории: методология, историография и источниковедение. – Алматы: Ғылым, 1999. – 90 с.
799. Рухты адамның ойы - өрде, тұғыры - төрде // Жетісу. – 1999. – 12 қаңтар.
800. Сағдиев Мақтай туралы сыр // Қазақ әдебиеті. – 1999. – 25 маусым.
801. Сайлау // Заман Қазақстан. – 1999. – 20 қыркүйек.
802. Сәлемнің де сәті бар // Заман Қазақстан. – 1999. – 23 маусым.
803. «Тарих-и-Рашиди» Мирза Мухамед Хайдар Дуглати о казахах и казахской государственности // Материалы III-й международной конференции. – Тараз, 1999. – С.31-48. (в соавторст.).Тәуелсіздіктің рухани көрінісі // Егемен Қазақстан. – 1999. – 29 маусым.
804. Ураз Джандосов: судьба, преданная революцией // Отан тарихы-Отечественная история. – 1999. – №3. – С.30-49 (в соавтарстве с С.Ф. Мажитовым, К. Нурпеисовым).
805. Ұлт болымысы // Заман Қазақстан. – 1999. – 9 көкек.
806. Ұлт зиялылары (Қазақ зиялылары хақында) // Заман-Қазақстан. – 1999. – 4 тамыз.
807. Ұлт намысы // Заман Қазақстан. – 1999. – 27 сәуір.

808. Ұлттық бастауымыздың тұнба көзі // Түркістан. – 1999. – 17-23 қыркүйек.
809. Ұлттық мәдениет // Заман Қазақстан. – 1999. – 7 мамыр.
810. Ұлттың рухы // Заман Қазақстан. – 1999. – 9 маусым.
811. Ұлы дарын // Қаһарман Нұрғиса. – Алматы, 1999. – 350 б. – 314-б.
812. Ұлы ойшыл, қарымтал қаламгер // Ә. Кекілбаев. 12 томдық шығармалар жинағы. – Алматы, 1999. – Т.8. - 390-39-бб.
813. Шығыстың Шыңғысы, Түркі әлемінің жұлдызы! // Заман Қазақстан. – 1999. – 26 мамыр.

2000

814. Абзал азамат (Исаев Сейілбек) // Тілім деп өмір сүріп ем... Естеліктер. – Алматы, 2000. – 29-31-бб.
815. Академик К.И. Сатпаев // Академик К.И. Сатпаев: (Сб. документов и материалов). – Алматы, 2000. – 3-10-бб.
816. Алтын көшір // Парасат. – 2000. – №1. – 10-12-бб.
817. Алып емен // Акад. С.Б. Байшев тұлға: азамат, ғалым, қайраткер. – Алматы, 2000. – 3-4-бб.
818. Ана тілім – айбарым // Парасат. – 2000. – №8. – 2-3-бб.
819. Батыр. Қайраткер. Жырау // Егемен Қазақстан. – 2000. – 26 желтоқсан.
820. Бауржан Момышулы: признание подвига // Простор. – 2000. – №4. – С.57-61.
821. Біз нені ұмыттық // Жас Алаш. – 2000. – 22 наурыз.
822. Великая Отечественная война (1941-1942 гг.): мифы и реальность // Материалы научно-теоретической конференции «Вклад Казахстана в победу над фашистской Германией». – Алматы, 2000. – С.4-13.
823. Ғасыр шайқасы - Аңырақай // Қазақстан сарбазы. – 2000. – 12 желтоқсан.
824. Дала өркениетінің діндегі // Егемен Қазақстан. – 2000. – 20 қазан.

825. Дауылпаз баба – Қожаберген (Қожабергентану проблемалары хақында) // Қожаберген Толыбай Сыншыұлының Отан тарихы мен қазақ поэзиясында алатын орны: Республикалық ғылыми конференция материалдары. – Петропавл: СҚУ, 2000. – 19-21 желтоқсан.

826. Евразийство: в поисках Джемшидовой чаши // Евразия. – 2000. – №37. – С.10-13.

827. Ел мақтанышы Мақтай. – Алматы: Агроуниверситет, 2000. – 150 б.

828. Елдік үшін күрес мың жылдығы // Егемен Қазақстан. – 2000. – 27 желтоқсан.

829. Ең бастысы – экономиканың көтерілуі, халықтың жұмыс істеуі // Қостанай таңы. – 2000. – 19 қыркүйек.

830. Жаны сұлу Мүсілім! // Мүсілім Базарбаев туралы естеліктер. – Алматы, 2000. – 60-62-бб.

831. Жүзге жеткен ананың жетпістегі жеткіншегі // Жас Алаш. – 2000. – 2 қараша.

832. Историография Казахстана (XVIII-XX века) // История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). – Алматы, 2000. – Т.3. – С.100-101 (в соавторстве с Д. Дулатовой).

833. История Казахстана для IX классов. – Алматы: Дәуір, 2000. – 250 с. (в соавторстве с И.М. Козыбаевым).

834. Казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь. – Алматы: Рауан, 2000. – Т. 24. – История. – 312 с. (руководитель и один из авторов).

835. Казахстан на рубеже веков: Размышления и поиски. В 2-х кн. – Алматы: Ғылым, 2000. 1 кн. – 420 с.; 2 кн. – 388 с

836. Көненің көзі, асылдың сынығы // Өртеңнен қалған өр тұлға. Академик М. Қаратаев туралы естеліктер мен шығармалар. – Алматы, 2000. – 13-17-бб.

837. Қазақ әдебиетінің қара нары // Бейісқұлов Т. Бейімбетті атқан кім? – Алматы, 2000. – 3-4-бб.

838. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевқа: "Халық қаһарманы" Қ. Қайсеновке "Генерал-майор" атағын

беру туралы ұсыныс хат. (Т. Бигелдинов, А. Тасболатов, М. Қозыбаев, А. Әлиев) // Қазақ әдебиеті. – 2000. – 3 наурыз.

839. Қазақстан тарихы. 9 сынып оқулығы. – Алматы: Дәуір, 2000. – 255 б. (К. Нұрпейіс, Қ.М. Жүкешевпен бірлескен авторлықта).

840. Қазақтың даңқын асырған (Абылай хан туралы) // Егемен Қазақстан. – 2000. – 1 ақпан.

841. Қазақтың даңқын асырған Абылай хан // Торғай. – 2000. – 20 қазан

842. Қасиетті Түркістанда Абылайхан мүрдесін саркофағқа салып орнату рәсімінде сөйлеген сөз // Егемен Қазақстан. – 2000. – 17 наурыз.

843. Ложь и правда о великой войне // Аргументы и факты Казахстана. – 2000. – 15 апреля.

844. Некоторые вопросы изучения истории Казахстана // Общественные науки в Синь-Цзяне. – 2000. – №2. – С.30-45.

845. Отан тарихы: ақиқат пен аңыз // Егемен Қазақстан. – 2000. – 14 сәуір.

846. Отан тарихының мәселелері хақында // Егемен Қазақстан. – 2000. – 8 мамыр.

847. Отечественная история: мифы и реальность // Казахстанская правда. – 2000. – 23, 24, 25 мая.

848. Өрге баста елiндi // Парасат. – 2000. – № 6. – 13-б.

849. Пірге құрмет – елге құрмет // Құрманғали Ашанов. Мүсірәлі абыз. – Алматы, 2000. – 4-6-бб.

850. Редакциядағы кездесу // Қостанай таңы. – 2000. – 19 қыркүйек.

851. Сағдиев Мақтай туралы сыр // Мақтай аға. – Алматы, 2000. – 2-14-бб.

852. Түбін білмеген түгін білмейді // Қазақ батырлары. – 2000. – № 3(20).

853. Түбін білмеген түгін білмейді // Шынжаң қоғамдық ғылымы. – 2000. – №2. – 39-45-бб.

854. Түрік әлемінің рухани даму мәселелері // ҚР ҰҒА баяндамалары. –2000. – №1. – 58-62-бб.; Заман Қазақстан. – 2000. – 15 наурыз.

855. Ұлағатты өмір жолы // Ә.Ш. Тәтіғұлов. Өзекті өмір. – Алматы, 2000. – 3-4-бб.

856. Ұлт намысы үшін // Қазақ әдебиеті. – 2000. – 3 наурыз. – № 9.

857. Ұлттық өре, әлемдік тұғыр (Отырардың ұлы эпопеясына 780 жыл) // Түркістан. – 2000. – 17-23 қыркүйек.

858. Ұстаз бейнесі // Академик С. Б. Баишев тұлға: азамат, ғалым, қайраткер. – Алматы, 2000. – 76-82-бб.

859. Үлкен көште үлкен үміт жетелейді // Егемен Қазақстан. – 2000. – 11 қаңтар

860. Халқымыздың ұлттық тарихы мемлекет шекарасымен шектелмейді (Алғы сөз орнына) // Мұқаметханұлы Н. Қытайдағы қазақтардың қоғамдық тарихы (1860-1920 жж.). – Алматы: ҚАЗАқпарат, 2000. – 4-5-бб.

861. Шежіре – шетін тарих // Арғынбаев Х., Мұқанов М., Востров В. Қазақ шежіресі хақында. – Алматы, 2000. – 5-12-бб.

862. Ыстықта, ызғарлы сол күндер // Алтын ұя (истоки памяти). - Қостанай, 2000. – 76-84-бб.

863. Civilisation. (О цивилизации.) Kazakhstan State Dizeefazy. – Almaty, 2000. – С.50-53. (на англ., рус. яз.).

2001

864. Алғысөз // Ақкөз батыр. – Алматы, 2001. – 4-5-бб.

865. Аман бол Күлжиһан // Призвание библиотекарь. – Алматы, 2001. – С. 36-37.

866. Аңырақай туралы не білеміз? // Отан сақшысы. – 2001. – 13 қаңтар.

867. Аңырақай шайқасы – Отан тарихының жарқын белесі // Армысың Ата тарих – аңырақай. – Алматы, 2001. – 71-77-бб.

868. Аруақтармен атысқаннан абырой алмаймыз // Егемен Қазақстан. –2001. – 20 қаңтар.

869. Балалықтың соңы – ұстаздықтың бірінші баспалдағы // Қостанай таңы. – 2001. – 19 маусым.

870. Біз – сан ғасырлық тарихы бар ұлы өркениеттің мұрагерлеріміз [академик М. Қозыбаевпен сұхбат] // Жұлдыз. – 2001. – №12. – 9-18-бб.

871. Біз тарихты қалай жазып жүрміз? (Сұхбат) // Түркістан. - 2001. – 21-27 сәуір. – Мазм.: Қ. Жұмаділов, М. Қозыбаев, М. Қойгелдиев.

872. Бізде ұлттық элита бар...// Қазақ әдебиеті. – 2001. – 17 тамыз.

873. Война против своих // Аргументы и факты Казахстана. – 2001. – №22.

874. Востребовано жизнью [Текст]: беседа с дир. Института истории и этнологии им. Ч. Валиханова М. Қозыбаевым / Махин В. // Казахстанская правда. – 2001. – 11 декабрь

875. Гражданин, ученый, реформатор // Гражданин и выдающийся ученый, академик Зиманов Салык Зиманович. (Юбилейный сборник). – Алматы, 2001. – С. 8-10. (В соавторстве с К. Сагадиевым); // Казахстанская правда. – 2001. – 17 февр.

876. Ғылым мен білімді интеграциялауда асықпаған жөн (Сұхбат) // Түркістан. – 2001. – 10-15 ақпан.

877. Дала өркениетінің інжу-маржандары зерделі зерттеуді қажет етеді: акад. М. Қозыбаевпен қазақ халқының жауынгерлік стратегиясы мен тактикасы, әскери инженерлік өнері жайында әңгіме // Қазақстан сарбазы. – 2001. – 19 қаңтар.

878. День истории востребовано жизнью // Казахстанская правда. – 2001. – 11 декабря.

879. Евразийская интеграция // Российская Федерация. – 2001. – №9(175). (в соавтор. Б. Сужиков)

880. Ел «Егемен» замана дүбірі // Егемен Қазақстан. – 2001. – 2 қазан. – №221.

881. Ел еңселі болсын десек... Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың зиялы қауым өкілдерімен кездесуінен // Егемен Қазақстан. – 2001. – 21 желтоқсан

882. Жалаңтөс Баһадүр Тұран өркениетінің ұлы перзенті // Қазақстан Замап. – 2001. – 13, 20, 27 көкек; 4, 11, 18 мамыр; 8 маусым

883. Жалаңтөс Баһадүр Тұран өркениетінің ұлы перзенті // Отан тарихы. – 2001. – №2. – 8-14-бб.

884. Жалаңтөс Баһадүр Тұран өркениетінің ұлы перзенті // Алтын орда. – 2001. – 15 маусым

885. Жұлдызым менің. – Алматы: Арыс, 2001. – 250 б.

886. Иссыкульско-Чуйский очаг национально-освободительного движения 1916 года // Ақкөз батыр. – Алматы, 2001. – 14-28-бб.

887. История // Республика Казахстан. Энциклопедический справочник. – Алматы: Қазақ Энциклопедиясы, 2001. – С.39-110 (совместно с К.М. Байпаковым, К. Нурпеис, С.Ф. Мажитовым, К. Жукешевым)

888. История Казахстана. Учебник для 9-го класса общеобразовательной школы. – Алматы: Мектеп, 2001. – 248 с. (совместно с К.Н. Нурпеисовым. К.М. Жукешевым).

889. Историческая наука Республики Казахстан // Доклады НАН РК. – 2001. – №5. – С.96-102.

890. Казахстан-Россия: стратегия вечной дружбы // Российская Федерация. – 2001. – № 9 (175). – С.3.

891. Книга скорби - Азалы кітап. Расстрельные списки. Костанайская область. – Алматы: Қазақстан, 2001. – 191 с.

892. Кровное братство народов // Казахстанцы защищают Москву. – М., 2001. – С.84-86.

893. Киелі тәуелсіздік // Парасат. – 2001. – № 3. – 1-б.

894. Қадырғали би Қосымұлы – ұлы тарихшы // Жетісу. – 2001. – 6 қазан.

895. Қарапайым жан еді ол // ҚР БҒМ мен ҰҒА хабарлары. Биология, медицина сериялары. – 2001. – № 1-2. – 70-71 б.

896. Личность в контексте времени // Право и государство. – 2001. – №1. – С.62 (совместно с Ж. Абдильдиным, К. Сагадиевым).

897. Личность в контексте времени // Гражданин и выдающийся ученый, академик Зиманов Салык Зиманович: юбилейный сборник. – Алматы, 2001. – С. 27-31 (совместно с Ж. Абдильдиным, К. Сагадиевым).

898. «Малый Октябрь» Голощекина (совместно с М. Баймахановым, К. Алдажумановым) // Доживем до понедельника. – 2001. – 14-20 декабря.

899. Менің әлемдік дауысым, рухани табысым // Әуе толқынында - Қазақ радиосы (1921-2001 жылдар). Мерейтойлық жинақ. – Алматы: Нұрлы Әлем, 2001. – 46-47-бб.

900. Менің ұстазым // Алтынорда. – 2001. – 19 қазан.

901. Независимость Республики Казахстан – возрождение отечественной истории // 10 лет независимости Казахстана: итоги и перспективы развития: материалы междунар. научн. конф. (22-24 фев. 2001 г.). В 4-х ч. – Алматы, 2001. – Ч.1. – С.30-35

902. Независимость – столбовая дорога к прогрессу // Отан тарихы. – 2001. – №3. – С.15-20

903. О тюркской цивилизации (Интервью) // Казахстанская правда. – 2001. – 18 мая.

904. Ой толғау – киелі тәуелсіздік // Жас Алаш. – 2001. – 15 наурыз; Парасат. – 2001. – № 3. – 1-б.

905. Ойтолғақтар: атадан қалған асыл сөз // Солтүстік Қазақстан. – 2012. – 23 ақпан.

906. Ойымызды ортаға салсақ деп едік (Елбасына ұжымдық хат) // Егемен Қазақстан. – 2001. – 11 желтоқсан.

907. Орхон-Енисей жазулары – атадан қалған рухани мұра // Көне түркі өркениеті: жазба ескерткіштер: «Байырғы түрк өркениеті жазба ескерткіштер» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференцияға арналған тақырыптық көрме. – Алматы: Қазақстан білім және ғылым министрлігі. Орталық ғылыми кітапхана, 2001. – 5-8-бб.

908. Орхон-енисейская письменность и некоторые методологические аспекты изучения истории тюркских народов (в соавторстве с Кинаятұлы З., Пищулиной К.А.) // Байырғы түркі өркениеті: жазба ескерткіштер. (Материалы международной

научно-теоретической конференции, посвященной 10-летию независимости Республики Казахстан). – Алматы, 2001. – С. 95-104.

909. Осы жұрт С. Зимановты біле ме екен? // Гражданин, и выдающийся ученый, академик Зиманов Салык Зиманович: (Юбилейный сборник). – Алматы, 2001. – 42-53 б.; // Атырау. – 2001. – 24 қыркүйек.

910. Өмір жолы // Тәліп Әбішев. Өмір өткелдері. – Алматы, 2001. – 3-4 б.

911. Өркениет және ұлт. – Алматы: Сөздік-словарь. – 369 б.

912. Өркениет хақында // Қазақ өркениеті. – 2001. – №1. – 7-23-бб.

913. Өнегелі өткенің – кәусар бұлағың: Тәуелсіздік 10 // Егемен Қазақстан. – 2001. – 11 желтоқсан.

914. Правдивая история: Ко Дню Независимости // Экспресс. – 2001. – 14 ноября.

915. Предисловие к книге С. Ертыспаева «Демократизация в Казахстане: 1990-2000 годы». – Алматы, 2001. – С.5.

916. Предисловие // Книга Скорби - Азалы кітап: Расстрельные списки. Костанайская область. – Алматы: Қазақстан, 2001. – С.4-6.

917. Проверка на прочность /беседовал А. Ладин // Юридическая газета. – 2001. – 20 июня.

918. Расстались без сожаления // Новое поколение. – 2001. – 14декабря.

919. Рухты адамның ойы өрде, тұғыры төрде // Армысың Ата тарих - Аңырақай. – Алматы, 2001. – 27-34-бб.

920. Тарих рулық деңгейден биік тұруға тиіс // Ана тілі. – 2001. – 15 қараша.

921. Тәуелсіздік даңғылы // Ақиқат. – 2001. – №4. – 3-9-бб.

922. Тәуелсіздік толғауы: 1998 // Егемен Қазақстан. – 2001. – 31 қазан.

923. Тәуелсіздігімізді қорғап, нығайтып, оны ұрпақтарға қалдыру - қасиетті парызымыз // Қазақстан сарбазы. – 2001. – 16 желтоқсан

924. Тұлпардың тұяғы, көненің көзі // Баталов Ғ. Өзімді өзім тани білсем. – Алматы, 2001. – 4-5-бб.

925. Түрік әлемінің рухани даму мәселелері // TURKIYE VE AZERBAIJAN, KAZAKISTAN, KIRGIZSTAN BILIM AKADEMILERI ORTAK TOPLANTISI. – HAZIRAN, 2001. – 18-21-бб.

926. Ұлттың ұлағатты ұлы еді // Түркістан. – 2001. – 11-18 мамыр.

927. Ұстазға тағзым (Нүсіпбеков Ақай Нүсіпбекұлы туралы) // Қазақ тарихы. – 2001. – №3. – 3-4-бб.

928. Үлкен тұлға (Райымжан Мәрсеков туралы) // Егемен Қазақстан. – 2001. – 28 шілде.

929. Эволюция института президентства (От формального суверенитета к императивам национальной государственности) // Республика. – 2001. – 12 апреля.

930. Этноссы Казахстана: историко-демографический справочник. – Астана: Елорда, 2001. – С.4-25. (совместно с А.Н. Алексеенко, Н.В. Алексеенко, Ю.И. Романовым).

931. Я себя считаю беспартийным гражданином своего Отечества // Заң және заман. – 2001. – №3. – С.30-33.

2002

932. Алғы сөз // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. – Алматы: Атамұра, 2002. Т.3: Жаңа замандағы Қазақстан. – 2002. – 7-9-бб.

933. Билял Аспандияров // Нива. – 2002. – № 2. – С.101.

934. Ел ағасы, ер асылы Нұрекең // Нұртас Оңдасынов. Ой-толғаныстар мен естеліктер – Астана: Елорда, 2002. – 196-200-бб.

935. Елге айбынды әскер керек (сұхбат) // Отан сақшысы. – 2002. – 2 ақпан.

936. История Казахстана: учебник для 10 кл. – Алматы: Атамұра, 2002. – 392 с. (И. Козыбаев)

937. Kazakistan Cumhuriyeti // Türkler Ansiklopedisi. Cilt 19. Editörler: Hasan Celâl Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca. Yeni Türkiye Yayınları. (Majitov S.). – Ankara, 2002. – s.529-555.

938. Қазақ халқының XVIII ғасырдың 20-жылдарындағы жоңғар басқыншылығына қарсы Отан соғысы // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. 3 том. – Алматы: Атамұра, 2002. – 121-149-бб. (В.З. Галиев).

939. Қазақстан тарихи. Умумий мәлумат беридіған мәктәпләрнің 10-синипиға беғишланған дәрислик. – Алмута: Мектеп, 2002. – 224 б. (И. Козыбаев).

940. Қарындастарым хақында: [ағадан қалған сөз] // Қостанай таңы. – 2002. – 5 ақпан.

941. Монолог об Отчизне // АМАНАТ. – 2002. – №1. – С.241-243.

942. 1998 // Тәуелсіздік толғауы. - Астана: Егемен Қазақстан, 2002. – 158-171-бб.

943. Өтті, кетті сол заман... // Елу жыл ел ағасы (Д. Қонаев туралы). – Алматы, 2002. – 241-244-бб.

944. Предисловие // Страницы трагических судеб: Сб. воспоминаний жертв политических репрессий в СССР в 1920-1950-е гг. – Алматы: Жеті жарғы, 2002. – С.3-5.

945. Предисловие к книге Аспандиярова Б. «Образование Букеевской орды и ее ликвидация» // Нива. – 2002. – №2. – С.101-118.

946. Republic of Kazakhstan // The Turks. Volume 6. Turkey. – Ankara, 2002. – pp. 151-167. (Majitov S.)

947. Социалистік жүйе – бағы да, соры да болды // Күрделі заманның қайсар қайраткері. Жұмабай Шаяхметов туралы естеліктер. – Астана: Аударма, 2002. – 22-25-бб.

948. Тарихнама және деректемелер // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. 3 т. – Алматы: Атамұра, 2002. – 10-48, 62-94-бб. (Д. Дулатова, Ж. Артықбаев).

949. Тұлғаның бейнесі (Тұтқабай Әшімбаев хақында) // Щедрость души. Воспоминания о Туткабае Ашимбаеве. – Алматы, 2002. – С. 95-97

950. Ұлттың тұңғыш ұлы тарихшысы: Қадырғали Жалайырдың «Шежірелер жинағының» жазылғанына 400 жыл // Ақиқат. – 2002. – №1. – 77-83-бб.

951. Ұлы Тұран ұлдары // Халық перзенті. А. Асқаров туралы естеліктер кітабы. – Алматы: Өнер, 2002. – 95-96-бб.

952. Шарықтаған, шалқар жан еді Айкең // Айтмұхамет Мансұров. – Алматы, 2002. 32-35-бб.

953. Формирование цивилизованного потенциала современного Казахстана // Казахская цивилизация. – 2002. – №1. – С.10-33 (С.Ф. Мажитов).

2003

954. Дала Өркениеті: Түркі әлеміндегі қазақ елінің әлемдік тарихтағы орны // Солтүстік Қазақстан. – 2003. – 1, 3, 6, 8, 10, 13, 15, 17 қазан.

955. Ежелден бірлікті аңсаған // Қазақтың ата заңдары: құжаттар, деректер және зерттеулер. – Т.2. - Алматы: Жеті жарғы, 2003. – 250-258-бб.

956. Қазақстан тарихы: Жалпы білім беретін мектептің 10-сынып оқушыларына арналған оқулық (Қозыбаев М., Қозыбаев І.). – Алматы: Мектеп, 2003. – 240 б.

957. Қазақстан тарихы: Хрестоматия: Жалпы білім беретін мектептің 10-сыныбына арналған оқу құралы. (Қозыбаев М., Қозыбаев І.). – Алматы: Мектеп, 2003. – 256 б.

958. Полезное, нужное издание // История органов безопасности Казахстана. – Кн.1. – Алматы, 2003. – С.5-8.

2004

959. Вступительное слово // Иллюстрированная история Казахстана. С древнейших времен до наших дней (в 4 т). – Т.1. – Алматы: Қазақ Энциклопедиясы, 2004. – С.8.

960. Дала перзенті // Марғұлан туралы естеліктер / Құраст. Д.Ә. Марғұлан, Д.А. Марғұлан. – Алматы: Білім, 2004. – 85-91-бб.

961. Ежелден бірлікті аңсаған // Қазақтың ата заңдары: құжаттар, деректер және зерттеулер. Древний мир права казахов: материалы, документы и исследования. – Т.2. – Алматы: Жеті жарғы, 2004. – 331-339-бб.

962. Ел ағасы, ер асылы Нүрекең // Оңдасынов Н. Ой-толғаныстар мен естеліктер / Құраст. Г. Оразалиева. – Астана, 2004. – 196-200-бб.

963. История Казахстана. 1900-1945: Хрестоматия. – Алматы: Интерпринт, 2004. – 256 с. (совместно с И. Козыбаевым).

964. История Казахстана. Учебник для учащихся 10 класса. Изд. дополненное. – Алматы: Интерпринт, 2004. – 208 с. (совместно с И. Козыбаевым).

965. Қазақстан тарихы. Хрестоматия. Жалпы білім беретін мектептің 10-сынып оқушыларына арналған оқу құралы. – Алматы: Мектеп, 2004. – 256 б. (І. Қозыбаевпен бірлескен авторлықта).

966. Қазақстан тарихы: Жалпы білім беретін мектептің 10-сынып оқушыларына арналған оқулық. Бесінші басылымы. – Алматы: Мектеп, 2004. – 240 б. (І. Қозыбаевпен бірлескен авторлықта).

2005

967. История Казахстана: Учебник для 9 класса общеобраз. школ. (Козыбаев М.К., Нурпейсов К., Жукешев К.) - 3-е изд., доп. – Алматы: Мектеп, 2005. – 240 с.

968. История Казахстана: от мира кочевников до наших дней // Владимир Коченов. На изломе эпох: Избранные интервью. – Астана, 2005. – С.8-11.

969. Қазақстан тарихы (1914-2004): Жалпы білім беретін мектептің 9-сыныбына арналған оқулық (М. Қозыбаев, К. Нурпейіс, Қ. Жукешев). – Алматы: Мектеп. – 248 б., сур.

970. Қазақстан тарихи (1914-2008 жж.): умумий билим беридиған мәктәпләрнің 9-синиплири учун беғишланған дәрислик (К.Н. Нурпейіс, Қ. Жүкешевпен бірлескен авторлықта). – 1 бас. – Алмута: Мектеп. - 2005. - 256 б.

971. Сәтпаевтар әлемі // Асыл бейне = Светлый облик: Ш.Қ. Сәтпаева туралы естеліктер мен зерттеулер / Құраст. А.Е. Ментебаева, Е.О. Батырбеков. – Алматы: Үш қиян, 2005. – 12-17-бб.; 39-50-бб.

972. Тағдыры күрделі қайсар талант // Ермұқан Бекмаханов туралы естеліктер. – Алматы: Білім, 2005. – 104-112-бб.

973. Тағдыры күрделі қайсар талант // Бекмаханов Е. Жеті томдық шығ. жинағы. 7-т. (Естеліктер). – Павлодар: ЭКО ГӨФ, 2005. – 54-63-бб.

974. Төрттаған-толағай тағдыр // Жұлдыз. – 2005. – №7. – 127-142-бб.

975. Ұстазым туралы бір-екі сөз // Ермұқан Бекмаханов туралы естеліктер. – Алматы: Білім, 2005. – 110-113-бб.

976. Ш.Қ. Сәтпаеваға арналған өлеңдер // Асыл бейне – Светлый облик: Ш.Қ.Сәтпаева туралы естеліктер мен зерттеулер / Құраст.: А.Е. Ментебаева, Е.О. Батырбеков. – Алматы: «Үш Қиян», 2005. – 296 б. – 42-43-бб.

2006

977. Абылай хан // Қазақ. – 2006. – Іб маусым.

978. Жұлдызым менің (Кітабынан үзінді) // Жас өркен. – Қостанай. – 2006. – № 6. – 8-9-бб.

979. Зная прошлое, видишь и перспективу развития страны // Казахстанская правда; SHYGYYS («Восток»). – 2006. – №2 (6). – 11-13-бб.

980. Қазақтың даңқын асырған Абылай хан // Алаштың ардақтылары. – 2006. – 20 ақпан.

981. Қазақтың даңқын асырған Абылай хан // Солтүстік Қазақстан. – 2006. – 20-27 ақпан; 1 наурыз.

982. Қазақстан тарихы. Жалпы орта білім беретін мектептің 10-11 сыныптарына арналған бағдарламалар: қоғамдық-гуманитарлық бағыт, жаратылыстану-математикалық бағыт // Жалпы тарих және құқықтану мектепте. – 2006. – №4. – 3-13-

бб. (Т.Т. Тұрлығұл, Т. Омарбеков және басқалармен бірлескен авторлықта).

983. Мен және тарих // SHYGYS («Восток»). – 2006. – №2 (6). – 11-13-бб.

984. Проблемы методологии, историографии источниковедения истории Казахстана. Избранные труды / Составитель Козыбаев И.М. – Алматы: Ғылым, 2006. – 272 с.

985. Ұлт болмысы: «Өркениет және ұлт» кітабынан // Қазақ. – 2006. – 22 наурыз.

986. Ұлт намысы: «Өркениет және ұлт» кітабынан // Қазақ. – 2006. – 31 наурыз.

987. Ұлт тілі: «Өркениет және ұлт» кітабынан // Қазақ. – 2006. – 7 сәуір.

988. Ұлттың рухы: Дала өркениетінің даму ерекшеліктеріне байланысты ойлары // Қазақ. – 2006. – 21 сәуір.

2007

989. Батыр» деген кім? // Серғазин Шайдахмет Серғазыұлы. Қазақтың қаһарман перзенті. – Алматы, 2007. – 48-б.

990. Дауылпаз баба – Қожаберген // Қожаберген жырау: өлеңдер, толғаулар, дастандар / Құраст: С. Жұмабаев, Қ. Биғожин. – Алматы, 2007. – 3-17-бб.

991. Ел – ебелек емес, ер – кебенек емес // Қанжығалы қарт Бөгенбай. – Астана: Фолиант, 2007. – 19-32-бб.

992. Жаны сұлу Мүсілім! // Мүсілім Базарбаев туралы естеліктер / Құраст.: Г. Байтоғаева. – Алматы, 2007. – 67-70-бб.

993. История Казахстана. Общественно-гуманитарное направление // История Казахстана: препод. в школах и вузах. – 2007. – №8. – С.3-13 (совместно с Т.Т. Турлығұл, Т. Омарбековым и др.).

994. О соотношении универсального и регионального материалов в переводных энциклопедических изданиях // Халық қазынасы (қазақ энциклопедиясына 40 жыл). – Алматы, 2007. – С.31-34.

995. Ценное исследование // Аспандияров Б. Образование Букеевской орды и ее ликвидация. – Алматы, 2007. – С.358-360.

2008

996. Абзал азамат // Тілім деп өмір сүріп ем... (С.М. Исаев туралы естеліктер). – Алматы, 2008. – 148-149-бб.

997. Қадірлі дос // Дуйсенхан Кабдиев / под общ. ред. А.А. Абишева, К.Б. Бердалиева. – Алматы, 2008. – 77-78-бб.

998. Материалы круглого стола на тему "Алаш Орда": История, зарождения, деятельности и крушения" состоявшегося в Институте истории партии при ЦК КП Казахстана. – Алма-Ата, июль, 1989. // Алаш қозғалысы = Движение Алаш : Құжаттар мен материалдар жинағы = Из истории изучения вопроса. Сб. докум. и материалов (1918-2007 гг.). – Т.4. – Алматы: Ел-шежіре, 2008. – С.197-214, 407, 422.

2009

999. Абылай хан // Қазақ . – 2006. – 16 маусым.

1000. Абылай хан // Қазақ . – 2009. – 3-10 сәуір.

1001. Академик К.И. Сатпаев // Сборник документов и материалов / Сост.: Б.Т. Жанаев, Н.П. Кропивницкий, К.А. Сакенова, Ш.К. Саманова. – Астана, 2009. – С.3-10.

1002. Ақ көңіл еді жарықтық // Сплав металла и времени: академик Аскар Кунаев. Научные статьи и воспоминания. – Алматы: Жібек жолы, 2009. – С.165-167.

1003. Гражданин, ученый, реформатор // Зиманов С. Полное собрание сочинений в 10 т. – Алматы, 2009. – Т. 9. – С.19-21 (совместно с К. Сагадиевым).

1004. Досым менің, Ғожахмет! // Г. Садвакасов. Избранные труды. – Т.4. – Алматы, 2009. – С.57-58, 256-257.

1005. История Казахстана (1914-2009 гг.). Учебник для 9-го класса общеобраз. школ. - 2-е изд., перераб., доп. – Алматы: Мектеп, 2009. – 240 с. (совместно с К.Н. Нурпеис, К.М. Жукешевым).

1006. Киелі тәуелсіздік / Құраст. І.М. Қозыбаев. – Алматы: Баспалар үйі, 2009. – 448 б.

1007. Қадірлі дос // Дуйсенхан Кабдиев. /Под общ. ред. А.А. Абишева, К.Б. Бердалиева. – Алматы: Эверо, 2008. – 77-78-бб.

1008. Қазақ халқының тағдыры хақында // Қазақ. – 2009. – 25 желтоқсан.

1009. Қазақстан тарихи (1914-2008 жж.): умумий билим беридіған мәктәпләрнің 9-синиплири учун беғишланған дәрислик (К.Н. Нұрпейіс, Қ. Жүкешевпен бірлескен авторлықта). – 2 бас. – Алмута: Мектеп, 2009. – 256 б.

1010. Қазақстан тарихы (1914 - 2009 жж.): Жалпы білім беретін мектептің 9- сынып оқушыларына арналған оқулық. Өнд., толықт. – 2 - бас. – Алматы: Мектеп, 2009. – 240 б. (К. Нұрпейіс, Қ. Жүкешевпен бірлескен авторлықта).

1011. Личность в контексте времени // Зиманов С. Полн. собр. соч. В 10-томах. – Алматы, 2009. – Т.9. – С.27-32 (совместно с Ж. Абдильдиным, К. Сагадиевым).

1012. О Г. Ф. Дахшлейгере. Материалы расширенного заседания Ученого совета Института истории, археологии и этнографии имени Ч.Ч. Валиханова. посвященного 70-летию со дня рождения заслуженного деятеля науки КазССР лауреата Государственной премии КазССР члена-корреспондента Академии наук, профессора Г.Ф. Дахшлейгера // Дахшлейгер Григорий Федорович / Сост.: С.С. Каракулов, В.Г. Дахшлейгер. – Алматы, 2009. – С. 19-23.

1013. Тұлғалар тұғыры / Құраст. І. Қозыбаев. – Алматы: ҚазАқпарат, 2009. – 540 б.

1014. Ұстазға тағзым (Алғы сөз орнына) // Айтулы Ақан еді... Академик Ақай Нүсіпбеков туралы естеліктер, мақалалар мен зерттеулер. Өңделіп толықтырылған екінші басылым. – Алматы: Экономика, 2009. – 1-2-бб.

2010

1015. Ақжарқын аға еді // Фронтная печать Казахстана. – Алматы, 2010. – С. 61-63.

1016. Ақкөңіл елді жарықтық // Сплав металла и времени: Академик Аскар Кунаев. Науч. статьи и воспоминания. – Алматы: Жібек жолы, 2010. – С. 165-167.

1017. Алғы сөз // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. 3 том. – Алматы: Атамұра, 2010. – 7-9-бб.

1018. Біз қазақ ежелден еркіндік аңсаған: [қазақ қайдан шықты?] // Жас өркен. – Қостанай. – 2010. – № 1. – 6-9-бб.

1019. Дос туралы ақиқат (Үшбаев Кеңесбай) // Үшбаев К. Өткен өмір белестері. – Алматы. 2010. – 41-43-бб.

1020. Историография и источники // История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). – В 5 т. - Т. 3. – Алматы: Атамұра, 2010. – С. 10-49, 62-94 (совместно с Д.И. Дулатовой, Ж.О. Артыкбаевым).

1021. Казахстан в Великой Отечественной войне (1941-1945 гг. // История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). – В 5 т. – Т.4. – Алматы: Атамұра, 2010. – С.449-465; 465-500 (совместно с П.С. Белан); – С.511-519 (совместно с Т. Балакаевым); – С.519-538 (совместно с К.С. Алдажумановым, С.Ф. Мажитовым).

1022. Қазақ халқының XVIII ғасырдың 20-жылдарындағы жоңғар басқыншылығына қарсы Отан соғысы // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. – 3 т. – Алматы: Атамұра, 2010. – 121-149-бб. (В.З. Галиевпен бірлескен авторлықта).

1023. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында (1941-1945) // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. – 4 т. – Алматы: Атамұра, 2010. – 434-450; 450-485-бб. (П.С. Беланмен бірлескен авторлықта); 497-504-бб. (Т. Балакаевпен бірлескен авторлықта); 505-524-бб. (Қ.С. Алдажұманов. С.Ф. Мәжитовпен бірлескен авторлықта).

1024. Начало политических репрессий // История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). – В 5 т. – Т 4. – Алматы: Атамұра, 2010. – С. 426-433 (совместно с К.С. Алдажумановым).

1025. Отечественная война казахского народа против джунгарской агрессии в 20-х годах XVIII века // История

Қазақстанның (с древнейших времен до наших дней). – В 5 т. – Т.3. – Алматы: Атамұра, 2010. – С.121-149 (совместно с В.З. Галиевым).

1026. Предисловие // История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). – В 5 т. – Т 3. – Алматы: Атамұра, 2010. – С. 7-9.

1027. Саяси қуғын-сүргіннің басталуы // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. – 4 том. – Алматы: Атамұра, 2010. – 411-419-бб. (Қ.С. Алдажұмановпен бірлескен авторлықта).

1028. Тарих зердесі, Кеңес бауырыма! // Үшбаев К. Өткен өмір белестері. – Алматы, 2010. – 41-б.

1029. Тарихнама және деректемелер // Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. – 3 том. Алматы: Атамұра, 2010. – 10-48-бб., – 62-94-бб. (Д.И. Дулатова, Ж.О. Артықбаевпен бірлескен авторлықта).

1030. Іске сәт! // Сара сөздің сардары. Сапар Байжанов туралы естеліктер, мақалалар және хаттар. – Астана: Фолиант, 2010. – 384-385-бб.

2011

1031. Әлихан – қазақ ұлтының атасы // Аңыз адам. – 2011. – №20. – 16-б.

1032. Басылым аты бес рет өзгерген, неге: Ақиқат журналына – 90 жыл // Ақиқат. – 2011. – №9. – 17-б.

1033. Дауылпаз баба Қожаберген // Дауылпаз баба – Қожаберген жырау (шығармалар жинағы мен зерттеулер). – Алматы: Мектеп, 2011. – 264-276-бб.

1034. Личность в контексте времени // Салық Зиманов. Өнегелі өмір. – Алматы: Қазақ университеті, 2011. – С.141-146 (совместно с Ж. Абдильдиным, К. Сагадиевым, А. Нысанбаевым).

1035. Осы жұрт С. Зимановты біле ме екен? // Салық Зиманов. Өнегелі өмір. – Алматы: Қазақ университеті, 2011. – 168-184-бб.

1036. Өзбекәлі хақында // Рух сарбазы. – Алматы: Қазақпарат, 2011. – 74-78-бб.

2012

1037. Өткен, кетті сол заман...: Қонаев-100 // Мәдени мұра. – 2012. – №7. – 38-41-бб.

1038. Казахстанская трагедия (совместно с Ж. Абылгожиным, М. Татимовым и др. // Қазақ альманағы = Казахский альманах. – 2012. – №1. – С.137-175

1039. Халықтың аяулы перзенті // Омаров І. "Өмір мен өнер". (Очерктер, мақалалар, өлеңдер, естеліктер). – Алматы: Ана тілі, 2012. – 479-494-бб.

2013

1040. Даланың дархан данасы // Аңыз адам. – 2013. – №21(81). – 5-б.

1041. Ердің де ері болады // Ұлт болмысы. – 2013. – №2. – 16-17-бб.

1042. Желтоқсан көтерілісі // Қазақ. – 2013. – 13-27 желтоқсан

1043. Жырым менің, сырым менің: Өлеңдер мен ойтолғақтар. – Астана: Фолиант, 2013. – 136 б.

1044. Ел баласы – Сағындық // Сағындық Сатыбалдин: Өнегелі өмір. 24-шығ. / ред. басқарған Ғ.М. Мұтанов. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. – 224-225-бб.

1045. История Казахстана (с начала XX в. по настоящее время): учебник для 9 кл. общеобразоват. шк. (К.Н. Нурпеис, К.М. Жукешев и др.). – Алматы: Мектеп, 2013. – 296 с.

1046. Қазақ әдебиетінің қара нары // Бейісқұлов Т. Сегіз томдық жинағы: сараптамалық зерттеу және талдау мақалалары. – Алматы, 2013. – 8-т. – 178-181-бб.

1047. Қазақтың даңқын асырған // Абылай хан. Энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2013. – 19-24-бб.

1048. Түбірім менің // Козыбаев С. Звезды в небе. – Алматы, 2013. – 153-199-бб.

1049. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 1. – 328 б.

1050. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 2. – 328 б.

1051. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 3. – 328 б.

1052. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 4. – 328 б.

1053. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 5. – 320 б.

1054. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 6. – 328 б.

1055. Шығармалары. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы», 2013. – Т. 7. – 328 б.

2014

1056. Аға туралы сыр // Қозыбаев Оразалы – Адам. Азамат. Тұлға. – Алматы, 1997. – 49-57-бб.; Оразалы Қозыбаев: След в истории. – Астана: Фолиант, 2014. – С.6-28

1057. Асқар тау // Жаныбеков Шангерей. Өнегелі өмір. В. 31 / ред. басқарған Ғ.М. Мұтанов. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. – С.9-12

1058. Асқар тау // Қазақ. – 2014. – 13-27 маусым.

2015

1059. Избранные труды. / Состав.: Толенова З.М. – Алматы: Изд-во «Елтаным», 2015. – Т.1. – 456 с.

1060. Избранные труды. / Состав.: Толенова З.М. – Алматы: Изд-во «Елтаным», 2015. – Т.2. – 204 с.

1061. Ұлттың тұңғыш ұлы тарихшысы // Аңыз адам. – 2015. – №15. – 5-б.

2016

1062. Ғалым, ел ағасы, қайраткер, азамат санатына көтерілді // Жангелдин Т. Өнегелі өмір. 86 шығ. /ред. бас. Ғ.М. Мұтанов. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 334-335-бб.

1063. Дина ханум сөзі // Дулатова Д. Өнегелі өмір. В. 74 /под ред. Г.М. Мутанова. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. - С. 260-261

1064. Жалаңтөс Баһадүр – Тұран өркениетінің ұлы перзенті / әңг. Ж. Ырысбай // Жұлдыздар отбасы. – 2016. – № 21. – 20-21-бб.

1065. Исатай Тайманұлы (1791-1838) // Аңыз адам. – 2016. – № 15. – 1-б.

2017

1066. Өзбекәлі Жәнібек (1931-1998) // Аңыз адам. – 2017. – № 11. – 1-б

2018

1067. Азаттық - ұлттық рухымыз бен ерік-жігерімізде // <https://qazradio.fm/kz/news/12288/> – 2018. – 21 мамыр.

1068. Әбіш Кекілбайұлы (1939-2015) // Аңыз адам. – 2018. – №13. – 1-б.

1069. Әлихан Бөкейхан - бүгінгі Тәуелсіздіктің қайнар бұлағы; дайынд. Е. Асыл // Жұлдыздар отбасы. – 2018. – № 23. – 21-б.

1070. Ғасырдың ұлы перзенті // АНА ТІЛІ (Ана тілі). – 2018. – 6-12 қыркүйек.

1071. Путешественник-полководец: Александр Македонский // История Казахстана: преподавание в школах и ВУЗах. – 2018. - № 10. - С. 29-34

1072. Филиал ГУЛАГа-Казахстан // История Казахстана: преподавание в школах и ВУЗах. – 2018. – № 10. – С. 26-28.

2020

1073. Мирза Мухаммед Хайдар о казахах и казахской государственности // Мұхаммед Хайдар Дулати Қазақстан ғалымдарының зерттеулерінде. – Тараз, 2020. – С. 77-93 (в соавторстве К.А. Пищулиной).

1074. Ұлттың тұңғыш ұлы тарихшысы // Қазақ тарихының көшбасшысы [орта ғасырдағы қазақтың ғұлама тарихшы ғалымы, атақты биі Қадырғали Қосымұлы Жалайырға арналады] / Құраст.: Қ. Құралбайұлы, С. Игілікова. – Алматы: «Ғылым Ордасы», 2020. – 33-42-бб.

2021

1075. Егемендік декларациясы – Тәуелсіздіктің алдыңғы баспалдағы // "Академик Манаш Қозыбаев және Тәуелсіздік белестері" / Құраст. Шұланов Е.Н (жетекші). Ибраева А.Ғ., Төлєнова З.М. "Манаш Қозыбаев және Тәуелсіздік белестері". Ғылыми мақалалар және естеліктер жинағы. – Петропавл, 2021. 28-31-бб.

1076. Независимость – столбовая дорога к прогрессу // Там же. – С.31-39.

1077. Тәуелсіздік самалы // Сонда. – 41-44-бб.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГИ
М.Қ. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ РЕДАКЦИЯСЫМЕН
ШЫҚҚАН ЕҢБЕКТЕР**

**ТРУДЫ ИЗДАНИЕ
ПОД РЕДАКЦИЕЙ АКАДЕМИКА АН
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН М.К. КОЗЫБАЕВА**

1. Абай. Энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 1995. – 720 б..
2. Абылайхан. Кенесары: «Ұлт-азаттың қозғалыс мәселелері». – Алматы, 1993. – 119 б.
3. Азалы кітап. Книга скорби. Расстрельные списки. – Алматы, Алматинская, Жамбулская области. – Вып.2. – Алматы, 1998. – 496 с.
4. Азалы кітап. Книга скорби. Расстрельные списки. – Алма-Ата и Алматинская область. – Алматы, 1996. – Вып. I. – 360 с.
5. Азалы кітап. Книга скорби. Расстрельные списки. – Караганда, Карагандинская область. Т.Ш. – Алматы, 1997. – 368 с.
6. Академик С.Б. Баишев тұлға: азамат, ғалым, қайраткер. – Алматы, 2000 (член редколлегии).
7. Ақкөз батыр (1916 жылғы көтеріліс): Ғыл.мақалалар, архив құжаттары, естеліктер, әдеби шығармалар, пьеса; / Құраст.: Нұрпейіс К.Н. ж.б.; Ред. алқасы: Қозыбаев М.К.(жауап. ред.) ж.б.. – Алматы: ҚАЗАқпарат, 2001. – 280 б. сур.
8. Ақмола. Энциклопедия. – Алматы: Атамұра, 1995. – 400 б.
9. Алматы. (Энциклопедиялық сөздік). – Алматы, 1983. – Т.1. –780 б.
10. Амангельды Иманов (Статьи, документы, материалы). – Алма-Ата, 1974. – 264 с.
11. Аманкелді Иманов(Мақалалар, документтер, материалдар). – Алматы, 1975. – 264 б.
12. Аргынбаев Х., Мұқанов М., Востров В. Қазақ шежіресі хақында. –Алматы: Атамұра, 2000. – 464 б.

13. Асфендияров Санджар Джафарович. – Алма-Ата, 1991. – 152 с.
14. Баишев С.Б. Очерки экономической истории Казахстана (Избранные труды). – Алма-Ата, 1989. – 288 с.
15. Балақаев Т.Т., Алдажуманов Қ.С. Қазақстан еңбекшілері майдан қызметінде (1941-1945). – Алматы, 1985. – 321 б.
16. Балақаев Т.Б., Алдажуманов К.С. Трудящиеся Казахстана – фронту. – Алма-Ата, 1985. – 320 с.
17. Батырбеков Г.О. Академик К.И. Сатпаев и его современники. – Алматы, 1999. – 176 с.
18. Батырбеков Г.О. Наследие академика К.И. Сатпаева по общественным наукам. – Алматы: Гылым, 1997. – 240 с.
19. Боздақтар. Книга памяти. – Алматы, 2000. – 712 с.
20. Борьба за власть Советов в кустанайских степях. – Кустанай, 1959. – 244 с.
21. Валиханов Ч.Ч. Собр. соч. в 5-ти томах. Т.1. – Алма-Ата, 1984. – 432 с.
22. Валиханов Ч.Ч. Собр. соч. в 5-ти томах. Т.2. – Алма-Ата, 1985. 416 с.
23. Валиханов Ч.Ч. Собр. соч. в 5-ти томах. Т.4. – Алма-Ата, 1985. 462 с.
24. Валиханов Ч.Ч. Собр. соч. в 5-ти томах. Т.5. – Алма-Ата, 1985. 528 с.
25. Великий Октябрь и социально-экономический прогресс Казахстана (Историография: опыт и проблемы). – Алма-Ата, 1987. – 335 с.
26. Вопросы истории Компартии Казахстана. – Алма-Ата, 1963. – Вып. I. – 308 с.
27. Вопросы истории Компартии Казахстана. – Алма-Ата, 1969. – Вып. VI. – 314 с.
27. Вопросы истории Компартии Казахстана. – Алма-Ата, 1970. – Вып. VII. – 325 с.
28. Вопросы историографии Казахстана. – Алма-Ата, 1983. – 236 с.

29. Вопросы историографии и источниковедения Казахстана. (Дорев. период). – Алма-Ата, 1988. – 264 с.
30. Вопросы партийного строительства. – Алма-Ата, 1972. – 255 с.
31. Все для фронта, все для победы! – Алма-Ата, 1985. – 268 с.
32. XXV съезд КПСС и актуальные проблемы аграрной политики партии на современном этапе. – Алма-Ата, 1978. – 254 с.
33. Депортированные в Казахстане народы: время и судьбы. – Алматы: Арыс – Казахстан, 1998. – 428 с.
34. Дильманов С.Д. Исправительно-трудовые лагеря НКВД-МВД СССР на территории Казахстана (30-е-50-е годы XX века). – Алматы, 2002. – 344 с.
35. Елтұтқа. Ел тарихының әйгілі тұлғалары: Оқу құралы (М. Жолдасбеков, Қ. Салғараұлы, А. Сейдімбек). – Астана, Күлтегін, 2001. (ғылыми кеңесші)
36. Ержанов А. Компартия Казахстана в послевоенный период. – Алма-Ата, 1975. – 480 с.
37. Иллюстрированная история Казахстана в 3-х томах. Т.1. (От эпохи палеолита до монгольского нашествия). – Алматы: РОНД, 2001. – 240 с.
38. Историческая наука Советского Казахстана (1917-1960 гг.). – Алма-Ата, 1990. – 272 с.
39. Исторический опыт защиты Отечества. Учебное пособие. – Алматы, 1999. – 352 с
40. История исторической науки Советского Казахстана. – Алма-Ата, 1990. – Т.1. – 269 с.
41. История Казахстана. Очерки. – Алматы, 1993. – 416 с.
42. История Казахстана с древнейших времен до наших дней. – Алматы, 1996. – Т.1. Казахи. – 544 с.
43. История Казахстана с древнейших времен до наших дней. В пяти томах. Т. 2. – Алматы: Атамура, 1997. – 624 с.
44. История Казахстана с древнейших времен до наших дней. В 5-ти томах. Т.3. – Алматы, 2000. – 768 с.

45. История Казахстана. Дореволюционный период: Аннотированный библиографический указатель казахских, русских книг и рукописей, хранящихся в фондах Центральной научной библиотеки МОН РК. – Алматы: Комплекс, 2007. – Т.1. – 452 с.; – Т.2. – 544 с.
46. История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). В пяти томах. – Алматы: Атамұра. 2010. – Т.1.- 544 с.; – Т.2. – 624 с.; – Т.3. – 768 с.; – Т.4. – 768 с.; Т.5. – 680 с.
47. История органов безопасности Казахстана. – В 2-х кн. – Кн. первая. – Алматы, 2003. – 308 с.
48. История рабочего класса Советского Казахстана (1917-1937 гг.). Т.1. – Алма-Ата, 1987. – 432 с. (член редколлегии).
49. История рабочего класса Советского Казахстана (1917-1937 гг.). Т.2. – Алма-Ата, 1988. – 464 с. (член редколлегии).
50. История советского рабочего класса. В 6 томах. Т.3. – М., 1989. – 464 с.
51. Казахи. Историко-этнографическое исследование. – Алматы, 1995. – 352 с.
52. Казахская Советская Социалистическая Республика. Энциклопедический справочник. – Алма-Ата, 1981. – 740 с.
53. Казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь. История. Т.24. – Алматы, 2001. – 312 с.
54. Казахстан в Великой Отечественной войне 1941-1945 годов. – Алматы, 2000. – 160 с.
55. Казахстан в начале XX века: Методология, историография, источниковедение. Вып. II. – Алматы, 1994. – 120 с.
56. Казахстан в период Великой Отечественной войны. – Алма-Ата, 1990. – 450 с.
57. Казахстан в период Великой Отечественной войны Советского Союза. – Алма-Ата, 1968. – Т.П. – 925 с.
58. Казахстан – Россия: политика, экономика и культура XIX-XX вв. Материалы междунар. конференции. – Семипалатинск, 1998.

59. Казахстанцы на фронтах Великой Отечественной войны. Фотоальбом. – Алма-Ата, 1969. – 156 с.
60. Книга памяти. Акмолинская область. 1-8 тт. – Акмола, 1995 (член редколлегии).
61. Книга памяти. Алма-Атинская область. – Алматы, 1995, (член редколлегии).
62. Книга памяти. Актюбинская область. – Актюбе, 1995, (член редколлегии).
63. Книга памяти. Атырауская область. – Атырау, 1995, (член редколлегии).
64. Книга памяти. Карагандинская область. – Караганда, 1995, (член редколлегии).
65. Книга памяти. Кызыл-Ординская область. – Кызыл-Орда, 1995, (член редколлегии).
66. Книга памяти. Кокчетавская область. – Кокшетау, 1995, (член редколлегии).
67. Т.І-ІІ. (член редколлегии).
68. Книга памяти. Северо-Казахстанская область. – Петропавловск, 1995, (член редколлегии).
69. Книга памяти. Талды-Курганская область. – Талды-Курган, 1995, (член редколлегии).
70. Книга памяти. Южно-Казахстанская область. 1-2 тт. – Чимкент, 1995, (член редколлегии).
71. Средней Азии и Казахстане. – Алма-Ата, 1990. – 352 с. Костанайская область. Энциклопедия. – Алматы, 2006. – 736 с.
72. КПСС – организатор и вдохновитель защиты социалистического Отечества и охраны его пограничных рубежей. – Алма-Ата, 1978. – 126 с.
73. Қазақ елінде болған халық азаттың қозғалыстары бірыңғай тарихи құбылыс: ізденіс, шешімдер. – Ақтөбе, 1992.
74. Қазақ ССР (Қысқаша энциклопедия). – Алматы, 1985. – Т.1. – 569 б.
75. Қазақ Советтік Социалистік Республикасы (Энциклопедиялық анықтама). – Алматы, 1981. – 756 с.

76. Қазақ совет энциклопедиясы (Алфавит - есім көрсеткіші). – Алматы, 1982. – 960 б.

77. Қазақтың әдеп-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері: өткендегісі және бүгіні = Обычайи обряды казахов в прошлом и настоящем: мақалалар жинағы. Ред. алқасы: Қозыбаев М.Қ., Әжіғали С.Е. – Алматы: Ғылым, 2001. – 428 б.

78. Қазақтың этномәдени мұраларын жинаудың бірыңғай сұрақтамасы. – Алматы, 1998. – 20 б.

79. Қазақстан Республикасының тарихи және мәдени ескерткіштер жиынтығы. Жамбыл облысы. – Алматы, 2002. – 364 б.

80. Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. – Алматы: Атамұра, 2010. – Т.1. – 544 б.; – Т.2. – 640 б.; – Т.3. – 768 б.; – Т.4. – 752 б. – Т.5. – 688 б.

81. Қазақстан Ұлттық энциклопедиясы. Т.1. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 1998. – 720 б.

82. Қазақстан Ұлттық энциклопедиясы. Т.2. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 1999. – 707 б.

83. Қазақстан тарихы (Көне заманнан бүгінге дейін). – Алматы, 1996. – Т.1. – 544 б.

84. Қазақстан тарихы. Очерктер. – Алматы, 1994. – 446 б.

85. Қазақстан тарихы көне заманнан бүгінге дейін. Бес томдық. – Алматы, 1998. – Т.2. – 640 б.

86. Қазақстан тарихы көне заманнан бүгінге дейін. Бес томдық. – Алматы: Атамұра, 2002. – Т.3: Жаңа замандағы Қазақстан. – 2002. – 768 б.: сур.

87. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында (Библиографиялық көрсеткіш). – Алматы, 1990. – 464 б.

88. Қазақстанның 2030 жылға дейінгі даму стратегиясы: проблемалар және оларды шешудің жолдары. – Алматы: Қазақстан, 1998. – 136 б.

89. Қаныш тойы. Академик Қ.И. Сәтбаев – 100 жаста. – Алматы: Үш Қиян, 2002. – 208 б.

90. Қаһарлы 1916 жыл. – Алматы: Қазақстан, 1998. – Т.1. – 423 б.
91. Қаһарлы 1916 жыл. – Алматы: Қазақстан, 1998. – Т.2. – 247 б.
92. Қаһарман. Алматы, 1975. 900 б.
93. Левшин А.И. Описание киргиз-казачьих, или киргиз-кайсацких орд и степей. / Сост. И.В. Ерофеева. – Алматы: Санат, 1996. – 656 с.
94. Мажитов С.Ф. Некоторые вопросы национально-освободительного движения в Казахстане. – М.: Росархив, 2002. – 30 с.
95. Мажитов С., Кусаинова Ж. Книга испытанная временем. – Алматы, 1998. – 24 с.
96. Маңғыстау. Энциклопедия. – Алматы: Атамұра, 1997. – 384 б.
97. Маргулан А.Х. Сочинения. – Алматы: Атамұра, 1998. – 400 с.
98. Мәлік-Айдар Хантемірұлы Асылбеков: Қазақстан ғылымдарының биобиблиографиясына материалдар / ред. М.Қ. Қозыбаев. – Алматы: ҚР Ұлттық ғылым академиясы, 1999. – 91 б.
99. Мухаммед Хайдар Дулати. – Тараз, 1997. – 230 с.
100. Мухамед Хайдар Дулати. Тарих-и-Рашиди. – Алматы: Санат, 1999. – 656 с.
101. Мұхаметқанұлы Н. XVIII-XIX ғасырдағы қазақ-қытай байланыстары. – Алматы: Санат, 1996. – 128 б.
102. Народно-освободительное движение казахов в 1836-1838 гг. (Документы, материалы, статьи). – Алматы, 1992. – 208 с.
103. Насильственная коллективизация и голод в Казахстане в 1931-33 гг. – Алматы: Фонд «XXI век», 1998. – 263 с.
104. Национальная академия наук Республики Казахстан. Энциклопедический справочник. – Алматы, 1996. – 416 с.
105. Национально-освободительное движение в Казахстане

и Средней Азии в 1916 году: характер, движущие силы, уроки. – Алматы, 1997. – 95 с.

106. Национально-освободительная борьба казахского народа под предводительством Кенесары Касымова. (Сборник документов). – Алматы, 1996. – 512 с.

107. Национальной академии наук Республики Казахстан – 50 лет. – Алматы: Гылым, 1996. – 256 с. (член редколлегии).

108. Нерушимое единство и дружба народов СССР в годы Великой Отечественной войны. – Алма-Ата, 1975. – 240 с.

109. Нурбекова Г. Женщины Казахстана – фронту. – Алма-Ата, 1968. – 159 с.

110. Нусупбеков А.Н. Вопросы истории Казахстана. Избранные труды. – Алма-Ата, 1989. – 344 с. (член редколлегии).

111. Нұрпейісов К. Алаш һәм Алашорда. – Алматы, 1995. – 256 б.

112. Ол кім, бұл не. Төменгі класс оқушыларына арналған 3 томдық энциклопедия. – Алматы, 1985. – Т.І. – 473 б.

113. Ораз Джандосов. Документы и публикации (1918-1937 гг.). – Алматы, 1999. – Т.1-2.

114. Очерки истории Коммунистической партии Казахстана. – Алма-Ата, 1961. – 263с.

115. Очерки истории Коммунистической партии Казахстана. – Алма-Ата, 1963.

116. Өзімді өзім тани білсем... / Ғ. Баталов; Ш.Ш. Уәлиханов атын. тарих және этнология ин-ты; М.О. Әуезов атын. Әдебиет және өнер институты; жауап. ред. М. Қозыбаев, құраст. М. Шафиғи. – Алматы: Дәуір, 2001. – 208 б.

117. Пан Н.Г. Великий Октябрь и социально-экономический прогресс Казахстана (Историография: опыт и проблемы). – Алма-Ата: Наука, 1987. – 336 с.

118. Подвигу жить в веках. Фотоальбом. – Алма-Ата, 1975. – 250 с.

119. Рыскулов Т.Р. Собрание сочинений в трех томах. – Алматы: Казахстан, 1997. – Т.1. – 336 с.; – Т.2. 1997. – 384 с.; – Т.3. 1998. – 444 с.

120. С именем Ленина по ленинскому пути. – Алма-Ата, 1978. – 960 с.
121. Сатпаев К.И. Избранные статьи. – Алма-Ата, 1989. – 440 с.
122. Сәлем саған майданнан, Қазақстан! – Алматы, 1975. – 400 б.
123. Свод памятников истории и культуры Республики Казахстан. Жамбылская область. – Алматы, 2002. – 350 с.
124. Страницы трагических судеб: Сб. воспоминаний жертв политических репрессий в СССР в 1920-1950-е гг. – Алматы: Жеті жарғы, 2002. – 448 с.
125. Совет Одағының қазақстандық батырлары. – Алматы, 1969. – Т.І. – II. Б.
126. Советский тыл в первый период Великой Отечественной войны. – М., 1988. – 422 с.
127. Сужиков Б.М. Национальная идентификация и динамика этнических процессов в зарубежных центральноазиатских исследованиях. – Алматы, 1997. – 65 с.
128. XIII съезд Коммунистической партии Казахстана. – Алма-Ата, 1972. – 208 с.
129. Туманшин К.М. Деятельность Компартии Казахстана по созданию и развитию Кустанайско-Тургайского территориально-промышленного комплекса (1959-1970). – Алма-Ата, 1978. – 290 с.
130. Түркістан халықаралық энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2000. – 656 б.
131. Ученые записки Кустанайского пединститута. – Кустанай, 1958. – Т. 1. – Вып. 1. – 136 с.; – Т.2. – 166 с.
132. Ұстазға тағзым // Қазақ тарихы. – 2001. – №3. – 3 б.
133. Фронтовой привет тебе, Казахстан! – Алма-Ата, 1975. – 484 с.
134. Хромов Е.А. Коммунисты и молодежь тыла в годы Великой Отечественной войны. – Новосибирск, 1989. – 240 с.
135. Ілияс Омаров: хаттар арқалаған сырлар; Ақпарат және мұрағат комитетінің Орталық мемл. мұрағаты; құраст.: М. Қозыбаев, Н.П. Кропивницкий, А.Л. Кривков. – Алматы: Раритет, 2012. – 480 б. сур.

**М.Қ. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ ЖЕТЕКШІЛІГІМЕН
ҚОРҒАЛҒАН ДОКТОРЛЫҚ ЖӘНЕ КАНДИДАТТЫҚ
ДИССЕРТАЦИЯЛАР**

**ДОКТОРСКИЕ И КАНДИДАТСКИЕ ДИССЕРТАЦИИ,
ВЫПОЛНЕННЫЕ ПОД НАУЧНЫМ
РУКОВОДСТВОМ М.К. КОЗЫБАЕВА.**

**ДОКТОРЛЫҚ ДИССЕРТАЦИЯЛАР
ДОКТОРСКИЕ ДИССЕРТАЦИИ**

1. Абдугулова Б.К. Жалпы білім беретін мектепте Қазақстан тарихын оқытудың дидактикалық негіздері: пед. ғыл. докт. (Төлеубекова Р.К.). – Алматы, 2004.

2. Ахметов Қ.Ә. XX ғасырдың 20-30-жылдарындағы Қазақстан мәдениеті («Мәдени революцияның концепциясы, идеологиясы, жүзеге асырылуы») (Нұрпейіс К.). – Алматы, 2002.

3. Батырбеков Г.О. Наследие академика Сатпаева по общественным наукам в историческом освещении. – Алматы, 2000.

4. Берденова К.А. История развития сельского хозяйства Казахстана в 60-х-80-х гг. – Алма-Ата, 1991.

5. Гуревич Л.Я. Интеллигенция Казахстана и политика тоталитарного государства в сфере науки и высшего образования (1946-1985 гг.). – Алматы, 1993.

6. Дильманов С.Д. Исправительно-трудовые лагеря на территории Казахстана (30-е-50-е годы XX века. – Алматы, 2002.

7. Дүкенбаева З.О. Қазақтың шығармашылық интеллигенциясының тарихы (1917-1941) (Құсайынов А.Қ.). – Алматы, 2003.

8. Есмагамбетов К.Л. Зарубежная историография Казахстана (с древних времен до начала 90-х годов XX в.). – Алматы, 2000.

9. Кабышулы И. История казахов Алтая (керей и найманы). Научный доклад представленный на соискание уч. степени докт. ист. наук. – Алматы, 1992.

10. Қойгелдиев М.Қ. Қазақ демократиялық интеллигенциясының 1905-1907 жылдардағы қоғамдық-саяси қызметі. – Алматы, 1994.
11. Мендикулова Г.М. Исторические судьбы казахской диаспоры: происхождение и развитие. – Алматы, 1998.
12. Мұхамедиұлы Құрметхан. Монғолиядағы қазақ этникалық тобының қалыптасуы мен дамуы. – Алматы, 2000.
13. Мұқаметқанұлы Н. Қытайдағы қазақтардың қоғамдық тарихы (1860-1920 жж.). – Алматы, 2001.
14. Садықов Т. Жезқазған өнеркәсіп аймағының қалыптасу және даму тарихы (XIX ғ. ортасы және XX ғ.). – Алматы, 1999.
15. Сактаганова З.Г. Советская модернизация экономики Казахстана в 1946-1970 гг.: критика исторического опыта (Абылхожин Ж.Б.). – Караганда, 2004. – 53 с.
16. Сыдықов Е.Б. Казахстан в составе Российской Федерации. – Алматы, 1999.
17. Табылдиев Х.Б. Қазақстанда сауатсыздықты жою: тарихи тәжірибе және тағылым (1917-1941 жж.). – Алматы, 1997.
18. Туманшин К.М. Деятельности Компартии Казахстана по созданию и развитию Кустанайско-Тургайского промышленного комплекса (1956-1976). – Алматы, 1978.
19. Хромов С.Д. Партийное руководство идейно-воспитательной работой Ленинского комсомола в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алматы, 1991.

Кандидаттық диссертациялар Кандидатские диссертации

20. Абдильдаев К. Газета «Социалистік Қазақстан» в годы Великой Отечественной войны. – Алма-Ата, 1973.
21. Абдраимов Д.И. Развитие трудовой и творческой активности труженников железнодорожного транспорта Казахстана (1966-1975 гг.). – Алматы, 1990.

22. Абдуллаев У. Местные Советы депутатов трудящихся Казахстана в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Ташкент, 1973.

23. Аккасов Б.К. Деятельность Компартии Казахстана по дальнейшему развитию и техническому усовершенствованию железнодорожного транспорта республики (1946-1960 гг.). – Алма-Ата, 1989.

24. Алексеенко А.Н. Сельское население Казахстана 1920-1990 гг. – Алматы, 1994.

25. Атушева С. Джуты в Казахстане в конце XIX нач. XX в. – Алматы, 2000.

26. Бабина В.А. Деятельность партийных организаций Южного Казахстана по коммунистическому воспитанию рабочего класса (1928-1937 гг.). – Алма-Ата, 1980.

27. Баймағамбетова Б. Алма Оразбаеваның өмірі мен қоғамдық қызметі. – Қостанай, 1999.

28. Байшуаков А. Кзыл-Ординская областная партийная организация в годы Великой Отечественной войны 1941-1945 гг. – Алма-Ата, 1967.

29. Бакаев Л.Н. Деятельность Компартии Казахстана по повышению роли военных комиссариатов и оборонно-массовых организаций в военно-патриотическом воспитании молодежи (1976-1980 гг.). – Алма-Ата, 1990.

30. Балапанова А. Проблемы истории и культуры казахов по материалам героического эпоса историко-статистический анализ (на примере эпоса «Кобланды-батыр» и др.). – Алматы, 1999.

31. Батырханов Ғ. Патшалық Ресейдің Қазақстанға жүргізген миссионерлік саясаты. – Алматы, 1997.

32. Баязитов Д.Т. Қызылорда – Қазақ Автономиялық Кеңестік Социалистік Республикасының астанасы (1925-1929 жж.) (Алдажұманов Қ.С.). – Алматы, 2006.

33. Бекежанова С. Деятельность Компартии Казахстана по организации помощи трудящихся республики Красной Армии (1941-июнь-1945 гг.). – Алма-Ата, 1979.

34. Белоглазов В. Из опыта КПСС по созданию и развитию Южно-Казахстанского комплекса цветной металлургии (1926-1941 гг.). – Алма-Ата, 1971.

35. Бердигалиева Р. Становление национальной библиотеки РК и развитие исторических исследований (1931-1945 гг.). – Алматы, 1997.

36. Бирбаева Г.Б. Женщины Казахстана в Великой Отечественной войны. Проблемы историографии. – Алматы, 1996.

37. Вашенко Н.И. Деятельность Компартии по наращиванию морального духа народных масс в годы гражданской войны и иностранной интервенции (1918-1920 гг.). – Алма-Ата, 1976.

38. Галиев В.В. Казахстан в системе российско-китайских торгово-экономических отношений (конец XIX - начало XX вв.). – Алматы, 1997.

39. Головина П.П. Народный контроль - активный помощник Коммунистической партии в борьбе за подъем сельского хозяйства (1965-1970 гг.). – Алма-Ата, 1971.

40. Григорьева О.И. Деятельность Компартии Казахстана по развертыванию промышленного строительства в годы Великой Отечественной войны. (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1978.

41. Гуревич Л.Я. Деятельность Компартии Казахстана по коммунистическому воспитанию инженерно-технической интеллигенции (1971-1975 гг.). – Алма-Ата, 1982.

42. Джанибеков У.Д. Проблемы традиционного искусства казахов в историко-этнографическом аспекте. – Новосибирск, 1991.

43. Дильманов С. Подготовка молодежи к защите Родины (1971-80 гг.). (На материалах Казахстана). – Алматы, 1991.

44. Домбровский П.В. Деятельность Компартии Казахстана по военно-патриотическому воспитанию трудящихся республики в предвоенные годы (1937- июнь 1941 гг.). – Алма-Ата, 1973.

45. Доскалиев К. Деятельность Компартии по наращиванию помощи фронту Казахстаном в период Сталинградской битвы (июль 1942-февраль 1943 гг.). – Алма-Ата, 1972.

46. Дүкенбаева З.О. Шығармашылық одақтардың қалыптасуы және оның Қазақстан мәдениетіне тигізген ықпалы (1920-1930 жж.). – Алматы, 1994.

47. Емелина Г.М. Деятельность партийной организации Казахстана по повышению роли профсоюзов в подъеме сельского хозяйства (1966-1970 гг.). – Алма-Ата, 1976.

48. Ерменбетова Г.Ә. XX ғасырдың басындағы қазақ ауылындағы жер қатынасын зерттеуде В. Кузнецов экспедициясының материалдары (Галиев В.З.). – Алматы, 2002.

49. Есенбеков К.Е. Деятельность Компартии по охране окружающей среды, рациональному использованию и воспроизводству природных ресурсов (1959-1970 гг.). – Алма-Ата, 1978.

50. Жанпейсова Ж.Д. Деятельность Компартии Казахстана по укреплению союза рабочего класса и колхозного крестьянства в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1990.

51. Жаулин К. Батыс Қазақстандағы шаруалар қожалықтарын күштеп ұжымдастыру: тәжірибе, тағлым. – Алматы, 1997.

52. Жубатканов К. Региональная неравномерность социально-экономического развития Казахстана (конкретно-исторический анализ проблемы «Север-Юг». 1950-1980 гг.). – Алматы, 1955.

53. Залевский В.Т. Деятельность Компартии Казахстана по дальнейшему развитию цветной металлургии Центрального Казахстана. – Алма-Ата, 1980.

54. Зикринова Н. Деятельность Компартии Казахстана по идейно-политическому воспитанию и повышению роли тружениц аула и села в социалистическом строительстве. (1946-1950 гг.). – Алма-Ата, 1976.

55. Итбаев Н.М. Деятельность Компартии Казахстана по руководству народным образованием в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1968.

56. Калашников В.Т. Партийное руководство деятельностью народных дружин, товарищеских судов по воспитанию нового человека. Алма-Ата, 1984.

57. Каратаев Р.Г. Опыт Коммунистической партии Советского Союза по созданию национальных войсковых формирований в Казахстане в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алматы, 1986.

58. Кәрібжанова Г.А. Н.С. Құлжанованың өмірі және қоғамдық-ағартушылық қызметі (1887-1934) (Сыдықов Е.Б.). – Семей, 2003.

59. Кожкенов С. Роль научных дискуссий в 20-30-х годах в становлении исторической науки Казахстана. – Алматы, 1993.

60. Кошкенбаев З.Ш. Военно-организаторская работа Компартии Казахстана в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1965.

61. Кульбаев Т.С. Деятельность Компартии Казахстана по руководству профсоюзами в годы Великой Отечественной войны (19 июня 1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1984.

62. Құлмұхаметов М. Қазақстанның ХVІІІ ғ. мен ХХ ғасырдың басындағы саяси-әлеуметтік тарихының проблемалары. – Алматы, 1995.

63. Мадияров М.М. Подготовка трудящихся восточных национальностей Казахстана к защите социалистического Отечества (1924-1938 гг.). – Алматы, 1991.

64. Мажитов С.Ф. Жизнь, деятельность и исторические взгляды Е. Бекмаханова. – Алматы, 1992.

65. Малдыбекова М.А. Түркістан республикасының межеленуі және қазақ КСР-нің территориялық тұтастық мәселесі (М.Б. Абилтайн). – Түркістан, 2002.

66. Мансуров Т.А. Демократизация общественной жизни в Казахстане (вторая половина 80-х - начало 90-х гг.). – Алматы, 1992.

67. Мирзалиева Р.М. Железнодорожный транспорт Казахстана в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1990.

68. Молдахметова Ж. Динамика межэтнических процессов 20-30-е гг. XX в. – Алматы, 2001.

69. Мукатаева Л.К. Г.Е. Катанаев: жизнь и деятельность исследователя степного края. – Алматы, 2002.

70. Мұхаметхан Н. Қазақ-қытай қарым-қатынастарының даму тарихы (XVIII-XX ғ. аралығында). – Алматы, 1995.

71. Мұхитов Қ. Ұлы Отан соғысы қарсаңы мен соғыс жылдарындағы Қазақстан мұнай өнеркәсібінің даму тарихы (1938-1945 жж.). – Алматы, 2000.

72. Мұхтархан О. Қазақстан тарихы мәселелері (б.э.д. V ғ. - б.э. V ғ.). – Алматы, 1991.

73. Наурызбаева З.Х. Творческая интеллигенция Казахстана в 30-40-е гг. – Алматы, 1997.

74. Нуржанов Р. Организационное, идейно-политическое укрепление и повышение боеспособности сельских и партийных организаций Актюбинской области между XXIII -XXV съездами КПСС. – Алма-Ата, 1978.

75. Орынбаева Д. Политические репрессии в Казахстане в 1937-1938 гг.: сравнительно-исторический анализ проблемы. – Алматы, 1999.

76. Рыскалиева Ф. Жалау Мыңбаевтың өмірі мен қоғамдық-саяси қызметі. – Алматы, 2000.

77. Рябова С.К. Работа Коммунистической партии Казахстана по воспитанию и развитию творческой активности рабочего класса в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1972.

78. Савченко В.М. Деятельность Компартии Казахстана по материально-бытовому и социальному обеспечению трудящихся в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1969.

79. Сапарбаев К. Деятельность Компартии Казахстана по созданию машиностроительной промышленности в республике в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1968.

80. Сауранбаев Р. Т. Историческая деятельность Компартии по освоению целинных земель в Казахстане. – Алма-Ата, 1979.

81. Сегизбаева Э.С. Опыт Компартии Казахстана по мобилизации трудовой активности и идейно-политическому воспитанию тружениц аула и деревни в годы Великой Отечественной войны. – Алма-Ата, 1976.

82. Сергазина Г. История создания и функционирования Семипалатинского ядерного полигона в Казахстане. – Алматы, 2000.

83. Сердюк К.П. Местная печать Казахстана – важное средство партии по мобилизации трудящихся республики на помощь фронту в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.). – Алма-Ата, 1978.

84. Сидоров Н.А. Деятельность политорганов САВО по воспитанию военнослужащих на революционных, боевых и трудовых традициях Советского народа (1971-1980 гг.). – Алматы, 1989.

85. Сыдыков Е.Б. Комсомол Казахстана – боевой помощник партии в организации и развертывании социалистического соревнования в промышленности (1946-1958). – Алматы, 1984.

86. Суворов Л.С. Деятельность Коммунистической партии Казахстана по вовлечению трудящихся в управление промышленным производством (1966-1970 гг.). – Алма-Ата, 1977.

87. Тажин М. Организационно-партийная, идейно-политическая работа Гурьевской областной партийной организации. – Алма-Ата, 1973.

88. Такишев О. Школьное строительство в Казахстане (1917-1980 гг.): опыт и проблемы. – Алматы, 1991.

89. Тасбулатов А. Национальные вопросы в Советской Армии и вооруженных силах СНГ в период 1980-1992 гг. (на материалах Казахстана). – Алматы, 1992.

90. Тауланов С.С. Воспитательная работа в частях ВАВО в 1969-1980 гг.: история и уроки. – Алматы, 1993.

91. Темиртасов Г. Становление и идейно-агитационное укрепление Гурьевской областной партийной организации (1938-1945 гг.). – Алматы, 1977.

92. Турсунбаев Т.А. Развитие наций и межнациональных отношений на пути к гуманному и демократическому социализму (на примере Казахстана). Алматы, 1991.

93. Тұрысбеков А.С. Қазақстан ғылымының қалыптасуы мен дамуы (1917-1940 жж.). – Алматы, 1996.

94. Уалиев Н. Партийно-советская печать Казахстана в период Великой отечественной войны (1941-1948 гг.). – Алматы, 1973.

95. Шаймуханова С. Вклад советской молодежи в развитие угольно-металлургической базы в Центральном Казахстане накануне и в годы ВОВ (1938-1945 гг.). – Алма-Ата, 1990.

96. Шамшиденова Ф. Сібір жылнамалары бойынша XVI-XVII ғғ. Қазақстан тарихының проблемалары. – Алматы, 1997.

**АКАДЕМИК М.Қ. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ, ОДАҚТЫҚ, РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
КОНГРЕСС, СИМПОЗИУМДАР, КОНФЕРЕНЦИЯЛАР
ЖАСАЛҒАН БАЯНДАМАЛАРЫ,
ҒЫЛЫМИ ХАБАРЛАРЫ**

**ДОКЛАДЫ И НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ,
С КОТОРЫМИ ВЫСТУПИЛ АКАДЕМИК
М.К. КОЗЫБАЕВ НА МЕЖДУНАРОДНЫХ,
СОЮЗНЫХ, РЕСПУБЛИКАНСКИХ КОНГРЕССАХ,
СИМПОЗИУМАХ, КОНФЕРЕНЦИЯХ**

1962

1. Участник Всесоюзного совещания «О мерах улучшению подготовки научно-педагогических кадров по историческим наукам». – Москва, 1962.

1970

2. Екінші дүниежүзілік соғыс // Әлемдік тарихшылардың X конгресі. –Москва, 1970.

3. Ленинское учение о защите социалистического Отечества // Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная 100-летию со дня рождения В.И. Ленина. – Алма-Ата, 1970.

1971

4. Советский тыл в Великой Отечественной войне // Всесоюзная научная сессии по проблеме ВОВ. – Москва, 1971.

1972

5. Братское сотрудничество советских народов в годы Великой Отечественной войны // Межреспубликанская научно-теоретическая конференция. – Алма-Ата, 1972.

1973

6. Амангельды Иманов – активный борец за власть Советов // Торжественное собрание, посвященное 100-летию со дня

рождения национального героя казахского народа Амангельды Иманова. – Рудный, 1973.

7. Выступил с докладом на Всесоюзной научной конференции, посвященной ратному и трудовому подвигу комсомола и молодежи в годы Великой Отечественной войны. – Москва, 1973.

8. Тургайский комиссар // Научно-теоретическая конференция, посвященная 100-летию со дня рождения Амангельды Иманова «Борец революции, интернационалист, патриот земли». – Тургай, 1973.

1975

9. Великая победа Советского народа // Международная научная конференция, посвященная 30-летию Победы советского народа и его вооруженных сил в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. Выступил с докладом на секции. – Москва, 1975.

10. Республики Средней Азии и Казахстан в Великой Отечественной войне // Международная научная конференция, посвященная 30-летию советского народа в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. – Москва, 1975.

11. Участник Всесоюзной научной конференции «Историография Великой Отечественной войны». – Москва, 1975.

1976

12. Участник Всесоюзной конференции - заведующих общественных наук. – Москва, 1976.

13. Участник Всесоюзного совещания – заведующих кафедр общественных наук. – Москва, 1976.

1977

14. Выступил с докладом на пленарном заседании региональной конференции «Народы Северного Кавказа на

защите завоеваний Октября в годы Великой Отечественной войны». – Новосибирск, 1977.

15. Некоторые вопросы историографии аграрной политики КПСС // Межвузовская научная конференция «XXV съезд КПСС и актуальные проблемы аграрной политики партии на современном этапе». – Алма-Ата, 1977.

1980

16. Актуальные проблемы воспитания трудящихся на революционных, боевых и трудовых традициях // Научная конференция «Воспитание молодежи на примере жизни и деятельности В.И. Ленина, на революционных, боевых и трудовых традициях». – Алма-Ата, 1980.

1981

17. Қазақстан Ұлы Отан соғысы кезінде туысқан республикалармен жауынгерлік ынтымақтастықта // Қазақстанның Россияға өз еркімен қосылуының 250 жылдығына арналған «Ұлы орыс халқымен мәңгі бірге» тақырыбындағы облыстық ғылыми-практикалық конференция. – Орал, 1981.

18. Выступил с научным сообщением на Всесоюзной научно-теоретической конференции «Прогрессивная роль России в исторических судьбах народов Казахстана». – Алма-Ата, 1981.

1985

19. Выступил с научным сообщением на Международной научной конференции, посвященной 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне. – Москва, 1985.

20. Ч.Ч. Валиханов – ученый-энциклопедист // Научная конференция КазГУ, посвященная 150-летию со дня рождения Ч.Ч. Валиханова. – Алма-Ата, 1985.

1987

21. Содружество народов СССР как фактор индустриального развития Сибири (1941-1945 гг.) // Всесоюзная конференция «Великий Октябрь и социалистические преобразования в Сибири». – Новосибирск, 1987.

1989

22. «Круглый стол» в ИМЛ при ЦК КПСС на тему «Социально-политические проблемы национальных отношений в СССР: теория и практика». – Москва, 1989.

23. «Круглый стол», проведенный в колхозе им. Исатая, Махамбетского района Гурьевской области о проблемах развития Западного Казахстана. – 1989.

24. «Круглый стол» редакции газеты «Казахстанская правда» на тему «Алаш-Орда: история зарождения, деятельность и крушение». – Алматы, 1989.

25. «Круглый стол» редакции газеты «Коммунистік еңбек» о проблемах развития Западного Казахстана. – 1989.

26. Национальные отношения в годы Великой Отечественной войны // Всесоюзная конференция «КПСС в годы Великой Отечественной войны». – Москва, 1989.

27. Некоторые актуальные проблемы истории Казахстана и задачи координации научных исследований // Заседание Совета по координации научно-исследовательской работы в области истории КПСС и партийного строительства и научного Совета по проблеме «История Казахстана» при Отделении общественных наук АН КазССР. – Алматы, 1989.

28. Немцы Советского Казахстана: факты и действительность // Республиканская научная конференция «Немцы – в братской семье советских народов». – Алматы, 1989.

29. Проблемы истории, археологии и этнографии Западного Казахстана // Научная сессия АН КазССР в Гурьеве. – 1989.

30. С.Ж. Асфендиаров туралы сөз // Научно-теоретическая конференция «С.Д. Асфендиаров: время, жизнь и творчество» (к 100-летию со дня рождения). – Алматы, 1989.

31. Совершенствование межнациональных отношений в условиях перестройки // «Круглый стол» на страницах журнала «Вопросы истории». – 1989. – ?5. – С.8-10.

32. Состояние и перспективы краеведения в Казахстане // Учредительный съезд краеведов Казахской ССР. – Алматы, 1989.

1990

33. Абылай және оның заманы // Научно-теоретическая конференция, посвященная 200-летию Аблайхана. – Кокшетау, 1990.

34. Қазақ ССР-нің егеменді мемлекет ретіндегі территориялық тұтастығы концепциясының территориялық-методологиялық мәселелері // «Қазақ территориясы: тарих және кәзіргі кезен» деген тақырыпқа арналған Республикалық ғылыми-теориялық конференция. 27.09.1990.

35. Вступительное слово // Всесоюзный «круглый стол» «Национально-освободительные движения в условиях колониализма» (Казахстан, Средняя Азия, Поволжье, Северный Кавказ). – 1990.

36. Некоторые проблемы историографии Великой Отечественной войны в свете нового мышления // Научная конференция, посвященная 45-летию Победы. – Алма-Ата, 1990.

37. Основные концептуальные проблемы современных национальных отношений в Казахстане // Всесоюзная научная этнографическая и антропологическая сессия. – Алматы, 1990.

38. Теоретико-методологические аспекты концепции территориальной целостности Казахской ССР как суверенного государства // Республиканская научно-теоретическая конференция «Территория Казахстана: история и современность». – Алматы, 1990.

1991

39. Кіріспе сөз. Хан Кене // Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная национально-освободительному движению Кенесары хана. – Алматы, 1991.

40. Ұлы Жібек жолындағы көшпелі және отырықшы цивилизациялардың өзара ықпалы // Международная научная конференция. – Туркестан, 1991.

41. Аблай и его время // Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная 280-летию со дня рождения Аблая. – Кокчетав, 1991.

42. Актуальные проблемы историографии национально-освободительного движения 1916 г. и его место в исторической памяти народов // Симпозиум «Национально-освободительное движение 1916 г. и его место в историческом сознании народов Средней Азии и Казахстана». – Алматы, 1991.

43. Национальные движения в условиях колониализма: Казахстан, Средняя Азия, Северный Кавказ // Всесоюзный «круглый стол». – Целиноград, 1991.

44. Проблемы изучения демографических процессов в Казахстане // Всесоюзная конференция «Демографические процессы на Урале, в Средней Азии и Казахстане». – Целиноград, 1991.

45. Проблемы истории Западного Казахстана // Региональная конференция «Проблемы истории Западного Казахстана». – Гурьев, 1991.

46. Проблемы политической жизни Казахстана XVIII века // Научно-практическая конференция, посвященная 300-летию со дня рождения Богембай-батыра. – Алматы, 1991.

47. Участник Международной конференции «Взаимодействие кочевых и оседлых цивилизаций на трассе Великого шелкового пути». – Туркестан, 1991.

1992

48. Ата тарихы туралы сөз // Всемирный курултай казахов. – Алма-Ата, 1992.

49. Исатай батыр туралы сөз // Республиканская конференция, посвященная 200-летию И. Тайманова. – Алматы, 1992.

50. Қазақстандағы ұлт-азаттық қозғалыстардың тарихын жете зерттеудегі жаңа көзқарастар // Республиканская конференция, посвященная 250-летию Срыма Датова. – Алматы, 1992.

51. Ұлттың аяулысы // Республиканская конференция, посвященная 80-летию Ильяса Омарова. – Кустанай, 1992.

52. Восстание 1916 г. в исторической памяти народов Средней Азии и Казахстана // Республиканская конференция «Национально-освободительное движение 1916 года». – Алматы, 1992.

53. Вступительное слово // Научно-теоретическая конференция, посвященная Жанкоже-батыру. – Алма-Ата, 1992.

54. «Круглый стол» редакции газеты «Советы Казахстана» на тему «Насильственная коллективизация и голод в Казахстане 1931-1933 гг.». – Алматы, 1992.

55. Независимость РК – независимость исторической науки // Первый международный конгресс ЮНЕСКО по культурному и научному сотрудничеству стран Центральной Азии. – Тегеран, 1992.

56. Новое соотношение сил между Востоком и Западом // Международная конференция «Восток - Запад: проблемы взаимодействия». – Алматы, 1992.

57. Хан Кене и его роль в национально-освободительном движении казахского народа // Республиканская конференция, посвященная движению К. Касымова. – Кокчетав, 1992.

58. Проблемы духовной независимости РК // Международная конференция «Современный Казахстан в мировом сообществе». – Алматы, 1992.

59. Этапы национально-освободительного движения 1916 года в Средней Азии и Казахстане (вступительное слово). Проблемы историографии национально-освободительного

движения 1916 г. // Республиканская научно-теоретическая конференция «Национально-освободительное движение 1916 г. и его место в историческом сознании народов Средней Азии и Казахстана». – Алматы, 1992.

1993

60. Дана данасы – Бұқар жырау // Научно-теоретическая конференция, посвященная 325-летию со дня рождения Бухар жырау. – Караганда, 1993.

61. Кіріспе сөз «Ерлік – елдіктің нышаны» // Научно-теоретическая конференция, посвященная национально-освободительному движению казахского народа против джунгарских завоевателей. – Алматы, 1993.

62. Тарих ғылымы: «Бірлік – халық тілегі, тәуелсіздік тірегі» // Научно-теоретическая конференция, посвященная исторической роли выдающихся государственных деятелей XVIII века – Толе би, Казыбек би, Айтеке би в единении народа и укреплении казахской государственности. – Алматы, 1993.

63. Шақшақ-қошқар ұлы Жәнібек – замана сыры // Научно-теоретическая конференция, посвященная 300-летию видного полководца XVIII в. Жанибека Тархана. – Торгай, 1993.

64. Военная доктрина республики Казахстан // Международный коллоквиум по военной истории. – Стамбул (Турция), 1993.

65. Героизм - проявление государственности // Научно-теоретическая конференция «Национально-освободительное движение казахского народа против джунгарских завоевателей». – Алматы, 1993.

66. Проблемы истории Казахстана XX века // Научно-теоретическая конференция, посвященная 50-летию исторического факультета КазГУ. – Алматы, 1993.

67. Проблемы национальной безопасности в странах Центральной Азии // Международная конференция

(Национальное бюро азиатских исследований (США), Академия наук РК, Казахский институт менеджмента, экономики и прогнозирования). – Алматы, 1993.

68. Развитие исторической науки в современных условиях // Научно-теоретическая конференция, посвященная презентации Кустанайского университета. – Костанай, 1993.

1994

69. Дала перзенті (вступительное слово) // Научная конференция, посвященная 90-летию со дня рождения акад. А.Х. Маргулана. – Алматы, 1994.

70. Заман сыры. Ғасыр қасыретін арқалаған арыстар // Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная 100-летию со дня рождения Б. Майлина. – Костанай, 1994.

71. Тарих ғылымының орталығы және Қазақстан тарих ғылымының дәрежесі (Основные направления исторических исследований в Казахстане) // Международный конгресс по изучению истории тюркских народов мира. – Анкара-Стамбул (Турция), 1994.

72. Вступительное слово // Научные чтения «Центральная Азия: источниковедение, история, политика, филология, культура», посвященные памяти востоковедения В.П. Юдина. – Алматы, 1994.

73. Дискуссия по вопросу собственности на землю или формирование земельных отношений в РК. Дискуссия состоялась в зале заседаний Президиума Казахской академии сельскохозяйственных наук. – Алматы, 1994.

74. Казахско-узбекские отношения // Дни Казахстана в Узбекистане. – Ташкент-Наменган-Андижан (Узбекистан), 1994.

75. Международная конференция «Россия и республики Средней Азии в Восточной Азии: новая эра». – Токио (Япония), 1994.

76. Слово о Жауке батыре // Научно-теоретическая конференция, посвященная Жауке батыру. – Торгай, 1994.

77. Слово о Р.Б. Сулейменове // Научные чтения «История и культура Казахстана», посвященные памяти академика Р.Б. Сулейменова. – Алматы, 1994.

78. Слово о С. Сейфуллине // Научно-теоретическая конференция, посвященная 100-летию С. Сейфуллина. – Акмола, 1994.

79. Уроки истории Казахстана // Вечер исторической памяти, посвященный 100-летию Т. Рыскулова, С. Ходжанова, С. Сейфуллина, И. Джансугурова, Б. Майлина. – Алматы, 1994.

80. Факторы развития суверенного Казахстана // Казахско-французский симпозиум «Проблемы развития постсоветской Центральной Азии». – Алматы, 1994.

81. Эксперт по проблемам изучения вопросов Китая и России в области политики и безопасности в Азиатско-Тихоокеанском регионе // Международная конференция «Китай, Россия и страны Центральной Азии». – Пекин (Китай), 1994.

1995

82. Абай және оның заманы // Юбилейная международная сессия НАН РК, посвященная 150-летию Абая. – Алматы, 1995.

83. Абай заманы // Научно-теоретическая конференция, посвященная 150-летию Абая. – Алматы, 1995.

84. Актуальные проблемы историографии Великой Отечественной войны // Республиканская научно-практическая конференция, посвященная 50-летию «Победы в Великой Отечественной войне советского народа: история и современность». – Алматы, 1995.

85. Актуальные проблемы казахской государственности // «Круглый стол», посвященный 530-летию казахской государственности. – Алматы, 1995.

86. Актуальные проблемы советского тыла во второй мировой войне // Международная научная конференция «Уроки

второй мировой войны и значение Победы над фашизмом». – Москва, 1995.

87. Вступительное слово // Научно-теоретическая конференция, посвященная 50-летию Института истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова. – Алматы, 1995.

88. Ермухан Бекмаханов и его время // Республиканская научная конференция, посвященная 80-летию Е.Б. Бекмаханова. – Алматы, 1995.

89. Некоторые проблемы историографии и источниковедения Великой Отечественной войны // Научно-теоретическая конференция «Великая Отечественная война 1941-1945 гг.: История и современность». – Акмола, 1995.

90. Силовая коллективизация и ее последствия // Республиканская научно-практическая конференция «Насильственная коллективизация и политические репрессии в Казахстане». – Алматы, 1995.

91. Сын нации: ученый, воин, писатель // Научно-теоретическая конференция, посвященная 80-летию Героя Советского Союза М. Габдуллина. – Кокшетау, 1995.

92. Трудармейцы Казахстана на защите Отечества // Республиканский I съезд трудармейцев Казахстана «Трудармейцы: трагедия, боль, надежда», посвященный 50-летию Победы в Великой Отечественной войне. – Алматы, 1995.

1996

93. Халық еркесі, көш бастар серкесі // Межвузовская научно-практическая конференция. – Уральск, 1996.

94. Вступительное и заключительное слово // «Круглый стол» «Депортация народов – преступление тоталитарного режима». – Алматы, 1996.

95. Вступительное и заключительное слово // Международная научно-практическая конференция «Роль и место Амира Тимура в истории народов Средней Азии», посвященная 660-летию Амира Тимура. – Алматы, 1996.

96. Вступительное и заключительное слово // Научно-практическая конференция, посвященная 90-летию видного общественного деятеля, публициста З.М. Темирбекова (1906-1938 гг.). – Алматы, 1996.

97. Вступительное и заключительное слово // Научно-практическая конференция «Проблемы формирования нового общественного сознания и построения гражданского общества в Казахстане». – Алматы, 1996 .

98. Вступительное и заключительное слово // Расширенное заседание историко-просветительского общества «Адилет», посвященное 100-летию А.Х. Букейханова. – Алматы, 1996.

99. Вступительное и заключительное слово // Семинар правления историко-просветительского общества «Адилет». Сопроотивление тоталитарному режиму и политике репрессий в Казахстане. – Алматы, 1996.

100. Вступительное слово «Во имя справедливости»: Презентация «Книги скорби» – «Азалы кітап». – Алматы, ЦГА. 1996.

101. Государственность Казахстана в исторической перспективе // Научно-теоретическая конференция «Государственность Казахстана: истоки и развитие». – Алматы, 1996.

102. Декабрь 1986 год: факты и размышления // Научно-практическая конференция «Стратегия становления и развития государственности независимого Казахстана» (К 5-летию независимости Казахстана и 10-летию декабрьских событий 1986 г.) – Алматы, 1996.

103. «Круглый стол», посвященный 80-летию Т. Жангельдина – ученого, писателя, участника Великой Отечественной войны. – Алматы, 1996.

104. Н.А. Назарбаев об исторической альтернативе народов Казахстана // Научно-практическая конференция по книге Президента РК Н.А. Назарбаева «На пороге XXI века». – Алматы, 1996.

105. Национально-освободительное движение 1916 г.: концептуальные проблемы // Международная научно-практическая конференция «Национально-освободительное движение в Казахстане и Средней Азии в 1916 г.: характер, движущие силы, уроки». – Алматы, 1996.

106. Общественное сознание в период советского тоталитаризма и политические репрессии в Казахстане // Научно-практическая конференция «Проблемы формирования нового общественного сознания и построения гражданского общества в Казахстане». – Алматы, 1996.

107. Основные факторы безопасности стран Центральной Азии // Международный семинар по проблемам безопасности в Азии. – Тегеран, 1996.

108. Проблемы исследований судеб представителей казахской интеллигенции // Международная научно-практическая конференция «М. Шокай и зарубежные представители казахской интеллигенции». – Алматы, 1996.

1997

109. Замана перзенті – кіріспе сөз // Вечер, посвященный памяти видного государственного деятеля Фазыла Карибжанова. – Алматы, 1997.

110. М. Әуезов – тарихшы // Международная научно-теоретическая конференция «М.О. Ауэзов – великий мыслитель, педагог, писатель, ученый - энциклопедист казахской степи». – Алматы, 1997.

111. Алашское реформаторское движение и его сущность // Республиканская научно-теоретическая конференция, посвященная 80-летию Алашской автономии и правительства Алаш-Орды «Движение казахских реформаторов начала XX века». – Алматы, 1997.

112. Алашское реформаторское движение: поиски, находки, проблемы // Республиканская научно-практическая

конференция, «Ахмет Байтурсынов и Алашская творческая интеллигенция». – Костанай, 1997.

113. Воспоминания об академике С.К. Кенесбаеве // Совместное заседание ООиГН и Ученого Совета ИЯ, посвященное 90-летию академика С.К. Кенесбаева. – Алматы, 1997.

114. Вступительное слово // Научная конференция, посвященная 100-летию видного государственного и общественного деятеля Л.И. Мирзояна. – Алматы, 1997.

115. Вступительное слово // Научная конференция, посвященная 100-летию А. Розыбакиева. – Алматы, 1997.

116. Вступительное слово // Научно-практическая конференция, организованной Казахским государственным юридическим университетом. – Алматы, 1997.

117. Вступительное слово. Некоторые аспекты изучения истории депортированных народов // Семинар по теме «Депортация народов и проблема прав человека». – Алматы, 1997.

118. Вступительное слово // Расширенное заседание Ученого совета, посвященное 100-летию выдающегося ученого, академика А.М. Панкратовой. – Алматы, 1997.

119. Выступление в День поминовения жертв политических репрессий 31 мая 1997 г. – с. Жаналык (Алматинской обл.), 1997.

120. «Круглый стол» посвященный году согласия и памяти жертв политических репрессий. – Алматы, 1997.

121. Межнациональное согласие – залог внутренней стабильности // Международная научно-практическая конференция «Проблемы стратегии преобразования казахстанского общества на пороге XXI века» по книге Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева «На пороге XXI века». – Алматы, 1997.

122. Межнациональные отношения и проблема устойчивого развития РК // Международная научно-практическая

конференция по книге Н.А. Назарбаева «На пороге XXI века» // Проблемы стратегии преобразования казахстанского общества на пороге XXI века. – Алматы, 1997.

123. Мухаммед Хайдар Дулати – как историк // Международная научно-теоретическая конференция, посвященная выдающемуся ученому-историку - Мухаммед Хайдар Дулати (1499-1551). – Тараз, 1997.

124. Политические репрессии – преступления тоталитарного режима // Научно-теоретическая конференция, посвященная «Межнациональному согласию и памяти жертв политических репрессии». – Алматы, 1997.

125. Проблемы истории немецкого населения Центральной Азии в исторических исследованиях. (Вступительное слово) // Международная научная конференция «История немцев Центральной Азии». – Алматы, 1997.

126. Советский тоталитарный социализм: историография и проблемы // Научно-практическая конференция «Уроки политических репрессий и опыт Республики Казахстан по формированию общенационального согласия». – Алматы, 1997.

127. Тоталитарный социализм и политические репрессии // Научно-практическая конференция, посвященная Году согласия и памяти жертв политических репрессии. – Алматы, 1997.

128. Тоталитарный социализм: искаленные судьбы // Научно-теоретическая конференция, посвященная Году согласия и памяти жертв политических репрессий. – Алматы, 1997.

1998

129. Казак-моңғол байланыстары // Научный коллоквиум «Актуальные проблемы казахстанского монголоведения: прошлое, настоящее, перспективы». – Алматы, 1998.

130. А. Байтурсынов – реформатор // Научная конференция, посвященная 125-летию А. Байтурсынова. – Костанай, 1998.

131. А. Байтурсынов – великий реформатор XX века // Научная конференция, посвященная 125 летию А. Байтурсынова

«А. Байтурсынов - ученый, просветитель, общественный деятель». – Алматы, 1998.

132. Актуальные проблемы изучения отечественной истории // Научная сессия ученых Министерства науки – Академии наук РК, посвященная Году народного единства и национальной истории. – Алматы, 1998.

133. Актуальные проблемы отечественной истории // Международная конференция «Казахстан-Россия: политика, экономика и культура XIX-XX вв.». – Семипалатинск, 1998.

134. Встреча с коллективом казахской средней школы № 123 им. М. Ауэзова. – Алматы, 1998.

135. Вступительное слово // Научная конференция «Исторические корни и перспективы евразийства как социокультурного и социополитического феномена». – Алматы, 1998.

136. Вступительное слово // Научная конференция, посвященная 125-летию предводителя национально-освободительного восстания 1916 г. Аманкелды Иманова. – Алматы, 1998.

137. Вступительное слово // Семинар «Проблемы национальной консолидации в полиэтнических обществах». – Алматы, 1998.

138. Е.Б. Бекмаханов и развитие исторической науки Казахстана // Научно-теоретическая конференция «Бекмахановские чтения», по теме: «Тюркская цивилизация: история, настоящее и перспективы». – Алматы, 1998.

139. К вопросу о месте казахов в истории мировой цивилизации // Научно-практическая конференция ЦГА «Архивы в Год народного единства и национальной истории». – Алматы, 1998.

140. Казахстан суверенный: опыт и проблемы // Научно-практическая конференция «Государство и политические партии: история и современность». – Алматы, 1998.

141. Казахстанская государственность: истоки и традиции // Научная конференция «Государство и исторические науки: история и современность». – Алматы: КИСИ, 1998.

142. Карасай батыр в исторических исследованиях // Научно-практическая конференция, посвященная 400-летию Карасай батыра. – Алматы, 1998.

143. Ключевые вопросы осмысления национальной истории в свете современных требований // Научная конференция «Проблемы отражения основных этапов отечественной истории в музейной экспозиции». – Алматы, 1998.

144. Мирза Мухаммед Хайдар Дулати и проблемы возникновения казахского ханства // Научная конференция, посвященная 500-летию М.Х. Дулати «Проблемы древней истории Казахстана». – Алматы, 1998.

145. Степная цивилизация и ее уроки // Международная научная конференция «Стратегические приоритеты развития Казахстана до 2030 года». – Алматы, 1998.

146. Суверенный Казахстан: актуальные проблемы Отечественной истории // Научно-практическая конференция посвященная «Году народного единства и национальной истории». – Алматы, 1998.

147. Тюркский мир и Казахстан // Научная конференция, посвященная с 75-летию образования Турецкой Республики. – Алматы, 1998.

1999

148. Академик К.И. Сатпаев и историческая наука Казахстана: «Круглый стол», посвященный 100-летию академика К.И. Сатпаева. – Алматы, 1999.

149. Актуальные проблемы отечественной истории // Научно-теоретическая конференция «Современные социально-экономические и политико-правовые проблемы развития казахстанского общества». – Алматы, 1999.

150. Вступительное слово // Международная научно-практическая конференция «Современные информационные технологии в исторической науке». – Алматы, 1999.

151. Вступительное слово // Научная конференция, посвященная 80-летию выдающегося ученого, члена-корреспондента АН, заслуженного деятеля науки, лауреата Государственной премии Каз ССР Дахшлейгера Григория Федоровича. – Алматы, 1999.

152. Вступительное слово // Научная конференция, посвященная 90-летию видного ученого, академика Акая Нусупбекова. – Алматы, 1999.

153. Вступительное слово // Научно-практическая конференция «Формирование общественного сознания: освоение идей демократического плюрализма и гражданского общества (новые аспекты)». – Алматы, 1999.

154. Вступительное слово // Расширенное заседания Ученого совета, посвященное 70-летию д.и.н., члена-корреспондента АН РК М.Х. Асылбекова. – Алматы, 1999.

155. Вступительное слово // Расширенное заседание Ученого совета, посвященное 90-летию д.и.н., профессора Т.С. Елеуова. – Алматы, 1999.

156. Вступительное слово // Республиканская научная конференция, посвященная 100-летию со дня рождения А. Уразбаевой «Алма Уразбаева и женское движение в Казахстане». – Алматы, 1999.

157. Мирза Мухаммед Хайдар Дулати – историограф степной цивилизации // Международная научно-практическая конференция «Мирза Мухаммед Хайдар Дулати – выдающийся историк и государственный деятель (1499-1551 гг.)». – Алматы, 1999.

158. На стыке веков: некоторые проблемы Отечественной истории // Республиканская научно-практическая конференция «Казахстан в потоке истории: от прошлого к будущему»,

посвященная книге Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева «В потоке истории». – Алматы, 1999.

159. Общественная и государственная деятельность Р.М. Сагдиева // Научная конференция к 70-летию со дня рождения М.Р. Сагдиева. – Алматы, 1999.

160. Ураз Джандосов – видный государственный и общественный деятель казахского народа // Научная конференция, посвященная 100-летию О. Джандосова, презентация документального сборника: «Ураз Джандосов. Документы и публицистика 1918-1937 гг.». – Алматы, 1999.

161. Участник международного симпозиума «Диалог между цивилизациями» в Тегеране. – Тегеран, 1999.

2000

162. Аңырақай шайқасы // Республиканская научно-практическая конференция «Историческое значение Анракайской битвы», посвященная ее 270-летию. – Алматы, 2000.

163. Дала өркениетінің рухани астанасы // Қасиетті Түркістан қаласының 1500 жылдығына арналған “Қазақстан: Ғасырлар тоғысында” атты ғылыми-практикалық конференция. Алматы, 2000.

164. XX ғасырдағы ұлт тарихының проблемалары // XX век: культура, язык, искусство Казахстана. – Алматы, 2000.

165. Кіріспе сөз // Қасиетті Түркістан жерінде Абылай хан сүйегін саркофағқа салып орнату рәсімі. – Түркістан, 2000.

166. Кіріспе сөз // Көрнекті қайраткер, ғалым, инженер Мұхаметжан Тынышбаевтың өмірі мен қызметіне арналған ғылыми-практикалық конференция. – Алматы, 2000.

167. Кіріспе сөз // «Халел Арғынбаев және Мұрат Мұқанов - қазақ этнографиясының көрнекті зерттеушілері» атты ғылыми-теориялық конференция. – Алматы, 2000.

168. Қазақстанның қорғаныс саясатын жаңарту мәселелері жөнінде // «Ұлттық қауіпсіздік пен әскери құрылысты

камтамасыз етудегі ғылымның ролі» атты ғылыми-практикалық мәжіліс. – Алматы, 2000.

169. Великая Отечественная война: мифы и реальность // Международная научная конференция, посвященная 55-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне. – Алматы, 2000.

170. Вступительное слово // Научно-теоретическая конференция «Проблемы источниковедения и историографии средневекового Казахстана (к 70-летию С.К. Ибрагимова)». – Алматы, 2000.

171. Вступительное слово // Республиканская научная конференция, посвященная 80-летию Смагула Садвакасова. – Алматы, 2000.

172. Түркі әлемінің рухани даму мәселелері // “Тува – түрік халықтарының Ғылым академиясының жиыны” атты халықаралық конференция. Анкара, 2000.

2001

173. Жалаңтөс Баһадүр Тұран өркениетінің ұлы перзенті // Республиканская научная конференция, посвященная Жалаңтөс баһадүру. – Кзыл-Орда, 2001.

174. Осы жұрт С. Зимановты біле ме екен? // С. Зимановтың 70 жылдық мерейтойына арналған ғылыми конференция. – Алматы, 2001.

175. Ғалым. Азамат, реформатор С. Зимановтың 80-жылдық мерейтойына Атырауда өткізілген кеште жасалған баяндама. – Атырау, 2001.

176. Иссыкульско-Чуйский очаг национально-освободительного движения 1916 года // Международная научно-теоретическая конференция «Ақкөз батыр». – Мерке (Жамбульская обл.), 2001.

177. Казахстан в системе Гулага СССР // Международная научно-практическая конференция, посвященная 10-летию

независимости Республики Казахстан «Казахстан на пути к государственной независимости: история и современность». – Семипалатинск, 2001.

178. Қадырғали би Қосымұлы – ұлы тарихшы // «Қадырғали би Қосымұлы (1530-1605) қазақтың тұңғыш тарихшысы» атты ғылыми-теоретикалық конференция. – Алматы, 2001.

179. Независимость РК – возрождение Отечественной истории // Международная научная конференция «10 лет независимости Казахстана: итоги и перспективы развития». – Алматы, 2001.

180. Независимость – столбовая дорога к прогрессу // Международная научная конференция «10 лет суверенного Казахстана: история и перспективы». – Алматы, 2001.

181. Орхоно-енисейская письменность и некоторые методологические аспекты изучения истории тюркских народов // Международная научно-теоретическая конференция «Древнетюркская цивилизация: памятники письменности». – Астана, 2001.

**ЕҢБЕКТЕРІНІҢ АЛФАВИТТІК КӨРСЕТКІШІ
АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ**

Абай және оның заманы	513, 580
Абай и его время	581, 582
Абзал азамат	990
Абылай – алып тұлға	430
Абылай және оның заманы	518
Абылай хан	431, 971, 993, 994
Аға туралы сыр	659,1046
Ағаға хат	472
Ағартушылардың алды Ы. Алтынсарин еді ...(Н.Ә. Назарбаевқа ашық хат)	722
Адам. адамзат (академик С. Зиманов туралы үздік сыр)	612
Азамат	770
Азамат және азаматтық	613
Азаттық жолындағы ерлік ұмытылмайды	18
Азаттық күресінің айбыны: Кенесары Қасымұлының көтерілісі туралы ақиқат пен жала	472
Азия елдерінің кілті мен қақпасы	432
Азаттық – ұлттық рухымыз бен ерік-жігерімізде	1057
Академик, гражданин, общественный деятель	433

Академик К.И. Сатпаев	771, 772, 811, 995
Академик К.И. Сатпаев и проблемы вхождения казахстана в состав россии	751
Актуальные проблемы воспитания трудящихся на революционных, боевых и трудовых традициях	272
Актуальные проблемы изучения Отечественной истории	723, 724
Актуальные проблемы изучения партийного строительства	171
Актуальные проблемы историографии Великой Отечественной войны	584, 585
Ақ көңіл еді ағамыз (ғұлама ғалым Ғазиз Әбішев туралы эсселер, естеліктер)	614
Ақ көңіл еді жарықтық	996, 1009
Ақиқаттан аттамайық	398
Ақмола – астана, алматы – бас қала	658
Ақтандақтар ақиқаты	363
«Ақтандақтар» ашуға қосылған үлес	364
Ақтандақтар туралы ақиқат (сұбхат)	434
Аласұрған XX ғасыр (толқыныс, ізденіс, проблемалар)	514
Алғы сөз	927, 1010
Алғысөз (Ақкөз батыр)	860

Алдыңда ағаң болса асқар тауың (Ш. Жәнібеков туралы сыр)	773
Алиби Джангильдин – первый военный комиссар степного края	23
Алматы. 1986. желтоқсан: Айғақ-кітап	435
Алтын көпір	812
Алып емен	813
Аман бол Күлжиһан	861
Аман болсын халқымыз	557
Аманкелді	316
Аманкелді Иманов туралы тарихнама мәселесі	209
Ана тілім – айбарым	813
Аңызға айналған батырлық	98
Аңыздан ақиқат тапқан	615
Аңырақай шайқасы – Отан тарихының жарқын белесі	774
Ардақты азамат (Р. Ильяшев туралы)	558
Армысың Атырау – кәрі Каспий өңірі	775
Арсенал Отечественной войны	61
Аруақтармен айтысқаннан абырой алмаймыз	864
Асқар тау	1047
Асқар ірі ғалым, ұлы революционер	305
Астана ажары	726

Ата тарихы туралы сөз	475
Ата тарихы туралы сыр	515, 516
Ата тарихы туралы сыр (Н.Ә. Назарбаевтың «Тарих толқынында» атты еңбегі хақында)	776
А.Т. Джангильдин – чрезвычайный комиссар степного края	199
Атымды адам қойған соң	347
Ауызы дуалы басылымға айналғай	559
Ауыл-село партия ұйымдары Ұлы Отан соғысы жылдарында	62
Ахмет Байтұрсынов – ХХ ғасырдың ұлы реформаторы	727
Әбіш Кекілбайұлы	1058
Әділдік болса жалғанда (Б. Момышұлы)	399
Әділдік пен даналық: (Төле, Әйтеке, Қазбек билер жайлы)	517
Әлихан Бөкейхан – бүгінгі Тәуелсіздіктің қайнар бұлағы	1059
Әлихан – қазақ ұлтының атасы	1030
Әліби Тоғжанұлы Жангелдин	19
Әліби Тоғжанұлы Жангелдин қазақ дала өлкесінің төтенше комиссары	200
Әмір Әбдіғаппар	560
Әскери және дипломатиялық тарих	518
Бақыттың кіндігі – Отан	724
Бабаларға қарыз бар, балаларға парыз бар	476
Балалар болашағымыз!	436

Балалықтың соңы - ұстаздықтың бірінші баспалдағы	865
Басты тұғыр-тәуелсіздік	777
Басылым аты бес рет өзгерген	616, 661, 1024
«Батыр» деген кім?	983
Батыр. Қайраткер. Жырау	815
Батыр Мәншүк	31
Батыр революции	185, 266
Бәрін білгің келсе	332
Бейбіт өмір керек	477
Бекназар	728
Белі бүкір, алысқа түкір	377
Беседа академиків	662
Бессмертие	53, 86
Билял Аспандияров	928
Боджер А. Қазақ халқын орысқа бодан еткен хан Әбілхайыр туралы ағылшын тарихшысының пайымы	478
Боевое и трудовое содружество украинского и казахского народов	317
Боевой отряд КПСС	306
Болашаққа бағдар	663
Борец за народное дело	120
Борьба за власть советов в Кустанайских степях	24, 41
Братская помощь трудящихся Казахской ССР в возрождении экономики освобожденных районов (1943-1945 гг)	307

Братская помощь трудящихся Казахстана и республик Средней Азии районам, освобожденным от фашистской оккупации	348
Братское единство народов СССР в годы Великой Отечественной войны	286
Братское сотрудничество советских народов в годы Великой Отечественной войны	172, 186
Брежнев және Қазақстан	437
Брежнев и Казахстан	438
Брежнев пен Қазақстан	439
Біз қазақ ежелден еркіндік аңсаған	1011
Біз қазақ қайдан шықтық	479
Біз қайда бара жатырмыз	480
Біз нені ұмыттық	817
Біз тарихты қалай жазып жүрміз?	867
Бізде ұлттық элита бар...	868
Біздің жолымыз айқын жол	481
1916 жыл: ұлт-азаттық революция тарихнамасының кейбір мәселелері	482
1986 желтоқсан. Дақпырт және шындық	632, 632
Бір пәтуғаға тұрайық	519
Бір туар еді ғой (Е. Букетов)	400
«Бірлік барда – тірлік бар»	664
В годы суровых испытаний	108
В братском единении ковалась победа	187

В едином строю братских народов	273
В.И. Ленин идеологиялық жұмыс туралы	109
В.И. Ленин и некоторые вопросы генезиса партийных организаций казахстана и республик средней азии	274
В.И. Ленин, КПСС об интернациональном характере защиты социалистического отечества	257
В.И. Ленин об идеологической работе	110
В.И. Ленин – основатель советского многонационального государства	173
В.И. Ленин революцияның маңызы туралы	154
В.И. Лениннің революциялық қызметінің басталуы	14
В огне революции	210
В созвездии республик свободных	239
В суровую годину	240
Важная историческая веха	287
Введение к учебному пособию «исторический опыт защиты отечества» (Военная история Казахстана)	779
Вдохновитель великой победы	164
Великая Октябрьская Социалистическая революция и установление Советской власти в Казахстане	440

Великая Отечественная война (1941-1942 гг.): мифы и реальность	818
Великая победа	230
Великая победа советского народа	155
Великая степь и синтез цивилизаций	729
Великий подвиг советского народа	231
Великий Октябрь и дружба народов	241
Великий Октябрь – переломное событие всемирной истории, новый этап в развитии национальных отношений: опыт и проблемы	354
Великий реформатор XX века	730
Великий учитель	4
Верность ленинизму	333
Верный сын ленинской партии	242
Верный сын народа	243
Взгляд на действительность из-за плетня	378
Вклад восточных районов СССР в достижение экономической победы	355
Вклад советских ученых в дело победы	275
Вклад трудящихся Казахстана в победу	211
Во главе защиты Советской Родины.	212, 318
Военная история Казахстана: проблемы научного постижения	520
Военно–организаторская деятельность компартии Казахстана в период Великой Отечественной войны	99
Военные отделы партийных органов в годы Великой Отечественной войны	296

Военные реформы: исторический опыт	731
Возрастание роли КПСС в процессе коммунистического строительства	244
Возрожденный край	100
Война против своих	869
Вооруженным силам СССР – 50 лет	133
Вопросы межрегиональной координации исторических исследований в условиях перестройки	379
Восемь постулатов епископа	483
Воюющее содружество	380
Время меняет взгляды	617
Все для фронта, все для победы	276
Всемирно-историческое значение II съезда РСДРП	188
Вступительное слово	618, 619
Выездная редакция газеты «Правда» на шахтах Караганды в 1942-1943 гг.	72
Вступительное слово	954
Выступление на сессии общего собрания АН КазССР	484
Газахыстан ССР	297
Гений великой степи	521
Герои Советского Союза – казахстанцы	134, 135
Голощекин. Саяси портрет	365, 401
Гражданин имеет право... круглый стол	487
Гражданин, ученый, реформатор	871, 997
Грозный, тревожный 1916-й	665
Грудью защитившие Москву	258, 288

Ғаламат өзгерістер сабақтастығы	353
Ғалым ғибраты	780
Ғалым, ел ағасы, қайраткер, азамат санатына көтерілді	1052
Ғасыр қасіретін арқалаған арыстар	561
Ғасыр тауқыметін арқалаған арыстар	562
Ғасырдың ұлы перзенті	1060
Ғибратты өмір	87
Ғұмырнама жанрын зерттеу мәселелері	666
Ғұмырнама проблемалары	667
Ғылым дамытпай болмайды	621
Ғылым мен білімді интеграциялауда асықпаған жөн	872
Ғылым тағдыры – ел тағдыры	622
Дала данасы Бұқар жырау	488, 522
Дала өркениеті: Түркі әлеміндегі қазақ елінің әлемдік тарихтағы орны	949
Дала өркениетінің діңгегі	820
Дала өркениетінің інжу-маржандары	873
Дала перзенті	563, 955
Даланың дархан данасы	1031
Дамуылсыздың айғағы	298
Даналық даңқы бар аға еді (Д. Қонаевтың қайтыс болуына)	523
Даңқты қала туралы туынды	277
Дала данасы Бұқар жырау	488
Дауылпаз баба – Қожаберген	984
Демографические исследования в Казахстане: итоги и перспективы	441

Демография ... без аргументов?	367
Демократический централизм – практика и проблемы	366
Депутаттың арқалар жүгі мол	402
Дети Октября не забывают своего мятежного папашу	668
Джут	489
Дина ханум сөзі	1053
Дос туралы ақиқат (Үшбаев Кеңесбай)	1012
Дословно	586, 587
Достық сыр	669
Достықпен нұрланған жол – даңғыл	174
Досым менің Гожахмет	781, 998
Дружба испытанная в боях	319
Дружба народов в годы Великой Отечественной войны	320
Дружба скрепленная кровью	175
Дүниетаным деңгейіміздің дәрежесі сондай болды	670
Дьявол в центре вихря	490
Евразийство: в поисках джемшидовой чаши	822
«Егемен Қазақстан» газетімен сұхбат	525
Егемен Қазақстан: отандық тарихтың келелі мәселелері	732
Егеменді мемлекет ретінде қазақ ССР-нің территориялық тұтастығы тұғырнамасы теориялық-методологиялық аспектілері	403
Егемендік декларациясы – тәуелсіздіктің алдыңғы баспалдағы	782

Его именем названа улица (О герою гражданской войны О. Дощанове)	36
Ее имя живет	79
Ежелден бірлікті аңсаған	950, 956
Ежелден бірлікті аңсаған қазақ елінің тұтастық туы тұғырлы болғай	526
Ездікті қойып, елдікті ойлайық	404
Ел ағасы, ер асылы Нұрекең	929, 957
Ел баласы – Сағындық	1032
Ел баласы – Сыр баласы. Шахаң туралы сыр.	671
Ел «Егемен» – замана дүбірі	876
Ел – еңбек емес, ер кебенек емес. тарихымызды таразыласақ	442, 491, 985
Ел жаққа елендеп отырмын	672
Ел мақтанышы Мақатай	823
Ел тағдыры – ел басы қалауы	733
Ел тағдыры туралы сөз	623
Ел тектілігін жоғалтпаса деймін	554
Ел тұғыры	734
Елге айбынды әскер керек (сұхбат)	930
Елдік үшін күрес мың жылдығы	824
Елдің мерейін асыр, көсегесін көгерт, ұлан	405
58 баптың «құрдымы»	676
Елім деп егіліп, халқым деп төгіліп (Ғ. Қайырбеков туралы)	565
Еліне пана еді	588
Еліміз Алаш, керегеміз ағаш	674

Ең бастысы – экономиканың көтерілуі, халықтың жұмыс істеуі	825
Ердің де ері болады (экономист ғалым К. Сағадиев 60 жаста)	735, 103і
Ермак: аңыз және ақиқат	381
Есет Көтібарұлы	527
Если по существу	443
Еще не все известны имена	675
Еще раз о проблемах истории национального движения – революции 1916 г. в Казахстане	566
Жазушылар әулетінің әулие хан кеңесі	528, 624
Жазушылар әулетінің хан кеңесі: (жазушы І. Есенберлиннің мерейтойына орай)	624
Жалаңтөс Баһадүр – Тұран өркениетінің ұлы перзенті.	878, 879, 1054
Жалынды революционер	88
Жалынды революционерка (В.З. Хоружая жайында)	54
Жамбыл ата қамқорлығы	213
Жамбыл творчествосының жаршысы	245
Жаны сұлу Мүсілім!	986
Жаңа жылдық лебіздер	589
Жаңа оқу жылында өткен жылғы кемшіліктер қайталанбасын	15
Жас ұрпақ өз рухын біліп өссін	308, 382
Жасампаз қоғамымыздың жарқын мақсаттары	334

Жауды шаптым ту байлап	567, 677, 736
Жәуке батыр – тарихи тұлға	568
Ждем вас в нашу дружную семью	1
Желтоқсан көтерілісі	1033
Жендік қой жауды	590
Жеңіс арсеналы	156
Жер тағдыры – ел тағдыры	783
Жеті атасын білген жеті рулы елдің қамын жейді	383
Жеті сауал интервью	3
Жұмысшы тобы күрес жолдарында	80
Жұлдызым менің	881, 972
Жүзге жеткен ананың жетпістегі жеткіншегі	827
Жырым менің, сырым менің	1035
За отчизну свою	569
За счастье людей труда (к 90-летию со дня рождения Т. Рыскулова)	321
Заключение к учебному пособию «исторический опыт защиты Отечества»	784
Заключение комиссии ВС РК по изучению обстоятельств коллективизации и голода 30-х годов	492
Заключение комиссии по изучению постановлений КазЦИК и СНК КазССР о конфискации байских хозяйств, ликвидации кулачества и байства как класса, обстоятельств насильственной коллективизации и голода 1931-1933 гг.	493

Заман және зиялы	737
Замана перзенті туралы сыр	529
Заманымыздың ақыл-ойы, абырой және ар-ожданы	139
Заслоняя сердцем	259
Защита социализма – долг интернациональный	146
Зерттеу мәселелері («Мұстафа Шоқай және шетелдердегі қазақ зиялылары» атты мәслихат)	625
Зерттеу өзегі – өртті жылдар	121
Знамя МНР – панфиловцам	111
Знать прошлое, чтобы помнить о будущем	385
Зная прошлое видишь и перспективу развития страны	626, 973
Зобаланың түп тамыры осындай	530
Золотой фонд партии. из опыта кадровой политики КПСС	190
«Золотой фонд» партии на костре по воле партии	678
И боль и скорбь народа	494
Идеи Ленина живут и побеждают	289
Из истории нашей области	25
Из истории деятельности комиссии АН СССР по мобилизации ресурсов Урала, Западной Сибири и Казахстана на нужды обороны	73

Из истории социалистического соревнования в период Великой Отечественной войны	214
Из опыта применения технических средств	260
Избранные труды	1049, 1050
Изучение научной политики в Средней Азии	591
Ильяс Омаров – халықтың аяулы перзенті	570
Интернациональный подвиг советского народа	349
Исатай Тайманұлы	1055
Иссыкульско-чуйский очаг национально-освободительного движения 1916 года	882
Истина и мифы	406
Истоки государственности казахстана	738
Историография и источники	1013
Историография Казахстана (XVIII-XX вв.)	828
Историко-партийная наука в республике	290
Историческое значение присоединения казахстана к России	291
История не вымысел	356
История глазами художника	680
История и современность	444
История Казахской ССР. Учебник для 10-х классов средней школы	445, 959
История Казахстана. Общественно-гуманитарное направление	987

История Казахстана. Учебник для IX классов	829, 962, 999, 1036
История Казахстана. Учебник для 10 кл.	495, 531, 627
История Казахстана. Хрестоматия	571, 958
История Казахстана от мира кочевников до наших дней	681, 963
История не вымысел	356
История разработки В.И. Лениным кооперативного плана	165
История революционного движения	89
История России есть история страны, которая колонизируется	739
К вопросу о периодизации историографии Ввеликой Отечественной войны	309
К вопросу об историографии Амангельды Иманова	201
Кадровый потенциал исторической науки Советского Казахстана	357
Казахская Советская Социалистическая Республика	
Казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь	230
Казахстан – арсенал фронта	160
Казахстан – ближайший тыл сталинградского фронта	309
Казахстан в боевом содружестве братских народов (1941-1945 гг.)	300, 335
Казахстан в боевом содружестве братских республик в годы Великой Отечественной войны	335

Казахстан в Великой Отечественной войне	278, 1014
Казахстан в годы Великой Отечественной войны	123, 593
Казахстан в годы иностранной интервенции и гражданской войны (1918-1920гг).	446
Казахстан в период новой экономической политики	447
Казахстан в период индустриализации страны	448
Kazakistan Cumhuriyeti	931
Казахстанская историография Великой победы	449
Казахстан избавляется от ностальгии по прошлому	682
Казахстан на рубеже веков: Размышления и поиски	831
Казахстан суверенный: опыт и проблемы: мусульмане в бывших социалистических государствах	740
Казахстанская историография Великой победы: итоги и нерешенные задачи.	449
Казахстанская трагедия	386, 532, 1029
Казахстанских историков спонсирует иностранец	628
Казахстанул советик	176
Как архив новейшей истории стал жертвой бюрократической волокиты	533
Как Гастелло (о Н. Абдирове)	55
Кастеев Абылхан	147, 311

Кезең қасіреті және оның көркемдік толғауы: [Ш. Мұртазаевтың «Сталинге хат» трагедиясы Респ. жастар мен балалар театры сахнасында].	368
Кемел келісім	246
Кемеңгер қайраткер. Ер жүрек батыр, дарынды қолбасшы	450
Киелі тәуелсіздік	889, 1000
Кеңес шыққан белес (К. Нұрпейістің 60 жылдығына)	594
Кеңесары қазасы	451
Кзыл-аскеры Қазақстана	136
Китай, Россия, Среднеазиатские государства	683
Классик казахской литературы	16
«Классовый натиск»	741
Ключи и врата к азиатским странам	452
Книга о колхозном крестьянстве	202
Книга о рабочем классе	124
Коллективизация в Казахстане: трагедия крестьянства	496
Коммунизм – ең биік адамгершілік қоғамы	63
Коммунизм нисанси – этининэн алип жэ жэмийти	64
Коммунистическая партия – вдохновитель и организатор защиты завоеваний Октября в Великой Отечественной войне	267

Коммунистическая партия Казахстана в период Великой Отечественной войны в 1941-1945 гг.	102
Коммунистическая партия Казахстана в период Великой Отечественной войны Советского Союза	81
Коммунистическая партия – организатор и руководители комсомольского движения в Кустанайской области	42
Коммунистическая партия – организатор и вдохновитель борьбы трудящихся Казахстана против немецко-фашистских захватчиков	161
Коммунистическая партия – вдохновитель и организатор защиты завоеваний Октября в Великой Отечественной войне	267
Коммунистическое воспитание учащейся и студенческой молодежи Казахстана (1941-1945 гг.)	148
Коммунисты Казахстана в период Великой Отечественной войны	56
Коммунистік партия мен совет мемлекетінің көрнекті қайраткері	122
Коммунистік партия программасы творчестволық марксизм – ленинизм салтанаты	350
Коммунистік партияның кеменгерлік басшылығымен	215
Компартия Казахстана в борьбе за дальнейший подъем сельского хозяйства	82

Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны	322
Компартия Казахстана в период Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.)	90
Компартия – творец военно-политического союза народов	125
Комсомол Казахстана с республик Средней Азии – фронту	216
Комсомол өткен қиын жол	65
Комсомолыцы Казахстана в годы Великой Отечественной войны	217
Көреген ұстаз	247
Көркемдік шындық және тарихи тұлға	407
КПСС – партия интернационалистов	261, 262
КПСС – руководящая сила советского общества	203
КПСС – ум, честь, совесть нашей эпохи	193
КПСС әрі дем беруші, әрі ұйымдастырушы	336
КПСС әскери саясатының шынайы мақсаты	292
Краткий очерк научной и общественной деятельности члена-корреспондента АН КАЗССР, академика АН КАЗССР Б.А. Тулепбаева	453
Культурное строительство во второй половине 20-х и 30-х гг.	454
Кустанайские большевики руководители партизанского движения в тылу Колчака	43
Күрес дабылы	149

Күрес көрігінде шындалған	218
Күрескер жастар ұйымы	44
Күркіреп күндей өтті ғой соғыс: ұлы отан соғысы және Қазақстан	534
Кітап қазынасы хақында	535
Қабырғалы қаламгер	387
Қоғамымыздың басшы және бағыт беруші күші	351
Қадырғали би Қосымұлы – ұлы тарихшы	890
Қадірлі дос	991, 1001
Қадірменді «Қазақ әдебиеті» газетінің оқырмандары	455
Қазақ әдебиетінің қара нары	833, 1037
Қазақ даласына қырғын қалай келді?	497, 536
Қазақ даласындағы қасірет (трагедия)	498
Қазақ даласының төтенше комиссары	204
Қазақ зиялылары – хаһында	786
Қазақ қасіреті және көркемдік толғау	369
Қазақ мемлекеттігі сақталуға тиіс	499
Қазақ мемлекеттік тарихының кейбір мәселелері	684
Қазақ орта мектебіндегі білім мазмұнының тұжырымдамасы	408
Қазақ ССР тарихы. 10 класқа арналған оқу құралы	456

Қазақ тарихы. 10 класқа арналған оқулық	537
Қазақстан тарихы. 9-сыныбына арналған оқулық	964, 1004
Қазақ тарихы – дала өркениетінің құрамды бөлігі	747, 745
Қазақ тарихы – ұлы дала өркениеттің перзенті	742
Қазақ халқының бостандығы жолындағы күрескер	194
Қазақ халқының XVIII ғасырдың 20-жылдарындағы жоңғар басқыншылығына қарсы Отан соғысы	933, 1015
Қазақ халқының тағдыры хақында	1002
Қазаққа зұлат қайдан келді?	538
Қазақстан әскері тарихының мәселелері	539
Қазақстан 1905-1907 жж. революция кезінде	220
Қазақстан 1941-1945 жж. Ұлы Отан соғысы кезеңінде	595
Қазақстан бірінші орыс революция жылдарында	219
Қазақстан еңбекшілерінің В.И. Ленинге хаты	323
Қазақстан колхозшыларының СССР мемлекеттік қорғаныс комитетіне хаты	324
Қазақстан коммунистері Ұлы Отан соғысы жылдарында	57, 68
Қазақстан коммунистік партиясы КПСС-тың жауынгер отряды	66

Қазақстан коммунистік партиясы Совет Одағының Ұлы Отан соғысы дәуірінде	67
Қазақстан коммунистік партиясы Совет Одағының Ұлы Отан соғысы кезеңінде (1941-1945 жж.)	337
Қазақстан компартиясы Совет Одағының Ұлы Отан соғысы дәуірінде	83
Қазақстан компартиясының очеркі жөнінде	409
Қазақстан комсомолы Отан қорғауда	137
Қазақстан комсомолының тарихы	112
Қазақстан қаһарлы жылдары	338
Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев мырзаға: [Көрнекті мем. қайраткері, әдебиетші, тарихшы, дипломат Нәзір Төреқұловты еске алу туралы].	688
Қазақстан Ресейге өз еркімен қосылды ма?	743
Қазақстан тарихы. Умумий мәлумат беридіған мәктәпләрнің 10-синипіға беғишланған дәрислик	934
Қазақстан тарихы қайта жазылады (сұхбат)	540
Қазақстан тарихы. Жалпы орта білім беретін мектептің 10-11 сыныптарына арналған бағдарламалар: қоғамдық-гуманитарлық бағыт, жаратылыстану-математикалық бағыт	976
Қазақстан тарихы. Хрестоматия.	572, 952
Қазақстан тарихы – дала өркениетінің құрамдас бөлігі	688

Қазақстан тарихы – дала өркениетінің құрамды бөлігі	
Қазақстан тарихы қайта жазылады	540
Қазақстан тарихы: Жалпы білім беретін мектептің 10-сынып оқушыларына арналған оқулық	951,961
Қазақстан тарихы. Орта мектептің 10 сыныбына арналған оқулық.	596
Қазақстан тарихы. 9 сынып оқулығы	835
Қазақстан тарихын зерттеудің кейбір проблемалары	358
Қазақстан тарихына арналған дәптер	746
Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында	57, 126, 339, 1016
Қазақстан Ұлы Отан соғысында	325
Қазақстандағы күшпен коллективтендірі: қорлық пен зорлық	500
Қазақстандықтар Ұлы Ленин туралы	58
Қазақстанның бірінші тарихнамасы	150
Қазақстанның жеңіске қосқан үлесі	340
Қазақстанның XX ғ. тарихын зерделеу проблемалары	787
Қазақстанның Сталинград түбіндегі жеңіске қосқан үлесі	195
Қазақтың даңқын асырған (Абылай хан туралы)	836, 837, 974, 1038
Қазақтың қолынан іс келмей ме?	686
Қазақтың сен бір жұлдызы...	573
Қайран шолақ дүние –ай !	747
Қаламгер әулетінің хан кеңесі	541

Қамал Ормантаев	629
Қандай елміз? Қандай болуға тиіспіз?	542
Қанды желтоқсан: дақпырт пен шындық	630
Қарама-қайшылықты тұлға немесе Ж. Шаяхметовтың саяси келбеті	689
Қарапайым жан еді ол	891
Қарт коммунистің естелігі	69
Қарындастарым хақында: [ағадан қалған сөз]	935
Қас батырдың қаһарлы жолдары (Қарасай батыр)	748
Қасиетті Түркістанда Абылайхан мүрдесін саркофатқа салып орнату рәсімінде сөйлеген сөз	838
Қаһарман әдебиеті	326, 341
Қасіретті кезең шындығы	410
Қоғамымыздың басшы және бағыт беруші күші	351
Қозыбаев Оразалы – Адам. Азамат. Тұлға.	690
Қостанай еңбекшілерінің Отан соғысы кезіндегі ерліктері	45
Қостанай комсомол ұйымының тарихынан	32
Қостанай Лениндік үндеу күндерінде	33
Қостанай партия ұйымының алғашқы қадамы	20
Қостанайдың А. Иманов атындағы мемлекеттік педагогикалық институты	34
Қостөбенің бүгінгісі мен ертеңі	59
Құдіретті күш	151

Қызыл Қазақстан мұрагері	457
Ленин гвардиясы түлегі	327
Ленин идеялары мәңгі жасап, жеңістерге жетіп келеді	293
Ленин құрған іргелі ел	114
Ленинизмге адалдық	342
Легендарный политрук	113
Личность в контексте времени	1005, 1025
Ложь и правда о Великой войне	839
Ломать – не строить	631
Л. Н. Толстой орыс революциясының айнасы	3
Майдангер студенттер	343
Марксизм-ленинизм ілімінің көрнекті мұрасы	46
Марксизмнің ұлы шығармасы	74
Мәңгі бірге, мәңгі достық	301
Международное согласие – залог внутренней стабильности	691, 692
Мен және тарих	977
Мирза Мухаммед Хайдар о казахах и казахской государственности	788
Митридат киргизской степи: правда или вымысел о восстании Кенесары Касымова	501
Михаил Вяткин – историк Казахстана	633
М.О. Ауэзов – великий писатель и историк-мыслитель	696
Могучий арсенал	178
Монғол халқының адал ұлы	312

Монолог об Отчизне	936
Москва в моей судьбе	693
Мухамед Хайдар Дулати	694
Мұғалімнің мәдениеті мен ой өрісі туралы	8
Мұрат – мақсаты бар қимыл	695
Мызғылмас бірлік	221
1998	937
Н.Ә. Назарбаевқа ашық хат	544
На алтарь победы	597
На войне, как на войне	598
На пути к развитому социализму	232
На пути к свободе	749
На сцене профессиональный провокатор	599
Навечно в памяти народов	634
Нар жүгін көтерген	502
Народы Казахстана и республик Средней Азии – фронту	233
Научная экспедиция в Монголию	698
Научное освещение истории комсомола республик Средней Азии и Казахстана в период Великой Отечественной войны	205
Национальная Академия наук – сообщество ученых или интервью ученых академии	543
Национально-освободительная война 1916 г. в Казахстане: концептуальные проблемы	635
Национальное движение в условиях колониализма: Казахстан, Средняя Азия, Северный кавказ	458

Национальные войсковые формирования в республиках Средней Азии и Казахстана (1941-1945 гг.)	371
Национальные отношения в СССР накануне и в годы Великой Отечественной войны	411
Начало политических репрессий	1017
Негізгі заңның негізі тұзу болсын	503
Независимость Республики Казахстан – возрождение отечественной истории	896
Некоторые аспекты изучения истории депортированных народов	750
Некоторые аспекты совершенствования национальных отношений в условиях перестройки	412, 459
Некоторые вопросы изучения истории Казахстана	840
Некоторые вопросы истории Октябрьской революции и гражданской войны в Кустанае и Кустанайской области	37
Некоторые вопросы историографии аграрной политики КПСС	248
Некоторые вопросы освещения истории Казахстана периода Великой Отечественной войны	115
Некоторые методологические проблемы создания энциклопедии в союзных республиках	328

Некоторые проблемы историографии Великого Октября и гражданской войны в Казахстане	359
Некоторые проблемы казахстанской государственности	639
Немцы Советского Казахстана: факты и действительность	460
Несокрушимая сила	179
Нет иных интересов	249
Неудачный экскурс в историю	389
Новая книга о Ленине	167
Новое о коллективизации в Казахстане	461
Новое мышление и некоторые проблемы истории коллективизации	413
Новое о легендарном политруке	168
О Г.Ф. Дахшлейгере	1006
О комплексном перспективном планировании коммунистического воспитания студентов на весь период обучения в высших учебных заведениях КазССР	279
О соотношении оригинального и регионального материалов в переводных энциклопедических изданиях	344
О соотношении универсального и регионального материалов в переводных энциклопедических изданиях	988
О структурно-логических схемах по отдельным темам курса	268
О тюркской цивилизации	898

Общественное сознание в период советского тоталитаризма и политических репрессий в Казахстане	637
Огненный политрук	138
Оживет история	313
Ой арқауы – Ордабасы	545
Ой толғау киелі тәуелсіздік	699
Ойды – ой қозғайды	
Олар батысқа аттанды	103
Определить место казахов в истории мировой цивилизации	751
Определиться в своем будущем	638
XV партия конференциясы	9
Орхон-Енисей жазулары – атадан қалған рухани мұра	902
Орхоно-енисейская письменность и некоторые методологические аспекты изучения истории тюркских народов	903
Орыс жұмысшы табы	196
Основатель и вождь партии нового типа	162
Осуществление ленинских идей развития производительных сил: (на примере Поволжья, Урала, Сибири, Дальнего Востока и Казахстана)	360
Основатель и вождь партии нового типа	162
Осуществление ленинских идей развития производительных сил: (на примере Поволжья, Урала, Сибири, Дальнего Востока и Казахстана)	360
Осы жұрт С. Зимановты біле ме екен?	904, 1026

Отан соғысының от жалынында	139
Отан тарихы: ақиқат пен аңыз	841
Отан тарихының мәселелері хақында	842
Отан туралы сөз	731
Отаншыл жүрек лүпілі	250
Отважный руководитель красных партизан	38
Отечественная война казахского народа против джунгарской агрессии в 20-х годах XVIII века	1018
Отечественная история: мифы и реальность	842
Откуда «есть пошла» казахская земля	574
33 жыл – ғасырдың үштен бірі	700
Өзбекәлі Жәнібек	1056
Өзбекәлі хаһында	789, 1027
Өлара шаққа сыншы көл немесе басты тәуелсіздік рухани тәуелсіздік	600
Өлі риза болмай, тірі байымайды	546
Өмір жолы	905
Өмір тағлымы	547
Өмірдің мәні халық үшін қызмет етуде	157
Өрге баста елінді	844
Өркениет хаһында	790
Өткеннен ғибрат алсақ, келешегіміз де айқын	639
Өтті, кетті сол заман (Д. Қонаев туралы естелік)	791, 938, 1028
Памятные события	39
Парасат перзенті	504

Партийный билет – документ члена ленинской партии.	180
Партия большевиков в борьбе за установление советской власти в Кустанае	17, 26
Партия Ленина – организатор и вдохновитель Победы	223
Партия өміріндегі елеулі кезең	91
Партиямыздың идеялық қуатты құралы	10
Патриотизм хаһында	792
Паша Ангелина Қазақстанда	224
Первые шаги	40
Первые шаги Кустанайской организации	127
Первый директор института (об академике АН КазССР С.В. Юшкове)	640
Переход от капитализма к коммунизму – путь развития человечестве	70
Писатель одобряет ГУЛАГ	701
Письма домой	116
По поводу одной публикаций	793
Победа социализма в Казахстане	71
Повесть о большевике	280
Под руководством большевиков	27
Подвиг народа бессмертен	225
Полезное издание	302
Полезное, нужное издание	953
Полезный труд	92
Политрук Клочков	117
«Правда» газетінің көшпелі редакциясы Қазақстанда	75

«Правда» Қазақстан туралы	77
«Правда» об индустриальной Караганде	76
Правдиво освещать исторические события	28
Правоохранительные органы и общества	702
Предисловие	939, 1019
Предисловие к книге Аспандиярова Б. «Образование Букеевской орды и ее ликвидация»	940
Предисловие к кн.: С. Ертыспаева «Демократизация в Казахстане: 1990-2000 годы».	910
Предисловие к кн.: Левшин А.И. описание киргиз-казачьих, или киргиз-кайсацких орд и степей	641
Предисловие к кн.: Мухаметханулы Н. XVIII-XIXғ. қазақ-қытай байланыстары.	642
Президент – ел ағасы	414
Президент сайлауы: талғам мен талап	754
При социализме не все было плохо	601, 602
Принудительный труд в СССР: трудармейцы казахстана на защите отечества	643
Проблемы военной истории Казахстана	548
Проблемы изучения истории Великой Отечественной войны	263

Проблемы истории, археологии Западного Казахстана	462
Проблемы истории, археологии Западного Казахстана	415
Проблемы истории, археологии и этнографии	415
Проблемы исторической науки	505
Проблемы методологии, историографии источниковедения истории Казахстана. Избранные труды	978
Проблемы нуждающиеся в дальнейшем исследовании	84
Проблемы Отечественной истории: методология, историография и источники.	794
Проблемы партийного руководства комсомольскими организациями восточных районов страны в некоторых опубликованных источниках	234
Проблемы этногенеза казахского народа	549
Проверка на прочность	912
Программа по истории Казахской ССР для средней общеобразовательной школы	352
Программы по истории Казахстана для средней школы (5-11 классы)	506, 550
Пролетариаттың ұлы ұстазы	170
Прошлое нашей области	29
Путешественник-полководец: Александр Македонский	
Пірге құрмет – елге құрмет	845

Рабочий класс в годы Великой Отечественной войны	181
Рабочий класс СССР накануне и в годы великой отечественной войны	329
Рабочий класс – фронту	140
Равнение на коммунистов	251
Разделистория// Акмола: энциклопедия.	603
Размышления о путях развития науки	644
Реальность. О некоторых «идеях» пересмотра границ республики	416
Революционер – большевик (Әліби Жанкелдиннің туғанына 90 жыл толуына)	206
Революция ардагері (Амангелді Имановтың туғанына 100 жыл толуына)	197
Революцияның қатардағы жауынгері	93
Революцияның отты жылдары	226
Редакциядағы кездесу	846
Республика партия ұйымының ұлт интеллигенциясын өсірудегі ролі	47
Republic of Kazakhstan	941
Ресурсы Казахстана на защиту Отечества	207
Рецензия на кн.: Г. Козлова «Демократический централизм: критика и проблемы»	390
Рецензия на книгу Покровского С.Н. «Разгром интервентов и внутренней контрреволюции в Казахстане. 1918-1920 гг.»	128

РСДРП II съезі және оның тарихи маңызы	314
Рухты адамның ойы-өрте, тұғыры-төрте	795
Рухы биік Үндістан	755
С чего начинается военная реформа (Казахстан – 2030)	756
Сағдиев Мақтай туралы сыр	796, 847
Сағынды сынар күн туды	645
Сайлау	797
Сайын даланың данасы (Бұқар жырауға 325 жыл)	551
Сақ болайық, сахнада – кәсіби арандатушы (А. Солженицин туралы)	604
Салық Зиманов	646
Саяси куғын-сүргіннің басталуы	1020
Сәлемнің де сәті бар	798
Сәт сапар, сана мен тиімділік жылы	235
Сәтбаевтар әлемі	704,966
Святой хан Кене казахской литературы: к 80-летию И. Есенберлина	647
Сила отчизны в единстве народа	252
Символ республики	507
Скорбные дни шаруа: [О комиссии по изучению постановления КазЦИК и СНК КазССР о конфискации байских хозяйств, ликвидации кулачества и байства как класса, обстоятельств насильственной коллективизации и голода 1931-1933 г.г.].	463

Славная вежа (К выходу в свет V тома «История КазССР»	294
Славная страница истории	269
Славному юбилею посвящается	227
Смағұл Садуақасов	417, 141, 142
Совет Одағының қазақстандық батырлары	140, 141
Советские немцы: факты и действительность	391
Советский Казахстан в братской семье народов	182
Советский Союз в годы Великой Отечественной войны	265
Советский тыл в первый период Великой Отечественной войны	372
Советскому Казахстану – 70 лет	418
Советтік Қазақстанға – 70 жыл	419
Советтік Қазақстанның тарихы	94
Советтік Шығыстың жұлдызы	48
Советы депутатов трядящихся Казахстана в период Великой Отечественной войны	129
Содружество народов СССР как фактор индустриального развития Сибири (1941-1945 гг.)	361
Соғыста шыңдалған достық	393
Солдат хаттары	118
Состояние и задачи развития в Казахстане	420
Состояние краеведения в Казахстане	392

Сотрудничество историков Казахстана и России	648
Социалистическое соревнование в годы Великой Отечественной войны в советской исторической литературе	282
Социально-экономическое развитие Советского Казахстана	283
Социалистік жүйе – бағы да, соры да болды	942
Социалистік Отанды қорғау жөніндегі лениндік идеялар	281
СССР халықтарының мызғымас достығы – коммунизм үшін күрестегі ұлы қозғаушы күш	5
Союз рабочего класса и колхозного крестьянства – могучий источник победы в Великой Отечественной войне	330
Сөз түйіні – ел тағдыры	649
Сражение века	315
Сражались плечом к плечу	163
Сталин және Қазақстан	421
Сталин и Казахстан	464
Сталин: «Наша страна станет самой хлебной страной в мире»	757
Сталинград түбінде	143
Становление историографии Казахстана в период Великой Отечественной войны	422
Стенограммы конференций и совещаний по проблемам истории движения Алаш и деятельности Алаш-Орды (1933-1990)	992
Степная цивилизация и ее уроки	758
Страницы былого	49

Страницы воинской славы	95
Студент жастар арасында тәрбие жұмысы	12
Студенттер арасындағы саяси тәрбие жұмысы	35
Суд над памятью	423
Сынақтан сырғып өткен қайран жылдар (Ғ. Мүсіреповты еске алу)	465
Сырдың сұлтаны – елдің сұлтаны	705
Сырым батыр және хан Кене	508
Сіз наурызды қалай қарсы аласыз?	706
Тағдыр тауқыметін таптадық па?	424
Тағдыр: түнек пен шырақ (Ә. Бөкейхан тағдыры хақында)	605
Тағдыры күрделі қайсар талант	394, 967
Тарих және әдебиет	373
Тарих зердесі	759, 1021
Тарих сабағы	606
Тарих сабақтарының тағылымы	707
Тарих тағылымы	650
Тарих тәлкекке көнбейді	466
Тарихи очерк	331
Тарихи съезд	85
«Тарихи Рашиди» Мирзы Мухаммад Хайдар Дулата – выдающийся памятник истории и культуры	709, 710
«Тарих-и-Рашиди» Мирза Мухамед Хайдар Дулати о казахах и казахской государственности	799

Тарихнама және деректемелер	943
Тарихсыз халық – тұл	374
Тарихтағы айырықша оқиға. аңырақай шайқасы – халықтық Тағзым	708
Тарихтың ақтаңдақтарын азайтайық	761
Тарихтың әр парағы қымбат бізге	375
Тарихтың табан тілері – ақиқат	425
Тарихтың ту ұстаушысы	762
Тарихшылардың абыройлы борышы	119
Тарихын тәңіріндей таныған ел тектілігін жоғалтпайды	575
Тарт қолынды, Чешенстаннан	651
Тәуелсіздік даңғылы	916
Тәуелсіздік рухы	763
Тәуелсіздік самалы	552
Тәуелсіздік толғаныстары	509
Творческие удачи историков братского Киргизстана	295
Творчестволық марксизмнің аса көрнекті еңбегі	21
Творчестволық марксизмнің ұлы шығармасы	50
Теңіздей телегей	652
Теоретико-методологические аспекты территориальной целостности КазССР как суверенного государства	426
Теоретико-методологические аспекты территориальной целостности КазССР как суверенного государства	426

Time lyquestions of research of the kazakhstan's history	716
Той тағылымы	653
Торғай облыстық советтер съезі	22
Торжество ленинской национальной политики КПСС в годы Великой Отечественной войны	345
Тоталитарлық жүйе қылмысы (толық әшкерленгенде ғана «Әділет» тарихи-ағарту қоғамы өзінің бір мақсатын орындады деп есептеуге болады)	713
Тоталитарный социализм: реальность и последствия	711
Төрттаған-толағай тағдыр	968
Традиции казахской государственности	607
Труд во имя победы	608
Трудармейцы Казахстана на защите Отечества	609
Тургайский комиссар	198
Түбін білмеген түгін білмейді	848, 849
Тұғырын сенің асқар тау	253
Тұлғалар тұғыры	1007
Тұлғаның бейнесі	944
Тұңғыықтай терең тұлға	467
Түркі халықтарының тарихы туралы әлемдік конгресте	576
Түрік әлемінің рухани даму мәселелері	850, 920
Түсінбестік пе, әлде түртпектеу ме?	714
The tutoress of new life	717
Тылда жеңіс шындалды	104

Тылдағы қаһарманды еңбек	228
Тың жерлерді игеру – совет халқының ұлы ерлігі	236
Тіл тағдыры - ұлт тағдыры	510
У народа должно быть историческое мышление	712
Увековечить память павших борцов	30
Укрепление братского содружества народов в период Великой Отечественной войны	144
Укрепление дружбы казахского и украинского народов в период Великой Отечественной войны	145
Ураз Джандосов: судьба, преданная революцией	800
Уроки истории	654
Участие трудящихся казахстана в восстановлении донбасса в годы Великой Отечественной войны	96
Ұлағатты өмір жолы	851
Ұлт зиялылары	802
Ұлт болымысы	801, 979
Ұлт мақтаншы	655
Ұлт намысы	803, 980
Ұлт намысы үшін	852
Ұлт тілі: «Өркениет және ұлт» кітабынан	981
Ұлттың рухы	982
Ұлтаралық қатынастар мәдениетін тәрбиелеу – түбегейлі міндет	362
Ұлттар қатынасының дамуының жаңа кезеңі: тәжірибелер мен проблемалар	395

Ұлттық бастауымыздың тұнба көзі	804
Ұлттық мәдениет	805
Ұлттық өре, әлемдік тұғыр	853
Ұлттық рух – ұлағат бастауы немесе тарихи сананы қалыптастыру туралы	716
Ұлттың тұңғыш ұлы тарихшысы: Қадырғали Жалайырдың «Шежірелер жинағының» жазылғанына 400 жыл	945
Ұлттың ұлағатты ұлы еді	921
Ұлттың рухы	86
Ұлттың ұяты мен мияты	715
Ұлы ерлік	284
Ұлы дарын – қаһарман нұрғиса	766, 807
Ұлы жазушы Аманкелді туралы	254
Ұлы жазушы Қарағандыда	255
Ұлы жеңіс	237
Ұлы жеңістің дүние жүзілік тарихи маңызы	208
Ұлы жеңістің үлкен тағылымы	468
Ұлы күрес дабылы	152
Ұлы күрес дабылдары	97
Ұлы мұрат ұлағаты	238
Ұлы ойшыл, қарымтал қаламгер	808
Ұлы Октябрь және халықтар достығы	256
Ұлы Октябрь идеяларының Қазақстанда салтанат құруы	270
Ұлы орыс елінде нұр алып шындалған	303
Ұлы Отан соғысы және Қазақстан	553
Ұлы революция дабылы	105

Ұлы Тұран ұлдары	946
Ұлы халықтың ұлы мейрамы	51
Ұмытылмас есімдер	78
Ұстаз бейнесі	854
Ұстазға тағзым	922, 1008
Ұстазым туралы бір-екі сөз	969
Ұлттың тұңғыш ұлы тарихшысы	1051
Үлкен тұлға	923
Үміт өмір өзегі	656
Факт – аргумент истории	427
Филиал ГУЛАГА – Қазақстан	717, 1062
Ф.И. Голощекин. Политический портрет	396
Ф.И. Голощекин (саяси портрет)	397
Формирование цивилизованного потенциала современного Казахстана	948
Халқым қайда барасың?	511
Халқымыз ер халық, болашағы мол халық	718
Халқына қалтықсыз қызмет қылсын	428
Халық еркесі, көш бастар серкесі	767
Халық қаһармандығының өшпес өнегесі	285
Халық рухының қайнары	769
Халық мүддесі қашанда жоғары	610
Халықтану қасіретті көрсетеді	469
Халықтар достығы – жеңістің қайнар көзі	183
Халықтар достығы – социализмнің күш -қуатының қайнар бұлағы	184

Халықтар достығының жеңісі (Сталинград шайқасының 40-жылдығына)	304
Халықтардың Ұлы Отан соғысы кезіндегі туысқандық достығының нығаюы	153
Халықаралық жұмысшылар қозғалысының елеулі белесі	52
Халықтың демократия елдерінің ауыл мемлекеттік құрылымы	7
Халықтың демократия елдерінің ауыл шаруашылығындағы ұлы өзгерістер	6
Халықтың ержүрек күші	106
Хан Кене	554
Хан Кене немесе Кенесары Қасымұлы	555
Хан Кене, Сырым	512
«Хан Кенедегі» халық тарихының көріністері	719
Хрущев және Қазақстан	429
Ценное исследование	989
Ценное наследие истории	657
Ценный труд по истории компартии Казахстана	107
Civilisation. (о цивилизаций) Kazakhstan state dizeefazy. - almate, 2000. – с. 50-53. (на англ., рус.яз.)	797
Чей батыр батырестей?	611
Чужая ли победа!	577
Шалағай, дүмбілез кітапшалар	60
Шалқардай шалқығайсын	578
Шарықтаған, шалқар жан еді Айкең	947

Шежіре – ата-баба мұрағаты	556
Шежіре – шетін тарих	857
Шире развернуть лекционную пропаганду	2

Школа академика Зиманова	471
Школа интернационализма. Язык всех	271
Ш.Қ. Сәтпаева арналған өлеңдер	970
Шоқан асулары	346
Шығармалары	1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045
Шығыстың Шыңғысы, түркі әлемінің жұлдызы!	809
Шындық тағылымы	376
Ыстықта, ызғарлы сол күндер	858
Іске сәт!	1023
Ісімен өнеге болған мемлекет қайраткері (Нұртас Ондасыновтың туғанына 90 жыл)	578
Эволюция института президентства	924
Экономика советского Казахстана на фронту	229
Эксперимент мирового масштаба провалился	721
Этапы большого пути (1942-1945 гг.)	130
Этапы развития экономики Казахстана	131
Этапы социалистических преобразований	132
Этносы Казахстана: историко-демографический справочник	925
Я себя считаю беспартийным гражданином своего Отечества	926

**БІРЛЕСІП ЖАЗҒАН АВТОРЛАРДЫҢ
ЕСІМДЕР КӨРСЕТКІШІ
ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ СОАВТОРОВ¹**

Ф.И.О.	№№ пп	Ф.И.О.	№№ пп
Абдильдин Ж. М.	471, 892, 893, 1005, 1025	Вербило А.Н.	212, 318
Абылгожин Ж.	386, 741,	Галиев А.	367
Алдажұманов Қ.С.	534, 711, 894, 1014, 1017, 1020	Голикова З.	190
Алексеев Н.	925	Григорьев В.	257
Ақышев А.	398	Дахшлейгер Г.Ф.	158, 166, 191, 1006
Анисков В.Г.	372	Докучаев Г.А.	360
Әбділдин Ж.	519	Дулатова Д.	828, 1013, 1022
Әлімбаев Н.	398	Ержанов А.	131
Басов А.В.	372	Ерофеева И.	398
Басин В.	291	Есмагамбетов К.	603
Бекмаханова Н.С.	445, 456	Жәнібеков Ө.	519
Белан П.С.	317, 449	Жұмаділов Қ.	867
Белинов А.М.	372	Залесский А.И.	212, 318

¹Сілтемелер хронологиялық көрсеткіштерінде орналасқан еңбектердің рет санында берілген Ссылки даются на порядковые номера работ, помещенных в хронологическом указателе трудов

Буцко И.	212, 318	Захаров И.	212
Васильев А.Ф.	372	Итбаев Н.	148
Ващенко Н.	257,292,296	Каратаев Р.Г.	371
Кекілбай Ә.	519	Романов Ю.М.	398, 633, 640, 925
Козыбаев И.М.	357,537,829	Сагадиев К.	471, 871, 892, 893, 997, 1005, 1025
Кошанов А.	158, 166, 191	Садыкова У.	191
Көмеков Б.	556	Сақабеков А.	655
Куманев Г.	131,252, 273,286,380	Сармурзин А.	59
Қаратаев М.	436	Сатпаева Ш.	166
Қинаятұлы З.	903	Сейдалин Р.	158, 166, 191
Қозыбаев М.	436,867	Сужиков Б.	875
Қозыбаев І.	495,531, 572,931, 952,960	Сулейменов Р.Б.	358
Қойгельдиев М.	867	Сулицкий В.У.	26
Мажитов С.Ф.	800,883, 1014	Татимов М.	386
Мурдаинов В.А.	212	Тұрлығұлұлы Т.	976,987
Мұқанов М.	398, 556 603,948	Улман А.	177
Мұртаза Ш.	519	Уткин Г.М.	212

Нурпеисов К.	316,394,603, 800,884	Хасанаев М.	546
Нурпейс К.	965,999, 1004,1036	Юдин И.	244
Нысанбаев А.	471		
Омарбеков Т.	976,987		
Пищулина К.А.	788,903		
Познанский В.С.	389		
Рахматуллин Б.	251		

БІЗДІҢ АВТОРЛАР

- ӘБЖАНОВ Ханкелді - тарих ғыл. докторы, ҚР ҰҒА
Махмұтұлы академигі
- АЛДАЖҰМАНОВ - Ш.Ш. Уәлиханов ат. Тарих және
Қайдар этнология институты бас ғылыми
Сейсембайұлы қызметкері, тарих ғыл. кандидаты
- ИСАҚАНОВА -
Светлана ҚР ҰҒА ОҒК меңгерушісі
Шаймұратқызы
- СМАҒҰЛОВА - ОҒК ғылыми-библиографиялық
Светлана Одепқызы бөлімінің қызметкері, тарих ғыл.
докторы.
- ТӨЛЕНОВА - ҚР Орталық мемлекеттік архивінің
Зирабүбі жоғары санатты архивісі, тарих
Маймаққызы ғыл. кандидаты

НАШИ АВТОРЫ

- АБЖАНОВ - Академик НАН РК, доктор ист.
Ханкельды наук,
Кошанович
- АЛДАЖУМАНОВ - ГИС Института истории и
Кайдар этнологии им. Ч.Ч. Валиханова,
Сейсембаевич канд. ист. наук
- ИСАКАНОВА - Заведующий Центральной
Светлана научной библиотеки НАН МОН
Шаймуратовна РК
- СМАГУЛОВА - сотрудник научно-
Светлана Одеповна библиографического отдела ЦНБ,
доктор ист. наук

ТОЛЕНОВА - архивист высшей категории ЦГА
Зирабубы РК, канд. ист. наук
Маймаковна

Қысқартылған сөздер тізімі Список сокращений

ҚР - Қазақстан Республикасы
РК – Республика Казахстан
ОҒК – Орталық ғылыми кітапхана
ЦНБ – Центральная научная библиотека
Б ж ҒМ – Білім және Ғылым министрлігі
МОН – Министерство образования и науки
НАН – Национальная академия наук
ҰҒА – Ұлттық ғылым академиясы

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ

Оқырмандарға.....	3
К читателям.....	4
Қазақстан Республикасы ҰҒА академигі М.Қ. Қозыбаевтың өмірі мен қызметінің негізгі кезеңдері	5
Основные даты жизни и деятельности академика нан рк М.К. Козыбаева	14
Қазақстан Республикасы ҰҒА академигі М.Қ. Қозыбаевтың ғылыми-педагогикалық, мемлекеттік және қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі	21
Академик НАН РК М.К. Козыбаев. краткий очерк научно-педагогической, государственной и общественной деятельности	33
Қазақстан Республикасы ҰҒА академигі М.Қ. Қозыбаевтың іс-қызметі жайында әдебиеттер литература о жизни и деятельности М.К. Козыбаева	45
Қазақстан Республикасы ҰҒА академигі М.Қ. Қозыбаевтың еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші Хронологический указатель трудов академика НАН РК М.К. Козыбаева	106
Қазақстан Республикасы ҰҒА академигі М.Қ. Қозыбаевтың редакциясымен шыққан еңбектер Труды изданные под редакцией академика НАН РК М.К. Козыбаева	186
Академик М.Қ. Қозыбаевтың ғылыми жетекшілігімен қорғалған докторлық және кандидаттық диссертациялар Докторские и кандидатские диссертации, выполненные под научным руководством М.К. Козыбаева	195

Академик М.Қ. Қозыбаевтың халықаралық, одақтық, республикалық конгресс, симпозиумдар, конференцияларда жасалған баяндамалары, ғылыми хабарлары Доклады и научные сообщения, с которыми выступил академик М.К. Козыбаев на международных, союзных, республиканских конгрессах, симпозиумах, конференциях	204
Еңбектердің алфавиттік көрсеткіші Алфавитный указатель трудов	225
Бірлесіп жазған авторлардың есімдер көрсеткіші Именной указатель соавторов	273
Біздің авторлар Наши авторы	276
Қысқартылған сөздер Список сокращений	277

**«ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ» РМК
ОРТАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА**

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы

**ҚОЗЫБАЕВ МАНАШ
ҚАБАШҰЛЫ**

Верстка
АРЫСБАЕВА Г.Ж

*Кітаптың жарыққа шығуына қаржылай
демеушілік жасаған дәрігер, меценат
Ғани Смақанұлына алғыс білдіреміз.*

Басылуға 11.11.2021 ж. қол қойылды
Тиражы 120 дана

«Ғылым ордасы» РМК баспаханасында басылды
Алматы қ-сы, Шевченко к-сі, 28